

ဘုရားကြောင့်
ကျွန်ုပ်
ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ
(ပထမတွဲ)
ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

(၁၃၇၉) ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်နေ့၊ (၂၀၁၈) ခုနှစ်
ဇန်နဝါရီလ (၃၁)ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

၂   ဘဒ္ဒကောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အရိယဓမ္မသမဂ္ဂဝင်များ   ဖတ်ရှုလေ့လာ   သိမ်းဆည်းရန်
အတွက်သာ   ပုံနှိပ်ပါသည်။

ဤစာမူသည်   ‘အရိယဓမ္မသမဂ္ဂ’ ပိုင်   စာမူဖြစ်ပါသည်။
ဤစာမူကို   မည်သူမဆို   ကူးယူဖတ်ရှု   လေ့လာနိုင်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	-မိတ်ဆက်နိဒါန်း	၆
	- နိဒါန်း	၁၂
	ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းအကြောင်း ပထမအချက်	
၁။	ဗုဒ္ဓဘုရားကို ရှာဖွေခြင်း	၂၂
၂။	ဂေါတမဗုဒ္ဓ ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်တော်မူ	၂၈
၃။	ဘုရားချင်းတူပေမယ့် အသိဉာဏ်အမြင်ချင်း မတူ	၃၂
	ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းအကြောင်း (၂) ခုမြောက်အချက်	
၄။	ဘုရားကွဲတော့ တရားလည်းကွဲ	၃၃
၅။	ရှေ့နောက်ဘဝပြောသော ဘုရားနှင့် မပြောသောဘုရား	၃၄
၆။	ထေရဝါဒ၏ ကံ အယူအဆအပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက်	၃၅
	(၃) ခုမြောက်အချက်	
၇။	ဒါန သီလ ဘာဝနာ အပေါ် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်	၃၇
၈။	ထေရဝါဒ၏ ကံအကျိုးပေးပုံနှင့် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်	၄၀
	(၄) ခုမြောက်အချက်	
၉။	ထေရဝါဒ၏ ဘုရားရှိခိုးပုံနှင့် ကျွန်ုပ်၏ ဘုရားရှိခိုးပုံ	၄၁
	(၅) ခုမြောက်အချက်	
၁၀။	ထေရဝါဒ၏ ဘုရားထံ ဆွမ်း၊ပန်း၊ရေချမ်း၊ဆီမီး ပူဇော်ခြင်း နှင့် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်	၄၇
	(၆) ခုမြောက်အချက်	
၁၁။	ထေရဝါဒ၏ နိဗ္ဗာန်အမြင်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက်	၅၀

၄   ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

(၇) ခုမြောက်အချက်

- ၁၂။ ထေရဝါဒ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏ သီလ,သမာဓိ,ပညာ
ဖွင့်ဆိုချက်အပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက် ၅၄

(၈) ခုမြောက်အချက်

- ၁၃။ ထေရဝါဒ မိလိန္ဒပဉ္စကျမ်းအပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက် ၅၉
၁၄။ ဓမ္မ နှင့် အဘိဓမ္မ ၊ အရိယသစ္စာ နှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ ၆၀
၁၅။ ဓမ္မအရောင်ဖျောက် အဘိဓမ္မာအရောင်တောက်စေတဲ့ကျမ်း ၆၃
၁၆။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မှားအောင် ပဲ့ကိုင်တဲ့ကျမ်း ၆၄

(၉) ခုမြောက်အချက်

- ၁၇။ ထေရဝါဒတို့ လက်မတို့ရဲသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဗျာကထနတရား ၆၇
၁၈။ ကျွန်ုပ် နှင့် ထေရဝါဒတို့ ပထမဦးဆုံး တိုက်ပွဲ ၇၀
၁၉။ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာမှ တရားဝင် နှုတ်ထွက်ခြင်း ၇၁

(၁၀) ခုမြောက်အချက်

- ၂၀။ ကျွန်ုပ်ပြုတဲ့ ကုသိုလ်အဖြာဖြာ ၇၂

(၁၁) ခုမြောက်အချက်

- ၂၁။ ကျွန်ုပ်ကျင့်တဲ့ သမ္မာသီလ အရိယမဂ္ဂင် (အရိယမဂ္ဂသမ္မာသီလ) ၇၆
၂၂။ ပါရမီ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ အမြင် ၈၁
၂၃။ အရှင်အာနန္ဒာ လက်မှတ်မထိုးတဲ့ ဘုရားဟော(ထေရဝါဒတို့ အပြော) ၈၃

(၁၂) ခုမြောက်အချက်

- ၂၄။ ကျွန်ုပ်ကြံတဲ့ သမ္မာသမာဓိ အရိယမဂ္ဂင် (အရိယမဂ္ဂသမ္မာသမာဓိ) ၈၆

(၁၃) ခုမြောက်အချက်

- ၂၅။ ကျွန်ုပ်ပွားတဲ့ သမ္မာပညာ အရိယမဂ္ဂင် (အရိယမဂ္ဂသမ္မာပညာ) ၉၄

(၁၄) ခုမြောက်အချက်

- ၂၆။ ထေရဝါဒ၏ သံသရာ အယူအဆ နှင့်
ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုက္ခသံသရာ ၉၉

	(၁၅) ခုမြောက်အချက်	
၂၇။	ထေရဝါဒ၏ အဝိဇ္ဇာ အယူအဆနှင့်ကျွန်ုပ်၏ အဝိဇ္ဇာအယူအဆ	၁၀၃
	(၁၆) ခုမြောက်အချက်	
၂၈။	ထေရဝါဒ၏ သင်္ခါရ အယူအဆနှင့်ကျွန်ုပ်၏ သင်္ခါရ အယူအဆ	၁၁၀
	(၁၇) ခုမြောက်အချက်	
၂၉။	ထေရဝါဒ၏ ဝိပါကိန္နော အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ဝိပါကိန္နော အမြင်	၁၁၇
	(၁၈) ခုမြောက်အချက်	
၃၀။	ထေရဝါဒ၏ တဏှာအယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ တဏှာအယူအဆ	၁၂၃
	(၁၉) ခုမြောက်အချက်	
၃၁။	ထေရဝါဒ၏ ဥပါဒါန် အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ဥပါဒါန် အယူအဆ	၁၃၅
	(၂၀) ခုမြောက်အချက်	
၃၂။	ထေရဝါဒ၏ ဘဝ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဘဝ	၁၄၀
	(၂၁) ခုမြောက်အချက်	
၃၃။	ထေရဝါဒ၏ ဇောတိ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဇောတိ	၁၅၂
	(၂၂) ခုမြောက်အချက်	
၃၄။	ထေရဝါဒ၏ ဇရာမရဏ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဇရာမရဏ	၁၆၁

မိတ်ဆက်နိဒါန်း

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ပရိသတ်များအနေနဲ့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မမှန်ကန်တဲ့ အသိပေးချက်ရထားလို့ ခေါင်းထဲမှာ သိချင်နေတာတွေ သိစရာတွေလည်း ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ စပ်လို့ သိချင်စရာတွေက **‘ဓမ္မဝိဟာရီ’**ဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ၊ ဘယ်တုန်းက တရား သိမြင်တယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ၊ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေ လုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတာတွေကို မေးချင် မြန်းချင် သိချင်ကြ ပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကိုပဲ ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

‘ဓမ္မဝိဟာရီ’ ဆိုတာ အရိုးရှင်းဆုံးပြောရင် **‘တရားနဲ့ပဲနေသူ’** လို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။ **‘တရား’**ဆိုတာတွေက မတရားတာ မမျှတတာ တွေရဲ့ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက်တွေမှန်သမျှဟာ တရားတာ မျှတတာတွေပါပဲ။ အဲဒီ**‘တရား’**ဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်စရာ ဒုစရိုက်=မကောင်း မွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဆောင်စရာ သုစရိုက်= ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်တွေကို ဆောင်နေတာပါပဲ။

ရှောင်ကြဉ်စရာ မကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေဆိုတာက ကံသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့် တွေဆိုတာက အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို ရှောင်ကြဉ်လို့ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတရားတွေဟာ မတရားတာ မမျှတတာတွေဘဲ။ မတရားတာ မမျှတတာတွေဖြစ်လို့ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို လူရှောင်ကြဉ်ရတာပဲ။ လူရှောင်ကြဉ်ရမှာတွေကို မရှောင်ကြဉ်ရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး တစ်ခုလုံး ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်း

သာယာမှု မဖြစ်ဘူး။

ရှောင်ကြဉ်စရာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရုံလေးမျှနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ လူဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေကိုလည်း ဆောင်ပါမှ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်လာဖို့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏက ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နဲ့ မတရားတာ မမျှတတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး တရားတာ မျှတတာတွေကို ဆောင်ပြီး နေပြသူဖြစ်လို့ ‘ဓမ္မဝိဟာရီ’ လို့ခေါ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ကို ကောဇာနှစ် (၁၃၀၀) ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၃) ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၃၈) ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ အရှေ့တောင်အာရှ၊ အာစီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာနေ ဦးမြဒင်+ဒေါ်လှဒွန်းတို့မှ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၄၃) ခုနှစ်မှ (၁၉၅၂)ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် အသက်(၅)နှစ်သား အရွယ်မှ (၁၄)နှစ်သား အရွယ်ထိ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာထံမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၁၄)ခုနှစ် နယုန်လကွယ်နေ့၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၂) ခုနှစ် ဇွန်လမှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး ရှင်သာမဏေ ဘဝအဖြစ်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်သို့ စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးရန် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၂၀) ခုနှစ် နယုန်လဆန်း (၃)ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ(၂၀)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘဝအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၅၂)ခုနှစ်မှ (၁၉၆၂)ခုနှစ်ထိ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်၌ နေထိုင် သီတင်းသုံးကာ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ်ထိ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်စာချနာယက ဆရာတော်များ၊ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဒေဝန်းဆရာတော်ဦးဇောတိကာဘိဝံသ၊

၈   ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဝေယံဘုံသာကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကလျာဏာဘိဝံသ၊ တောင်သမန်ကျောင်း တိုက်ဆရာတော် ဦးကေသဝါဘိဝံသတို့ထံ ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ စာချတန်း စာပေပရိယတ္တိ များကိုသင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၆၂) ခုနှစ်မှ (၁၉၆၇) ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ် ရဟန်း (၅)ဝါရပြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ်၊ ရှင်မတောင်အရပ် တောရကျောင်းသို့ တောထွက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာအနီး အရွက်မကြွေတောရကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။ နောက် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုး စံတော်မူ တောင်သို့ပြောင်းရွှေ့ကာ တောရကျောင်းမှာပဲ သီတင်းသုံး နေထိုင်ကာ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနေရင်း တစ်နေ့မှာ ကိုယ့်မှာ ငြိမ်းချမ်းနေလို့ ကိုယ်ရထားတဲ့ တရားကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးကြည့်မိပြီး ကိုယ်ရတဲ့ ကိုယ်တွေ့တရားဟာ တကယ် တရားဟုတ် မဟုတ်၊ သူများတွေ တရားပြရိပ်သာကြီးငယ် တည်ထောင်ပြီး တရားပြနေကြသူတွေ ရထားတဲ့တရားနှင့် တူမတူ နှိုင်းယှဉ်ပြီး တိုက်စစ်ကြည့်ချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာတရား ရတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်တွေထံချဉ်းကပ်ပြီး တရားတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ရာမှာလည်း ရည်ရွယ်ချက်(၃)ချက် ထားပြီး မေးမြန်း လျှောက်ထားခဲ့တယ်။

- (၁) အချက်က - **‘တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် ဘာဖြစ်တယ်’** ဆိုတာ သိရတဲ့အထိ ပေါ်ဖို့ မေးမြန်းစစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။
- (၂) အချက်က - **‘အဲဒီဆရာတော်တွေရဲ့ဟောပြောချက်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဟော ပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ကွာဟနေလျှင် ဘုကြောင့်ကွာဟနေသလဲ’** သိအောင် မေးမြန်းစစ်ဆေး လျှောက်ထားမယ်။
- (၃) အချက်က - **‘ရလဒ်တွေဟာ လောကလူသားလူအဖွဲ့အစည်းအနေနဲ့ ဘယ်လို အသုံးကျသလဲ’** ဆိုတာသိအောင်မေးမြန်း စစ်ဆေးလျှောက်

ထားမယ်လို့ ရည်ရွယ်ချက်ထားပြီး ‘တရားရနေကြတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်’ တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့တယ်။

အဲဒီအချက်(၃)ချက်မှာ တစ်ချက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ချက်ဖြစ်စေ ချွတ်ယွင်းနေတာတွေ့ရင် အဲဒီတရားကို ဆက်မလုပ်ဘူးလို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် မဖော်နိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီပန်းတိုင်ဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ လက်တွေ့မျက်မှောက်ဘဝမှာ ဘာမှ အသုံးချမရဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ် မလိုလားလို့ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ချဉ်းကပ်ပြီးမေးမြန်းခံရတဲ့ ဆရာတော်တွေကတော့ စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်၊ ဉာဏစာဂီဆရာတော်၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်၊ ကျောက်သင်္ဘောဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူ ဆရာတော်၊ သန်လျင်တောရ ဆရာတော်၊ တောင်တွင်းကြီး ဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြောင်ပန်းတောရဆရာတော် တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆရာတော်တွေရထားလို့ ဟောပြောတဲ့တရားတွေကို တိုက်စစ် ဆေးကြည့်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလုပ်တော့ ‘သူတို့တွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး’ဆိုတာ သိခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ဟာ ‘သူများတွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး’ဆိုတာ သိခွင့်ရသွားတော့ ‘တရားဆိုတာ ဘာလဲ’ သိဖို့ သံဃာတော်တွေထံ ငါ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့ပြီးပြီ။

နောက်ဆုံးမေးစရာတစ်ခုပဲ ကျန်တော့တယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဟောပြောချက်တွေဆီ ငါ ပြန်ချဉ်းကပ်ပြီး ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်တွေကို ဆက်စပ်ကြည့်ဖို့ပဲလို့ စိတ်ကူးရခဲ့တယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ မေးတာအတွက် အဖြေသိနိုင်လောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

(၁၉၆၇)ခုနှစ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာ အနီး၊ အရွက်မကြွေတောရကျောင်းမှာ အရိယသစ္စာတရားကို ဖော်ထုတ်သိမြင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်တုန်းက တရား

၁၀ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

သိမြင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ မေးတာအတွက်လည်း အဖြေသိနိုင် လောက်ပါပြီ။

(၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ (၂၀)ရက်မှ (၁၉၈၃) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉)ရက်နေ့ထိ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ အဝါရောင်ဝတ် ထေရဝါဒထဲမှာ ရဟန်းဝါ(၂၅)ဝါထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး မိုးပြာရောင်ဝတ်ကာ ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ်ဖြင့် ယနေ့အချိန်အထိ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့ စပ်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဟောပြော ရေးသားတာတွေကိုသာ တစိုက်မတ်မတ် မလျှော့သောဖွဲ့နဲ့ အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏရဲ့ ဟောပြောချက် အသံဖိုင် တရားပုဒ်ပေါင်း(၁၀၀၀)ကျော်ထိ ရှိပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်တဲ့ဒဿနဖြင့် ရေးသားပြီး စာအုပ်ပေါင်း(၆၀)ကျော် စာမျက်နှာပေါင်း (၁၁၅၀၀)ကျော်ထိ ရှိနေပါပြီ။

နောက် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ **‘လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး အကျိုးစီးပွားဖြစ်ကာ ငြိမ်းချမ်းသာယာဖြစ်ဖို့ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့စပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ ဟောပြောရေးသားတာကြောင့်’** ယခင် စစ်အစိုးရလက်ထက်က ပုဒ်မတွေအမျိုးမျိုးတပ်ပြီး (၁၉၈၃)ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ်(၅)နှစ်၊ (၁၉၉၁) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ်၊ (၂၀၁၀) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၂၀)နှစ် မတရားအချခံရတာအပြင် ဆရာတော်ရဲ့ ဒကာ ဒကာမ ဂေါပက တွေထံမှအလှူငွေ သိန်း(၂၀၀)ကျော်၊ ရန်ကုန်မြောက်ဥက္ကလာပ မိုးပြာခြံ၊ ပဲခူး(၁၀)မိုင်ကုန်း အရိယဓမ္မဥယျာဉ်ခြံ၊ မန္တလေးရန်ကင်းတောင်ခြေ မိုးပြာခြံတို့ကိုပါ သိမ်းဆည်း ချိတ်ပိတ်ထားတာ ခံနေရပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ သူ့ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ မေးတာအတွက် အဖြေကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ အကျယ်သိလိုပါက ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြောရေး သားချက်တွေကို [www. ariya thitsa.org](http://www.ariya.thitsa.org) /www. ariyathit sa.eu.pn မှာ လေ့လာဆည်းပူး မှတ်သားနိုင်ကြစေရန် ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ အသိပေးလိုက်ပါတယ်။

အရိယသစ္စာ သာသနာ ရောင်ဝါနေသို့ထွန်းပါစေ။

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ဦးဉာဏ၏ ‘ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလ’ ကို နောင်လာနောက်သား လူသားမျိုးဆက်သစ်တွေ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာကို အမှန်အတိုင်း ဖတ်ရှုလေ့လာကြပြီး သိရှိနိုင်ကြဖို့ရန်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်၏ တပည့် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ (ငါးဘွဲ့၊ ရမေဇာစရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ)က တည်းဖြတ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့အရိယသစ္စာကို သိရှိနား လည်ကြပြီး လူ့အမှန်တရားမှ သွေဖည်နေကြတဲ့ လူသားလောကကြီးကို အစဉ်စောင့်ရှောက် တည့်မတ်ပေးနိုင်ကြဖို့ပါပဲ။

(မှတ်တမ်းတင်သူ)

ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ
ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ(သကျသီဟ) ဓမ္မာစရိယ
စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက
ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလ ဓမ္မာစရိယ
သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ
အစိုးရသာသနဇေ ဓမ္မာစရိယ
မဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ
ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်(ဟောင်း)
ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သင်တန်းကျောင်း
မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်။

နိဒါန်း

ခရစ်နှစ် (၂၀၁၂)ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ(၂၃)ရက်၊
ကောဇာနှစ် (၁၃၇၄)ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း(၁၀)ရက်၊
တနင်္ဂနွေနေ့။

ဒီနေ့ စာရေးသူဟာ ထေရဝါဒလုံးဝမဟုတ်တဲ့ ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ (အရိယသစ္စကမ္မဝါဒ) ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု၊ ဟောပြောတင်ပြ ဆွေးနွေးမှု တို့ကြောင့် အရှေ့တောင် အာရှ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ [မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့၊ အိုးဘို အကျဉ်းထောင်မှာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ထောင်အပြစ်ဒဏ် (၃)နှစ်၊ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင်၊ အင်းစိန်မြို့၊ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်မှာ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ထောင်အပြစ်ဒဏ်(၁၀)နှစ်] မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ အကျဉ်းထောင်၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ အခန်း(၂)မှာ တတိယ အကြိမ်မြောက် ထောင်အပြစ်ဒဏ် - နှစ်(၂၀) ချခံထားရစဉ် အဲဒီအချိန် မိမိ(စာရေးသူ)မှာ သက်တော် (၇၄)နှစ် [စိန်ရတုအကြိမ်နှစ်] အရွယ်သို့ပင် ရောက်ရှိနေခဲ့ပါပြီကော . . . ။

ဒါတွေကို မဆလတရားရုံးနဲ့ နအဖတရားရုံးတွေက ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေး အရေးယူကြတာပဲ ဖြစ်တယ်၊ ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေး အရေးယူခြင်းရဲ့အကြောင်းကတော့ ထေရဝါဒ လုံးဝမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်မှုက အရင်းခံအကြောင်းပဲ၊ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သိမြင်တော့ လူသားလောကကို ကျေးဇူးများမှာက ဒါပဲလို့ သိမြင်တာဖြစ်တယ်၊ ဒီတော့ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဟောပြောဖြန့်ဝေတဲ့လုပ်ငန်းဟာ ကိုယ့်အလုပ်ဖြစ်လာတော့ ဒီလို ထောင်အထပ်ထပ် အချခံရပေမယ့်

ဒီအလုပ်က လုံးဝ လက်လွှတ်လို့မရတဲ့အလုပ် ဖြစ်လာတယ်။ နောင်လည်း ဆက်လုပ်ရမယ့် အလုပ်အဖြစ် လုပ်ဖြစ်မှာပဲ။

အခု ထောင်ကမလွှတ်သေးဘူး၊ ထောင်ကလွှတ်ရင် နောက်ထပ် ထောင်ကျမယ့် အလုပ်ကိုလုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားတာဟာ မိုက်တွင်းနက်ပြီး အစွဲသန်လွန်းလှတယ်လို့ အမြင်ခံ ရစရာ ရှိနိုင်တာပဲ။

အစွဲသန်တယ်လို့ ထင်မယ်ဆိုရင်လည်း ထင်စရာပဲ။ အစွဲသန်သူတွေဟာ ကိုယ့်ဆီ ရောက်လာတဲ့အရာကို ဘယ်လိုဒုက္ခမျိုးပေးပေး ကိုယ့်ဟာအဖြစ်က လက်မလွှတ်ကြသူ တွေဘဲ။ ကိုယ့်ဆီရောက်လာတဲ့အရာက ဒုက္ခပေးတာကို လက်မလွှတ်တာတိုင်းကိုတော့ အစွဲသန်တယ်လို့ မမြင်ဘူး၊ အကျိုးနည်းစေတဲ့အရာလည်းဖြစ်ပြီး လက်ငင်းလည်း ဒုက္ခပေးခံရပါလျက် ကိုယ့်ဟာအဖြစ်က လက်မလွှတ်သူမှသာ ‘**အစွဲသန်သူ**’ ဖြစ်တယ်။

ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ အကျိုးများမယ့်အရာတွေကို ဘယ်လိုဒုက္ခမျိုးပေးပေး ကိုယ့်ဟာ အဖြစ်က မစွန့်လွှတ်တဲ့သူကိုတော့ အစွဲသန်သူလို့မပြောရဘဲ ‘**ဇွဲသန်သူ**’ လို့ ပြောရလို့ပဲ။ ‘**အစွဲ**’ နဲ့ ‘**ဇွဲ**’ ဟာ စကားလုံးတစ်လုံးတည်းက ထွက်လာတဲ့အသံပဲ။ အကျိုးများမယ့် အရာတွေလုပ်လို့ ဒုက္ခပေးတာကို အထပ်ထပ်ခံရလည်း လက်မလွှတ်ဘဲ လုပ်သူကို ဇွဲသန်သူလို့ ပြောရတယ်။ ဇွဲသန်သူ ဇွဲကြီးသူဟာ အစွဲသန်သူ အစွဲကြီးသူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဟုတ်မှန်တာကို ဘယ်လောက်ဒုက္ခပေးပေး လက်မလွှတ်ဘဲ လုပ်တာဖြစ်လို့ ‘**အစွဲသန်သူ အစွဲကြီးသူ**’ လို့ မပြောရတော့ဘဲ မဟုတ်မှန်တာမှာ အစွဲသန်သူ အစွဲကြီးသူနဲ့ ခြားနားတဲ့ အသံနဲ့ ‘**ဇွဲသန်သူ ဇွဲကြီးသူ**’ လို့ ပြောရတာပဲ။

ဒါကြောင့် ကိုယ့်ဟာလို့ သိမ်းပိုက်တဲ့အရာက ဒုက္ခပေးလျက် အဲဒီအရာကို မစွန့်တိုင်း အစွဲသန်သူ အစွဲကြီးသူလို့ မပြောရဘူး၊ အဲဒီ သိမ်းပိုက်တဲ့အရာက အကျိုးနည်းတဲ့အရာဖြစ်မှသာ အစွဲသန်သူအစွဲကြီးသူလို့ပြောရပြီး အကျိုးများဖို့အတွက် ဒုက္ခအထပ်ထပ်ကို ဖြတ်ကျော်တာ မျိုးဆိုရင် ဇွဲသန်သူဇွဲကြီးသူလို့ ပြောရတာ ဖြစ်တယ်။

အကျိုးများ အကျိုးနည်းကို ဘာနဲ့တိုင်းထွာမလဲ ပြောစရာရှိလာတယ်။ ဒါကို အလွယ်ပြောလျှင် ခံစားချက်အသိတွေနဲ့ လုပ်ကြတာတွေဟာ အကျိုးနည်းကို ဖြစ်စေပြီး

၁၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာအသိတွေနဲ့ လုပ်ကြတာတွေဟာ အကျိုးများကို ဖြစ်စေတာတွေလို့ ပြောရတယ်။ ကိုယ့်ဆီရောက်လာတဲ့အရာဟာ ခံစားချက်အဦးမူရင် အကျိုးနည်းတဲ့အရာပဲ။ ပညာအဦးမူရင် အကျိုးများတဲ့အရာပဲ။ ကိုယ့်ဆီရောက်လာတဲ့အရာဟာ ဝေဒနာအသိနဲ့ ရောက်လာတဲ့အရာ၊ ပညာအသိနဲ့ ရောက်လာတဲ့အရာလို့ နှစ်မျိုး ရှိတယ်။

ဝေဒနာနဲ့သိတဲ့အရာကို လက်မလွှတ်နိုင်အောင်ဖြစ်နေရင် အစွဲသန် အစွဲကြီးတာဖြစ်ပြီး ပညာနဲ့သိတဲ့အရာကို လက်မလွှတ်နိုင်အောင်ဖြစ်နေရင် ဇွဲသန် ဇွဲကြီးတာပဲ။ ဝေဒနာနဲ့ သိတဲ့အရာက အကျိုးနည်းစေပြီး ပညာနဲ့သိတဲ့အရာက အကျိုးများစေလို့ပဲ။

အကျိုးများတာကို လက်မလွှတ်တော့ ဇွဲ၊ အကျိုးနည်းတာကို လက်မလွှတ်တော့ အစွဲဖြစ်ပြီး စွဲစွဲမြဲမြဲ လုပ်ရမှာက ဇွဲ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲမလုပ်ဘဲ ရှောင်ရှားရမှာက အစွဲ ဖြစ်တယ်။

ကိုယ့်ကို အထပ်ထပ် ဒုက္ခပေးနေတဲ့အရာကို လက်မလွှတ်ဘဲလုပ်နေလို့ အစွဲသန် အစွဲကြီးတယ်လို့ ထင်ကြသူတွေအတွက် အစွဲသန်အစွဲကြီးတာ ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါကို အသိဉာဏ်နဲ့သိပြီး အကျိုးများစေမယ့်အရာဖြစ်လို့ အစွဲသန်အစွဲကြီးတယ်လို့မပြောရဘဲ ဇွဲသန်ဇွဲကြီးတယ်လို့ ပြောရတယ်ဆိုတာ သိရမှာပဲ။

ဘယ်လို အကျိုးများစေမယ့်အရာလို့ သိလို့လဲ၊ တရားဆိုတာတွေဟာ လောကလူ ဆောင်စရာတွေကို ဆောင်တာတွေရဲ့ အမည်ပဲ။ ဒီတော့ လူတွေ ဆောင်ကြရတဲ့ အရာတွေဟာ လူတွေအကျိုးများကြဖို့ လိုတာပဲ။ လူတွေက ဆောင်စရာဆိုပြီး ဆောင်ကြရပေမယ့် လူတွေမှာ ဘာအကျိုးမှ မများဘူးဆိုရင် အဲဒီ အကျိုးမများစေတဲ့အရာဟာ လူတွေအတွက် ဆောင်စရာမဟုတ်တဲ့အရာတွေဘဲ။ ဒီတော့ ဆောင်စရာဆိုတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်တာမလုပ်ဘဲ ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားမယ့်အကျိုးတရားကို ထင်သာမြင်သာဖြစ်တဲ့အထိ အထပ်ထပ် ဝိဘဇ္ဇ(ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာဝေဖန်တာ)လုပ်ပြီးမှ ဆောင်စရာကို ဆောင်ဖို့ ညွှန်ပြတာဖြစ်လို့ ဆောင်ရွက်သူတိုင်း အကျိုးများတာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ **ဘယ်ကိစ္စမဆို တွေးကြည့်ပြီးမှ ပြေးကြည့်ရမှာပဲ၊ တွေးကြည့်လို့မရရင် ပြေးကြည့်နေဖို့ မလိုတာဘဲ။**

ထေရဝါဒလုံးဝမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာတာဟာ အကြောင်းအကျိုးတွေကို ထင်သာမြင်သာရှိရှိ သိမြင်နိုင်ရာက ဖြစ်လာတာပဲ။ အကြောင်းနဲ့အကျိုး ဖြစ်ပွားမှုကို ထင်သာမြင်သာ ဖြစ်ပုံပေါ်လွင်ဖို့ ဥပမာတစ်ခု ဆောင်ပြရမှာပဲ။ ဆန်နဲ့ထမင်းမှာ ဆန်က ထမင်းရဲ့အကြောင်း ထမင်းက ဆန်ရဲ့အကျိုးပဲ။ ဒီနှစ်ခု ဆက်စပ်ပုံ ထင်သာမြင်သာ ဘယ်လိုရှိရမလဲ။ ဆန်နှင့်ရေကို အပူပေးပြီး ဆန်အတွင်းရေသွင်းလို့ ဆန်အတွင်းအနံ့ ရောင်ပြီဆိုရင် အဲဒီဆန်လုံးအတွင်းက ရေကိုအပူပေးပြီးတော့ပဲ ပြန်ထုတ်ရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဆန်ဟာ ထမင်းအဖြစ် အကျိုးတရားဖြစ်တာပဲ။ ဒါဟာ ဆန်နဲ့ထမင်း အကြောင်းအကျိုးတို့ရဲ့ ထင်သာ မြင်သာတဲ့ ဖြစ်ရပ်ပဲ။

ဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဘယ်အကျိုးမဆို ထင်သာမြင်သာ အခြေအနေနဲ့ ကင်းပြီးဖြစ်တာ လုံးဝမရှိတာဘဲ။ မရှိဘူးလို့ဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှုဟာ မသိတဲ့အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်မှုပဲ။ မသိတာလည်း မသိစရာဖြစ်လို့ မသိတာမဟုတ်ဘဲ သိအောင်စေတဲ့အထိ မလေ့လာလို့ မသိတာဘဲ။ စေ့အောင်လေ့လာပြီးရင် ထင်သာမြင်သာ မရှိတဲ့ အကြောင်းအကျိုးဆိုတာ မရှိတာဘဲ။ အားလုံးထင်သာမြင်သာရှိတဲ့ အကြောင်း အကျိုးတွေချည်းဖြစ်တာ သိရတယ်။

စေ့အောင်လေ့လာပြီးပေမယ့် အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှုဟာ ထင်သာမြင်သာ တဲ့အထိ မရဘူးဆိုရင် အကြောင်းအကျိုး တကယ်မဟုတ်တာကို အကြောင်းအကျိုး လုပ်ထားလို့ပဲ။ ဥပမာ လူကမွေးတဲ့ ကလေးငယ်ဟာ ဝက်ကလေး ဒါမှမဟုတ် မျောက်ကလေး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပြောစကားရှိတာပဲ။ မွေးသူကအကြောင်း ကလေးက အကျိုးပေါ့။ ဒီအကြောင်းနဲ့ အကျိုးရဲ့ ဆက်စပ်မှုဟာ ထင်သာမြင်သာ မရှိဘူး။ စေ့စေ့ငငလေ့လာရင် အမွေးခံရတဲ့ ကလေးဟာ ဝက် ဒါမှမဟုတ် မျောက်မဟုတ်တာ တွေ့ရမယ်။

နောက်တစ်မျိုးအနေနဲ့ လူကို မြေမျိုတယ်ဆိုတဲ့စကားလည်း ရှိတယ်။ လူဟာ ဘယ်လောက်ဆိုးဆိုး ဆိုးတာကိုနှိပ်ကွပ်ဖို့ မြေကမျိုရအောင် မြေမှာအသိအသက် ရှိလို့လား။ စေ့စေ့ငငစစ်ကြည့်ရင် မြေက အကြောင်း၊ အမျိုးခံလူက အကျိုး၊ မျိုတယ်ဆိုတဲ့အဖြစ်ဟာ ထင်သာမြင်သာ မရှိတာဘဲ။ ဒါကြောင့် မြေက လူကို မျိုတယ်ဆိုတာ တကယ်မရှိတာဘဲ။

၁၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒါကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ မြေမျိုတယ်ဆိုတာ လုံးဝ မရှိတာဘဲ။

နောက်ကပြောခဲ့ချက်ကို ပြန်ကောက်မယ်ဆိုရင် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယုံကြည်မှု အရင်းခံကြောင့် အကြိမ်ကြိမ်ဒုက္ခရောက်လျက် ဒါကို အထပ်ထပ်လုပ်နေတာဟာ အစွဲသန်တယ်လို့ ထင်စရာရှိပေမယ့် အစွဲသန်တာ မဟုတ်ဘဲ ဇွဲသန်တာဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုတာပါပဲ။

တကယ်တော့ အခုလို ဒုက္ခအကြိမ်ကြိမ်ရောက်ရတာဟာ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်မှုအရင်းခံကြောင့်လို့ ပြောရပေမယ့် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယုံကြည်မှုဟာ ဒီလို အကြိမ်ကြိမ် ဒုက္ခရောက်စေတဲ့အရာ မဟုတ်တာဘဲ။ ဒီယုံကြည်မှုဟာ အကြိမ်ကြိမ် ဒုက္ခရောက်စေရုံသာမဟုတ်ဘဲ အကြိမ်ကြိမ်ဒုက္ခရောက်မှုက လွတ်မြောက်စေတဲ့ ယုံကြည်မှုသာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်လျက် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်မှုအရင်းခံကြောင့် ဒုက္ခအကြိမ်ကြိမ် ရောက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲလို့ အပြစ်ပြောစရာ ဖြစ်လာတယ်။

ဒါကို ပေါ်လွင်အောင် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဆောင်ပြရမှာပဲ။ အဲဒါက ဘုရားရဲ့ အဂ္ဂသာဝကကြီး အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို လူဆိုးတွေက ဝိုင်းသတ်ဖြတ်တာ ခံရတဲ့ဖြစ်ရပ်ပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်တာရဲ့ အရင်းခံအကြောင်းဟာ အဲဒီအရှင်ရဲ့ အရိယသစ္စာတရား ဖြန့်ဝေမှုတွေပဲ။ အဲဒါမလုပ်ရင် အရိယသစ္စာတရားဆန့်ကျင်သူတွေရဲ့ ရန်ပြုတာကို ခံရစရာ မရှိတာဘဲ။ ဒီလိုခံရလို့ အရိယသစ္စာတရားဟာ ဒီလိုသေကျေစေတဲ့ ဒုက္ခမျိုးပေးတယ်ပြောလို့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအရှင် အသေအကျေခံရခြင်းရဲ့ အကြောင်းကတော့ အဲဒီ အရိယသစ္စာတရား ဖြန့်ဝေမှုပဲ ဖြစ်တယ်။

နောက် ဥပမာတစ်ခုဖြင့် ထပ်ဆောင်ပြဦးမယ်။ အလွန်လှပတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်ဟာ သူ့ကိုကြိုက်သူကို ပြန်မကြိုက်တာကြောင့် သူ့ကြိုက်သူရဲ့ သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲတာခံရရင် ဒီလိုခံရတာရဲ့ အကြောင်းဟာ အဲဒီအမျိုးသမီးငယ်ရဲ့ အလွန်လှပမှုဖြစ်ပေမယ့် အလွန်လှပမှုဟာ အသေအကျေခံရခြင်းကို ဖြစ်စေတဲ့အမင်္ဂလာကို ဖြစ်စေတာ မဟုတ်တာလိုဘဲ။

ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်မှုဟာ ဒီလို ဒုက္ခတွေ အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်စေတဲ့ အရာမဟုတ်တာဘဲ၊ ဒီလို ဒုက္ခအကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်စေပေမယ့် ဒုက္ခဖြစ်စေတဲ့အရာ မဟုတ်တာ သိတဲ့အတွက် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာယုံကြည်မှုကို ဆက်လက် စည်းရုံးဟောပြောပြန်စေတာကို အလျှော့ပေးတဲ့စိတ်ဓာတ် နည်းနည်းမှမဖြစ်ဘဲ ဆက်လက်ပြီး ဇွဲသန်သန်နဲ့ လုပ်ဆောင်နေတာပဲ။ ဒီလို မသိမြင်နိုင် မဆင်ခြင်နိုင်သူတို့အနေနဲ့ ဒီလောက် ဒုက္ခရောက်နေတာတောင် မမှတ်သေးဘဲ အစွဲကြီးလိုက်တာလို့ အထင်ခံရတာတော့ ဖြစ်တာပဲ။ ဒါတော့ မတတ်နိုင်ဘူး။

အခုရေးပြရမှာက “ဘဒ္ဒကောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ”ဆိုတာရဲ့ အဖြေတွေ ဖြစ်တယ်။ ဘဒ္ဒကောင့် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရတာကို မပြောမီ ရှေးက ဖြစ်ရပ်ဟောင်း အကြောင်းတွေပြောမှ ပြည့်စုံစရာ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒါကို အစပြု ပြောရမှာပဲ။ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် အတိအလင်း ကျွန်ုပ် ကြေညာခဲ့တာတော့ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်သုံး ဆယ်လောက်ကဖြစ်ပေမယ့် တကယ်ထေရဝါဒ မဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေတာကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးဆယ့်ငါးနှစ်လောက်ကတည်းကပါပဲ။

အဲဒီအချိန်က အသက်သုံးဆယ်အရွယ်ပေါ့၊ ဒီအသက်မှာ ခွဲဝေနေထိုင်ခဲ့တာက

- (၁) အမေ့အိမ်မှာ ငါးနှစ်။
- (၂) ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းသားအဖြစ် ဆယ်နှစ်။
- (၃) မန္တလေးစာသင်တိုက်မှာ ရှင်၊ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ဆယ်နှစ်။
- (၄) တောနေရဟန်းအဖြစ် ငါးနှစ် - ပေါင်း နှစ်(၃၀)ပဲ။

အဲဒီနှစ်တွေအားလုံးဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ စိတ်နှစ်ခံထားရတာတွေပဲ။ အမေ့အိမ်မှာ မွေးချင်းလေးယောက်ရယ်၊ အမေနဲ့ အမေ့အမေရယ်၊ ခြောက်ယောက် အနက် အငယ်ဆုံးအဖြစ်နေခဲ့ရတယ်။ အဖေကို အမွေဝမ်းတွင်းနေစဉ်က ဆုံးခဲ့လို့ မမြင်ဖူးခဲ့ဘူး။ အမေ၊ အမေ့အမေနဲ့ အမနှစ်ယောက်ဟာ အချိန်နဲ့အမျှ ရက်ကန်းရက် ချည်ငင် တွေလုပ်နေကြတော့ အစောင့်အရှောက်အထူးမခံရပေမယ့် အဖီအနှိပ်ခံရတာက လွတ်လပ်တာ ဖြစ်တာပေါ့။

၁၈ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဘုန်းကြီးကျောင်းရောက်တော့ ဘုန်းကြီးက အပြည့်ဖိနှိပ်တာ ခံရတယ်။ အဲဒီမှာ မပျော်လို့ ထွက်ပြေးလည်း မလွတ်ဘူး၊ သေချင်လောက်အောင်ဖြစ်လည်း မသေတတ်ဘူး၊ ဘုန်းကြီးကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို အကုန်ပေးထားရတယ်။ ဘုန်းကြီးအလိုဟာ ကိုယ့်အလိုဖြစ်တဲ့ အထိ ဆတီ လုပ်နိုင်မှပဲ နေထိုင်လို့ရတော့တယ်။ ဘုန်းကြီးကလည်း သူ့ကို ဆတီလုပ်နိုင်သူကို အသိအမှတ် ပြုတာပဲ။ ဒီလိုဘုန်းကြီးကို ဆတီလုပ်ပြီးနေပေမယ့် ဘုန်းကြီးဆီက ရစရာပြောလောက်အောင် အသုံးချစရာ တစ်ခုခုကလေးမှ မရခဲ့ဘူး၊ သူ့မှာ မေ့အမြင် လောကအမြင်မှ မရှိဘဲ၊ ဝိနည်းအလေးမှုတတ်တာလေးပဲရှိလို့ ဝိနည်းအလေးမှုတတ်တာပဲ ရခဲ့တယ်။

ဆယ်နှစ်သားအရွယ်မှာ အဋ္ဌင်္ဂသီလနဲ့ အမြဲနေကာ အသားများ ရှောင်ရှား စားသောက်ပြီး သင်ရိုးစာတွေသင်ရင်း ဘုရားအတ္ထုပ္ပတ္တိနဲ့ ငါးရာငါးဆယ်နိပါတ်ဝတ္ထုတွေ ဖတ်နေခဲ့ရပြီပဲ။ နေ့စဉ် ဆွမ်းတော်ကပ်၊ ဘုရားရှိခိုးစည်းချပြီးမှ ညအိပ်ရာဝင်တာတွေ လုပ်နေခဲ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးအဖြစ်နဲ့ အရိုးထုတ်မယ်ပေါ့၊ ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ ဆတီတွေပဲ။ ကိုယ်ပိုင်အသိနဲ့လုပ်တာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ တွေ့နိုင်တယ်။ နောက်ဘဝ နောင်ဘဝတွေကို လက်ခံထားတယ်။ အဲဒါတွေကို ကြောက်ရွံ့ရကောင်းမှန်း မျှော်လင့်ရကောင်းမှန်းလည်း မသိတာကို ဆင်ခြင်ကြည့်တော့ သိရတယ်။

ငရဲတွေအကြောင်း၊ နတ်ဗြဟ္မာတွေအကြောင်း ကြောက်စရာ၊မက်မောစရာတွေ သိပေမယ့် ကိုယ်နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်သလိုပဲ ဖြစ်တယ်။ နောင်ဘဝ သွားရကောင်းစေဆိုတဲ့ အသိနဲ့လုပ်တာ ဘာတစ်ခုမှမရှိတာ တွေ့ရတယ်။ အဋ္ဌင်္ဂသီလ အမြဲစောင့်တာလည်း ဘာကုသိုလ်လိုချင်လို့မှ မဟုတ်တာဘဲ။ ဆွမ်းတော်ကပ် ဘုရားရှိခိုးတာလည်း တာဝန်အရပဲ။ ဘုရားကို ဆွမ်းတော်ကပ်ချင်လို့ ဂုဏ်ပြည့်တက်ကျိုးချင်လို့ မဟုတ်တာဘဲ။ စည်းချတာလည်း ဘာလိုချင်တယ်မှ စိတ်မရှိခဲ့ဘူး၊ သင်စာတွေ သင်တာ၊ ဖတ်စာတွေ ဖတ်တာလည်း ဘာသိအောင်လို့မှ မရည်ရွယ်ခဲ့တာဘဲ။

ဒီတော့ ဒါတွေအားလုံးကို မဟုတ်ဘူးလို့လည်း မသိသလို ဟုတ်တယ်လို့လည်း မသိတာဘဲ။ ရည်ရွယ်ချက်မဲ့ လမ်းသွားနေတာနဲ့ အတူတူပဲ။ ဘုရားရှိခိုးတာ၊

ဆွမ်းတော်ကပ်တာတွေမှာ ဘုရားကိုမသိဘဲ လုပ်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒီစာရွတ်ပေမယ့် အဲဒီစာထဲက ဆိုလိုတာဆိုလည်း စိတ်မရောက်ဘဲ မမှားအောင်ရွတ်ဖို့ဘဲ စိတ်ရောက်နေခဲ့တယ်။ သီလစောင့်တာလည်း သီလပေါ်မှာ ဆောက်တည်နေဖို့ပဲ။ သီလပျက်တာရဲ့အပြစ် ဘာမှ မသိဘူး။ အသားကြီးတွေ ရှောင်တာလည်း ဒီလိုပဲ လူကောင်းတွေရဲ့ ဓလေ့လိုမှတ်ပြီး ရှောင်တာပဲ။ ဘုန်းကြီးလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးတာကတော့ ဖြစ်ဖူးတယ်ရှိအောင်လို့ပဲ။ စာသင်တာ လည်း စာတတ်ချင်စိတ်မရှိဘဲ ဝတ္တရားမို့ သင်ရတာပဲ။ ငရဲကြောက်ရွံ့စိတ်၊ နတ်ဖြစ်ချင်စိတ် လုံးဝ မပေါ်ခဲ့ဘူး။ နောင်ဘဝ အဆက်ဆက်တွေဖြစ်မှာကိုလည်း လုံးဝ မတွေးမိဘူး။ မဖြစ်ဘူးလည်း မတွေးမိဘူး။

ဘုန်းကြီးအဖြစ် တစ်ခါမှ ဖြစ်ဖူးမှာမဟုတ်ဘူး။ နောင်လည်း ဘုန်းကြီးဘောင်နဲ့တွေ့ဖို့ ရှိချင်မှရှိမှာဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးအဖြစ်တော့ ယူထားရမယ်လောက်ပဲ။ ဘုန်းကြီးအဖြစ် ဘာတာဝန်တွေထမ်းဖို့ လုံးဝ စိတ်မရှိခဲ့ဘူး။ တောထဲမှာ တစ်ယောက်တည်းနေဖို့ပဲ။ တရားကျင့်ဖို့လည်း မသိဘူး။ ထင်ရှားဖို့လည်း စိတ်ကူး မရှိဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်တွေက ကိုယ့်ကို သစ်ငုတ်ခြောက်တစ်ခုလို အသိအမှတ် ပြုစေချင်တာပဲ။ အဲဒီပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း မခင်ချင်ဘူး။

အသက်အစိတ်ရှိတော့ စာသင်တိုက်ကဆင်းပြီး တောနေဘုန်းကြီး လုပ်တယ်။ တစ်သက်လုံး ဘုန်းကြီးလုပ်နိုင်ဖို့ တောကျောင်းမှာ နေတာပဲ။ တောထဲမှာ ကိုယ်ရောက် နေပေမယ့် စိတ်က မြို့ရွာတွေထဲ သွားနေတာတွေ့ရပြီး ကိုယ်ရှိရာမှာ စိတ်ရှိအောင် လုပ်ရတယ်။ ခေါ်ထားလည်း ခေါ်တုန်းပဲရှိပြီး ခေါ်ပြီးသွားရင် စိတ်က ကိုယ်ရှိရာက တခြားသွားနေတာ တွေ့ရတယ်။ အတော်ကြီးလုံးပန်းမှ နည်းနည်းပဲ ရတယ်။ ရတာက လည်း ဘာမှမသိတာ ဖြစ်နေတော့ မသိတာနဲ့လည်း မနေသင့်ဘူး။ ဒီလိုနေနိုင်ဖို့ ပေးဆပ်ရတာကလည်း များတယ်ဆိုပြီး ဒီအလုပ်ကို လက်လွှတ်ကာ လွတ်လွတ် လပ်လပ်နေဖို့ လုံးပန်းခဲ့တယ်။ အဲဒီလုံးပန်းတာတွေထဲက ထူးထူးဆန်းဆန်းတစ်ခု တွေ့လာခဲ့တယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကူး ကိုယ်ပြန်သိပြီး စိတ်ကူးသေသွားကာ ဘာစိတ်ကူးမှမပေါ်ဘဲ စိတ်ကူးမရှိဘဲနေတာကို တွေ့ရတာပဲ။ ရှေးအခါက စိတ်ကူးတစ်ခုသေသွားရင်

၂၀   ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

နောက်စိတ်ကူးက အလိုအလျောက် ပေါ်မြဲနဲ့ မတူဖြစ်ပြီး တစ်မူထူးခြားတာပဲ။ ဒါဟာ မတော်တဆဖြစ်ပေမယ့် နောက်ထပ် ဒီလိုဖြစ်ရင် ကောင်းတာပဲဆိုပြီး ထပ်လုပ်ကြည့် တော့လည်း ဖြစ်တာပဲ။ စိတ်ကို ကိုယ်နဲ့အတူရှိဖို့ အသက်သာဆုံးအလုပ်လို့ လက်ခံလိုက်တယ်။ တောထဲမှာ ပျော်သွားပြီပဲ။ ဘာမှမရှိပေမယ့် ဘာမှ မတောင့်တ မကြောင့်ကျတော့ဘူး။ စိတ်ကူးမရှိရာကို အမြဲကြည့်နေတာလည်း မဟုတ်ဘူး။

ဘာမှအလုပ်မရှိလို့ သုံးဆယ့်နှစ်ကောဠာသ အပြန်ပြန် ရွတ်ကြည့်နေတယ်။ အဆုတ်၊ အသည်း၊ နှလုံး၊ သည်းခြေ၊ အဖျင်း ဒါတွေဟာ ငါမသိတာတွေဘဲဆိုပြီး ရွတ်တာကို ရပ်ပစ်ခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းလေးပါး ဆင်ခြင်တာ ပြောင်းလုပ်တယ်။ ဆင်ခြင်နည်းအမျိုးမျိုးကို အပြန်ပြန်ရွတ်ဆိုတာဖြစ်လို့ အရင်က မလုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်ပဲ။ အခုတော့ ချမ်းတဲ့အခါ သင်္ကန်းသုံးတာ၊ ပူတဲ့အခါသုံးတာမှာ သုံးစွဲရခြင်းအကြောင်း ခြားနားပုံဆင်ခြင်တာဆိုတော့ မပြတ်ဆင်ခြင်ဖို့ အလုပ်ရတာပဲ။ ပစ္စည်းနဲ့ သုံးဆောင်သူက မရွံ့ပေမယ့် သုံးစွဲရခြင်း အကြောင်းက ရွံ့တာကို ဆင်ခြင်တယ်။ အားလုံးကို အကြောင်းအလျောက် ဆင်ခြင်မိနေတယ်။ အပိုတွေအလိုတွေကို လက်မခံတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ သပိတ်နဲ့ ဆွမ်းခံစားနေမှပဲ ပတ္တပိုဏ်ဇုတင်က ဘာအတွက် ဆောက်တည်နေတာလဲ။ သင်္ကန်းသုံး ထည်ပဲရှိသူက တိစီဝရိတ်ဇုတင်၊ တောကျောင်းနေသူက အာရညကင်ဇုတင်တွေလည်း ထို့အတူပဲ။ လုပ်ပဲ လုပ်နေမှပဲ။ ဆောက်တည်နေဖို့ ဘာလိုသလဲ။ လုပ်ရင် မလုပ်သူမှာဖြစ်မယ့် ကိလေသာတွေ ခါထွက်ပြီးပြီပဲ။ တစ်ခုတိုင်းကို အကြောင်းမသိဘဲ လုပ်မိတာမရှိ ဖြစ်လာတယ်။ အကြောင်းမသိဘဲ လုပ်မိတာတွေကိုလည်း မလုပ်မိအောင် ဖယ်ရှားလာတယ်။

ကိုယ်ရပ်တည်နေရတဲ့ အကြောင်းကို ရှာတယ်။ ကြောင့်ကျတောင့်တ တစ်ခုခုမရှိပေမယ့် အဓိပ္ပာယ်မရှိတာ တွေလာရတယ်။ သူများက ဘာတွေရနေတယ်ဆိုတာ သိချင်ပြီး လေ့လာတော့ “ **ဘာမှ မသိအောင်နဲ့ ဘာမှမရှိတာ သိအောင်** ” လေ့ကျင့်နေကြတာပဲ တွေ့တော့ ဒါတွေဟာ ဘာတွေလဲ ဆင်ခြင်တဲ့အခါ လူမှုခွင်က ကန်းသွားတာတွေပဲလို့ သိလာတယ်။ လောကမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိတာတွေပေါ့။ လောကမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိတာဟာ လောကုတ္တရာလို့လည်း အမွှမ်းတင်ကြတယ်။ လောကမှာ

အဓိပ္ပာယ်မရှိတာကဘဲ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာမျိုးလို့ အမွမ်းတင်တာမျိုး လုံးဝ မဖြစ်ထိုက်တာဘဲ။
ဒီဖြစ်ရပ်တွေဟာ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာဖို့ရန် အခြေခံ
အကြောင်း(နိဒါန်း)ပြ စကားရပ်အဖြစ် ထားလိုက်တယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

(၂၃ . ၁၂ . ၂၀၁၂)

အခန်း(၂)၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ မြစ်ကြီးနားမြို့အကျဉ်းထောင်၊
မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊
အရှေ့တောင် အာရှ။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
ပထမအချက်

ဗုဒ္ဓဘုရားကို ရှာဖွေခြင်း

ဒါကိုသိဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထပ်ထပ် ဆန်းစစ်တော့ ဘာမှမသိအောင်နဲ့ ဘာမှ မရှိတာသိအောင် လေ့ကျင့်ချက်တွေဟာ ရှုပ်နဲ့ အရှုပ်တွေ လေ့ကျင့်တာလို့ သိလာခဲ့တယ်။ “**ဘာမှ မသိတာက ရူပါ၊ ဘာမှ မရှိတာသိတာက အရူပပဲ။**” ဒါတွေကို ရှေးက မသိဘူးတာဘဲလို့ သိလာခဲ့တယ်။ ဒီကံတွေ လုပ်ပြီးနောက်မှာ မလုပ်တော့ပေမယ့် မြင်ကြားရတာတွေအပေါ်မှာ ဘာမှ သိစရာ မဟုတ်တာတွေနဲ့ ဘာမှ မရှိတာတွေအဖြစ် သဘောထဲမှာ အလိုလို ထင်လာတာတွေဟာ ရှုပ်နဲ့ အရှုပ်ရဲ့ ဝိပါက်အဖြစ်တွေပဲလို့ ရှေးက ဝိပါက်သဘော မသိဘူးတာလည်း သိလာခဲ့တယ်။

ဒီဝိပါက်တွေဟာ ဗြဟ္မာတွေရဲ့ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိကိစ္စ ရှိတာတွေဆိုတော့ ဒီဝိပါက်တွေ ဖြစ်သူတွေဟာ ဗြဟ္မာတွေပဲ။ ဒီသူတွေဟာ ဗြဟ္မာတွေလား၊ ဒီက တခြားမရှိတာဆိုတော့ ဗြဟ္မာဆိုတာ လူမှာ လာရောက်ပူးကပ်လာတဲ့အရာပဲ။ အဲဒီလိုလည်း အသိတွေဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဒါကိုသိတော့ အပါယတွေ ဒေဝတွေဖြစ်ကြတဲ့ ကာမသား တွေလည်း သူတို့ဖြစ်ကြောင်း ကံတွေဖြစ်ပြီး ကံနဲ့အလားတူအဖြစ် ဝိပါက်ပေါ်လာရက ဒါတွေဟာ လူမှာဖြစ်တဲ့ အဖြစ်တွေလို့ သိလာခဲ့တယ်။

ဒီသတ္တဝါအားလုံးဟာ လူမှာဖြစ်တဲ့အဖြစ်တွေလို့သိပေမယ့် လူမှာ ဒီသတ္တဝါ အဖြစ်တွေက ဘယ်လိုလွတ်ရမယ်ဆိုတာ မသိဘူး။ ဘုရားက အဲဒါတွေက လွတ်ရာကို ပို့ခဲ့တယ်လို့ သိရတယ်။ ဘုရားက ဘယ်လိုပို့တာသိဖို့ ဘုရားအနီးအပါး ကပ်ရမှာလို့သိပြီး ဘုရားကို မြင်အောင်လုပ်ခဲ့တယ်။

“ ဘုရားက လောက(လူ)ကို ဘယ်လို သိသူတဲ့လဲ။

- (၁) မြဲတယ်လည်း မဟောဘူး၊
- (၂) မမြဲဘူးလည်း မဟောဘူး၊
- (၃) အဆုံးရှိတယ်လည်း မဟောဘူး၊
- (၄) အဆုံးမရှိဘူးလည်း မဟောဘူး၊
- (၅) အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့အတူလိုလည်း မဟောဘူး၊
- (၆) တခြားစီလိုလည်း မဟောဘူး၊
- (၇) သေပြီးဖြစ်တယ်လိုလည်း မဟောဘူး၊
- (၈) မဖြစ်ဘူးလည်း မဟောဘူး၊
- (၉) တချို့ဖြစ်၊ တချို့မဖြစ်လိုလည်း မဟောဘူး၊
- (၁၀) ဖြစ်တာလည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်တာလည်း မဟုတ်လိုလည်း မဟောဘူး” လို့

ဘုရားကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။

ဘုရားကို ဘယ်လိုနားလည်ရမလဲ။ ဘုရားရဲ့ မြင်ပုံမှာ ဖမ်းဆုပ်စရာ ရှာမရဖြစ်နေခဲ့တယ်။ ဘုရား ဘယ်လိုမြင်သလဲ မသိတာဟာ ဘုရားကို မသိတာဘဲ။ ဘုရားကို မသိဘဲ ဘုရားညွှန်ပြရာဆီ ဘယ်လို ရောက်အောင်သွားမလဲ။ အရင်က ဘုရားကို သိထားတာက အခု ဘုရားနှုတ်နဲ့ထုတ်ပြီး မိန့်မြွက်ချက်နဲ့ လုံးဝ ကွဲလွဲနေခဲ့တယ်။

အရင်ကအသိမှာ ဘုရားဟာ လောကမမြဲဘူးလို့ မြင်သူ၊ လောကဟာ အဆုံးရှိ တယ်လို့ မြင်သူ၊ သေပြီးမကျွတ်သေးသူတွေ ဆက်ဖြစ်မယ်လို့ မြင်သူ၊ ကျွတ်လွတ်ပြီး ကြသူတွေ သေပြီးမဖြစ်တော့ဘူးလို့ မြင်သူ၊ အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့တခြားစီလိုမြင်သူ - ဒီလိုမြင်တာတွေ ရှိသူလို့ ဘုရားကို သိနေခဲ့တယ်။

အခု ဘုရားကိုယ်တိုင် နှုတ်နဲ့ တွတ်တွတ်ရွတ်ပြီး မိန့်မြွက်ခဲ့တာဟာ ရှေးက ဘုရား အမြင်အသိနဲ့ တသီးတခြားစီ ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒီတော့ ဘုရားကို သိထားတာဟာ တကယ့် ဘုရားရဲ့အဖြစ် မဟုတ်တာကို သိထားတာ ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒါကို ဒီလို မတူကွဲပြားတာသိရင် မတူကွဲပြားတဲ့ အသိကို ပျောက်အောင် ဖျောက်ရမှာပဲ။ ဘုရားကို မိန့်ကြားတဲ့အမြင်အတိုင်း ဘုရားကိုမြင်အောင် လုပ်ရမှာပဲလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

၂၄   ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဘုရားရဲ့အမြင်ကို မသိတာဟာ ဘုရားကို မသိတာဘဲ၊ ဘုရားကိုမသိဘဲ ဘုရားကို ရှိခိုးပူဇော် အမျိုးမျိုးတွေလုပ်လည်း တကယ့်ဘုရားကို ရှိခိုးပူဇော်ရာ မရောက်နိုင်တာဘဲ၊ ဒီထက်ဆိုးတာက ဘုရားမဟုတ်သူကို ဘုရားမှတ်ပြီး တလွဲတချော်ကို ရှိခိုးပူဇော်မိတာဟာ ရှိခိုးပူဇော် မလုပ်ဘဲနေတာထက် ပိုဆိုးသွားစေတာပဲ။

ဘုရားက သူမပြောတဲ့ စကားတွေဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တောအုပ်တွေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကန္တာရတွေဖြစ်လို့ မပြောတာလို့ အတိအကျ မိန့်မြွက်ခဲ့တာပဲ၊ နောက်ဘဝ ဖြစ်မဖြစ် အစစတွေညွှန်ပြသူကို ဘုရားလို့ အသိမှားခြင်းဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ဘုရားအဖြစ် အသိမှားခြင်း ဖြစ်ပြီး အဲဒီဘုရား ညွှန်ပြချက်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဒုက္ခများကြရမှာဖြစ်လို့ ဘုရားမဟုတ်တာကို ဘုရားလုပ်ပြီး ရှိခိုးပူဇော်လို့ရမယ့် အကျိုးနည်းမှုတွေပဲ၊ အကျိုးတရားတွေရဲ့ ပြောင်းပြန်ဆိုးကျိုးတွေ ဖြစ်မှာဖြစ်လို့ပဲ။

ဒီတော့ ကိုယ့်အသိ(ဦးနှောက်)ထဲက ဘုရားအမှားကို အမှန်ပြန်ဆောက်ဖို့ ဖျောက်ဖျက်လိုက်တယ်၊ အဲဒီ ဖျောက်ဖျက်တဲ့နေရာမှာ ဘုရားအမှန်ကို ဆောက်လို့လည်း မရသေးဘဲ ဖြစ်နေခဲ့တယ်၊ သူများတွေ ဆောက်ပေးထားတဲ့ဘုရားကို မှားမှန်းသိနေလို့ မကြိုက်ဘူး၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မှန်တဲ့ဘုရား မဆောက်တတ်ဘူးဖြစ်နေခဲ့တယ်၊ ဥပမာအားဖြင့် တောအုပ်ကြီး အလယ်မှာ လမ်းပြနဲ့ ကွဲသွားခံရတဲ့ ခရီးသွားလို ဗျာများရတာပဲ၊ ကိုယ်က ဘုရားတပည့်ဘဝ ရယူထားသူ၊ ကိုယ့်ဆရာကို ဘယ်လိုသူလို့ ညွှန်ပြတာ မလုပ်နိုင်တာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပျက်စီးအောင်လုပ်နေတာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ ဒါတွေကို ဘုရားဘယ်လိုမြင်တာလဲ၊ ဒါသိမှ ဖြစ်မယ်၊ ဒါမသိလို့ကတော့ ဘုရားတပည့်ဘဝနေလည်း အချည်းနှီးပဲ၊ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ်စွန့်ရမလိုအထိ အရေးကြီးတဲ့ အရာလို့မှတ်ပြီး အားထုတ်လုံးပန်းခဲ့တယ်၊ အားထုတ်လုံးပန်းမှုရဲ့ရလဒ်ဟာ အရူပအဆုံး ရောက်တာပဲ၊ ရောက်ပုံက လူဟာ တကယ်မရှိဘူး၊ လူ့အစိတ်အပိုင်း ပရမတ်တွေလည်း တကယ် မရှိဘူး၊ ခဏဖြစ်၊ ခဏပျက်နေတဲ့ ရေပွက်ပမာတွေပဲ၊ ဒါတွေကို သိသူက ပေါင်းစပ်ပြီး အစိတ်အပိုင်းနဲ့ အကောင်အထည်တွေ ဖော်နေချက်များပဲလို့ ဒီလိုအသိရောက် တော့ လူသေတယ်ဆိုတာ လုပ်လို့ မရတော့ဘူး၊ သေပြီး နောင်ဘဝတွေမှာ ဖြစ်မဖြစ်တွေလည်း တစ်ခုမှ လုပ်လို့မရတော့ဘူးဖြစ်နေလို့ ဘုရားက ဖြစ်တယ်လည်း

မဟော၊ မဖြစ်ဘူးလည်း မဟောတာလို အဖြေထွက်လာခဲ့တယ်။

ဒီအဖြေအတွက် ပြောစရာတစ်စုံတစ်ရာမရှိပေမယ့် အကြီးမားဆုံး ပြောစရာတစ်ခု ထွက်လာခဲ့တယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ဘုရားရော တကယ်ရှိရဲ့လားဆိုတဲ့ ပြောစရာပဲ။ ဘုရားရှာရာမှာ ဘုရားမရှိတာ သွားတွေ့လို့ အခက်အခဲ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ လူတကယ်မရှိရင် ဘုရားလည်း တကယ်မရှိတာထဲက ဘယ်လိုလွတ်အောင် လုပ်မလဲ။ ဘုရားကတော့ ရှိမှဖြစ်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ်က ဘုရားတပည့်လုပ်နေသူ ဖြစ်လို့ပဲ။ ဘုရားမရှိဘဲ ဘုရားတပည့်လုပ်နေသူဆိုရင် အရူးပဲ ဖြစ်မှာမို့ပဲ။

ငါ့ကို ဘုရားတပည့်အဖြစ် အမေက မွေးပေးလိုက်တာ မဟုတ်ဘူး။ ငါ့ဆရာက သူ့သီတင်းသုံးဖော်တွေနဲ့ ငါ့ကို ဘုရားတပည့်ဘုန်းကြီးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပေးကြလို့ ငါဟာ ဘုရားတပည့် ဖြစ်ခဲ့တာပဲ။ ဒီလိုပဲ ငါ့ဆရာလည်း သူ့ဆရာနဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းက လုပ်ပေးကြလို့ပဲ။ အစဆုံးဆရာဟာ ဘုရားက သိအမှတ်ပြုပေးလို့ပဲ။ ဒီလိုနောက်ပြန် ရေတွက်သွားရင် ဘုရားဆီမှာဆုံးတာ တွေ့ရပြီး ဘုရားဟာ တကယ်ရှိသူဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဖော်လို့ရလာခဲ့တယ်။

ဘုရားက ဘာလုပ်တာလဲ၊ လူသားတွေ ငြိမ်းချမ်းရေးအကျင့်သိက္ခာကို ဖော်ဆောင် ညွှန်ပြသူပဲ။ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ၊ အဲဒါတွေ ငါမသိဘူး။ ဘုရားတပည့်ဟာ ဘုရား ညွှန်ပြတာမသိဘူးဆိုရင် လူမိုက်လား။ အဲဒီလိုကြီးတော့ ငါ မဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် ငါ ဘာသိသလဲ။ ကောင်းတာလုပ်သူ လူကောင်း၊ မကောင်းတာလုပ်သူ လူဆိုး၊ စိုက်တဲ့ မျိုးစေ့နဲ့တူတဲ့အသီးကို သီးတယ်လို့ ဘုရားဟောတာ ငါသိတယ်။ ဒါဟာ လူ့ငြိမ်းချမ်းရေး အကျင့်သိက္ခာ ဖြစ်မလားလို့ အတွေးရောက်မိတယ်။

ဒီစကားမှာ အချက်လေးချက် တွေ့ရတယ်။

(၁) ကောင်းတာလုပ်သူ။

(၂) လူကောင်းဖြစ်တယ်။

(၃) မကောင်းတာလုပ်သူ။

(၄) လူဆိုးဖြစ်တယ်။

ဒါဟာ ကံနဲ့သွားတူနေတယ်။ ကံကောင်း၊ ကံဆိုးနဲ့ ကံကောင်းရဲ့ အကျိုး၊

၂၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကံဆိုးရဲ့ အပြစ်ပဲ၊ အရိယသစ္စာဆိုတဲ့ ဘုရားဟောတရားကလည်း လေးမျိုးပဲ၊ ဒါတွေဟာ အတူတူဖြစ်နေမလားလို့ အထပ်ထပ် သုံးသပ်ဆင်ခြင်မိတယ်။

အရိယသစ္စာလေးပါးက -

(၁) ဒုက္ခအရိယသစ္စာ။

(၂) ဒုက္ခသမုဒယအရိယသစ္စာ။

(၃) ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ။

(၄) ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါအရိယသစ္စာပဲ။

ဒီမှာလည်း အကြောင်းနှစ်ပါး၊ မကျိုးနှစ်ပါး ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်၊ ပြီးတော့ ဒီမှာလည်း အကောင်း အကြောင်းအကျိုး နှစ်ပါး၊ အဆိုး အကြောင်းအကျိုး နှစ်ပါး - ပေါင်း လေးပါးပဲ။

အကောင်း အရိယသစ္စာနှစ်ပါး မဟုတ်တာဟာ အဆိုး အရိယသစ္စာ နှစ်ပါးပဲ၊ အကောင်း အကြောင်းမဟုတ်တဲ့ အရိယသစ္စာဟာ အဆိုး အကြောင်းအရိယသစ္စာပဲ၊ ဒီတော့ အကောင်းအကြောင်း အရိယသစ္စာက မဂ္ဂအရိယသစ္စာဖြစ်တော့ အဆိုးအကြောင်း အရိယသစ္စာက ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ မဂ္ဂအရိယသစ္စာမဟုတ်ဘဲ မဂ္ဂထိုက်တာဖြစ်တဲ့ တရား ကာမ ရူပ အရူပကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံ စိတ္တုပ္ပါဒ်တွေဖြစ်မှာပဲ၊ အကျိုးအကောင်း အရိယသစ္စာက ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာဖြစ်ပြီး အကျိုးအဆိုးအရိယသစ္စာက ဒုက္ခအရိယသစ္စာဖြစ်တဲ့ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အပ္ပိယသမ္ပယောဂ ပိယဝိပ္ပယောဂ ဣစ္ဆာ အလာဘတွေဖြစ်ကြတဲ့ ဝိပါကံစိတ္တုပ္ပါဒ်တွေပဲ။

ဘုရားက အရိယသစ္စာဟောတယ်၊ အရိယသစ္စာဟာ လူအဖြစ်နဲ့ လူ့အဖြစ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ကြတဲ့ ဓာတ်သဘာဝတွေ မဟုတ်ဘူး၊ လူဟာ လူအဖြစ် မွေးဖွားလာစဉ်က ဒုက္ခမပါခဲ့ဘူး၊ ဒုက္ခဟာ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယတဏှာနဲ့ အဲဒီတဏှာ အရင်းခံတဲ့ ကာမ ရူပ အရူပကံတွေလုပ်ပြီးမှ ဖြစ်လို့ရတဲ့ ဇာတိ ဇရာ ဗျာဓိ မရဏ အပ္ပိယသမ္ပယောဂ စတာတွေပဲ၊ မွေးပေါက်စကလေးဟာ ဘယ် ကာမ ရူပ အရူပအာရုံကိုမှ တပ်စွန်းတဲ့ တဏှာလည်း မလုပ်တတ်သေးဘူး၊ အဲဒီတဏှာ အဝိဇ္ဇာတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကံတွေကိုလည်း မလုပ်တတ်သေးဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းများ မရှိတဲ့အတွက် ဇာတိ ဇရာ

စတဲ့ ဒုက္ခလည်း မဖြစ်သေးဘူး။

ဒုက္ခမဖြစ်သေးလို့ ဒုက္ခကိုကြည့်ပြီးသိတဲ့ အရိယမဂ်အသိလည်း အဲဒီကလေးမှာ မရှိသေးဘူး၊ အဲဒီ မဂ္ဂအရိယသစ္စာမရှိတဲ့အတွက် အဲဒီကလေးမှာ ဒုက္ခငြိမ်းတယ်ဆိုတဲ့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာလည်း မရှိသေးဘူး။

ဒီတော့ အရိယသစ္စာတွေဟာ လူရဲ့အဖြစ်တွေ မဟုတ်ကြဘဲ လူပေါ်မှာဖြစ်ပွားကြတဲ့ ဒုက္ခတွေနဲ့ အဲဒီဒုက္ခတွေရဲ့ ငြိမ်းတာတွေရယ်၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းအမှုတွေနဲ့ ငြိမ်းကြောင်းအမှု တွေရယ် ဒါတွေရဲ့ အမည်တွေပဲ၊ အရိယသစ္စာဟာ လူမဟုတ်တဲ့အရာဘဲ။

ဥပမာ ပေါ်လွင်အောင် ဟပ်ကြည့်ရင် လူဟာ လူနဲ့မတော်တဲ့အစားအစာကို စားမိရင် ရောဂါဖြစ်တယ်၊ အဲဒီရောဂါကို ပျောက်စေတဲ့ဆေးဝါးသောက်ရင် အဲဒီရောဂါ ပျောက်ကင်းတယ်၊ ဒီဥပမာမှာ -

- (၁) ရောဂါဖြစ်တဲ့အစားအစာဟာ လူမဟုတ်ဘူး။
- (၂) အဲဒါစားမိလို့ ဖြစ်တဲ့ရောဂါဟာလည်း လူမဟုတ်ဘူး။
- (၃) အဲဒီဖြစ်တဲ့ရောဂါကို ပျောက်စေတဲ့ ဆေးဝါးဟာလည်း လူမဟုတ်ဘူး။
- (၄) အဲဒီဆေးဝါးသောက်ရလို့ ရောဂါပျောက်တာလည်း လူမဟုတ်ဘူး။

ဒီတော့ ရောဂါရစေတဲ့အစားအစာကြောင့် ရောဂါရတာ၊ ရောဂါပျောက်စေတဲ့ ဆေးဝါးကြောင့် ရောဂါပျောက်ငြိမ်းမှုဖြစ်တာ - ဒီလေးပါးလုံးဟာ လူမဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုပဲ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခဖြစ်မှု၊ ဒုက္ခငြိမ်းကြောင်း၊ ဒုက္ခငြိမ်းမှု ဒီလေးခုလည်း လူမဟုတ်ဘူး။

ဘုရားက “ အမှတ်သညာအသိစိတ်လည်းရှိတဲ့ တစ်လံမျှလောက် ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဒုက္ခဖြစ်ရာ၊ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခချုပ်ရာ၊ ချုပ်ကြောင်းကို အသိပေးတယ်” လို့ မိန့်ကြား ချက်ဟာလည်း အရိယသစ္စာလေးပါးဟာ လူမဟုတ်ကြောင်း ပြောကြားချက်ပဲ၊ ဘုရားက

“ အရိယသစ္စာကို ဟောပြီး အရိယသစ္စာက လူမဟုတ်တော့ လူဟာ မမွေးမီက ဖြစ်ခဲ့၊ မဖြစ်ခဲ့၊ အခုဖြစ်နေ၊ ဖြစ်မနေ၊ သေပြီးဖြစ်၊ မဖြစ် အမေးတွေအတွက် အဲဒါတွေ သူမဟောကြောင်း ” ဘုရား မိန့်ကြားတာပဲ၊ လူသေပြီး တစ်နေရာကို သွားမသွားဆိုင်ရာ ပြဿနာ လေးချက်၊ အသက်နဲ့စပ်တဲ့ ပြဿနာ နှစ်ချက်၊ လူရှိ မရှိ ဆုံး မဆုံး ပြဿနာ လေးချက် - အဲဒါတွေ မဟောကြောင်း မိန့်ကြားချက်တွေဟာ

၂၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာဆိုင်ရာမေးမြန်းထားချက် ပြဿနာတွေဖြစ်ပြီး အရိယသစ္စာ ဆိုင်ရာ ပြဿနာမဟုတ်လို့ မဟောကြောင်းမိန့်ကြားချက်အဖြစ် နားလည်လာခဲ့တယ်။

ဆေးဆရာဟာ လူနာကို ဆေးကုတဲ့အခါ လူကို ကုတာမဟုတ်ဘဲ ရောဂါကို ကုတာဖြစ်သလို ဘုရားက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းအောင် လမ်းညွှန်တာမှာလည်း လူကို လူအဖြစ်က လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းအောင် လမ်းညွှန်တာမဟုတ်ဘဲ လူမှာကပ်ရောက်လာတဲ့ အစွဲဥပါဒါန်ကို လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းအောင် လမ်းညွှန်တာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခတွေပဲ ဖြစ်တည်ပျက်နေတယ်။ တခြားဖြစ်တာ မရှိဘဲ တခြား ချုပ်စရာလည်း မရှိဘူးလို့ ဘုရားရဲ့တပည့်မတစ်ဦး ဥဒါန်းလုပ်ခဲ့ချက် ရှိတာကိုလည်း သတိရမိတယ်။ ဘုရားဟာ လောကကို ဘယ်လို မြင်တယ်လို့သိလာတော့ ဘုရားအမှန်ကို ဖူးတွေ့လာနိုင်ခဲ့တယ်။ ဘုရားအမှန် ဖူးတွေ့နိုင်လာခဲ့တာနဲ့အတူ ဘုရားရဲ့ တရားအမှန်ဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာတရားကိုလည်း နားလည်လာတယ်။

ဂေါတမဗုဒ္ဓ ဘုရားနှစ်ဆူ ပွင့်တော်မူ

ကျွန်ုပ်ဟာ အသက်သုံးဆယ်မှာ ဗုဒ္ဓဘုရားနှစ်ဆူကို ဖူးမြင်ဘူးသူဖြစ်ခဲ့တယ်။ သမုတိနဲ့ ပရမတ်ဖြစ်တဲ့ သစ္စာတရားတွေဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားနဲ့ အရိယသစ္စာတရားဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားတို့ပဲ။ အသက်သုံးဆယ်မတိုင်မီက ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် ဖူးတွေ့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ သမုတိတွေဖြစ်တဲ့ နောက်ဘဝ နောင်ဘဝတွေမှာ ဖြစ် မဖြစ် စတဲ့ အကြောင်းသမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ်တွေဖြစ်တဲ့ ဘာမှ မသိအောင်နဲ့ ဘာမှမရှိတာသိအောင် အကြောင်းပရမတ္ထသစ္စာတွေကို သိမြင်ဖို့ဟောကြားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားကို ဖူးမြင်ဆည်းကပ်သူပဲ။ အသက်သုံးဆယ်မှာ လူပေါ်မှာ ဖြစ်ပွားတတ်တဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာ တရားဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားကို ဆည်းကပ် ဖူးမြင်သူပဲ။

တစ်နည်းပြောရင် ငယ်စဉ်ကဖူးရတဲ့ဘုရားဟာ လူ့အစိတ်အပိုင်းဖြစ်တဲ့ ဓာတ် သဘာဝတွေနဲ့ အဲဒီ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အစုအဝေးဖြစ်တဲ့ ‘လူ’ ဘယ်ကလာ၊မလာ ဘယ်ကိုသွား၊မသွား ဒီမှာဖြစ်၊မဖြစ် အစုအဝေးတွေအကြောင်းဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်ပြီး အခုဆည်းကပ်ဖူးတွေ့ နေရတဲ့ဘုရားဟာ လူကိုဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားလည်းမဟုတ်၊

လူ့အစိတ်အပိုင်းကို ဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားလည်း မဟုတ်၊ လူရဲ့မသိစိတ်နဲ့ ပြုမူလုပ်ရှားတဲ့အမှုကို ခွဲခြားဝေဖန်သိစေပြီး အဲဒီ အမှုတွေ ငြိမ်းဖို့ဟောတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်တယ်။

အသက်သုံးဆယ်အရွယ်မှာ ဘုရားပြောင်းပြီး ရှိခိုးပူဇော်လာခဲ့တယ်။ မိဘများ ရှိခိုးပူဇော်ကြတဲ့ ဘုရားတော့ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် မိဘတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာနဲ့ ခြားနားလာခဲ့တယ်။ မိဘတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ဘာသာ အမည်အနေနဲ့အတူတူပဲ ဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာချည်းပါပဲ။ သကျထီးနန်းကို စွန့်ပြီး တောထွက်၊ ခြောက်နှစ်ကြာ၊ ဒုက္ကရစရိယကျင့်၊ ဗောဓိပင်အောက်မှာ အရိယသစ္စာတရားသိမြင်ပြီး မိဂဒါဝုန်တောမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား ဓမ္မစကြာဟောပြီး သံဃာ့ဘောင်တစ်ခု တည်ထောင်ကာ လောကကို လေးဆယ့်ငါးနှစ် တိုင်အောင် တရားလှည့်ဟောပြီး မလ္လာမင်းတို့ အင်ကြင်းတောမှာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသွားခဲ့တဲ့ ဘုရားကို ဆည်းကပ်ကြသူချင်း တူကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒီဗုဒ္ဓဘုရားကိုပဲ မိဘတို့သိတာနဲ့ လုံးဝခြားနားကြတယ်။ မိဘတို့ သိတဲ့ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်က **“ လူတွေ နောင်ဘဝမှာ ဆိုးဆိုးမဖြစ်ဖို့၊ နောင်ဘဝမှာ ကောင်းကောင်းဖြစ်ဖို့နဲ့ နောင်ဘဝ ကောင်းကောင်းရော ဆိုးဆိုးရော နှစ်မျိုးလုံး မဖြစ်ဖို့ ”** တွေပဲ ဖြစ်တယ်။

အခု ဗုဒ္ဓဘုရားက အဲဒါတွေလမ်းညွှန်တာ လုံးဝ မလုပ်ဘူး၊ လူတွေ ပြောဆို ပြုမူနေထိုင်တာတွေဟာ မသိမှုနဲ့လုပ်လို့ အစွဲတွေဝင်ပြီး အပါယ်သတ္တဝါတွေဖြစ်လိုက်၊ ကာမသုဂတိသတ္တဝါတွေ ဖြစ်လိုက်၊ ရူပါရူပသုဂတိ သတ္တဝါတွေဖြစ်လိုက်နဲ့ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖြစ်လို့ဖြစ်မှန်းလည်း မသိကြဘူး၊ မသိတော့ ကိုယ့်မှာဖြစ်နေတာကို ကိုယ်ပဲလို့မှတ်ပြီး အလွဲလွဲအချော်ချော် ဖြစ်ပွားပြီး မငြိမ်းမချမ်း ဖြစ်နေကြတာတွေက လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းကြအောင် လမ်းညွှန်ပေးသူ ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ အသက်သုံးဆယ်မတိုင်ခင်က ရှိခိုးပူဇော်ခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားနဲ့ အသက်သုံးဆယ်မှာ ရှိခိုးပူဇော်ရတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားနှစ်ဆူဟာ တစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ ဧကန်တရားအောင် မတူခြားနား ကွဲပြားကြတာပဲ။ အသက်သုံးဆယ် မတိုင်ခင်က သိခဲ့ရတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားက **“ လူ့အကြောင်းကို ဘယ်ကလာ၊မလာ ဘယ်ကို သွား၊မသွား ဒီမှာဖြစ်၊မဖြစ် ”** ဟောပြောသူနဲ့ **“ လူ့အစိတ်အပိုင်း ဓာတ်သဘာဝတွေနဲ့ အဲဒါတွေ မရှိတာတွေကို ”**

၃၀   ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဟောသူဖြစ်နေပြီး အသက်သုံးဆယ်မှသိရတဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားက “ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ ပြောဆို၊ ပြုမူ၊ နေထိုင်ကြလို့ဖြစ်ပွားကြတဲ့ လူပေါ်မှာဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ရာ ဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ငြိမ်းရာ ငြိမ်းကြောင်းကို ” ဟောပြောသူဖြစ်တယ်။

ဒီနေရာမှာ နည်းနည်းရှင်းဖို့လိုပါတယ်။ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ ပြောဆို ပြုမူနေထိုင်တာကြောင့် ဖြစ်တာတွေဟာ လူပဲမဟုတ်ဘူးလားလို့ မေးစရာရှိတာပဲ။ အကြောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ အသိက လူ့အသိမဟုတ်တာဖြစ်လို့ လူ့အမှုနဲ့ အကျိုးတွေဟာ လူမဟုတ်တာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ တစ်ခါ ထပ်မေးစရာလည်း ရှိလာပြန်တယ်။ လူ့အသိ မဟုတ်တဲ့အသိဟာ လူကသိတာပဲ မဟုတ်ဘူးလားလို့ပဲ။ လူက သိတာဖြစ်ပေမယ့် သိတယ်လို့ပြောရတဲ့အဖြစ် မရှိတဲ့အသိဖြစ်လို့ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့အသိလို့ ပြောရတာပဲ။

သိတယ်လို့ပြောရတဲ့ အသိဟာ အသိခံရတဲ့အရာက အရှိဖြစ်ရတာပဲ။ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိရဲ့ အသိခံရတဲ့အရာဟာ သိတဲ့အတိုင်း ရှိတဲ့အရာမဟုတ်လို့ အသိမဟုတ်တဲ့ အသိလို့ ပြောခဲ့တာပဲ။ ဒါကို ဥပမာဆောင် ပြောရမယ်။ စကားမပြော တတ်သေးတဲ့ သူများပြောစကားကို အနည်းအပါး နားလည်စပြုနေတဲ့ ကလေးငယ်ကို နားရွက်သိရဲ့လား၊ သိရင် ကိုင်ပြစမ်းလို့ လူကြီးတွေကပြောတဲ့အခါ ကလေးက နားရွက်ကို သူ့လက်နဲ့ကိုင်ပြရင် နားရွက်ကို ကလေးဟာ သိတာပဲ။ တကယ်လို့ နှာခေါင်းကို ကိုင်ပြရင် နားရွက်ကို ကလေးဟာ မသိသေးတာဘဲ။ ဆိုလိုတာက မဟုတ်တာကို သိတာဟာ မသိတာဘဲ။

ဒီတော့ အသိခံရတဲ့အရာဟာ အရှိမဟုတ်တဲ့ တလွဲတချော်ကို သိနေတာဆိုရင် အဲဒီအသိဟာ လူမှာသိတာဖြစ်ပေမယ့် အသိမဟုတ်တဲ့အသိဖြစ်တဲ့အတွက် လူ့အသိ မဟုတ်တဲ့အသိလို့ ပြောရတာပဲ။ ဒါကို ဗုဒ္ဓဘုရားက အဝိဇ္ဇာလို့ သုံးနှုန်းခဲ့တယ်။ အဝိဇ္ဇာဟာ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိပဲ။ အဝိဇ္ဇာဟာ အသိရဲ့နာမည်ပဲ။ မမှန်တဲ့အသိဖြစ်လို့သာ အဝိဇ္ဇာအမည်ရတာပဲ။

အဲဒီလူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိကို ဘယ်သူကသိတာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းကိုလည်း ဖြေရမှာပဲ။ လူမှာ သတ္တဝါတွေ လာပူးနေတယ်။ အပါယ်သတ္တဝါ၊ နတ်ဒေဝါသတ္တဝါ၊ ဗြဟ္မာသတ္တဝါတွေပဲ။ အဲဒါတွေက လူ့အပြင်ပမှာ ရှိနေတာတွေမဟုတ်ဘူး။ လူလည်း

မဟုတ်ဘူး၊ လူ့ရဲ့ မသိဘဲ လုပ်မှုမှားတွေကြောင့် လူ့အသိမှာ ဖြစ်ထွန်းလာတာတွေပဲ။ အဲဒီဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ သတ္တဝါတွေက သိတာဟာ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိဖြစ်တာပဲ။ ဒီအသိတွေ သိသူကို ဗမာတွေက စုန်းအသိ၊ နတ်အသိ၊ တစ္ဆေအသိ၊ သားရဲအသိ၊ ဘီလူးအသိလို့ပြောပြီး တခြားလူမျိုးတွေကလည်း အမျိုးမျိုး အကောင်ဘလောင် နာမည်တပ်ပြီး ပြောကြတယ်။

ဒီသတ္တဝါအမျိုးမျိုးတွေက လူမှာဘာဖြစ်လို့လာဖြစ်နေတာလဲလို့ မေးခွန်းတွေလည်း ထွက်နိုင်တယ်။ အဖြေက လူ့အသိမဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ အမှားမှားအယွင်းယွင်း ပြောဆိုပြုမူ နေထိုင်မိတဲ့အတွက် ဖြစ်တာတွေလို့ ပြောရမှာဖြစ်တယ်။ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိနဲ့ အမှားအယွင်း ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်လို့ သတ္တဝါတွေဖြစ်ပြီး သတ္တဝါတွေဖြစ်လို့ လူ့အသိ မဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ မှားယွင်းတဲ့ပြောပြုနေတွေ လုပ်နေတယ်ဆိုတော့ စက်ဝန်းဖြစ်နေတာပဲ။ ဒါကို အမှားသံသရာလို့ သုံးထားတာပဲ။

အဲဒီသံသရာစက်ဝန်းကို လွန်မြောက်အောင်မလုပ်နိုင်တာဟာ လူအပျောက်ခံရအောင် သတ္တဝါတွေက စီးထားတာပဲ။ အဲဒီသူမှာ လူ့အသိမဖြစ်ထွန်းဘူး၊ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိတွေပဲ ဖြစ်ထွန်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် လူဟာ မျှတတဲ့ပြောဆိုပြုမူ နေထိုင်တာတွေ မလုပ်တတ်တော့ဘဲ မမျှမတပြောဆို ပြုမူနေထိုင်တာကြောင့် လူအချင်းချင်း မငြိမ်းမချမ်း နေကြရတယ်။ ဆိုးသူကဆိုး၊ ပူသူကပူ၊ ငိုသူကငို၊ ဝမ်းနည်းသူကနည်း၊ ဆင်းရဲသူက ဆင်းရဲဖြစ်ပြီး လူစဉ်မမီ ဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒါကိုပဲ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့အသိကို သိသူတွေက မလိုလားစရာ လူ့အဖြစ်တွေလို့ သိကြတယ်။ လူဖြစ်ရင် ဒါတွေဟာ ဖြစ်မှာမလွဲဘဲလို့ပေါ့။ လူနဲ့ အဲဒီအဖြစ်တွေဟာ ခွဲလို့ မရတဲ့ တစ်ခုတည်းဖြစ်တဲ့အရာတွေလို့ သိကြတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အသိကိုသာ သိသူတွေဟာ လူက လွတ်မြောက်ချင်ကြတယ်။ လူဟာ မမွေးမီ တစ်နေရာရာက လာသူပဲ။ သေပြီး တစ်နေရာရာသွားမှာဆိုတော့ မသွားဘဲပြတ်ဖို့ မျှော်ခေါ်လုပ်ကိုင်ကြတယ်။ ဒီတော့ ဒီမှာရှိတဲ့လူကို တစ်စစီ စိတ်ဖြာကြည့်တာတွေလုပ်ပြီး နောက်ဆုံး ဘာမှမရှိတာတွေလို့ သိကာ လူအပျောက် ဖျောက်တာပဲ။

ဒီလို ဘုရားနှစ်ဆူကဲ့သွားတာဟာ ဘုရားရဲ့လမ်းညွှန်ပြချက်အပေါ် အသိအမြင်

၃၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကွဲသွားတာကြောင့်ပဲ။ ဘုရားဟာ လူအကြောင်း ညွှန်ပြနေသူလား၊ ဒါမှမဟုတ် ဘုရားဟာ လူမရှိရာရောက်အောင် ညွှန်ပြနေသူလား၊ လူပေါ်မှာ ဖြစ်တည်လာတဲ့ အစွဲသံသရာ ဒုက္ခ မရှိရာရောက်အောင် ညွှန်ပြနေသူလား၊ အသက်သုံးဆယ်မတိုင်ခင်က သိခဲ့တဲ့ဘုရားဟာ လူမရှိရာ ရောက်အောင် ညွှန်ပြခဲ့တဲ့ ဘုရားဖြစ်ပြီး အသက်သုံးဆယ်မှာ သိတဲ့ ဘုရားဟာ လူပေါ်မှာဖြစ်တည်လာတဲ့ အစွဲခန္ဓာ ဒုက္ခသံသရာမရှိရာရောက်အောင် ညွှန်ပြနေတဲ့ ဘုရား ဖြစ်တယ်။

ဘုရားအပေါ် အသိအမြင်တွေဟာ ဘုရားရဲ့ညွှန်ပြချက်တွေနဲ့ သိတဲ့အမြင်တွေပဲ။ ဘုရားညွှန်ပြတာဟာ ဘုရားမှာရှိတာကို ညွှန်ပြတာပဲ။ ဘုရားမှာရှိတာဟာ ဘုရားကသိလို့ပဲ။ အဲဒီအသိ ပိုင်ရှင်ဟာ ဘုရားပဲ။ ဒီလိုဘုရားညွှန်ပြချက်အရ ဘုရားကို အသိဖြစ်တာဟာ ဘုရားကို ဘုရားအတိုင်း အသိဖြစ်တာနဲ့ ခြားနားတာပဲ။ အသက်သုံးဆယ်မတိုင်ခင်က ဘုရားသိတာဟာ ဘုရားကို ဘုရားအတိုင်းသိတာပဲ။

ဘုရားရှိခိုးစာအရ သိတဲ့ဘုရားဟာ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေအရ သိတဲ့ဘုရားပဲ။ အဲဒီဘုရားဟာ ဘုရားကို ဘုရားအတိုင်းသိတဲ့ ဘုရားပဲ။ ဓာတ်တော်မွေတော် ရုပ်ပွားတော်၊ စေတီတော်တွေ သိတဲ့ဘုရားလည်း အတူတူပဲ။ ဘုရားကို ဘုရားအတိုင်း သိတဲ့ဘုရားတွေပဲ။ ဘုရားရဲ့တန်ခိုးတော် ဘုန်းတော်တွေ အောက်မေ့ပြီးသိတဲ့ ဘုရားလည်း ဘုရားကို ဘုရား အတိုင်း သိတာပဲ။

အသက်သုံးဆယ်မှာ သိလာတဲ့ဘုရားဟာ ဘုရားကို ဘုရားအတိုင်း သိတာတွေ မဟုတ်တော့ဘဲ ဘုရားက လောကကို ဘယ်ဆီညွှန်ပြနေသလဲဆိုတာ သိလာတာပဲ။ အဲဒီအထဲမှာ ဘုရားကို အံ့ဖွယ်သူရဲမြင်စရာနဲ့ ဘုရားကို ဘုရားမဖြစ်မီက မြင်စရာတွေဟာ အရေးမပါတဲ့မြင်စရာတွေဖြစ်ပြီး ဘုရားညွှန်ပြတာဟာ လောကကို ဘယ်ဆီ အရောက်သွားရမယ် ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒီညွှန်ပြချက်ကို နားလည်ရမှာပဲလို့ သိလာတယ်။

ဘုရားချင်းတူပေမယ့် အသိဉာဏ်အမြင်ချင်း မတူ

ဒီလိုဘုရားအသိ ပြောင်းသွားခံရတာဟာ အသက်သုံးဆယ်မှာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာအဖြစ်က လုံးဝလွတ်ကင်းရာကို ရောက်သွားရတာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ်

အသက်သုံးဆယ်မှာ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားခဲ့တာပဲ။ ဟိန္ဒူ၊ ခရစ်ယာန်၊ မူဆလင်တွေ ရှိခိုးပူဇော်ကြတဲ့ဘုရားဟာ လောကအားလုံးကို ဖန်ဆင်းတယ်ဆိုတဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားတွေပဲ။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွေရှိခိုးပူဇော်တဲ့ ဘုရားကတော့ သတ္တဝါခပ်သိမ်းကို ဘဝချုပ်ဆုံးရာဆီ လမ်းညွှန်ပြီး ဆုံးရာဆီ မရောက်မီ ဒုဂ္ဂတိဘဝဆိုးတွေမဖြစ်ဘဲ သုဂတိ ဘဝကောင်းတွေဖြစ်ဖို့ ညွှန်ပြတဲ့ဘုရားပဲ။ ဒါကြောင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားနဲ့ ခရစ်ယာန်၊ ဟိန္ဒူ၊ မူဆလင်များဟာ ဘုရားချင်းမတူကြလို့ တစ်ဘာသာစီလို့ ပြောရတာပဲ။ ဆိုလိုတာက ဘုရားကွဲလို့ ဘာသာကွဲတာပဲ။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားနဲ့ အသက်သုံးဆယ်မှာ စသိတဲ့ဘုရားဟာ ဘုရား အထည်ခြပ်ချင်းတူပေမယ့် ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်အပေါ် အမြင်ချင်း ခြားနေကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာချင်း အမည်တူပေမယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာအလုပ်ချင်းက စပ်ဟပ်လို့မရအောင် ခြားနေ ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ်ဟာ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရတာပဲ။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရခြင်းရဲ့ ပထမဦးဆုံး အကြောင်းဟာ ဒါပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း

(၂) ခုမြောက်အချက်

ဘုရားကွဲတော့ တရားလည်းကွဲ

ဒီလို ဘုရားအသိကွဲတော့ ဘုရားအသိသာကွဲတာမဟုတ်ဘဲ တရားအသိလည်း တခြားစီဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ဓမ္မပိဋကထဲက စကားတွေကို လေ့လာတာချင်းတော့ အတူတူတွေပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေရဲ့ အရတွေဟာ မတူကြတော့ဘူး။

ရှေ့နောက်ဘဝ ပြောသောဘုရား နှင့် မပြောသောဘုရား

မတူတာတစ်ခုကို ပထမဆုံးထုတ်ပြရမှာပဲ။ ဘုရားမဟောပြောတဲ့ အဗျာကထန တရားတွေကို ပထမဆုံး ထုတ်ပြမယ်။ “သတ္တဝါသေပြီး ဖြစ်တယ်” ဆိုတဲ့စကား ဘုရား မဟောပြောဘူးလို့ဆိုတဲ့ ဓမ္မစကားကို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတွေက “သတ္တဝါတွေသေပြီး ဖြစ်တယ်” လို့ မလွဲနိုင်မပြောင်းနိုင် ခိုင်ခိုင်မာမာ ယူကြတယ်။ ဘုရားက “သေပြီးဖြစ်တယ်ဆိုတာ သူမဟောဘူး” ဆိုတာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုမဖြစ်အောင် ထေရဝါဒရဲ့ သီးခြားသဘောတရား အမြင်တစ်ခုနဲ့မြင်ပြီး ယူကြတယ်။ အဲဒီ သဘောတရား အမြင်ဖြင့် “**မသေခင်ကပြုတဲ့ကံက မသေခင်မှာဘဲ ချုပ်ဆုံးပျက်စီးသွားပြီး သေပြီးနောင်ဘဝ မှာဖြစ်တာက အဲဒီကံရဲ့ အကျိုးဝိပါက် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအကျိုးဝိပါက်ကို ဖြစ်စေလိုက်တာက မသေမီကပြုခဲ့တဲ့ကံရဲ့ သတ္တိကလေး ဖြစ်တယ်**” လို့ ယူကြတယ်။

ဒီသတ္တိဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာပိုင် သီးခြားသဘောတရားပဲ။ ဒီသတ္တိကြောင့် မသေမီကပြုခဲ့တဲ့ကံနဲ့ သေပြီးသူဟာ တခြားစီမဟုတ်သူလို့ ပြောကြတယ်။ မသေမီဖြစ်တာက ကံ၊ သေပြီးဖြစ်တာကဝိပါက်၊ မသေမီနဲ့သေပြီး ဒီလူနှစ်ယောက်ဟာ တစ်ယောက်တည်း လို့မပြောရပေမယ့် တခြားစီလို့လည်း မပြောရဘူးလို့ အဲဒီသတ္တိနဲ့ ပြောကြတာပဲ။ ဒါကြောင့် သေပြီးဖြစ်တာကို ယူကြပေမယ့် သေပြီးဖြစ်တယ်လို့ ဘုရားမဟောတာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘူးလို့ ပြောကြတာပဲ ဖြစ်တယ်။

နောက်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ “သတ္တဝါသေပြီးနောက် မဖြစ်ဘူး” လို့လည်း ဘုရားက သူမဟောဘူးပြောပေမယ့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက “သတ္တဝါ သေပြီးနောက် မဖြစ်တာ” ကိုလည်း လက်ခံတယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြသူတွေဟာ မဖြစ်ကြဘူးလို့ ပြောကြတယ်။ ဒါကို ဘုရားရဲ့ မိန့်ကြားချက်နဲ့ ဆန့်ကျင်အောင် ဒီလိုမြင်ပြကြတယ်။ ကံတွေကို အရိယမဂ်တွေနဲ့ သတ်ပြီးပြီမို့ ကံသတ္တိမရှိတော့တာကြောင့် သေပြီးမဖြစ်တော့တာဘဲလို့ ယူကြတယ်။

သတ္တဝါသေပြီး မကျွတ်သူကဖြစ်၊ ကျွတ်ပြီးသူက မဖြစ်နဲ့ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်တာလည်း မဟုတ်လို့လည်း ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက ခံယူတဲ့ပုံစံတွေ တွေ့ရတယ်။ ကံရဲ့သတ္တိနဲ့ စကားပြောရင် ဒါတွေ အားလုံးအတွက် အဖြေတွေဖြစ်သွားတော့တာပဲ ဖြစ်တယ်။

ထေရဝါဒ၏ ကံစာယူစာဆရာပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက်

သို့သော် ကံနဲ့ ကံရဲ့သတ္တိကို ခွဲပြီးမြင်ကြပေမယ့် ကံက တကယ်တော့ ခွဲမြင်ရမယ့်အရာ မဟုတ်တာဘဲ။ ဆားနဲ့ ဆားရဲ့အငန်ဓာတ်သတ္တိ၊ သကြားနဲ့ သကြားရဲ့အချိုဓာတ်သတ္တိဟာ အတူတူဖြစ်ရတဲ့အရာပဲ။ ဆားမရှိဘဲ ဆားရဲ့အငန် ဓာတ်သတ္တိပဲ သီးခြားကာလတစ်ခုအထိ ရပ်တည်တယ်ဆိုတာ မရှိတာဘဲ။ သတ္တိဆိုတာ သတ္တိရှင်ရဲ့ အခြင်းအရာမျှဖြစ်လို့ သတ္တိရှင် မရှိဘဲ ရှိလို့မရတာဘဲ။

သတ္တဝါသေပြီးဖြစ်၊ မဖြစ်စတဲ့အရာတွေဟာ သမုတိသစ္စာတရားတွေပဲ။ လောက မြဲ၊မမြဲ စတာတွေကတော့ ပရမတ္ထသစ္စာတရားတွေပဲ။ ဘုရားဟာ လူ့အဖြစ်နဲ့ သမုတိသစ္စာတရားအရ ငြိမ်းချမ်းမှုမရခဲ့လို့ ထီးနန်းအထိစွန့်ပြီး သူတော်စင်အဖြစ် ရူပ အရူပ ပရမတ္ထသစ္စာတရား ရှာပြန်တော့လည်း ငြိမ်းချမ်းမှုမရလို့ ဒီနှစ်ပါးလုံးစွန့်ပြီး အရိယသစ္စာတရားရှာဖွေမှ ငြိမ်းချမ်းမှုရသူဖြစ်တော့ သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာဆိုင်ရာ မေးခွန်းတွေအတွက် အဗျာကတလို့ဆိုရတဲ့ အဲဒီလိုတွေ ငါမဟောဘူးလို့ဘဲ ပြန်မိန့် ကြားတာပဲ။

ဘာကြောင့်မဟောတာလဲဆိုတဲ့ အမေးကို ငြိမ်းချမ်းမှု မဖြစ်တာကြောင့်လို့ ဖြေခဲ့တယ်။ ဒီတော့ ဘာကို ဟောသလဲဆိုတာမျိုး အမေးရဲ့အဖြေအဖြစ် အရိယသစ္စာကို ဟောတယ်ဆိုတာမျိုး ဖြေခဲ့တယ်။

အရိယသစ္စာဟာ လူ့အဖြစ်တွေဖြစ်တဲ့ သမုတိသစ္စာတွေ မဟုတ်ဘူး၊ လူ့အခြေခံ အစိတ်အပိုင်းတွေဖြစ်တဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာတွေလည်း မဟုတ်ဘူး၊ လူမှာ လူမဟုတ်ဘဲ ပြောပြု နေမှုတွေနဲ့ အဲဒါရဲ့ ဖြစ်ရာ ဖြစ်ကြောင်း ငြိမ်းရာနဲ့ ငြိမ်းကြောင်းတွေဖြစ်တဲ့ အရာတွေပဲ။

၃၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ထင်ရှားအောင် ပုံဆောင် ပြောကြည့်မယ်။ ဆေးဆရာဟာ သူ့ထံ အပ်နှံခံရတဲ့ လူနာကိုကုတဲ့အခါ လူကို ကုသလား၊ လူ့အစိတ်အပိုင်းအင်္ဂါတွေကို ကုသလား၊ သူကုသတဲ့ ဆေးဝါးဟာ လူကိုရော လူ့အစိတ်အပိုင်းတွေကိုရော ဘာအပြောင်းအလဲမှ မလုပ်ကြဘဲ လူမှာ ကပ်ရောက်နေတဲ့ ဒါမှမဟုတ် လူ့အစိတ်အပိုင်းမှာ ကပ်ရောက်နေတဲ့ လူလည်းမဟုတ်၊ လူ့အစိတ်အပိုင်းလည်းမဟုတ်တဲ့ ကပ်ရောက်နေတဲ့ ရောဂါကို တိုက်ဖျက်တာ လုပ်တာပဲ။

အဲဒီရောဂါပျောက်သွားတယ်ဆိုတာ လူက လူအတိုင်းနဲ့ လူ့အစိတ်အပိုင်း နဂိုရှိရင်း အစိတ်အပိုင်းအတိုင်း ကျန်ခဲ့တာပဲ။ ဆေးဆရာဟာ ဒါလုပ်တာပဲ။ ရောဂါက လူလည်းမဟုတ်၊ လူ့အစိတ်အပိုင်းလည်း မဟုတ်လို့ ဆေးဆရာက လူနာကိုကြည့်တဲ့အခါ လူလည်း မကြည့်ဘူး၊ လူ့အစိတ်အပိုင်းလည်း မကြည့်ဘူး၊ ဘာကိုကြည့်သလဲဆိုတော့ လူနဲ့ လူ့အစိတ်အပိုင်းတွေမှာ ပကတိလူနဲ့ လူ့အစိတ်အပိုင်းတွေထက် ဘာတွေ ထူးခြားနေသလဲ၊ ပိုနေသလား၊ လိုနေသလား၊ ဒါကိုပဲကြည့်တယ်။ လူနဲ့ လူ့အစိတ်အပိုင်းမှာ ပိုနေတာနဲ့ လိုနေတာ တစ်ခုခုဟာ ရောဂါပဲ။

ဒါကြောင့် ဆေးဆရာဟာ လူနာကိုကြည့်တဲ့အခါ လူကိုကြည့်တယ်၊ လူ့အစိတ် အပိုင်းကို ကြည့်တယ်လို့ ထင်ရပေမယ့် ဆေးဆရာကတော့ လူကိုလည်း မကြည့်ဘူး၊ လူ့အစိတ်အပိုင်းကိုလည်း မကြည့်ဘူး၊ အဲဒီလူနဲ့ လူ့အစိတ်အပိုင်းအပေါ်မှာဖြစ်နေတဲ့ အပိုနဲ့ အလိုကိုပဲ ကြည့်တာဖြစ်တယ်။ ဒါကို မြင်မှ ပိုနေတာကို ဖယ်ရှားတဲ့ ဆေးပေး၊ လိုနေတာကို ဖြည့်ဆည်းတဲ့ ဆေးပေးပြီး အပိုအလိုကို ဖယ်ရှားတဲ့ ကုစားတာ ဖြစ်မှာမို့ပဲ။

ဒီပုံဆောင်ချက်အတိုင်းပဲ ဘုရားဟာ လူနဲ့စပ်ပြီး ဘာမှမပြောဘူး၊ ဒီလူ ဘယ်ကလား၊ မလာ ဘယ်ကိုသွား၊မသွား ဒီမှာဖြစ်၊မဖြစ် - ဒါတွေက လူ့ရဲ့ပြဿနာတွေပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါတွေ ဘာမှမပြောရုံမကဘဲ ဒီအတွေးအမြင်တွေဟာ ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် အမြင်အတွေး အမှား(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ)တွေ ဖြစ်တယ်လို့ မိန့်ခဲ့တာ သိရတယ်။

ဘုရားဟာ လူ့အစိတ်အပိုင်းနဲ့ စပ်ပြီး ဘာမှမပြောဘူး၊ လူ့ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်တဲ့ ပရမတ္ထလောကကြီးဟာ မြ၊မြ မှို၊မှို - ဒီလိုတွေ ဘာမှမပြောရုံမက ဒီလိုတွေပြောဖို့ ယုံကြည်သိမြင်သူဟာလည်း ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် အမြင်မှားဖြစ်တာမှာ ခိုင်မြဲတဲ့အမြင်မှား (နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) ဖြစ်တယ်လို့ မိန့်ခဲ့တာ သိရတယ်။

လူနဲ့ လူ့အခြေခံ အစိတ်အပိုင်းတွေဟာ ဘယ်ကလာ၊မလာ ဘယ်ကိုသွား၊မသွား ဒီမှာဖြစ်၊မဖြစ် အရှိဟုတ်၊မဟုတ် အဆုံးရှိ၊မရှိ - ဒီလိုကြံဆတာတွေဟာ ကြံကောင်းစီရ လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ အကြောင်းအချက်မရှိ ကြံလုံးဆိုင်ရာ အာရုံ (တက္ကာဝစရ)တွေလို့ မိန့်ခဲ့ တာလည်း နားလည်ခဲ့ရတယ်။

ဒါဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်း တွေထဲက (၂) ခုမြောက်အကြောင်းပဲ။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း

(၃) ခုမြောက် အချက်

ဒါန သီလ ဘာဝနာအပေါ် ကျွန်ုပ်၏အမြင်

ဒီလိုတွေ နားလည်သွားတော့ အလုပ်တွေရဲ့ ယုံကြည်ချက်တွေ ပြောင်းသွားတာ ခံရတယ်။ ဥပမာ ဒါနအလုပ်၊ သီလအလုပ်၊ ဘာဝနာ အလုပ်တွေပေါ့။ ဒီအလုပ်တွေ လုပ်တဲ့အခါ ရှေးအခါက ယုံကြည်တာဟာ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်ပြီးလုပ်တာပဲ။ ကိုယ်ပြုလုပ်တဲ့အမှုကံနဲ့ အဲဒီပြုလုပ်မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားမယ့်အကျိုး ယုံကြည်တာပေါ့။ ပြုပေမယ့် ပြုလို့ဖြစ်တဲ့အဖြစ်မျိုးက ပြုသူမှာမဖြစ်တာတွေ့ရပေမယ့် ပြုသူသေပြီး နောင်ဘဝမှာဖြစ်မယ်လို့ ယုံကြည်ဖို့ အသွန်သင်ခံရတဲ့အတိုင်း ယုံကြည်နေတာတွေကို ပျက်ပြယ်သွားစေလို့ပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တော့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတွေကို ဘယ်ယုံကြည်ချက်နဲ့ ပြုမလဲ။ ယုံကြည်ချက်မရှိရင် မလုပ်ဘဲနေမလား။ မလုပ်လို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ ဘုရားကိုယ်တိုင် ဒါတွေလုပ်ကြဖို့ လမ်းညွှန်ခဲ့တာပဲ။ ပြီးတော့လည်း ဒါတွေ လုပ်တာဟာ ကောင်းလည်း ကောင်းတာကို အထင်အရှား တွေ့မြင်နေရတာပဲ။

ပေးကမ်းခြင်း ဒါနမှုပြုတာဟာ ချစ်ခင်မှုကို ဖြစ်စေတာ အလွယ်တွေ့နိုင်တယ်။

၃၈ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်မှု သီလရှိတာဟာ ယုံကြည်မှုဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ အထင်အရှား တွေ့နိုင်တယ်။ ဒါတွေ ပွားများတာဟာ လေးနက်ခိုင်ကြည်သူအဖြစ် ဖြစ်စေတာလည်း အမှန်ပဲ။ ဒါတွေဟာ ဒါန သီလ ဘာဝနာလုပ်ရခြင်းရဲ့ ယုံကြည်စရာတွေပဲ။ ဒီလို ယုံကြည်ချက်တွေနဲ့ ပေးကမ်းခြင်း ဒါနမှုပြုတတ်အောင်၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်မှု သီလဖြည့်ကျင့်တတ်အောင်၊ အသိဉာဏ်တွေပွားများမှု ဘာဝနာလုပ်တတ်အောင် လုပ်ရမှာပဲလို့ ဖြစ်လာတယ်။

ဒီလုပ်ငန်းတွေဟာ ဒီလိုယုံကြည်ချက်မှန်မှန်နဲ့ လုပ်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ရတာပဲ။ ဒီလို ယုံကြည်ချက်ကလွဲပြီး သေပြီးနောင်ဘဝမှ အကျိုးရဖို့ ယုံကြည်ချက်နဲ့လုပ်ကြလို့ လွဲချော်တာတွေကို အထပ်ထပ်သုံးသပ်ရတယ်။ ဒီတော့ ဒီအမြင်တွေထက်သန်လာပြီး လုပ်ဆောင်မှုတွေမှာ မလွဲချော်တော့သလို လွဲချော်ပြီး လုပ်ကြမယ့်လူတွေကိုလည်း မလွဲချော် ကြအောင် သွန်သင်ပြောဆိုနေတော့တာပေါ့။

တစ်ခါက အသက်(၂၅)နှစ်ဝန်းကျင်လောက် အရွယ်ရှိတဲ့ ဗြဟ္မဏဘာသာ ဆည်းကပ်တဲ့ လူရွယ်လူငယ်တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူ့အသက် (၂၄)နှစ်ရှိရင် ဘွဲ့ရပြီးဖြစ်လို့ စီးပွားရေးလုပ်မယ် စိတ်ဆုံးဖြတ်ထားတာ။ ကျောင်းတွေမဖွင့်လို့ ဘွဲ့မရတာနဲ့ အခု အသက်(၂၅)နှစ်ရှိတဲ့အခါမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့အနေနဲ့ သစ်စက်ကလေးတစ်ခု တည်နေတယ်။ အခု လုပ်စဆိုတော့ အောင်မြင်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရမယ်ဆိုတာ မသိသေးဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒါ လမ်းညွှန်နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် ပေးပါလို့ပြောတယ်။

မင်းမေးတော့လည်း ပြောရတာပေါ့။ လုပ်ငန်းတစ်ခု အောင်မြင်ဖို့အတွက် အရင်းအနှီး လည်းလိုမှာပဲ။ ကြိုးစားဖို့လည်း လိုမှာပဲ။ တတ်သိဖို့လည်း လိုမှာပဲ။ နေရာမှန်ဖို့လည်း လိုမှာပဲ။ အဲဒီလိုတာကို စီးပွားရေးလုပ်သူတွေ သိနေတတ်ကြတယ်။ မဖြည့်နိုင်တာ ဖြည့်နိုင် တာက နောက်တစ်ကြောင်းပဲ။ စီးပွားရေးသမားတွေ မသိတဲ့ လိုနေတဲ့အကြောင်းလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကိုပြောမယ်။ မိတ်ဆွေတွေရှိဖို့ဟာ စီးပွားရေးမှာ အလိုအပ်ဆုံးပဲ။ မိတ်ဆွေတွေ ရှိရင် အရင်းအနှီး၊ အတတ်ပညာ၊ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်မှု၊ နေရာထိုင်ခင်း အစစလိုတာတွေ ပြည့်စုံလာစေနိုင်လို့ပဲ။

အဲဒီတော့ လမ်းညွှန်အဖြစ် မိတ်ဆွေတွေများများရအောင် တည်ဆောက်ရမယ်လို့ ပြောရမယ်။ အဲဒါ တည်ဆောက်တတ်အောင် နည်းလမ်းလည်း ညွှန်ပြလိုက်မယ်။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ နာကြားဖူးရဲ့လားဆိုတော့ သူက ဗြဟ္မဏဘာသာဝင်ဆိုတော့ သိကြောင်း ပြန်ပြောတယ်။ အဲဒီ ဒါနကို ဘာအတွက် လုပ်ရသလဲ၊ ဗြဟ္မဏဘာသာက ဘယ်လိုညွှန်ပြ သလဲလို့မေးတာကို ဗြဟ္မဏဖြစ်ဖို့ လုပ်ရမယ်လို့ ညွှန်ပြကြောင်းပြန်ဖြေတယ်။

ဒါနဟာ မိတ်ဆွေမဖြစ်သေးသူကို မိတ်ဆွေဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့အရာ ဖြစ်တယ်။ ခွေးတစ်ကောင်က မင်းကို ဟိန်းဟောင်နေတယ်ဆိုရင် မင်းက ခွေးကြိုက်တဲ့အစာလေး အဲဒီခွေးကိုကျွေးရင် အဲဒီခွေးဟာ မင်းကို မဟိန်းဟောင်တော့ဘဲ မိတ်ဆွေဖြစ်သွားတာ တွေ့နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒါနဟာ လူအချင်းချင်းရဲ့ မိတ်ဆက်ပစ္စည်းပဲလို့ ညွှန်ပြရတယ်။

သီလကို မင်း ဘယ်လိုသိသလဲလို့မေးတော့လည်း ဗြဟ္မာဖြစ်ဖို့လို့ပဲ ဖြေတယ်။ တကယ်တော့ သီလဟာ ကိုယ့်ရဲ့ရပ်တည်ချက်ပဲ။ ဒီရပ်တည်ချက်ကို လူတွေက အသိအမှတ် ပြုကြရတာပဲ။ ရပ်တည်ချက်မကောင်းဘူးဆိုရင် လူတွေက မယုံကြဘူး။ သီလရှိသူကိုမှ လူတွေက ယုံနိုင်ကြတာပဲ။ ဒါနတွေပြုပြီး မိတ်ဆွေဖွဲ့ထားပေမယ့် သီလတွေ အကျိုးကျိုး အပေါက်ပေါက်ဆိုရင် အဲဒီသူကို မိတ်ဆွေစစ်အဖြစ် လူတွေက မမှတ်ယူကြဘူး။ ဒါကြောင့် သီလဟာ မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီးသူတွေကို ခိုင်အောင်ချုပ်တဲ့အလုပ်ပဲလို့ ညွှန်ပြရတယ်။

ဘာဝနာကို ဘာအတွက်ပွားဖို့ ညွှန်တာခံရသလဲလို့မေးတော့လည်း ဗြဟ္မာဖြစ်ဖို့ပဲ ဖြေတယ်။ တကယ်တော့ ဘာဝနာဆိုတာ ကိုယ်ပြုခဲ့တဲ့ ဒါနသီလတွေ ဘယ်လိုအချွတ် အယွင်း အနိမ်အမြင့်တွေ ဖြစ်သလဲ ဆန်းစစ်ပြီး အဲဒါတွေမဖြစ်ရအောင်လုပ်တာဟာ ဘာဝနာပဲ။ ဒီတော့ ဘာဝနာဟာ မိတ်ဆွေ တည်ဆောက်မှုမှာ အချွတ်အယွင်း ရှိ၊မရှိနဲ့ ရှိရင်ပြင်ဆင်တဲ့ အလုပ်ပဲလို့ ပြောရတယ်။

ဒါနသီလဘာဝနာတွေကို မသိတဲ့ ယုံကြည်ချက်တွေ ရောက်မသွားအောင် ကျင့်ကြံ စေခဲ့တယ်။ ယုံကြည်မှုဆိုတာ ကြားဖူးတာအတိုင်း လိုက်လုပ်တာဟာ ယုံကြည်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အကြိုက်အတိုင်း လိုက်လုပ်တာလည်း ဒီလိုပဲ။ ကိုယ်ကြံဆလိုတာအတိုင်း လိုက်လုပ်တာလည်း ယုံကြည်တာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်မျက်စိထဲ မြင်လိုက်သလို မြင်တာ မျိုးလည်း ယုံကြည်တာ မဟုတ်ဘူး။

၄၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ယုံကြည်တယ်ဆိုတာကို ရှေးအခါက ပြောခဲ့ကြတဲ့စကားရှိတယ်။ အလွန်ငယ်တဲ့ နံပြီစုတ်ငှက်ရဲ့ ခေါင်းထဲမှာ ရွှေတစ်ခွံသားရှိတယ်ဆိုရင် ချင့်ယုံပါလို့ပဲ။ ယုံဖို့အတွက် ချင့်စရာ ရှိရမှာပဲ။ ချင့်စရာကိုချင့်ပြီး ယုံစရာကို ယုံရမယ်ဆိုတော့ မသေခင်ကပြုတဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာတွေဟာ သေပြီးနောင်ဘဝမှာ ဘယ်လို ဘဝကောင်းတွေ ဖြစ်စေတယ် ဆိုတာ ယုံဖို့အတွက် ချင့်စရာက ဘာလဲ။

ထေရဝါဒ၏ ကံအကျိုးပေးပုံအမြင်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်

သေပြီး နောင်ဘဝကို ဘယ်သူမှ မသိဘူး။ သိတယ်ဆိုတာဟာ ဖြစ်ပြီးသားနဲ့ ဖြစ်နေဆဲကိုပဲ သိလို့ရတယ်။ မဖြစ်သေးတာသိဖို့အတွက် ဖြစ်ပြီးသား၊ ဖြစ်ဆဲများနဲ့ ချင့်ရမှာပဲ။ ဖြစ်ပြီးသားနဲ့ ဖြစ်ဆဲကံတွေကြောင့် ဖြစ်တဲ့အကျိုးတွေဟာ ကံကို လူကလုပ်သလို လုပ်တဲ့ကံရဲ့ အကျိုးအပြစ်ကို လက်ခံမယ့်သူကလည်း ဒီလူပဲဖြစ်တာတွေ့ရတာပဲ။ လူက ကံလုပ်ပြီး လူမရှိရာနောင်ဘဝမှာ သွားပြီးဖြစ်မယ့်အကျိုးကို ချင့်စရာ မရှိတာဘဲ။ ဒီတော့ ကံနဲ့ကံရဲ့ အကျိုးယုံကြည်မှုဟာ ချင့်စရာမရှိတဲ့ အယုံဖြစ်နေတာပေါ့။

ဒါကြောင့် ဒီလူပြုသမျှ ပြောသမျှ စိတ်ထားသမျှတွေရဲ့ အကျိုးဟာ ဒီလူမှာ ဖြစ်တာလိုသိပြီး ဒီလူမှာ ဖြစ်ဖို့အတွက်ပဲ အပြော အပြု အနေတွေကို ကိုယ်တိုင်လည်း ကျင့်သုံးသလို သူများကိုလည်း ညွှန်ပြတာတွေ လုပ်တယ်။ ဒါလည်း ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာနယ်က လွန်တာဆိုတော့ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားတော့တာပေါ့။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက ကံရဲ့အကျိုးပေးချက်ကို သေပြီးနောင်ဘဝအဖြစ်လို့ ပြောနေရာက ကံရဲ့အကျိုးပေးဟာ မသေခင် အခုလူအဖြစ်မှာပဲ ဖြစ်တည်နေတယ်လို့ပြောတော့ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနယ်ပယ်ထဲမှာ မရှိတော့တာပေါ့။

ဒါကြောင့် ဒီအချက်ဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၃) ခုမြောက် အကြောင်းပဲ။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၄) ခုမြောက် အချက်

ထေရဝါဒ၏ ဘုရားရှိခိုးပုံနှင့် ကျွန်ုပ်၏ ဘုရားရှိခိုးပုံ

ဒီလို ကံအကျိုးပေးရမယ့်နေရာ ပြောင်းသွားတော့ သြကာသဘုရားရှိခိုး ကန်တော့ချိုးထဲက အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး စတဲ့ ကန်တော့ရတဲ့ အကျိုးဆုတောင်း တွေကို ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာကြည့်တာတွေ လုပ်လာတယ်။ ဒီတော့ ကန်တော့ချိုးထဲက အပါယ်တွေ၊ ကပ်တွေ၊ ရပ်ပြစ်တွေ၊ ရန်သူတွေ၊ ဝိပတ္တိတွေ၊ ဗျဿနတွေက လွတ်ငြိမ်းဖို့တောင်းဆိုချက်တွေ မဆိုချင်တော့ဘဲ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ရရပါလို့၏လို့ ဖြတ်လိုက်တယ်။

နောက်တော့ တောင်းရင် ရမှာလား၊ လုပ်မှပဲ ရမှာဖြစ်တော့ တောင်းတာဟာ မဟုတ်တာဘဲဆိုပြီး နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်တောင်းတာလည်း ဖြတ်ပစ်လိုက်ပြီး ကန်တော့ပါ၏ဘုရား ဆိုတာမှာပဲ ဆုံးလိုက်တယ်။

နောက်ထပ်ပြီး ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်တော့ ဘုရား၊တရား၊သံဃာကို ဘာကြောင့် ကာယကံ၊ဝစီကံ၊မနောကံတွေနဲ့ ကန်တော့ရတာလဲဆိုတော့ ပြစ်မှားမိရင် အပြစ်ကြီးလို့ အပြစ်မကြီးအောင် ကန်တော့ရတယ်ဆိုတာ တွေ့ဖူးတယ်။ တကယ်ပဲ အဲဒါတွေကို ပြစ်မှား ဖူးသလား၊ ဗုဒ္ဓအဝဏ္ဏ ဘာသန၊ ဓမ္မသံဃအဝဏ္ဏဘာသနလို့ဆိုတဲ့ ကိုရင်ကျင့်ဝတ်မှာ ကိုရင်အဖြစ်က ပျက်စေနိုင်တဲ့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို ပြစ်တင်စကားပြောတာဟာ ပြစ်မှားတာပဲ။ ဒီလိုပြစ်မှားတာမျိုး လုံးဝမလုပ်ဖူးတာဘဲ။ ဒီလို မလုပ်ဖူးဘဲ ဘယ်မှာ ပြစ်မှားတာရှိလို့လဲ၊ မပြစ်မှားဖူးဘဲ ပြစ်မှားမိရင် ပျောက်ဖို့ကန်တော့တာဟာ အလုပ် မဟုတ်တာဘဲ။ ဒါဟာ အပိုအလုပ်ပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီကန်တော့တဲ့လုပ်ငန်းဟာ လုပ်ဖို့ မဟုတ်တော့ဘူးဆိုပြီး ဘုရားကို မကန်တော့ဘဲ နေလိုက်တယ်။

၄၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒါကို အထပ်ထပ်သုံးသပ်မိတဲ့အခါမှာ ဘုရား စတာတွေကို ပြစ်မှားမိတာတွေ ပျောက်ဖို့ မဟုတ်ရဘူး၊ အဲဒီလို အပြစ်မှားခံရသူဟာ ဘုရား တရား သံဃာဆိုတာလည်း ပါတာမဟုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ ဒါတွေကို ဘယ်လိုပြစ်မှားတယ်ဆိုတာ ရှိပါ့မလဲ၊ ဒီတော့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံတွေနဲ့ ပြစ်မှားတာကို ကန်တော့တာဟာ ပတ်ဝန်းကျင် လူတွေကို ကိုယ်က ဆက်ဆံတဲ့အခါ ကာယတွေ ဝစီတွေ မနောတွေနဲ့ပဲ ဆက်ဆံတာ ဆိုတော့ တစ်ခါမဟုတ် တစ်ခါဆိုသလို မှားယွင်းတဲ့အပြစ် ကျူးလွန်မိတာ ရှိနိုင်တယ်၊ ဒါဟာ အချိန်မီ ဖျောက်ဖျက်ပစ်တာဟာ အကျင့်ကို ကျင့်တဲ့သေကွပ်၊ အဲဒါကို မဖျောက်ဖျက်ဘဲ ဖုံးမြုပ်ကွယ်ဝှက်ထားတာဟာ ဝယဓမ္မသင်္ခါရကို အပွမာဒလုပ်တဲ့ အကျင့်သိက္ခာ မကျင့်သူ ဖြစ်တာပဲ၊ အဲဒီလို မဖြစ်ဖို့ အကျင့်သိက္ခာကျင့်တဲ့ စာအချိုးတစ်ပုဒ် လုပ်ထားခဲ့တာပဲ ဖြစ်ရမယ်။

ဒီတော့ ကန်တော့ပါ၏ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာလည်း အဲဒီပြစ်မှားထားတဲ့ ကာယ ဝစီ မနောတစ်ခုခုကို ကန်ပစ်တာပဲ၊ ‘ ကန် ’ ဆိုတာ ကွာသွားအောင်လုပ်ခြင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ထွက်တဲ့ စကားလုံးပဲ၊ ‘ တော့ ’ ဆိုတာတော့ အထပ်ထပ်လုပ်တယ်လို့ အနက်ထင်တာပဲ၊ ဒီတော့ ဒီနှစ်လုံးပေါင်း “**ကန်တော့**” တာဟာ ကွာဝေးသွားအောင် အထပ်ထပ် ပြုတယ်ဆိုတဲ့ အနက်ရှိတာပဲ၊ ဒီတော့ ကာယဝစီမနောတွေနဲ့ ဝန်းကျင်လူသူတွေအပေါ် အမှားအယွင်းအပြစ်ကို ကွာဝေးသွားအောင် အထပ်ထပ် လုပ်တယ်ဆိုတာဟာ ဘုရားက ညွှန်ခဲ့တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တဲ့သေကွပ်တို့ရဲ့ အလုပ်ပဲ။

ဩကာသကန်တော့ချိုးဟာ ဘုရား တရား သံဃာကို ကန်တော့ဖို့ စာအချိုးမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ့်ကာယဝစီမနော တစ်ခုခုမှာ အပြစ်ရှိနေတာပျောက်အောင် ကန်တော့တဲ့ အချိုးပဲ၊ တကယ်တော့ ဒီကန်တော့ချိုးဟာ သေကွပ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ တရားကျင့်ပုံပြတဲ့ အချိုးလို့ နားလည်မိလာတယ်၊ ဒါတွေ ဘုရားရှိခိုးစာအဖြစ် ဒီနေ့ ဘုကြောင့် သိနေရတာလဲဆိုရင် ကိုယ့်ကာယဝစီမနော မှားယွင်းတဲ့အပြစ်တွေကို ဘုရားတရားသံဃာ ရတနာတွေအပေါ် ညွှတ်ကျိုးလို့ ဘုရားတရားသံဃာရတနာတို့ရဲ့ အတုကိုယူကာ ကာယဝစီမနောအမှားကိုပြုခဲ့တဲ့ မာန်မာနတွေချကာ အဲဒီကံ အမှားများမှကွာဝေးသွားအောင် အထပ်ထပ်ပြုတဲ့ ကန်တော့တာ ဖြစ်တာလို့ ဘုရားရှိခိုးစာအဖြစ် သိနေကြတာပဲ။

တကယ်တော့ ဒီအချိုးဟာ ဘုရားကို ရှိခိုးပုံ အချိုးမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်အမှားဝန်ချတဲ့ အကျင့်ဆိုင်ရာပြတဲ့ အချိုးပဲ။

ဘုရားကို ရှိခိုးတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်က မြန်မာစကားအရ ပါဠိစကားရဲ့ မြန်မာပြန်ဆိုရင် ညွှတ်ကျိုးတယ်လို့သာ အဓိပ္ပာယ်ရမယ့်စကားကို ရှိခိုးလို့ဆိုတာဟာ အဓိပ္ပာယ်သီးခြားရှိတာပဲ။ ရှိခိုးဟာ နမောနမဓာတ်တွေရဲ့ တိုက်ရိုက် မြန်မာပြန်မဟုတ်ဘူး။ ရှိခိုးအနက်ပြန်ရင် **“ရှိတာကို အတုခိုးတယ်”**လို့ ရှာပဲ။ ဘုရားရှိခိုးဟာ **“ဘုရားမှာရှိတာကို အတုခိုးတယ်”**လို့ဆိုရင် အတော်သင့်မြတ်တာပဲ။ ဘုရားမှာရှိတာဟာ လူတွေငြိမ်းချမ်းကြဖို့ အကျင့်တွေ ညွှန်ပြတာတွေပဲ။ ဒီအကျင့်တွေကို အတုခိုးတာဟာ ရှိခိုးတာပဲ။

ဒီတော့ ဒီအချိုးဟာ ဘုရားတရားသံဃာ ရတနာတွေ ညွှတ်ကျိုးတာ၊ အဲဒီရတနာတွေ ဆီမှာ ရှိတာတွေကို အတုခိုးပြီးပြုမိတဲ့ ကာယ ဝစီ မနောကံ အမှားတွေကို ကန်ထုတ်တာ အထပ်ထပ် လုပ်ပုံပြတဲ့ အချိုးပဲ။ လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တိုးမိတိုက်မိသွားခဲ့ရင် တိုးသူတိုက်သူက အတိုးခံရသူအတိုက်ခံရသူကို **‘ကန်တော့နော် ကန်တော့’** လို့ ပြော ကြတဲ့ အလေ့အထရှိတယ်။ ဒီလိုပြောပေမယ့် ကန်တော့ဆိုတဲ့စကားရဲ့ အနက်တော့ ပီပီသသသိမယ် မဟုတ်တာဘဲ။

မသိပေမယ့် ဒီလိုပြောဆိုတာဟာ တောင်းပန်တာလို့တော့ သိကြတယ်။ အဲဒီတောင်းပန်ဆိုတဲ့အနက်ကို ပြောပါဆိုရင်လည်း အဲဒါလည်း စိတ်စိတ်ဖြာဖြာ မသိလောက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သိတာတော့ရှိပါတယ်။ တောင်းပန်တယ်ဆိုတာ အဲဒီလို တိုးမိတိုက်မိတာကို မှားယွင်းကြောင်းဝန်ခံပြီး နောင်မှာ အဲဒီလို တိုးမိတိုက်မိအောင် လုပ်တာမျိုးမဖြစ်အောင် လုပ်ပါမယ်လို့ ကျေနပ်အောင် လုပ်တာလို့တော့ သိတာပဲ။ ဒီအဓိပ္ပာယ်တွေရဲ့ အတိုချုပ်စကားအဖြစ် ကန်တော့လို့ ပြောတာပဲ။

တကယ်တော့ တောင်းပန်ဆိုတာ **‘နောင်ပြင်ဆင်ဖို့အခွင့်ပေးပါ’**လို့ ပန်ကြား တောင်းဆိုတဲ့စကားတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေပဲ။ ဒါဟာ အပြစ်ကို အပြစ်အလျောက် မြင်တာကို ဖော်ပြတာပဲ။ ဒီလို မြင်သူဟာ နောင် ဒီအပြစ်မျိုး မပြုတော့မယ့်သူဘဲ။ အဲဒီမပြုတော့မယ့် အခွင့်ဟာ **“အခု ပစ္စုပ္ပန်မှာမရှိဘဲ အနာဂတ်မှာမှ ရှိတာဖြစ်လို့ အဲဒီအနာဂတ်မှာ ဒီလိုအပြစ်မျိုး မလုပ်မယ့် အခွင့်အလမ်းပေးဖို့ တောင်းဆိုတာကို တောင်းပန်”**

၄၄ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

လို့ ပြောတာပဲ။ အဲဒီအနာဂတ်ဟာ ဩကာသပဲ။ ဩကာသဟာ အနာဂတ်ဖြစ်မယ့် အခွင့်အလမ်းလို့ ပြောရမှာပဲ။

ဘုရားတရားသံဃာကို ပြစ်မှားမိထားတာကို တောင်းပန်ဖို့ ဘုရားတရားသံဃာကို ခွင့်တောင်းတဲ့စကား မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့် ကာယ ဝစီ မနောတွေက ကံမြောက်တဲ့အထိ ကျူးလွန်မိထားတာတွေကို ခွာပစ်ချင်လို့ ကိုယ်ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ ကာယဝစီမနောကံတွေ အကျူးလွန်ခဲ့တဲ့အပေါ် ညွှတ်ပြီး ‘ခွင့်ပေးပါ၊ ခွင့်ပေးပါ၊ ခွင့်ပေးပါ’ လို့ နှုတ်နဲ့ရွတ်ဆိုပြီး ‘ဒီလို ကျူးလွန်မှုကံမျိုးတွေ နောင် မဖြစ်စေရပါဘူး၊ အဲဒီလိုမဖြစ်စေရအောင် ပြုဖို့အတွက် အချိန်ပေးကြပါဦး’ လို့ စိတ်ဖြစ်ပြီး ရွတ်ဆိုတာ ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ဒီအချိုးဟာ တရားကျင့်မှုကို ပြတဲ့အချိုးပဲ။ တရားကျင့်တယ်ဆိုတာ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်တာပဲ။ မဂ်အကျင့်မှာ သီလအစု၊ သမာဓိအစု၊ ပညာအစုလို့ ရှိတာမှာ သီလအစုဟာ ပထမဆုံးပွားရမယ့် အကျင့်မဂ်ပဲ။ သီလဆိုတာ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးဖြစ်တဲ့ ကာယ ဝစီ မနောကံမြောက်တဲ့အထိ ကျူးလွန်တာတွေ မဖြစ်အောင်ကျင့်တာပဲ။ ဒီတော့ ဩကာသကန်တော့ချိုးဟာ မဂ်တရားကျင့်တာပြတဲ့ အချိုးပဲ။

ဒီအချိုးအတိုင်းကျင့်ရင် အကျင့်ကနေ အကြံထွက်မယ်၊ ဒါဟာ သီလ၊ သမာဓိ ဈာန်ပဲ။ ဈာန်ဟာ အကြံရဲ့နာမည်ပဲ။ အကြံက ဉာဏ်တက်မယ်၊ ဈာန်ကို အဘိညာဉ် အဖြစ်ပွားနိုင်လို့ ပေါက်တဲ့အသိဟာ ဉာဏ်ပညာပဲ။ အဲဒီလို မဂ်ရရင် ဖိုလ်ဝင်နိဗ္ဗာန်ရောက်လို့ အဲဒါတွေကို ဩကာသကန်တော့ချိုးရဲ့ အကျိုးအဖြစ် ပြထားတာပဲ။ အဲဒီလို နိဗ္ဗာန်ရောက်ရင် အပါယ်တွေ၊ ကပ်တွေ၊ ရပ်ပြစ်တွေ၊ ရန်သူတွေ၊ ဝိပဏ္ဍိတွေ၊ ဗျာဓိတွေကလွတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် အကျိုးပြတွေမှာ ထည့်ထားတာပဲ။

ဩကာသကန်တော့ချိုးဟာ ကံတွေက လွတ်မြောက်အောင် လုပ်တဲ့ပုံစံပဲ။ ဒီပုံစံကို ပုံစံအတိုင်း ဘုရားမျက်မှောက်သွားပြီး ရွတ်ဆိုကာမျှနဲ့တော့ ဘာမှဖြစ်မှာမဟုတ်တာ အသေအချာပဲ။ ဒါကြောင့် ဩကာသနဲ့ ဘုရားရှိခိုးတာကို ဘယ်သူက စလုပ်ခဲ့တာလဲ။ ပါဠိမှာလည်း မရှိတော့ မြန်မာဖြစ်လို့ပဲ ထင်တယ်။ သီဟိုဠ်မှာ ဘုရားရှိခိုးတာ ရှိမရှိ မသိဘူး။ ဘုရားလက်ထက်က ဘုရားနဲ့ တစ်ပြည်တစ်ရွာစီခြားနေတဲ့ ဘုရားကို ကိုးကွယ်သူတွေ ဘုရားဝတ်တက်တဲ့အနေနဲ့ ရှိခိုးတဲ့ အမှတ်အသား မတွေ့ရဘူး။

ကျန်တဲ့ ဘာသာတွေက ဘုရားကဖန်ဆင်းရှင်တွေ ဖြစ်နေတော့ သူတို့ကို ဖန်ဆင်းပေးတဲ့ ဘုရားကို ချီးမွမ်းမှ ဘုရားကကြိုက်မှာဖြစ်လို့ ဘုရားရှိခိုးကြတာကို အတုယူပြီး ရှိခိုးကြသလား မှတ်ယူမိတယ်။ တကယ်တော့ တို့ဘုရားဟာ ဒီလိုရှိခိုးနေရ မယ့်ဘုရားမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားလမ်းညွှန်တဲ့အတိုင်း အရိယသစ္စာတရားကို ကျင့်ကြံနေဖို့ပဲ လိုတယ်။ ဒီလိုကျင့်ကြံနေခြင်းဟာ ဘုရားကို ဦးညွှတ်ရိုကျိုး ရှိခိုးဖြစ်တာပဲ။

အဲဒါနဲ့စပ်ပြီး လူကလေးတစ်ဦးရဲ့အမေးကို ဖြေခဲ့ဖူးတာကလေး ပြောချင်တယ်။ တစ်နေ့မှာ တောင်ပေါ်မှာ သနပ်ခါးလာတူးနေတဲ့ လူကလေးတစ်ယောက်က တောင်ပေါ် ကျောင်းမှာ တစ်ပါးတည်းနေတဲ့ ကျွန်ုပ်ကျောင်းကို ညလာအိပ်တာ သုံးရက်လောက်ရှိသွားပြီ။ ညဘက်မှာ စကားပြောရင်း လူကလေးက မေးတယ်။

ဘုန်းကြီး ဘုရားရှိခိုးတာလည်း မမြင်ဘူး၊ ဘယ်အချိန်ဘုရားရှိခိုးတာလဲ၊ ဘုရား မရှိခိုးဘူးလား၊ ငါက ဘုန်းကြီးပဲ၊ ဘယ်မှာ ဘုရားရှိခိုးဘဲနေပါ့မလဲ၊ ဒါပေမယ့် ငါက ဘုရားရှေ့မှာ တွတ်တီးတွတ်တာပြောတာတော့ မလုပ်ဘူးပေါ့လို့ ပြန်ဖြေလိုက်တော့ လူကလေးက အမြန်ပဲ ပြန်မေးတယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား၊ တွတ်တီးတွတ်တာဆိုတာ ဘာလဲဘုရား၊ တွတ်တီး တွတ်တာဆိုတာ မသိဘဲပြောတဲ့စကားတွေရဲ့ အမည်ပဲလို့ ပြန်ပြောတော့ ထပ်မေးပြန်တယ်။ ဘာတွေ မသိတာတွေ ပြောလို့လဲဘုရား။

ဒီလိုဆိုရင် ငါ မင်းကိုမေးမယ်၊ မင်း ဘုရားရှိခိုးတော့ သြကာသတော့ အနည်းဆုံး ပါတယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါတွေ မင်း သိလို့လား၊

- သြကာသဆိုတာ ဘာကို ဘယ်လို ပြောတာလဲ၊
- ကာယကံဆိုတာ ဘာတွေလဲ။
- ဝစီကံကရော ဘာတွေလဲ။
- မနောကံရော ဘာတွေလဲ။
- သဗ္ဗဒေါသ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တွေက ဘာတွေလဲ။
- ဘုရားရတနာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ။
- တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာလည်း ဘယ်လိုဟာလဲ။
- ရှိခိုးဆိုတာ ဘယ်အနက်လဲ။

၄၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

- မာန်လျှော့တာက ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ။

- ကန်တော့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲ။

ဒါတွေ စေ့စေ့စပ်စပ်တော့ ဘယ်သိမလဲဘုရားလို့ ဖြေပါတယ်။ စေ့စေ့စပ်စပ် မသိတာဟာ မသိတာဘဲ၊ မသိဘဲပြောနေတာဟာ တွတ်တီးတွတ်တာ ပြောတာပဲ မဟုတ်ဘူးလားလို့ ပြောရတယ်။

ဒီလိုဆိုရင် ဘုန်းကြီး ဘုရားရှိခိုးတာလေး မိန့်ပါဦးဘုရားလို့ မေးတယ်။ ရှိခိုးတယ်ဆိုတာ ပဏာမဆိုတဲ့ ပါဠိစကားက လာတာ၊ ဗမာလို ညွှတ်တယ်လို့ရတယ်။ တို့က ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ဘုရားကို ဘယ်လောက်ညွတ်သလဲဆိုရင် အိမ်ထောင်မပြုနဲ့ဆိုတော့ အိမ်ထောင် မပြုဘဲနေတယ်၊ ညစာမစားနဲ့ဆိုတော့လည်း မစားဘဲနေတယ်၊ ဒီဓမ္မဝိနယ ကျင့်ဆိုတော့လည်း ကျင့်တယ်၊ ဒီထက် ညွတ်စရာ ရှိသေးလို့လား၊ ဒါတွေဟာ ရှိခိုး နေတာတွေပဲ၊ ဆွမ်းစားရင်းလည်း ရှိခိုးလျက်၊ အိမ်သာတက်ရင်လည်း ရှိခိုးလျက်၊ လျောင်း ထိုင်ရပ်သွားအိပ်ရင်းလည်း ရှိခိုးလျက်ပဲ၊ အမြဲရှိခိုးနေတယ်လို့ ပြောရမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။

ဘုရားရှိခိုးတယ်ဆိုတာ ဘုရားကို ဦးညွတ်တာပဲ၊ ဦးညွတ်တယ်ဆိုတာ ဘုရားရဲ့ လမ်းညွှန်ဆုံးမချက်တွေကို ဦးနှောက်ထဲထည့်ထားတာရဲ့ နာမည်ပဲ၊ ဦးနှောက်ထဲ ဘုရား အဆုံးအမတွေ ထည့်ထားတယ်ဆိုတာ လူတစ်ကိုယ်လုံးရဲ့ ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်မှုအားလုံးဟာ ဦးနှောက်က ခလုတ်ခုံဆိုတော့ ဦးနှောက်ထဲရှိတာအတိုင်း ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်ရတာ ဖြစ်တာပဲ။ တို့ရဲ့ အခုလိုအနေတွေဟာ ဘုရားရှိခိုးလျက်နေတာ ထင်ရှားတယ် မဟုတ်လား။

ဒါကြောင့် ဘုရားရှိခိုးကို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက အလေးထား ရှေ့တန်းတင် ထားတာကို “ **ဘုရားရှိခိုးမှုနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ တံဆိပ်ကပ်တာ ဟုတ်မှန်လှတာ မဟုတ်ကြောင်း၊ ဘုရားရှိခိုးတာကလည်း တကယ်ဘုရားကို ညွတ်တာမဟုတ်ဘဲ စတိ(ဟန်ပြု)လုပ်တာလို့ ဖြစ်နေကြောင်း** ” မြင်ပြတော့ ဒီအကြောင်းကလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ (၄) ခုမြောက် အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၅) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒ၏ ဘုရားထံ ဆွမ်းပန်း၊ရေချမ်း၊ဆီမီး ပူဇော်ခြင်း နှင့်
ကျွန်ုပ်၏ အမြင်**

နောက်တစ်ချက်ကလည်း ဘုရားကို ဆွမ်းတွေ၊ ပန်းတွေ၊ ရေချမ်းတွေ၊ ဆီမီးတွေနဲ့ ပူဇော်ကြတာတွေကို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက သင်ကြားပေးနေကြတယ်။ အိမ်တိုင်းမှာ ဘုရားရုပ်တုတော်ရှိနေအောင်လည်း အခုခေတ်မှာ လုပ်နေကြတယ်။ ရှေးကတော့ ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွေလောက်ပဲ ရှိမလား အောက်မေ့ပါတယ်။ အခုတော့ ရုပ်တုတော် မတတ်နိုင်ရင် တောင် ရုပ်ပုံတော်လောက်တော့ ရှိနေအောင် ထားကြတာတွေ့ရတယ်။

အဲဒီရုပ်တုတော်ကို ညမှာ ဒါမှမဟုတ် ည၊မနက် ရှိခိုးတာတွေ လုပ်ကြတယ်။ ခရီးသွားပြန် လုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီ ဘုရားရုပ်တုတော်ကို ရှိခိုးကြတယ်။ ပြီးတော့ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီးလည်း မပြတ်ပူဇော်ကြတယ်။ ဆွမ်းလည်း ကပ်ကြတယ်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အသက်သုံးဆယ် မတိုင်ခင်က ဒါတွေ လုပ်စရာတွေလို့ မှတ်ယူခဲ့တယ်။

တကယ်လို့ ဆွမ်းပန်းရေချမ်း မကပ်ဘဲထားရင် ဘုရားတော့ပင့်ထားပြီး ပစ်ထား တာလို့ပဲ အပြစ်တင်တာ ခံကြရတယ်။ အသက်သုံးဆယ်ရှိလာတော့ ဒါတွေဟာ တကယ် လုပ်စရာတွေလား၊ ဒါတွေ ပျက်ကွက်ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်မှ မှေးမှိန်သလား။

ဒီမေးခွန်းဖြေဖို့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်းလောက် ကြည့်လို့တော့ မထူးလောက်ဘူး။ ဒါဟာ ဘုရားကို ခေါင်းထဲ မရောက်ရောက်အောင် သွင်းတဲ့စနစ်ပဲဖြစ်ရမယ်။ ဒီသွင်းနည်းဟာ တကယ် ခေါင်းထဲရောက်မှာလား၊ အစွဲပဲဖြစ်စေမှာလားဆိုပြီး ဆင်ခြင်မိတယ်။ အခုအခြေ အနေဟာ လက်တွေ့ရင်ဆိုင်နေရလို့သိသလို သက်ရှိထင်ရှားဘုရားလက်ထက်ဟာ လက်တွေ့ ရင်မဆိုင်ရပေမယ့် လက်တွေ့ရင်ဆိုင်နေရသလောက် ရင်းနှီးအောင် သက်ရှိထင်ရှား

၄၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဘုရားလက်ထက်တော်က အကြောင်းအရာတွေကို သိနေတာဖြစ်တော့ သက်ရှိထင်ရှား ဘုရားလက်ထက်တော်ရဲ့ အဖြစ်ကို ကြည့်ဖို့ပဲလို့ ဖြစ်လာတယ်။

သက်ရှိထင်ရှား ဘုရားလက်ထက်တော်က ဘုရားကို သူ့သာဝကတွေက ဆွမ်း ပန်း ရေချမ်းတွေနဲ့ ပူဇော်တာတွေ လုပ်ကြသလား၊ တကယ်လို့ ဒီနေ့ ပူဇော်သလိုပူဇော်ရင် ဘုရားကျောင်းမှာ ဆွမ်း ပန်း ရေချမ်းတွေနဲ့ မြုပ်ကွယ်သွားဖို့ဖြစ်စရာ ရှိတာပဲ။ ဘုရားဟာ အဲဒါတွေနဲ့ ပူဇော်ခံရတဲ့ပုံ မရှိတာ တွေ့ရတယ်။ ဘုရားဟာ တစ်နေ့တာ အာဟာရမျှတဖို့ ဆွမ်းခံမထွက်ရတဲ့နေ့ဆိုလို့ မရှိသလောက်ဘဲ။ ဆွမ်းစားပင့်ထားတဲ့နေ့ အနည်းအပါး ရှိတာပဲ။ သက်ရှိထင်ရှား ဘုရားကို ဆွမ်းနဲ့ပူဇော်တာ မရှိတာဘဲ။ ပန်းလည်း ဒီလိုလောက်ပါပဲ။ ရေချမ်းဆို ပြစရာတောင် မရှိအောင်ဘဲ။

သက်ရှိထင်ရှား ဘုရားကို မပူဇော်ကြတာဟာ ဘုရားကို မကြည်ညိုကြ လို့လားဆိုရင် အမြန်ဆုံး ငြင်းရမှာပဲ။ ဘုရားရဲ့အဆုံးအမနဲ့ အသက်ရှင်နေထိုင်ကြသူတွေက မရှိတော့တဲ့ဘုရားကို ဆွမ်းတော်ကပ်တာဟာ သေသူကို ထမင်းခွက် တည်ခင်းတာမျိုးလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုဆင်ခြင်မိပြီးချိန်လောက်မှာပဲ ဆွမ်းတော်ကပ်တာနဲ့စပ်ပြီး အဖြစ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့တာကို ပြောရမယ်။

တစ်နေ့မှာ ဆွမ်းခံရာမှ သီလရှင်ဆရာကြီးက သန်ဘက်ခါဆိုရင် ဘုန်းကြီး မွေးနေ့ကျတယ်။ အဲဒီနေ့မှာ ဘုရားကိုဆွမ်းတော်ကပ်ရအောင် တပည့်တော် ဆွမ်းတော်ပွဲပြင် ထားမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကို ပြန်ပြောတာက ဘုရားက ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားပြီပဲ။ ဘုရားကို ဆွမ်းကပ်ချင်ရင် ဘုရားကိုယ်စားထားခဲ့တဲ့သူတွေဖြစ်တဲ့ ကျုပ်တို့ကိုပဲ ဆွမ်းကပ် ပေါ့လို့ပြောတော့ ဘုန်းကြီးလည်း ကပ်မှာပေါ့။ ဘုရားလို့ပြောတော့ ဘာမှပြောစရာမရှိဘဲ ငြိမ်နေလိုက်တယ်။

မွေးနေ့ရောက်တော့ ဆွမ်းမခံဘဲ ဆွမ်းစားဖို့သွားတဲ့အခါမှာ သီလရှင် ဆရာကြီးက ဆွမ်းတော်ပွဲကြီး ဝေဝေဆာဆာပြင်ထားပြီး စောင့်နေတယ်။ အသားငါးမျိုးစုံ ပန်းရေချမ်းတွေနဲ့ စားပွဲကြီးတစ်ချပ် အပြည့်ပဲ။ ရှေ့မှာ ဆွမ်းကပ်သူထိုင်ဖို့နေရာ ထိုင်ခင်းလည်း ပြင်ထားတယ်။ ဘုန်းကြီး ဘုရားကို ဆွမ်းတော်ကပ်တော့၊ ပြီးမှ ဘုန်းကြီးကို ဆွမ်းကပ်မယ်လို့ ပြောတယ်။

ဟုတ်ကဲ့ ကောင်းပါပြီ။ ဆရာကြီး ဆာနေရော့မယ်။ သွားပြီးစားနှင့်လို့ ပြောပြီး ထမင်းစားခန်းဘက် နှင်လိုက်တယ်။ ဆွမ်းပွဲကြီးလှည့်ကြည့်ပြီး ဒီဆွမ်းတွေကို ငါက ပူဇော်ပေးလှူမယ်ဆိုတော့ ပေးရမယ့်ပစ္စည်းက ဒီဆွမ်းပန်းရေချမ်းတွေပဲ။ ပေးမယ့်သူက ငါပဲ။ ယူမယ့်သူက ဘယ်သူလဲ။ ဘုရားလို့ပြောရအောင် ဘုရားက ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်သွားပြီပဲ။ ဘုရားက သက်ရှိထင်ရှား မရှိတော့တာဘဲ။ ပေးတယ်ဆိုတာ ပေးတဲ့သူ၊ ပေးစရာရှိရုံနဲ့ အပေးမြောက် ပြီလား။ ယူသူမရှိဘဲ အပေးမမြောက်နိုင်တာဘဲ။ ငါ အခု ဆွမ်းပူဇော် တယ်ဆိုတာ ဆွမ်းပေးတာပဲ။ ဘယ်သူ့ကို ပေးတာလဲ။ ဘယ်သူကပေးမှာလဲဆိုရင် ဘုရားကို ငါက ပေးတာပဲ။ ဘုရားမရှိတော့ ဒီလိုပေးတာဟာ အပေးမြောက်ပါ့မလား။ ဟုတ်ပြီ။ “ဒါ မလုပ်ကောင်းတဲ့အရာဘဲ” လို့ သိပြီး ဘုရားရှေ့မှာ ခြေစုံရပ် လက်အုပ်ချိုပြီး ဒကာမကြီးရေ ပြီးသွားပြီနော်လို့ ပြောလိုက်တယ်။

သီလရှင်ဆရာကြီးကတော့ သူ့ရင်ဘတ်သူမိပြီး ငါကိုးကွယ်တဲ့ဘုန်းကြီးဟာ ဘုရားကို ဆွမ်းတော် မကပ်နိုင်တဲ့ဘုန်းကြီးဘဲ။ ငါ ကိုးကွယ်တာ မှန်မှ မှန်သေးတော့ရဲ့ လားလို့ မြည်တမ်းနေတာ တွေ့လိုက်ရတယ်။

ဟုတ်တယ် ဒကာမကြီးရေ၊ ဒီဆွမ်းပွဲကြီး အလွယ်တကူဖြစ်လာတာ မဟုတ်တာဘဲ။ မန္တလေးမှာ ဈေးသွားဝယ် ချက်ပြုတ်ကြော်လှော် ဆေးကြောပြုပြင်ရတာတွေပဲ။ အစက မလုပ်ဖို့မပြောမိဘဲ ခွင့်ပြုပြီးကာမှ ကိုယ်လုပ်စရာမလုပ်တော့ အပြစ်တော့ဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့ ရှေးက ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး ဘုရားတွေကို ဆွမ်းကပ်ရတဲ့ထုံးစံ ရှိမရှိ ပြန်ရှာတာကို ကျုပ်လုပ် ပါ့မယ်။ ဘုရားဟော ပါဠိတော်မှာ ပါလို့ရှိရင် နောင်မှာ ဆွမ်းတော်ကပ်တာလုပ်ဖို့ ကတိပြု ပါတယ်။

ဘုရားဟော ပါဠိတော်မှာ မရှိရင် ဒကာမကြီးက ကျုပ်ဆွမ်းတော်မကပ်တာကို နားလည်ခွင့်လွှတ်ပေးဖို့ ကတိပြုပါ။ အဲဒါကို ထေရာထေရီတို့ရဲ့ အပါဒါန်တွေကို ပြန်ဖတ်ပြီး ရှာပါ့မယ်လို့ ဘုရားဆွမ်းတော်မကပ်ဘဲ နေလိုက်တာအတွက် ကြွေးတင်သွားတာကို ပြန်ဆပ်ဖို့ ဒီအတိုင်းပဲ ပြောလိုက်တယ်။ လုပ်ပေါ့ဘုရားလို့ပဲ ပြန်ပြောပါတယ်။

အပါဒါန်ပါဠိတော်တွေမှ ထေရာထေရီတွေ အခုလို တရားထူးရတာရဲ့ အစဖြစ်တဲ့

၅၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကောင်းမှုတွေကို ပြောထားတာတွေ ရှိတယ်။ ဆွမ်းလှူဖူးသူ၊ ပန်းလှူဖူးသူ၊ သင်္ကန်းလှူဖူးသူ၊ ဆေးလှူဖူးသူ စတာတွေကို အလှူပစ္စည်းအလိုက် လှူသူတွေစုပေါင်းပြီး စာရင်းလုပ်တယ်။ အဲဒီအထဲမှ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသွားတဲ့ဘုရားကို ဆွမ်းတော်ကပ်လှူပြီး ဒီတရားထူးဆီ ရောက်လာတဲ့ ထေရထေရီတစ်ပါးမှ မပါတာတွေ့ရလို့ သီလရှင်ဆရာကြီးကို နားလည်ခွင့်လွှတ်စေရတယ်။

ဒီအကြောင်းကလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၅)ခု မြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်း (၆) ခုမြောက်အချက်

ထေရဝါဒ၏ နိဗ္ဗာန်အမြင်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက်

တစ်နေ့မှာ မိတ်ဆွေ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးနဲ့ စကားပြောကြတဲ့အထဲမှာ နိဗ္ဗာန်နဲ့စပ်လို့ ဆရာတော်ရဲ့ ပြောဆိုချက်ကို လက်မခံနိုင်တဲ့အတွက် ဆရာတော်ကြီးက သူ့စာအုပ်ဖီရိုထဲက နိဗ္ဗာန်အကြောင်းရေးထားတဲ့ “ **နိဗ္ဗာနဒီပနိစာအုပ်** ” ကို ဖတ်ဖို့ပေးလိုက်တယ်။ ကျောင်းပြန်ရောက်တော့ အဲဒီ နိဗ္ဗာနဒီပနိစာအုပ်ကို စပြီးလှန်တဲ့အခါ သတ္တဝါတွေ ဘဝသံသရာအတွင်း ပြေးလွှားနေကြတာက ကျွတ်လွတ်ကြဖို့ ရေးလိုက်ကြောင်း သဘောရှိတဲ့ နိဒါန်းစကားဖတ်ပြီး ဒီနိဗ္ဗာနဒီပနိစာအုပ်လည်း အလကားနေမှာပဲဆိုပြီး မဖတ်ဘဲထားလိုက်တယ်။

နောက်တစ်ပတ်လောက်အကြာမှာ ဆရာတော်နဲ့တွေ့တော့ ဖတ်ပြီးပြီလားလို့ မေးတာကို မပြီးသေးဘူးလို့ လျှောက်ခဲ့တယ်။ တစ်ခါလည်း ဒီလိုပဲမေးလို့ ပြန်လျှောက်ရတော့ မပြီးသေးဘူး ပြောရမှာအားနာပြီး စာအုပ်ကို အပြီးဖတ်လိုက်တယ်။

နိဗ္ဗာန်မသိဘဲ ရေးထားတာတွေလို့ သတ်မှတ်ပြီး စကားလုံးနဲ့ပြန်ပြောဖို့ မလုံလောက်ဘူးဆိုပြီး စာတမ်းကလေးတစ်စောင် ပြုလိုက်တာ တစ်ပတ်ကြာသွားတယ်။ စာမျက်နှာသုံးရာလောက် ရှိသွားတယ်။

နိဗ္ဗာန်ဟာ နိရောဓအရိယသစ္စာရဲ့ အမည်ပဲ။ နိရောဓအရိယသစ္စာဟာ မဂ္ဂအရိယသစ္စာ ပွားနိုင်သူမှ သိရမယ့်အရာပဲ။ မဂ္ဂအရိယသစ္စာဟာလည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိသူမှ ပွားနိုင်တဲ့အရာပဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မရှိသူဟာလည်း ကံနှင့်ကံရဲ့ အကျိုးဆက်သွယ်ပုံသိပြီး ဒီကံနှင့်ကံရဲ့အကျိုးတို့က ကိလေသာကိုဖြစ်စေပြီး အဲဒီကိလေသာက ကံနှင့်ကံအကျိုးတွေကိုဖြစ်စေကာ ဒုက္ခဝေဒနာက မထွက်နိုင်တာ သိသူရဲ့အရာပဲ။ ကံကို မိမိဥစ္စာလို့ သိမ်းပိုက်တဲ့ **“ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ”** ထင်သူတို့အနေနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိအောင် ဘယ်လိုမှ မတတ်နိုင်ကြတာဘဲ။

ဒီတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတန်းလန်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်စကားပြောရင် ပြောသလောက် တလွဲတချော် ဖြစ်ရမှာပဲ။

သဉ္ဇပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် ပြောချက်တွေနဲ့ သုညတနိဗ္ဗာန်၊ အနိမိတ္တနိဗ္ဗာန်၊ အပ္ပဏီဟိတနိဗ္ဗာန်ပြောချက်တွေ နိဗ္ဗာန်ဟာ ဘုရင်က သူ့ကိုခစားတဲ့ တောသူကြီးကို မြို့ဝန်ရာထူးပေးပြီး သူကြီးအဖြစ်က ကြောက်ရတဲ့ ခိုးသူတွေရဲ့ရန်က မြို့ဝန်ဖြစ်တော့ အခြွေအရံများပြီး ကြောက်ဖို့မလိုအောင် သူကြီးအား ဖြစ်စေနိုင်သလို နိဗ္ဗာန်ကလည်း တောသူကြီးနဲ့တူတဲ့ ပုထုဇဉ်ဂေါတြဘူကို သူ့ကိုခစားတဲ့အတွက် ဆုလာဘ် အဖြစ် နိဗ္ဗာန်က ဂေါတြဘူအား ပုထုဇဉ်အဖြစ်မှ အရိယာအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးတာရပြီး ကိလေသာရန်သူကို အရိယမဂ်က မကြောက်ရတော့ကြောင်း ရေးပြထားတာ တွေ့ရတယ်။

ဒီပြောပြချက်မှာ နိဗ္ဗာန်ဟာ အဆိုက်ရောက်ခံ(သစ္စိကာတဗ္ဗ)ကိစ္စ ရှိတာသာမကဘဲ ကိလေသာငွေ့ငြိမ်းကြောင်း အဖြစ်ပြချက်ပဲ။ နိဗ္ဗာန်ရှုရင်(ဖူးမြင်ရင်) ကိလေသာငြိမ်းမယ်ပေါ့။ မဂ်က ဒုက္ခသိမြင်လို့ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းဆိုတဲ့ သမုဒယပယ်တာမဟုတ်ဘဲ နိဗ္ဗာန်မြင်လို့ သမုဒယပယ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရောက်နေတယ်။

တကယ်တော့ မဂ်ကို ကျင့်တယ်ဆိုတာ သမုဒယနဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်တွေ ကျင့်တာပဲ။ မဂ်က မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးရှိတယ်ဆိုရင် သမုဒယကလည်း ကုမ္မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးရှိတာပဲ။ ကုမ္မဂ္ဂင်ဆိုတာ မဂ္ဂင်မဟုတ်တဲ့မဂ္ဂင်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာပဲ။

၅၂ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီကုမ္ပဏီတွေက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ၊ မိစ္ဆာဝါစာ၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တ၊ မိစ္ဆာအာဇီဝ၊ မိစ္ဆာဝါယာမ၊ မိစ္ဆာသတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိတို့ပဲ။

မဂ္ဂင်တွေက သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ တို့ပဲ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာသင်္ကပ္ပအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာဝါစာအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာဝါစာ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာကမ္မန္တအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာကမ္မန္တ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာအာဇီဝအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာအာဇီဝ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာဝါယာမအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာဝါယာမ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာသတိအရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာသတိ ဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတယ်။

သမ္မာသမာဓိ အရိယမဂ္ဂင်ကျင့်တော့ မိစ္ဆာသမာဓိဒုက္ခသမုဒယကုမ္ပဏီ သေတာပဲ။

အဲဒီသေသွားကြတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဟာ ကိလေသာရန်သူတွေပဲ။

နိဗ္ဗာန်နဲ့တူတဲ့ဘုရင်ကို ဖူးမြင်ခံစားရလို့ လောကီကုသိုလ်နဲ့တူတဲ့ တောသူကြီးဟာ အရိယမဂ္ဂင်နဲ့တူတဲ့ မြို့ဝန်ဖြစ်တာမဟုတ်ဘဲ အရိယမဂ္ဂင်ထဲက ကျင့်ရတဲ့သီလတွေဟာ လောကီ သီလတွေ မဟုတ်တာဘဲ။ လောကီသီလဖြစ်ရင် ဘယ်လောက်ကျင့်ပေမယ့် လောကုတ္တရာ သီလ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး။ ဘဝတောင့်တပြီး ကျင့်တဲ့သီလက လောကီသီလ၊ လွတ်မြောက်မှု တောင့်တပြီးကျင့်တဲ့သီလက လောကုတ္တရာသီလပဲ။

လောကီသီလကျင့်ပြီး နိဗ္ဗာန်မြင်လို့ နိဗ္ဗာန်က လောကီသီလကို လောကုတ္တရာ သီလရာထူး တိုးပေးလိုက်တယ်ဆိုတာ မဟုတ်တာဘဲ။

ဝိပဿနာကျင့်တာကို လောကီ၊ အဲဒီဝိပဿနာနဲ့ နိဗ္ဗာန်မြင်တဲ့ ဂေါတြဘူဝိပဿနာ ဉာဏ်ရောက်လို့ နိဗ္ဗာန်က အဲဒီဉာဏ်ကို မဂ်အဆင့် ချီးမြှင့်တယ်ပြောထားတာပဲ။ တကယ်တော့ ဝိပဿနာက လောကုတ္တရာမဂ်ရဖို့ အကျင့်မှမဟုတ်တာဘဲ။ ဝိပဿနာက ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်ရှုတာပဲ။ ရုပ်နာမ်ရှုမှတ်ရင် ရုပ်နာမ်မြင်ပြီး ရုပ်နာမ်ဆုံးတာရောက်မှာပေါ့။ ရုပ်နာမ်ဆုံးရာဟာ နိဗ္ဗာန်မှ မဟုတ်တာဘဲ။ ရုပ်နာမ်ဆုံးရာဟာ “နတ္ထိကိဉ္စိ”ပဲ။

ဒါကြောင့် ဝိပဿနာဟာ အရူပဘာဝနာဆိုတာ မသိတာဘဲ၊ ဝိပဿနာကျင့်သူဟာ သီလက စကျင့်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက် ကြည့်တာကစတာပဲ။ အဲဒါမလုပ်ခင် သီလခံယူပေမယ့် အဲဒါလုပ်တဲ့အခါ သီလအာရုံနဲ့ တခြားစီဖြစ်လို့ သီလမရှိတော့တာဘဲ။

အဲဒီလိုလွဲမှားလုပ်ကြလို့ အရိယမဂ်ကို မရောက်နိုင်ကြတာဘဲ။ အဲဒီဝိပဿနာရှုသူ အနေနဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဖြစ်နိုင်လို့ နိဗ္ဗာန်ကို သိခွင့်မရှိသူဘဲ။ ဝိပဿနာဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဖြစ်နိုင်တော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်တာပဲ။ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီသူ နိဗ္ဗာန်သိဖို့ အကြောင်းမရှိဘူး။

ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဒီပနီရဲ့ နိဗ္ဗာန်တင်ပြချက်ဟာ အစစ်အမှန် ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာနဲ့ တခြားစီပဲ။ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကို မဂ်လေးပါးနဲ့သိတဲ့ နိဗ္ဗာန်၊ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ကို သေပြီးနောင်ဘဝမှရတဲ့ နိဗ္ဗာန်လို့လည်း ရေးထားတာကို သေပြီးနောင်ဘဝမှရတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်အရိယမဂ်နဲ့ တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်သလဲလို့ မေးလိုက်တယ်။

သေပြီးနောင်ဘဝမှ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အကြွင်းမရှိတာလို့ ထင်တဲ့ပုံ ရှိတယ်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို အခုရနေတဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တွေလို့ သိနေတဲ့ပုံ လည်း ရှိတယ်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါမဂ္ဂအရိယသစ္စာကို ပွားနိုင်မှ ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို သိမှာဖြစ်တော့ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ မသိလို့ရှိရင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ မသိတာဘဲ။ အမေမွေးစဉ်က ပါလာတဲ့ ‘သိမြင်၊ ခံစား၊ မှတ်သား၊ တုံ့ပြန်၊ ရှင်သန်ရပ်တည်’ ငါးချက်ဟာ မမွေးခင်က ဥပါဒါနိကြောင့် ဖြစ်တာဆိုပြီး အဲဒါတွေကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ လုပ်နေတာပဲ။

တကယ်တော့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟာ အဝိဇ္ဇာလိုဆိုတဲ့ အသိမဟုတ်တာကို အသိလုပ်ပြီး သိရာက သင်္ခါရတွေလုပ်ကြလို့ဖြစ်တဲ့ ရုပ်ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တွေကို ပြောတာ မသိကြတာဘဲ။ ဒါမသိတော့ သေမှပဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာက လွတ်တယ်ထင်ပြီး သေပြီးမှပဲ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်ရောက်တယ် ပြောတော့တာပဲ။

စကားလုံးရဲ့ အရကောက်တွေကို မသိမြင်ဘဲ စကားလုံးကို စကားလုံးနဲ့ ပြန်ဖွင့်ပြတာ တွေကြည့်ပြီး ပြောတာဆိုတော့ ဒီလိုမှားတာဟာ အဆန်းမဟုတ်တဲ့ အမှားပဲ။ ဒီလို နိဗ္ဗာန်မျိုးကို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက ညွှတ်ကျိုးနေကြတာကို ဝေဖန်ပြတော့ ဒါကို သိကြပြီး အမှားလွန် အမှန်ပြင်နိုင်ဖို့ဖြစ်ပေမယ့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အခုလို ပြောတဲ့ ကျွန်ုပ်ကတော့ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရတော့တာပဲ။

၅၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒါဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
တွေထဲက (၆)ခု မြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ်ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း

(၇) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၏ သီလ,သမာဓိ,ပညာ ဖွင့်ဆိုချက်
အပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက်**

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ (၇)ခုမြောက်အကြောင်း
ဆက်ပြောမယ်။ အဲဒီအကြောင်းက (၆)ခုမြောက်အကြောင်းနဲ့ နည်းနည်းဆက်စပ်နေတယ်။
နိဗ္ဗာန်ဒီပနီဆရာတော်ကြီးဟာ ပရိယတ် ပဋိပတ် စွယ်စုံအကျော်အမော် ထိပ်တန်းဆရာတော်
ကြီးဖြစ်လျက် ဘုကြောင့် ဒီလိုလွဲချော်တာတွေဖြစ်ရသလဲ၊ သူ့ကို လမ်းညွှန်ပြုခဲ့သူမှာပဲ
ဒီအကြောင်းရှိရမယ်။ အဲဒါ ဘယ်သူလဲ၊ ဒါတွေ တကယ် လမ်းညွှန်တာဟာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ပဲ၊
ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မှားလို့သာ ဒီလိုမှားရတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ဒါသိဖို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို သုံးသပ်မယ်လို့ဆုံးဖြတ်ပြီး ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာအုပ် ရှာပြီးဖတ်တယ်။
အသက် သုံးဆယ်မတိုင်မီက ဖတ်ဖူးပေမယ့် ဘာအပြစ်မှ မသိတာဘဲ၊ ဒီတော့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို
အပြစ်မြင်စရာ ရှိမှာမဟုတ်ဘူးလို့လည်း ထင်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် သုံးသပ်တဲ့အခါ မှားတာ
မတွေ့ဘဲ မှားတယ်လို့ မလုပ်မိစေရဘူး၊ ဒီအခန်းက မှားပေမယ့် နောက်အခန်းက
မှန်ရင် မှန်တယ်လို့ ပြောမယ်ဆိုပြီး အစပြု သုံးသပ်တယ်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဟာ ‘ သီလ သမာဓိ ပညာ ’ သိက္ခာ သုံးရပ်ကို အကျယ်ဖွင့်ပြတဲ့
ကျမ်းစာပဲ၊ ပထမဆုံးသီလအခန်းမှာ သီလတွေ ကုန်ကုန်စုံစုံ မကျန်အောင် တင်ပြတယ်။
အဲဒီမှာ ပါတိမောက်သီလတွေလည်း ပါနေတယ်။

အဲဒီသီလဟာ ရဟန်းဘောင်နေသူတွေရဲ့ သီလပဲ၊ ဥပေါသထသီလလည်း ပါတယ်၊ အဲဒီသီလကလည်း တရားဆည်းကပ်တဲ့အခါ လိုက်နာရမယ့် သီလပဲ၊ ဒီသီလတွေဟာ အတွင်းအပြင် အရှုပ်ကိလေသာတွေ ရှင်းဖို့ မဟုတ်လို့လား၊ စစ်သားလုပ်ရင် စစ်သားစည်းကမ်းသီလ၊ ပါတီဝင်ရင် ပါတီစည်းကမ်းသီလ၊ ထောင်ကျရင် ထောင်ပုံစံ စည်းကမ်းသီလ - ဒါတွေဟာ အတွင်းအပြင် အရှုပ်တွေ ရှင်းဖို့ သီလတွေ မဟုတ်ကြသလို ပါတီမောက်သီလ အဋ္ဌင်္ဂသီလတွေဟာ အတွင်းအပြင် အရှုပ်တွေ ရှင်းဖို့ ဆိုင်ရာ သီလပြချက်ထဲမှာ စာရင်းမဝင်တဲ့ သီလတွေပဲ။

တကယ်တော့ ပြရမှာက အရိယမဂ္ဂသီလဖြစ်တဲ့ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်တဲ့ အပြောအပြုအနေတွေ သမ္မာဖြစ်အောင် စောင့်စည်းမှုနဲ့ စောင့်ရှောက်မှု အမျိုးမျိုးတွေပဲ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒါတွေကို မဖော်ပြနိုင်ဘူး။

သီလမဟုတ်တာကို သီလလုပ်ပြတာဟာ သီလဟုတ်တာကို သီလမဟုတ်အောင် ပြတာဖြစ်လို့ အပြစ်ရှိတာပဲ၊ အကြောင်းကတော့ အဲဒီသီလ မဟုတ်တာတွေကို သီလလုပ် ပြတော့ အဲဒါတွေမှာ စိတ်တွေရှုပ်ထွေးပြီး သံသယတွေဝင်ကာ လက်လျှော့ ဆုံးရှုံးခံရတာတွေ ဖြစ်လာတော့တာပဲ။

ဝိသာခါ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းအမဟာ ခုနစ်နှစ်အရွယ်ကပဲ အတွင်းအပြင်နှစ်ဝ ရှုပ်ထွေး မှုတွေ ရှင်းလင်းတဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်တဲ့ သောတာပန် သေက္ခဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ဒီသာသနာ ဆည်းကပ်သူတိုင်း သိကြတယ်၊ သူဟာ ပါတီမောက်သီလတွေ အဋ္ဌင်္ဂသီလတွေကို ဆောင်နေကျင့်နေလို့လား၊ အရိယာဖြစ်ဖို့ သီလပြချက်ထဲမှာ အဲဒါတွေပါနေတော့ အဲဒါတွေ ပြည့်မှ အရိယာဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုရာရောက်နေတယ်မဟုတ်လား၊ ဒါ သီလပြချက်မှာ မှားနေတာပဲ။

ပြီးတော့ ပါတီမောက်သီလကျင့်သူတွေကို သီလဖက်ပြီး အသက်သေဖို့ ပုံထုတ် ထားသေးတယ်၊ ပါတီမောက်သီလဟာ သံဃသုဋ္ဌ၊ သံဃဗာသု(သံဃာကောင်းဖို့ သံဃာညီညွတ်ဖို့)တွေဖြစ်ဖို့ပဲ၊ အသက်ပေးဖို့ မတော်တာဘဲ။

သီဟိုဠ်တောကျောင်းဘုန်းကြီးကို လူဆိုးတွေက ဖမ်းပြီး နွယ်ငန်းနဲ့ နောက်ပြန် လက်ကိုချည်ပြီး လှဲချထားကာ ထွက်သွားကြစဉ် တောမီးလောင်လာတော့ နွယ်ငန်းပြတ်

၅၆ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အောင် ရုန်းပြီး လွတ်အောင်လုပ်ရင် ဘူတဂါမ် ပါတိမောက်အာပတ်အသင့်ခံရမှာကြောက်ပြီး အသက်ရှင် တာကိုစွန့်လွှတ်ကာ တောမီးအလောင်ခံပြီး သေကြောင်းပြတာပဲ။ ပြီးတော့ အဲဒီသူ တရားပြီးသွားတယ်လို့လည်း ပြောသေးတယ်။ ဒါဟာလည်း သီလဖက်ပြီး အသက်အသေခံဖို့ ညွှန်ပြချက်ပဲ မဟုတ်လား။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဟာ ပါတိမောက်သီလက အရိယသီလမဟုတ်တာ မသိသူဘဲ။ ပါတိမောက်သီလသာ အရိယသီလဖြစ်မယ်ဆိုရင် ပါတိမောက်သီလ မပညတ်ခင် နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်လောက်က ရဟန်းတွေ အရိယာဖြစ်ကြလို့ ရကြပါ့မလား။ ပါတိမောက်သီလ မကျင့်ကြတဲ့ အိမ်ထောင်သည် လူသားတွေ ဘယ်လို အရိယာဖြစ်ကြပါတော့မလဲ။

ဒါပေမယ့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ရဲ့ ကခါဝိတရဏီမှာ ပါတိမောက် နိဒါန်းမှာလာတဲ့ “**အန္တရာယိကော ဓမ္မော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ**” ဆိုတဲ့စကားကို အာပတ်တွေ ဖွင့်မပြောရင် အန္တရာယိရှိတယ်ဆိုတာမှာ ဘာအန္တရာယိလဲဆိုတော့ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရဲ့အန္တရာယိလို့ ဖွင့်တယ်။ တကယ်တော့ “**ပါတိမောက္ခပနုဖြစ်မယံ အန္တရာယံ**”ပဲ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဆရာတော်ဟာ အရိယမဂ်ရဖို့ သီလကို ပါတိမောက်သီလပါတယ်လို့ယူတာ အသေအချာပဲ ဖြစ်တယ်။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ဆောက်တည်ပုံနဲ့စပ်ပြီး အဲဒီထဲမှာ ပုံတစ်ခုထုတ်ထားတာလည်း တွေ့ရတယ်။ ရဟန်းကြီးတစ်ပါးဟာ ဂူတစ်ခုအတွင်း နှစ်ခြောက်ဆယ်ကြာအောင်နေပေမယ့် အဲဒီဂူနံရံက အရပ်တွေနဲ့ အဲဒီဂူပေါက်က ကံကော်ပန်းပင်ကြီးက ပွင့်နေတဲ့ ကံကော်ပန်းကို တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးဘူးလို့ ပြောထားတယ်။

စက္ခုဣန္ဒြေစောင့်တာဟာ ဒီလိုစောင့်ရမှာတဲ့လား။ ဘုရားက ဗြဟ္မဏလုလင် နှစ်ယောက်ကို မင်းတို့ဆရာက မျက်စိကို ဘယ်လိုစောင့်ရှောက်ဖို့ ညွှန်ပြသလဲမေးတာကို လုလင်က သိပ်ကြည့်တာ မလုပ်ဖို့ ဆိုတာမျိုးညွှန်ပြကြောင်း ဘုရားကိုလျှောက်တော့ ဘုရားက ဒီလိုဆိုရင် မွေးကတည်းက မျက်စိမပါသူဆိုရင် စောင့်ရှောက်ပြီးသားဖြစ်မလား ဆိုတာမျိုး ပြန်မိန့်ခဲ့တာနဲ့ ခြားနားနေတာတွေ့ရတယ်။

သမာဓိကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်က အာရုံတစ်ခုမှာ စိတ်စေတသိက်တွေကို ထားတာဟာ သမာဓိလို့ အနက်ဖွင့်ပြပြီး မြေအာရုံ၊ ရေအာရုံ၊ လေအာရုံ၊ မီးအာရုံ

အစစအာရုံတွေမှာ စိတ်ကို ထားတာတွေကို သမာဓိလို့ ဖွင့်ပြထားတယ်။ အခုဖွင့်ရတဲ့ သမာဓိဟာ လောကုတ္တရာသမာဓိ ဖြစ်တာကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော် လွဲချော်နေတာပဲ။ တကယ်တော့ မဂ္ဂင်သမာဓိဟာ မဂ်သီလရဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံတွေကို သတိ ဝီရိယ သမာဓိလို့ခေါ်တဲ့ သူတို့အပြစ်တွေရဲ့ လက္ခဏာတွေကို ပွားတာနဲ့ လွဲချော်နေတာ တွေ့ရတယ်။

သမာဓိကျင့်ဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆရာထံ အပ်နှံပုံကလည်း များနေတာပဲ။ ကိုယ့်ကို ချောက်ထဲခုန်ချဆိုရင် ခုန်ချမယ့်ဆိုတာမျိုးပဲ။ ခုန်ချရင်သေမှာပေါ့။ သေဖို့ လာတာလား၊ တရားရချင်လို့ လာတာလား၊ မကွဲပြားအောင် ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။

သမာဓိ အဖွင့်တွေဟာ ရှည်လျားပြည့်စုံဝေဆာပေမယ့် အဖွင့်ခံသမာဓိရဲ့အနက်နဲ့ လွဲချော်နေတာဆိုတော့ လမ်းမှန်မဟုတ်တဲ့လမ်းကို ဘယ်လောက်ရှည်လျား ဝေဆာပြပေမယ့် လည်း မှန်လာတာမဖြစ်နိုင်ဘဲ လမ်းသွားသူ ပိုပြီး ဒုက္ခများစေဖို့သာ ဖြစ်တယ်။

ပညာအဖွင့်မှာလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဟာ အရိယသစ္စာပညာကို ပရမတ္ထသစ္စာ ပညာထင်ပြီး ဖွင့်နေတာပဲ။ အဲဒီပညာက ဘာတွေ သိသလဲဆိုတော့ ပရမတ်တွေရဲ့ ဖြစ်ပျက်တွေ သိတာပဲ။ အဲဒီလိုသိတော့ ဖြစ်ပျက်မုန်းတဲ့ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ်တွေရပြီး မုန်းတော့ ဆုံးတယ်ဆိုတဲ့ အနုလောမ ဂေါတြဘူဉာဏ်ရတာပဲ။ အဲဒါဆုံးတာ နိဗ္ဗာန်လို့ ပြတော့တာပဲ။

“ပဝတ္တာ သင်္ခါရာ အပဝတ္တံ နိဗ္ဗာနံ” ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ခေတ်မတိုင်မီ သာသနာနှစ် လေးရာကျော်လောက်က ရေးခဲ့တဲ့စာအရ ပြောတော့တာပဲ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဆရာတော်က အနိစ္စဆိုတာ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ သူ့သဘာဝဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ချုပ်ကို ပြောတာလို့မြင်ပြီး အဲဒါက နှိပ်စက်ခံရတာက ဒုက္ခ၊ အဲဒီလိုမဖြစ်အောင် မတတ်နိုင်တာက အနတ္တလို့ လက္ခဏာတွေ တင်ပြီး ရုပ်နာမ်တွေဟာ ဒုက္ခသစ္စာတွေလို့ လုပ်ပြီး အဲဒါတွေမရှိရာဟာ ဒုက္ခမရှိရာလို့လုပ်ကာ အဲဒါဟာ ဒုက္ခနိရောဓနိဗ္ဗာန်ပဲလို့ လုပ်တော့တာပဲ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော် ဒုက္ခအရိယသစ္စာအဖြစ် သိတာက လူ့သဘာဝခန္ဓာတွေပဲ။ ဘုရားက ဒုက္ခအရိယသစ္စာအဖြစ် ဟောကြားတာက နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝခန္ဓာဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဲ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဲ့ သဘာဝခန္ဓာ ရောနေတယ်။ အဲဒီ နာနာဘာဝ ဝိနာဘာဝဖြစ်တဲ့ခန္ဓာတွေက လူ့သဘာဝခန္ဓာ မဟုတ်ဘဲ လူမှာ မသိစိတ်(အဝိဇ္ဇာ)ကြောင့်

၅၈   ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေက ဖြစ်စေတဲ့ လူမဟုတ်တဲ့(အနတ္တ)ခန္ဓာတွေပဲ၊ ဒီခန္ဓာက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာဟောကြားချက် နားလည်မှ သိတဲ့ခန္ဓာပဲ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကလည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိနေသူအနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ နားလည်လို့မရတဲ့ ဒေသနာပဲ။

ဒါကြောင့်လည်း -

“သစ္စံ သက္ခော ပဋိသန္နိ ၊ ပစ္စယာကာရမေဝစ။

ဗုဒ္ဓသာ စတုရော ဓမ္မာ ၊ ဒေသေတုံ စ သုဒုက္ကရာ။ ” (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂၊ ၁၅၃)

ဟူသောဂါထာဖြင့် ရှေးဆရာတို့ ငြီးချင်းကို ထုတ်ပြောတော့တာပဲ၊ ရှေ့နောက် ဘဝတွေအပေါ် အသိရောက်နေသူအတွက် အခုဘဝရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို မြင်အောင် ဘယ်လို ကြည့်မလဲပေါ့။

ဘုရားဟောထားတဲ့ အရိယသစ္စာဟာ ဘုရားကအစွန်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပယ်ထားတဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာပါပဲလို့ ထင်မှတ်ပြီး အရိယသာသနာကို ပရမတ္ထသာသနာဖြစ်အောင်လုပ်ခဲ့တဲ့ တတိယသင်္ဂါယနာရဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ပြုခဲ့ကြတဲ့ ‘**ပဋိသန္တိဒါမဂ်ကျမ်း**’ တို့လိုတွေက ပရမတ်ဉာဏ်စဉ် ထုတ်ပြချက်တွေအတိုင်း ဉာဏ်စဉ်ဆယ်ပါးကို ဒီပညာအဖွင့်မှာ တလေးတနက် ထုတ်ပြထားတယ်။

ပရမတ်ရှုသူအနေနဲ့ ဒီဉာဏ်စဉ်တွေဝင်တာပေါ့၊ ပရမတ်ဟာ လူ့ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ဖြစ်တဲ့ ဓာတ်တွေပဲပေါ့၊ အဲဒီဓာတ်တွေဟာ လူ့အပြင်ဘက်က အစာတွေ ရေတွေ လေတွေနဲ့ နေရောင်ခြည်တွေကို လူ့အတွင်းသွင်းပြီး ဓာတ်အသစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ဓာတ်အဟောင်း ပျက်သွားတဲ့နေရာမှာ အစားသွင်းနေရတာဆိုတော့ အဖြစ်အပျက်တွေ ရှိတာပေါ့၊ အဲဒီလို ဖြစ်အောင် စည်းချက်ကျကျ လှုပ်ရှားနေတာဟာ လူ့အသက် ရှင်နေတာပဲ၊ ဒီတော့ အဲဒါကိုကြည့်ရင် ဖြစ်ပျက်တွေ့တာပေါ့၊ ဒါတွေ ကြည့်ဖန်များရင် ဒါတွေကိုငြီးငွေ့ရမှာပဲ၊ ဒီလိုငြီးငွေ့စိတ်ဖြစ်ရင် ဒါတွေက လွတ်တဲ့ စိတ်ဖြစ်ရမှာ မလွဲပေါ့။

ဒီလိုလွတ်တဲ့စိတ်ဖြစ်တာကို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ လောကုတ္တရာတွေနဲ့ လျော်ညီတဲ့ အသိစိတ်ဖြစ်တာ အနုလောမဉာဏ်လို့ အသိပေးထားတယ်၊ တကယ်တော့ ဒီစိတ်ဟာ လူနဲ့မလျော်ညီတဲ့ အသိစိတ်ဖြစ်တဲ့ အနုလောမအသိစိတ်လို့ ပြောရမယ့်စိတ်ပဲ၊ လူ့ကို အပျောက်ပျောက်တဲ့စိတ်ပဲ၊ လူက ဒီအသိစိတ်နဲ့ ပျောက်လို့ပျောက်သလို တကယ် ပျောက်လို့လား။

တကယ်မပျောက်ဘဲ ပျောက်တယ်သိတာဟာ “ ပုံပြင်ထဲက ဘုရင်ကို နတ်ဝတ်ပုဆိုး တိမ်မီးခိုးဆက်သလို့ သီလလုံမှ ဒီအဝတ်က မြင်ရတာဆိုတော့ အမတ်တွေကလည်း သီလမလုံသူ အဖြစ်မခံချင်တော့ ဒီပုဆိုးကို မြင်ရတယ်ပြောကြတော့ ဘုရင်ကြီးက သူ့အဝတ်တန်ဆာတွေ ချွတ်ပြီး နတ်ဝတ်ပုဆိုး လဲဝတ်တာလို ဖြစ်မှာပဲ။ နတ်ဝတ်ပုဆိုး ဝတ်ထားပေမယ့် ဂွေးတန်းလန်းမြင်နေရလို့ အရှက်ကွဲတာဖြစ်မှာပဲ။ ”

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဟာ ထေရဝါဒသာသနာမှာ ပဋိပတ်ကျင့်ကြသူအားလုံးရဲ့ လက်စွဲပဲ။ ပဋိပတ်ကျင့်တဲ့ ဌာနတွေ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကွဲပြားခြားနားကြပေမယ့် တစ်ခုတိုင်းဟာ အဲဒီကျမ်းရဲ့ အပြင်ထွက်တာ တစ်ခုမှမရှိအောင် အလေးထားကြတာပဲ။ ပြီးတော့လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဟာ ထေရဝါဒရဲ့ ဘုရားဟောတရားကို ချဉ်းကပ်ဖတ်မှတ်ရာမှာ မျက်မမြင်ကို လက်ဆွဲပြီး လမ်းပြသူလို၊ အမှောင်ထဲသွားသူကို မီးအိမ်မြှောက်ပြသူလို နေရာမှာ အထားခံရသူပဲ။ ဘုရားပြီးရင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဆိုကာ ဘုရားကို “ ဗုဒ္ဓအစ ” လို့ပြောပြီး ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော် ကို “ ဗုဒ္ဓအလယ် ” လို့ ပြောရိုးလုပ်ခဲ့ကြတာပဲ။

ဒီလို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ရဲ့လက်စွမ်းပြရေးတဲ့ “ ဒီဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို စကားလုံး သုံးလုံးဖွင့်တာမှာ သုံးလုံးစလုံး အမှားအပြစ်ပြောတယ် ” ဆိုတော့ ဒီလိုပြောသူ ကျွန်ုပ်ဟာ ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရတော့တာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း သုံးသပ်ချက်ဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒ မဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၇)ခုမြောက် အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

**ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၈) ခုမြောက်အချက်**

ထေရဝါဒ မိလိန္ဒပဉ္စကျမ်းအပေါ် ကျွန်ုပ်၏ သုံးသပ်ချက်

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော် ဘုရားကြောင့် ဒီလို ဖြစ်ရတာလဲဆိုတာ မတွေးဘဲမနေနိုင် ဖြစ်ရတယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဟာ မဟာဝိဟာရဝါသီတို့ရဲ့လမ်းစဉ်အတိုင်း ရေးတယ်လို့

၆၀   ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ပြောထားတာ ဆိုတော့ မဟာဝိဟာရဝါသီတွေဟာ ထေရဝါဒရဲ့ အခိုင်အမာကျောင်း တိုက်ကြီးပဲ။ မဟာဝိဟာရနဲ့မတူတဲ့ ကျောင်းတိုက်ဝိဟာရတွေရှိတာကို တစ်စွန်းတစ်စ သိခွင့်ရတယ်။ မဟာဝိဟာရဝါသီတွေဟာ မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်း ရေးချွတ်ခဲ့ကြတဲ့ ဂိုဏ်းဖြစ်ဖို့ ရှိတယ်။ အဲဒီအချိန်က မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်း ရေးပြီးချိန်ဟာ နှစ်သုံးရာလောက် နောက်ကျနေပြီ ဖြစ်တဲ့အချိန်ပဲ။

ဓမ္မနှင့်အဘိဓမ္မ ၊ အရိယသစ္စာနှင့်ပရမတ္ထသစ္စာ

မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်းဟာ ဓမ္မနဲ့အဘိဓမ္မအကြားဖြစ်ပွားတဲ့ မပြေလည်စရာ အဖုအထစ်များကို ဖြေရှင်းပေးဖို့ ရေးခဲ့တဲ့လက္ခဏာတွေ တွေ့ရတယ်။ တကယ်တော့ ဓမ္မဟာ ဘုရားဟောဖြစ်လို့ မဟာဝိဟာရဝါသီတွေ လက်ခံကြတယ်။ အဘိဓမ္မဟာ တတိယ သင်္ဂါယနာမှာ တက်ရောက်အောင်ပွဲခံခဲ့တာဖြစ်လို့ လက်ခံကြရမှာပဲ။ ဓမ္မနဲ့ အဘိဓမ္မဟာ သစ္စာအနန့်ပြောရင် အရိယသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဓမ္မက အရိယ သစ္စာပြောပြီး အဘိဓမ္မက ပရမတ္ထသစ္စာကို ပြောတယ်။

သစ္စာကွဲတာဟာ စပ်မရအောင် ပြဿနာတွေအဖြစ် ကွဲတာပဲ။ ပုံစံကြည့်ရင် သမုတိသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာဆိုရင် သမုတိရဲ့အမှန်ဆိုတာတွေဟာ ပရမတ်အနေနဲ့ အမှားတွေကို ပြောတာပဲ။ ပြောင်းပြန်ဆိုတော့ ပရမတ်ရဲ့ အမှန်ကလည်း သမုတိလိုဆိုရင် အမှားပဲ။ သမုတိသစ္စာက ရန်သူမိတ်ဆွေဆိုတာ ရှိတယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာက ရန်သူမိတ်ဆွေ မရှိဘူး။ ရန်သူမိတ်ဆွေလို့ပြောရတဲ့ အသက်ဇီဝဆိုတာတောင် မရှိဘူးပြောတယ်။ အဲဒီလောက် သစ္စာတွေဟာ ဆိုလိုချက်တွေ ခြားနားသွားကြတယ်။

အရိယသစ္စာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာလည်း ဒီလိုပဲ ခြားနားသွားတာပဲ။ အရိယသစ္စာမှာ ဒုက္ခဖြစ်ရာနဲ့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုက္ခချုပ်ရာနဲ့ ဒုက္ခချုပ်ကြောင်း ဆိုတာတွေ ရှိနေတယ်။ ပရမတ္ထသစ္စာမှာ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တစ်ခုတိုင်းဟာ သူ့ကိုယ်သူ ဖြစ်နိုင်စွမ်းအားမရှိတဲ့ အနှစ်သာရမဲ့ (အနတ္တ) သဘာဝပဲ။ တခြားအရာတစ်ခုကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သတ္တိ ဘယ်မှာ ရှိပါ့မလဲ။ ပရမတ်တွေအားလုံးဟာ အနတ္တတွေချည်းပဲ။

ဒီအနတ္တပရမတ်တွေမှာ အပ္ပိယတွေ ပိယတွေ ရှိပါ့မလား၊ သမ္ပယောဂတွေ ပိပ္ပယောဂတွေလည်း ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ၊ ဣစ္ဆာတွေ အနိစ္ဆာတွေ လာဘာတွေ အလာဘာတွေ ဘယ်လိုရှိပါ့မလဲ၊ ပိယ အပိယ ဣစ္ဆာ အနိစ္ဆာဖြစ်ကြောင်း အစွဲတွေလည်း ဘယ်လိုရှိပါ့မလဲ၊ ပရမတ်က အနတ္တ မဟုတ်လား၊ ဒီနေရာ ဒီအချိန်မှာဖြစ်ပြီး ဒီနေရာဒီအချိန်က တစ်ဆံချည်တောင် မရွေ့ဘဲ ပျက်တာပဲ၊ ဒီတော့ ဘယ်လို ဒုက္ခကို ဖြစ်စေနိုင်မှာလဲ၊ ဘယ်လိုဒုက္ခလည်း ဖြစ်ပါ့မလဲ။

ဒါကို ထင်သာအောင်ပြောရင် တိဗ္ဗိဖန်သားပြင်မှာ ပျံ့ပေါင်းတစ်ရာရှိတဲ့ တိုင်ပေါင်း တစ်ရာဖြင့် သရုပ်ဖော်တယ်ဆိုပါတော့ အဲဒီပျံ့ အစက်ကလေးပေါင်း တစ်သောင်းဟာ တစ်ပြိုင်နက် မလင်းကြဘဲ တစ်ပြီးမှ နှစ်၊ ကိုးဆယ်ကိုးပြီးမှ တစ်ရာ ဖြစ်ကြတယ်။ ပြီးတော့လည်း ပထမတစ်တိုင်ပြီးမှ ဒုတိယတစ်တိုင်ဖြစ်ပြီး ကိုးဆယ်ကိုးတိုင်ပြီးမှ တစ်ရာတိုင် ဖြစ်တာပဲ။

ဒါကိုကြည့်သူက အဲဒီပျံ့အစက် တစ်သောင်းဖြစ်တဲ့အချိန် မြန်တာကြောင့် တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်တယ်လို့သိပြီး အဲဒီပျံ့တွေက နည်းနည်းလင်း များများလင်းဖြစ် တာပေါ်မှာမှီပြီး အရပ်အဖြစ် မြင်တာပဲ၊ တကယ်မှာတော့ အရပ်အဖြစ်ရှိနေတာမဟုတ်ဘဲ ပျံ့တွေလင်းတာနဲ့ မလင်းတာတွေက ပေါ်လာတဲ့ဖြစ်ရပ်ပဲ၊ ဒါကို ဒီမှာပဲထားပြီး ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ ဆက်ကြည့်ရအောင်။

တိဗ္ဗိက ပျံ့တွေဟာ ပရမတ္ထသစ္စာ အလားတူပါတယ်၊ အရပ်တွေက ဒုက္ခအရိယ သစ္စာအလားတူပဲ၊ ဒီတော့ တိဗ္ဗိမှာ အရပ်ဟာ တကယ်မရှိသလို လူမှာလည်း ပရမတ္ထသစ္စာတွေပဲရှိတာဆိုတော့ ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ လူမှာတကယ်မရှိဘဲ ပရမတ် သမားတွေကို လူ့အသိက ဒုက္ခအရိယသစ္စာအဖြစ် သိယူထားတာလို့ ပြောရမှာပဲ၊ ဒီလိုဆိုရင် ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ သစ္စာဆိုတဲ့ တကယ်ရှိတဲ့ဟာ မဟုတ်တော့သလို ဖြစ်ပြီပဲ။

ဒီတော့ ပရမတ္ထသစ္စာ လက်ခံသူဟာ အရိယသစ္စာကို လက်ခံလို့ မရတဲ့သူဘဲ၊ အဲဒီပရမတ်တွေကိုပဲ အရိယသစ္စာလို့ လက်ခံတာပဲပြောရင် အဲဒီပရမတ်တွေဟာ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် စည်းချက်အတိုင်း အားလုံးဖြစ်ကြတာချင်း အတူဖြစ်နေတော့ ဘယ်ပရမတ်ကို ဒုက္ခလို့ပြောပြီး ဘယ်ပရမတ်ကို ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းလို့ပြောကာ ဘယ်ပရမတ်တွေကို ဒုက္ခ

၆၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်း အရိယသစ္စာတွေလို့ ပြောမလဲ။

ပရမတ္ထသစ္စာခံယူသူဟာ အရိယသစ္စာဖြစ်အောင် သိလို့မရတာဘဲ၊ ဒါကြောင့်လည်း
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဟာ -

“ဒုဝေသစ္စာနိ အက္ခာသိ၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ ဝဒတံ ဝရော။

သမုတိ ပရမတ္ထန္တ၊ တတိယံ နုပလစ္ဆတိ။ ” (ဒိဋ္ဌ၊၁။၃၁၆)

စတဲ့ ဂါထာ ရေးခဲ့တာပဲ။ အကုသိုလ်ပရမတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကုသိုလ်ပရမတ်ဖြစ်ဖြစ်၊
ဝိပါက်ကြိယာပရမတ်တွေဖြစ်ဖြစ်၊ လောကီပရမတ်တွေဖြစ်ဖြစ်၊ လောကုတ္တရာ ပရမတ်တွေ
ဖြစ်ဖြစ် **“ဟုတ္တာ အဘာဝတော အနိစ္စံ ”** ဆိုတဲ့အတိုင်းဖြစ်ပြီး မရှိတာတွေချည်းဘဲ၊
တိဗ္ဗိဥပမာအတိုင်းပြောရင် လျှပ်စစ်ပွိုင့်တွေချည်းပဲ။ ဘယ်ပွိုင့်ကအကောင်း၊ ဘယ်ပွိုင့်က
မကောင်း၊ ဘယ်ပွိုင့်က ဒုက္ခ၊ ဘယ်ပွိုင့်က ဒုက္ခငြိမ်းရာလို့ ဘယ်လို ပြောမလဲ။ အားလုံး
ပရမတ်တွေဟာ အထည်ကိုယ်မဲ့ အနတ္တတွေချည်းပဲ။

မဟာဝိဟာရဝါသီတွေဆီမှာ သူတို့ဆရာတွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်တဲ့ အဘိဓမ္မတွေက
ဒဿနတစ်ရပ်အဖြစ် ဟောလိုပြောလို၊ ပို့ချသင်ယူလို၊ ကောင်းနေကြသလို ဘုရား
နှုတ်ခပါဌ်တော်ဖြစ်တဲ့ “ဧဝံမေသုတံ” နိဒါန်းခံတဲ့ ဓမ္မတွေလည်း သင်ယူပို့ချနေကြရမှာပဲ။
အဲဒီမှာ အဘိဓမ္မတွေက နက်နဲမှု အပြည့်ဖြစ်နေတာတွေ့ရတာနဲ့ နားလည်ရတာမှာလည်း
အချက်ရှိရှိ၊ အလက်ရှိရှိဖြစ်ပြီး ထိမိတာကြောင့် “ဧဝံမေသုတံ” နိဒါန်းခံတဲ့ ဘုရားဟောဓမ္မ
တွေက ပေါလောရောလောဖြစ်ပြီး ဖတ်မှတ်နာကြားသူတိုင်း အလွယ်သိတဲ့အရာပဲလို့
မမြင်ဘဲ မနေနိုင်ဖြစ်မှာပဲ။

ဒီစာရေးသူလည်း အဲဒီလိုဖြစ်ခဲ့တာပဲ။ ဒီကနေ့ ထေရဝါဒသာသနာကလည်း
ဒီလိုဖြစ်နေတာပဲ။ ဒီတော့ ဓမ္မတွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍတွေဟာ မှေးမှိန်ပြီး ကုသိုလ်ဖြစ်ဆောင်ယူ
ရွတ်ဖတ်တာမျိုးလောက်အဖြစ် ရောက်တာပဲ။

အရိယသစ္စာ ဒဿနမရှိဘဲ “ဧဝံမေသုတံ” နိဒါန်းခံတဲ့ ဘုရားဟောဓမ္မတွေ
ဖတ်မှတ် နာယူရတာဟာ သမိုင်းစာအုပ်ထဲက သမိုင်းတွေ နာယူဖတ်မှတ်ရတာမျိုးပဲ။
ဘာမှ အခက်အခဲမရှိဘူး။ သမိုင်းထဲကလူတွေမှာတော့ ဣဋ္ဌအနိဋ္ဌလောကဓံတင်းကျမ်း
ရင်ဆိုင် ကြရတာပေါ့။

ဧဝံမေသုတံ နိဒါန်းခဲ့တဲ့ ဘုရားရဲ့ဓမ္မတွေဟာ သမိုင်းဖတ်သလို ဖတ်သွားဖို့ မဟုတ်ဘဲ သမိုင်းဖန်တီးသူရဲ့ အချက်အလက်အဖြစ်ဖတ်ရင် လေးနက်မှုအပြည့်ပေါ့။ သမိုင်းဖန်တီးသူဟာ အရိယသစ္စာဒဿနနားလည်သူပေါ့။ သမိုင်းဖန်တီးသူဟာ သမိုင်းကို ဖတ်နေသူ ပို့ချသင်ယူနေသူ မဟုတ်ရဘူး။ သမိုင်းဖန်တီးသူဟာ အဲဒီသမိုင်းထဲက စားဝတ် နေရေး၊ ပြောဆို ပြုမူ နေထိုင်ရေးအတိုင်း လုပ်ကိုင်နေသူလည်း မဟုတ်ရဘူး။

သမိုင်း ဖန်တီးသူဟာ တကယ်လူလောကကို အရှိအတိုင်း မြင်အောင်ရှုကြည့်ပြီး ဘယ်သွားနေတာ မှားတယ်၊ ဘယ်သွားမှ မှန်တယ်၊ ဘာလုပ်ကြလို့ ဒုက္ခဖြစ်နေသလဲ၊ ဘယ်လို လုပ်ကြမှ ငြိမ်းချမ်းမလဲ၊ ဘယ်အတွေးအခေါ်ဟာ ပိတ်နေသလဲ၊ လူလောက ပွင့်အောင် ဘယ်လို တွေးခေါ်ရမလဲ၊ ဒီလို သိမြင်သူကို ရှာပြီး အဲဒီအမြင်မျိုး မြင်တတ်အောင် အတုခိုးလေ့ကျင့်ထားသူမှ သမိုင်းဖန်တီးနိုင်သူပဲ။

သမိုင်းဖန်တီးသူမှ သမိုင်းထဲက အနက်တွေကို မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်နိုင်တာပဲ။ ဒီလိုပဲ အရိယာဖြစ်ကြသူမှ အရိယာဟောပြောခဲ့တဲ့ “ဧဝံမေသုတံ” နိဒါန်းခဲ့တဲ့ သမိုင်းထဲက ဘုရားဟောခဲ့တဲ့ ဓမ္မတွေကို အနက်အတိအကျထင်အောင် ရယူနိုင်တာပဲ။ ပရမတ္ထသစ္စာ သင်ယူတတ်မြောက်သူတွေဟာ အရိယသစ္စာဆီ မဆိုက်တော့သူတွေပဲ။

အရိယသစ္စာက လူ့ရဲ့အဖြစ်မဟုတ်ဘဲ လူမှာ ကပ်ရောက်လာတဲ့ လူမဟုတ်တဲ့ အရာရဲ့အဖြစ်ပဲ။ ပရမတ္ထသစ္စာက လူ့ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေကို လေ့လာရင်း လူအပြောခံရတာကြောင့် လူမှာ လာဖြစ်တဲ့ လူမဟုတ်တဲ့အရာ(ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ)ကို သိခွင့် မရှိနိုင်တော့လို့ဘဲ။ လူဟာ သမုတိသစ္စာပဲ။ အဲဒီသမုတိလူကို အလယ်ဗဟိုမှာထားပြီး အဲဒီလူထဲကို နှိုက်ရှာလို့တွေ့တာက ပရမတ္ထသစ္စာပဲ။ အဲဒီလူမှာ အစွဲအမှီအဖြစ် စွဲကပ်ဖြစ်ပွားတဲ့ လူမဟုတ်တဲ့ အပပစ္စည်းကိုသိပြီး ဖယ်ရှားလွတ်လပ်တာက အရိယသစ္စာပဲ။

ဓမ္မအရောင်ဖျောက် အဘိဓမ္မာအရောင်တောက်စေတဲ့ကျမ်း

မဟာဝိဟာရဝါသီတွေဟာ ဓမ္မတွေရော၊ အဘိဓမ္မာတွေရောနှစ်ခုလုံးကို သာသနာတော် ရဲ့တရားတွေအဖြစ် ရောနှောဆောင်ယူပို့ချကြမှာပဲ။ အဘိဓမ္မာက ပရမတ္ထသစ္စာပြပြီး ဓမ္မက အရိယသစ္စာပြပေမယ့် အရိယသစ္စာဟာ ပရမတ္ထသစ္စာနဲ့အတူ တည်ရှိလို့ မရတဲ့သစ္စာဘဲ။

၆၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အရိယသစ္စာက လူကိုငြိမ်းအေးမှု၊ အညွန့်အဖူးအသီးအပွင့်တွေ ဝေဝေဆာဆာ ထွက်စေတဲ့ သစ္စာဖြစ်ပြီး ပရမတ္ထသစ္စာက လူကို လူအဖြစ်ရပ်တည်မရအောင် လက်စတုံးပစ်တဲ့သစ္စာပဲ။ ဒီသစ္စာနှစ်ပါးဟာ သူမရှိမှ ကိုယ်ရှိလိုရပြီး ကိုယ်မရှိမှလည်း သူရှိလိုရတဲ့ သစ္စာနှစ်ပါးပဲ။

မဟာဝိဟာရဝါသီတွေဆီမှာ သစ္စာနှစ်ခုလုံး သင်ယူပို့ချနေကြပေမယ့် ပရမတ္ထသစ္စာက ဆရာလက်ဆုပ်တရားဖြစ်နေတော့ “ဧဝံမေသုတံ” နိဒါန်းခံတဲ့ ဘုရားဟောဓမ္မတွေရဲ့ အနက်သိနိုင်တဲ့ အရိယသစ္စာဒဿန ပျောက်ပျက်ရမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် ပရမတ်အနက်ဖွင့်တွေနဲ့ အရိယဟောချက်တွေကို အနက်ဖော်တော့ ကိုယ့်ကားယား ထော်လော်ကန့်လန့် ဖြစ်နေတာတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာ မလွဲဘဲ။ အဲဒီအခါမှာ အဲဒါတွေကို ရှင်းပေးဖို့ တစ်ကျမ်းတစ်ဖွဲ့ လိုတာပဲ။ အဲဒီကျမ်းဟာ မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်း ဖြစ်လာတာပဲ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မှားအောင် ပဲ့ကိုင်တဲ့ကျမ်း

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆရာတော်ဟာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်းက သီရိလင်္ကာကို ပိဋကကူးယူဖို့ စေလွှတ်ခံရသူပဲ။ သူဟာ မဟာဝိဟာရကျောင်းရောက်ပြီး အဲဒီရဲ့ပို့ချစဉ်ကို သိအောင်လုပ်ပြီး အဲဒီအစဉ်နဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို သီရိလင်္ကာမဟာဝိဟာရဝါသီတို့အား စံပြကျမ်းအဖြစ် လုပ်ပြတဲ့ကျမ်းကို ရေးတယ်လို့ သိရတယ်။

မဟာဝိဟာရဝါသီတို့ရဲ့ ဓမ္မနဲ့ အဘိဓမ္မတို့ရဲ့ ဝိဝါဒကို အဖြေညှိပေးတဲ့ကျမ်းက မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်း ဖြစ်နေတော့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ရဲ့ပညာအဖွင့်မှာ အားကိုးကျမ်းဟာ မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုဖြစ်တာပဲ။ မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုဟာ ငယ်စဉ်ကတော့ အတော်ဖတ်လိုကောင်းတဲ့ စာအုပ်ပဲ။ အခုတော့ သုံးသပ်ကြည့်ရမယ်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မှားအောင် ပဲ့ကိုင်တဲ့ကျမ်းအဖြစ် တရားခံနေရာမှာထားပြီး သုံးသပ်ရမှာပဲ။

မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်းမှာ မိလိန္ဒမင်းနဲ့ ရှင်နာဂသေနတို့ကို ဇာတ်လိုက်နေရာထားပြီး ဓမ္မကို အဘိဓမ္မလို့ ဖြေရှင်းပြသောဝတ္ထု ဖြစ်တယ်။ အဲဒီဝတ္ထုမှာ ပြဿနာ (၂၆၂)ခု ရှိတယ်။ အဲဒါတွေပဲ သုံးသပ်ထားတာပဲ။

ပထမဆုံးပြဿနာကစပြီး ပရမတ္ထသစ္စာပြတာပဲ။ ရထားရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု တိုင်းဟာ ရထားမဟုတ်သလို ဒီအစိတ်အပိုင်းတွေ စုနေတာကိုပဲ ရထားလို့ပြောရတာဖြစ်ပြီး

ရထားဆိုတာ တကယ်မရှိတဲ့အဖြစ်ပြတာပဲ။ သမုတိသစ္စာကို တိုက်ခိုက်ပြတာပဲ။

ရဟန္တာဟာ သေဖို့ပဲ လိုလားနေတယ်တို့၊ လူအဖြစ်နဲ့ အထက်မဂ်တွေရရင် လူခန္ဓာက အဲဒီမဂ်တွေရဲ့ ဒဏ်ကို မခံနိုင်ဖြစ်ပြီး သေမှာပဲ။ မသေချင်ရင် ရဟန်းအသွင် ပြောင်းပါလို့လည်း ပြောထားတယ်။ ဥပမာအဖြစ် လှည်းအိုကြီးပေါ် ဝန်လေးတွေတင်တော့ လှည်းအိုကြီးဟာ နေရာမှာတင်ပဲ ပုံကျပျက်စီးတယ်လို့လည်း ပြတယ်။

အခုဘဝဟာ မမွေးခင်က ဘဝမဟုတ်ပေမယ့် မမွေးခင်က ဘဝရဲ့ အကြောင်းလည်း မကင်းဘူး၊ ဒါကြောင့် ဟိုဘဝက လူမဟုတ်ပေမယ့် တခြား လူလည်း မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောထားတယ်။ သေပြီး ဘဝကူးတဲ့အခါ နီးနီး ဖြစ်ဖြစ်၊ ဝေးဝေးဖြစ်ဖြစ် အချိန်အတူပဲ ကြာမြင့်ကြောင်းပြောပြီး ဥပမာပြတော့ သစ်ပင်မြင့် အမြင့်အကိုင်းကငှက်နဲ့ အောက်ဆုံးအကိုင်းကငှက် မြေမှာအရိပ်ကျတာချင်း အတူပဲလို့ ပြတယ်။

နောက်လည်း ငရဲမီးပူတာကြောင့် ငရဲသားတွေ မသေဘဲ နှစ်တွေကြာညောင်းအောင် ခံရတာအတွက် ယုတ္တိပြတာလည်း တွေ့ရတယ်။ ကြက်တို့၊ ကျားတို့ သတ္တဝါတွေဟာ ကျောက်ခဲနဲ့ သားကောင်တွေရဲ့ အရိုးတွေကိုမျိုပြီး အစာကြေနိုင်ပေမယ့် သူတို့သား ကောင်တွေ ဝမ်းတွင်းလွယ်ထားလျက် မကြေကြတာဟာ ကံအကြောင်းကြောင့်လို့ပဲ ပြောထားတယ်။

အစစတင်ပြထားချက်တွေဟာ ဒီဘက်ခေတ်လို သိပ္ပံပညာထွန်းကားတဲ့ အချိန်မှာ ကလေးကလားဖြစ်နေတာတွေ့ရတယ်။ ဥပမာ ငှက်ရဲ့အရိပ်ဟာ အမြင့်ကဖြစ်ဖြစ် အနိမ့်က ဖြစ်ဖြစ် အတူပဲပြောတာဟာ အရိပ် ဒါမှမဟုတ် အလင်းရဲ့သွားနှုန်းမသိခင်က အပြောမျိုးပဲ။ သစ်ပင်ရဲ့အထက်အောက် အကိုင်းတွေက ငှက်အရိပ်ဟာ အတူမြေမှာ ထင်တယ်ဆိုတာ အရိပ်ရဲ့မြန်နှုန်းက များလွန်းလို့ သိပ်မဝေးတဲ့အရာတစ်ခုအတွက် ကွာခြားတာ မပြော နိုင်သလိုဖြစ်ပေမယ့် သင်္ချာနဲ့တွက်ရင် မတူရမှာ အသေအချာပဲ ဖြစ်တယ်။

ငရဲမီးဟာ အိမ်လောက်ရှိတဲ့ ကျောက်ခဲကို တခဏချင်းကျေပျောက်သွားစေနိုင်ပေမယ့် ငရဲသားတွေ နှစ်ပေါင်းများစွာခံနေရတာ ကံကြောင့်ဆိုတာ ဗိုက်ထဲကသားကောင်မကြောဘဲ အရိုးအရင်းကျောက်ခဲကြေတာလို ဆိုတဲ့စကားတွေဟာ အတော်ရှက်စရာပဲ။ အစာကြေတဲ့ လမ်းမှာ သားကောင်ရှိတာ မဟုတ်ဘဲ သားကောင်က အစာကြေတဲ့လမ်းနဲ့ တခြားဖြစ်တဲ့

၆၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

သားအိမ်မှာနေတာ မသိတာဘဲ။

ဒီတော့ ဓုတင်တွေ ပြောထားတယ်။ သာသနာတော်မှာ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရောက်ကြသူများဟာ ဘဝတစ်ခုခုက ဓုတင်ကို ကျင့်ခဲ့ကြလို့ပဲ။ ဓုတင်ကို မကျင့်ဖူးဘဲ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ရသူဆိုတာ မရှိရဘူးလို့လည်း ပြောထားသေးတယ်။

အရိယသစ္စာကိုဟောခဲ့တဲ့ဘုရားဟာ ဓုတင်ကို ကျင့်ကြဖို့ဟောတာ ဘယ်မှာမှ မရှိခဲ့တာဘဲ။ တကယ်တော့ ဓုတင်ဟာ သီလလား၊ ဘုရားဟာ “**အပညတ္တံ နပညေယျ၊ ပညတ္တမ္မိ နသမူဟနေယျ - ငါမပညတ်ဘဲ မပညတ်ရဘူး၊ ငါပညတ်ပြီးတာလည်း ဘယ်သူမှ မနုတ်ပယ်ရဘူး**” လို့ ဝိနည်းပညတ်တော့မယ့်ကာလက မိန့်ခဲ့တာထောက်ရင် ဓုတင်ဟာ သာသနာတရားလို့ ပြောဖို့ မလွယ်တာဘဲ။

သာသနာမှာ သီလ သမာဓိ ပညာပဲ ရှိတာ ဖြစ်တယ်။ ဓုတင်ဟာ သီလမဟုတ်ရင် သမာဓိလား၊ ပညာလား၊ ဒါတွေ မဟုတ်တာလည်း အထင်အရှားပဲ။ ဒီလိုတွေ သုံးသပ်ထားတော့ ထေရဝါဒအနေနဲ့ မိလိန္ဒပဉ္စဝတ္ထုကျမ်းဟာ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကျမ်းတွေထဲက တစ်ကျမ်းအဖြစ် ထည့်သွင်းထားတာကို ထိပါးတာဖြစ်နေတော့ ထေရဝါဒကို ငြင်းဆန်တာမျိုးဖြစ်တော့တာပေါ့။

အဲဒီစာမူကြမ်းကလေး တိုက်(ပ်)နဲ့ ရိုက်ပြီးစက ဆွမ်းဒကာ တစ်ဦးဆီမှာ အဲဒီမူကို ပေးထားတော့ အဲဒီဆွမ်းဒကာ ကိုးကွယ်တဲ့ ရွှေကျင် ဥပဉ္စက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့ရဆရာတော်ကြီးက “ ဒီလို ထားရကောင်းလား စသည်ဖြင့် ဆူတယ် ” လို့ သိရတယ်။

ပြီးတော့လည်း စာသင်သားဘဝက ဆရာဖြစ်ခဲ့သူ နောင်အခါ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရုနဲ့ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဆရာတော်က သူ့တပည့် ရဟန်းတစ်ပါးရဲ့ ဖတ်လက်စ အဲဒီစာအုပ်ကိုယူဖတ်ပြီး သုံးရက်အကြာမှ ပြန်ပေးပြီး ဘာမှမပြောဘူးလို့ သိရလို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သုံးသပ်ချက် စာတမ်းနဲ့ စာတစ်စောင်ကို ဆက်ကပ်လိုက်တယ်။ ဆရာတော် တပည့်တော် သုံးသပ်ချက်မှားရင် ပြင်ဖို့လည်း စာထဲမှာ လျှောက်လိုက်တယ်။

နောက်တစ်ပတ် ဥပုသ်နေ့ ကျောင်းက ရဟန်းတွေကို သြဝါဒပေးတဲ့အခါမှာ “**ဉာဏတို့က ရဲတယ်- ရဲတယ်- ရဲတယ်**” လို့ မိန့်တာသိရတယ်။ အဲဒီသြဝါဒခံ

စာသင်သားတွေ ဝိုင်းဖတ်ကြပြီး ဒီစာတမ်းကို ဖေဖန်နိုင်သူဆို ပို့ရအောင်ဆိုပြီး ပို့ကြတယ်။ စာသင်သား တစ်ထောင်ဝန်းကျင်ရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးထံ အကြောင်းအားလျော်စွာ ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီ စာသင်တိုက်သံဃာတွေလည်း လက်တွေ့ပြောင်းပြီး ဖတ်ကြတယ်လို့ သိရတယ်။ ဘာအသံမှ မထွက်လာတာ တွေ့ရတယ်။

အဲဒီစာသင်တိုက်မှာ စာသင်ဖူးတဲ့ စာသင်တိုက်ဆရာတော်ရဲ့တပည့်ဖြစ်ဖူးတဲ့ ကိုယ့်သီတင်းသုံးဖော်တစ်ဦးကို အဲဒီစာအုပ်နဲ့စပ်ပြီး တန်ဖိုးဖြတ်တဲ့အသံ သိရအောင် သွားလေ့လာဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ အဲဒီသူကလည်း သူ့ဆရာတော်ကို တိုက်ရိုက် လျှောက်တော့ ဆရာတော်က **“အင်း-အဲဒီ စာကို လေ့လာသူကပဲ မှန်ရမှာပေါ့”** လို့ မိန့်တာသိရတယ်။ လေ့လာသူ ကတ္တားတော့ မပါဘူး။

အခုအချိန်ဆိုရင်တော့ ဒီစာတွေ ဒီလိုရေးလို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီ အချိန်က တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်နေတဲ့အစိုးရက ဝိနိစ္ဆယဥပဒေတွေဖျက်သိမ်းမိန့် ထုတ်ထားပြီး သာသနာ မှာ အစိုးရအာဏာတစ်ပိုင်းသွင်းထားတဲ့ Gongroမဟုတ်ဘဲ လွတ်လပ်လို့ ဒီလိုဖေဖန်သုံးသပ် ခွင့်ရတာပဲ။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုသုံးသပ်သိမြင်ချက်ဟာ ထေရဝါဒဘောင်ကို ကျော်လွန်တာကြောင့် ဒါဟာ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲက (၈)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၉) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒတို့ လက်မတို့ရဲသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏
အဗျာကတတရား**

တစ်နေ့မှာ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ဆွမ်းခံသွားရင်း တိပိဋကဓရဆရာတော်ရဲ့ မိုးမိတ်ကုန်းမြေမှာ “ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရနှင့် ဓမ္မကထိက ဆရာတော် သုံးဆယ့်ငါးပါးပူဇော်ပွဲ”

၆၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဖိတ်စာကို ဖတ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါဟာ ဗမာပြည်ရဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာပညာရှိများ ဆုံစည်းရာပဲ။ အဲဒီမှာ ဓမ္မနဲ့ ပူဇော်တာလုပ်ရရင် ကောင်းမယ်လို့ စေတနာဖြစ်တယ်။ တောင်ပေါ်ပြန် ရောက်တော့ ပူဇော်စာတမ်းရေးကြည့်တယ်။ အဲဒီထဲမှာ ဘုရားက လူတွေချမ်းသာကြဖို့၊ ကြီးပွားကြဖို့ စောင့်ရှောက်တဲ့အနေနဲ့ တရားဟောထွက်ကြဖို့ ရဟန်းများကို မိန့်ခွန်းပေးခဲ့တယ်။ အခု အဲဒါတွေဖြစ်တာမတွေ့ရဘဲ လူတွေကပဲ ဒီဓမ္မသာသနာကြီးပွားချမ်းသာဖို့ စောင့်ရှောက် နေရတာပဲ တွေ့နေရတယ်။

ဒီလိုဖြစ်တာ သာသနာ့အလားအလာ မကောင်းဘူး၊ ကိုယ့်အကျိုးမရဘဲ ကိုယ်က အကျိုးဆောင်နေတာကို တစ်နေ့မှာ ဆင်ခြင်မိနိုင်ကြတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဒီသာသနာကို သူတို့ပဲခုံးပေါ်အလေးခံပြီး သယ်မနေချင်ကြဘဲ အမှိုက်တောင်းထဲ စွန့်ပစ်ခံရစရာရှိတယ်။ ဒီလိုမဖြစ်အောင် မှားယွင်းချက်ကို ရှာဖွေပြင်ဆင်သင့်ကြပါတယ်။

တပည့်တော်တို့တွေ့သမျှ တင်ပြရလျှင် ဘုရားရှင်က သူမပြောဘူးလို့ မိန့်ကြား ခဲ့ချက်များကို ဒီနေ့သာသနာက ဖောဖောသီသီ မပါမပြီး သာသနာရဲ့ ပင်မအကြောင်း အချက်လုပ်ပြီး ပြောနေကြတာကို တွေ့နေရပါတယ်။ အဲဒါတွေက **“လောကမြီတယ်- မမြီဘူး၊ ဆုံးတယ်-မဆုံးဘူး၊ အသက်ဟာ ကိုယ်နဲ့သီးခြားဟုတ်တယ်-မဟုတ်ဘူး၊ သတ္တဝါသေပြီး ဖြစ်တယ်-မဖြစ်ဘူး၊ တချို့ ဖြစ်ပြီး တချို့မဖြစ်၊ဖြစ်တာလည်း မဟုတ် မဖြစ်တာလည်းမဟုတ် ”** ဒီဆယ်ချက်ပဲ။

ဒါတွေဟာ နာကြားသူကို (သန္တုပ္ပါက)ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်မှုနှင့်ကင်းတဲ့ (တက္ကာဝစရ) ကြံကောင်းစီရစကားတွေ ဖြစ်တာကြောင့် ဒါတွေဟာ တရားတော်နဲ့လွဲချော်တဲ့အမြင်များ ဖြစ်ပွားစေပြီး တရားရဲ့အစောင့်အရှောက်ခံအဖြစ် မရဘဲ တရားကို စောင့်ရှောက်ပေးနေရသူ အဖြစ် နေရခြင်းသာဖြစ်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါတွေ သာသနာမှ ဖယ်ရှားသင့်ကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

တပည့်တော်တို့ ဒီလိုဘွဲ့တံဆိပ်ရနှင့် ဓမ္မကထိက သံဃာအား ပူဇော်ရကျိုးအဖြစ် အောက်ပါ အကျိုးနှစ်ပါး တစ်ပါးပါးရလိုကြောင်း -

(၁) တင်ပြချက်မှားရင် ပြင်ပေးကြတာကို လိုချင်ပါတယ်။

(၂) တင်ပြချက်မှန်ရင် ထောက်ခံပေးကြတာကို လိုချင်ပါတယ်လို့ပေါ့။

အဲဒီသုံးဆယ့်ငါးပါးမှာ ဗမာပြည်မှာရှိသမျှ တိပိဋကဓရဆရာတော် ငါးပါး၊ အဘိဓမ္မာရဋ္ဌဂုရု သုံးပါးရှိတဲ့အနက်မှ တစ်ပါး၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ရ နှစ်ပါး၊ သကျသီဟဘွဲ့များ နှင့် ဓမ္မကထိကများပဲ ဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒီစာ သုံးဆယ့်ငါးစောင်ကို စာအိတ်အသီးသီးမှာ ထည့်ပြီး စာအိတ်သုံးဆယ့်ငါးစောင်ကို စာအိတ်ကြီးတစ်လုံးမှာထည့်ကာ အဘိဓမ္မာရဋ္ဌဂုရု စစ်ကိုင်းရွှေဟင်္သာဆရာတော်ကြီးထံ ဖြန့်ဝေပေးရန် ဆက်ကပ်တာပဲ။ ဆရာတော်ကြီးက လက်ခံဖြန့်ဝေဖို့လုပ်တဲ့အခါ မင်းကွန်းတိပိဋကဆရာတော်က သိမ်းယူလိုက်တယ်လို့ သိရတယ်။

ဒီအယူတွေဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက လက်စွဲလုပ်ပြီး ဟောပြောဖြန့်ဝေနေတာတွေပဲ။ တကယ်တော့ ဒီအယူတွေဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူတွေပဲ။ ဒါကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ သာသနာတော်ရဲ့ ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခနိရောဓကိုရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ်မဂ္ဂကို မမြင်ကွယ်ရာဖြစ်စေတာတွေပဲ။

အဲဒီအချိန်က ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဟာ အစိုးရမဟုတ်တဲ့အဖွဲ့အစည်း (N.G.O) ပဲဖြစ်နေတော့ အဓမ္မဝါဒအဖြစ် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက ဝိနိစ္ဆယရုံးမရှိဖြစ်ပြီး လွတ်ထားကြတာပဲ။ ဒီနေ့လို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဟာ အုပ်စိုးသူတစ်ပိုင်း အစိုးရမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့အစည်း (G.O.N.G.O) ဝန်ရှိဖြစ်နေခဲ့မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ်အား အဓမ္မအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ကြစရာ ရှိတယ်။

အဲဒီမှာ ဒီအကြောင်းအရာကို ဖင်ခုထိုင်ပြီး ဘာမှမသိရတော့ အဲဒီအချိန်ရဲ့နောက်ဆယ်လလောက်အကြာမှာ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးမှာ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ဖွဲ့ပြီး အောင်မြင်မှုအဖြစ် ဆွမ်းကြီးလောင်းပွဲကြီး လုပ်တယ်။ အဲဒီစာကို နည်းနည်းဆီလျော်အောင် ပြောင်းပြီး “ဗုဒ္ဓဝါဒသင်္ခေပအညွှန်းကျမ်း”ဆိုပြီး အဲဒီဆွမ်းလောင်းပွဲမှာ စာအုပ်လောင်းလှူဖို့ လုပ်တယ်။

စာအုပ်ဆိုရင် ကိုယ်တိုင်လောင်းခွင့်မပေးဘဲ ဗဟိုမဏ္ဍပ်အပ်ရမယ်ဆိုလို့ အပ်ခဲ့တယ်။ အဲဒါကို မလောင်းဘဲ စာအုပ်အထုပ်မှာ မှတ်ချက်ရေးထားတယ်။ “ဗုဒ္ဓပဋိကုဋ္ဌ”လို့ပဲ။ ကျွန်ုပ်က တရားစွဲဖို့ တရားခံလုပ်ရမယ့် မှတ်ချက်ရေးသူရတော့ မင်းကွန်းတိပိဋကဖြစ်နေလို့ သူက အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ်လည်းရနေလို့ တရားစွဲဖြစ်တာပဲ။ ဝိနိစ္ဆယပေါ်လာ

၇၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

တော့လည်း လွတ်ရပြန်တယ်။

ကျွန်ုပ် နှင့် ထေရဝါဒတို့ ပထမဦးဆုံး တိုက်ပွဲ

ဒီပြဿနာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာအတွက် မဖြစ်မနေဖော်ရမယ့် ပြဿနာလို့မြင်နေတယ်။ ဒီပြဿနာကို မဖော်နိုင်ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို မဖော်နိုင်ဘဲ လူးလူးလိမ့်လိမ့် ဖြစ်နေမှာပဲ။ သာသနာ့ဝန်ထမ်းတယ်ဆိုတာ သာသနာရဲ့လွှဲချော်နေတာကို အများဖြစ်နေတာနဲ့ လုပ်လည်း ရမှာမဟုတ်ဘူးလို့ လက်မြောက်ရင် သာသနာ့ဝန်ထမ်းတာ မဟုတ်ဘဲ ဝန်ကို လက်ရှောင်တာပဲ။ မသိလို့ရှောင်တာအရေးမကြီးပေမယ့် သိသူကတော့ ရှောင်ဖို့မဟုတ်ဘူး၊ ရှောင်ရင် စစ်တပ်မှာ ရှေ့တန်းဆုတ်ခွာမှုလို အလွန်ကြီးလေးတဲ့ အပြစ်ဒဏ်ခံရမှာပဲ။

ဒါကြောင့် ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့တွေဖြစ်တည်နေမှပဲ ဒီပြဿနာကို ဝိနိစ္ဆယကို သူတို့က မတင်ရင် ကိုယ်ကတင်ရမှာပဲ။ အဲဒီလိုရည်ရွယ်ပြီး “**နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကထံ သာသနာတော်ရေး လျှောက်ထားတောင်းဆိုလွှာ**” ရေးပြီး ဒီပြဿနာတွေကို ဝိနိစ္ဆယတင်ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။

ဘုရားက သူမပြောဘူးလို့ မိန့်ကြားခဲ့ချက်ပြဿနာတွေကို ဒီနေ့သာသနာမှာ ဟောဟော သီသီ ပြောဆိုအသုံးပြုနေကြပြီး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ ဖြစ်နေကြတာတွေကို အဓမ္မဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပေးကြရန်လို့ပဲ။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတို့ရဲ့ နိုင်ငံတော်သံဃာမဟာနာယကတွေဟာ ဒီပြဿနာကို လုံးဝ မဖြေရှင်းဘဲ နေကြတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီပြဿနာဟာ ရှင်းလို့မရတဲ့ ပြဿနာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ရှင်းကြရမယ့်သူတွေ အားလုံးပဲ ဒီပြဿနာထဲမှာ ဦးခေါင်းကလေးကို မပြုနိုင်လောက်အောင် နှစ်နေကြလို့ပဲ။

ဒီပြဿနာရှင်းလိုက်ရင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် တည်ဆောက်ထားတဲ့ အလှူဗိမာန်ကြီး အပြုအလဲ ပြုကွဲပျက်စီး ခံရမလိုအထိ ဖြစ်လို့ပဲ။ အနှစ်သာရမရှိရင် အပြုအလဲ ခံဝံ့ရမှာဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလောက် သတ္တိမျိုး မွေးနိုင်အား မဲ့ကြဟန် ရှိတယ်။ ဘုရားက တိုက်ရိုက်မိန့်ကြားခဲ့ချက် “**အဗျာကတ**” တရားကို ဖျောက်ဖျက်နေကြတာ

ကို ရုပ်တန်သွားအောင်လုပ်ဖို့ အင်အားမဲ့နေကြတာပဲ။

ဒီတော့ အဗျာကတရားကို မဆုံးဖြတ်ရအောင်လုပ်မှပဲဆိုပြီး မဟာဒါနိဝန်ကို ရှင်းဖို့ တာဝန်ပေးပြီး တရားလိုဖြစ်တဲ့ ကျွန်ုပ်ကို ရှင်းစေတာပဲ။ အဲဒါက **“ဒီလိုတရားစွဲတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ကို ပါရာဇိကနဲ့ တရားစွဲပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချကာ သာသနာတော်က ထုတ်ပစ်တာကို လုပ်ကြတာပဲ။ ဒါဟာ ဒီပြဿနာကို ထေရဝါဒက ဘယ်တော့မှ မရှင်းတော့ဘူး”**လို့ အချက်ပြလိုက်တာပဲ။

နောင်ဘဝဖြစ်-မဖြစ်၊ တချို့ဖြစ်-မဖြစ်၊ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်-မဖြစ်တာလည်း မဟုတ် စတဲ့ အယူတွေဟာ သမုတိသစ္စာဖြစ်တဲ့လူကို ကြံစည်ချက်ထုတ်ထားတဲ့ တက္ကာဝစရ ကြံကောင်းစီရ စကားတွေပဲ။ လောကမြဲ-မမြဲ၊ ဆုံး-မဆုံး စတာတွေဟာ ပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်တဲ့ လူ့အစိတ်အပိုင်း သဘာဝကို ကြံဆထားတဲ့ တက္ကာဝစရ ကြံကောင်းစီရ စကားတွေပဲ။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာမှ တရားဝင် နှုတ်ထွက်ခြင်း

ဒါတွေဟာ အရိယသစ္စာသိဖို့အတွက် လမ်းလွဲနဲ့ပြတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တွေပဲ။ ဒါကို ကောင်းတယ်ခံယူရင် ပြောစရာမရှိတာဘဲ။ ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ဒီလမ်းဟာ နိဗ္ဗာန်သွားလမ်းလို့ ခံယူတော့ ဒီသူတွေနဲ့ရောလို့ မတော်ဘူးဆိုပြီး တစ်နှမ်းစွဲကလေးပမာ ကျွန်ုပ်တစ်ပါးတည်းပဲရှိရှိ သီးခြားဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်နေမယ်။

ဒီလိုစိတ်ဖြစ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ကာ (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ(၁၀)ရက်နေ့မှာ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်က နှုတ်ထွက်ကြောင်း ထေရဝါဒဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကကိုလည်း တရားဝင်အသိပေးပြီး နေခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် ဒီအကြောင်းဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွား ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၉) ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

၇၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၀) ခုမြောက်အချက်

ကျွန်ုပ်ပြုတဲ့ ကုသိုလ်အဖြာဖြာ

ဘုရားရဲ့ အဗျာကတဟောပြောချက်တွေဟာ ပင်လယ်ရေကြောင်းသွားနေတဲ့ သင်္ဘောကို လမ်းညွှန်ပေးတဲ့ သံလိုက်အိမ်မြှောင်အလား ကျွန်ုပ်အား လမ်းညွှန်မှုများ ပေးနေတယ်။ တစ်ခုခုပြောပြနေလုပ်တော့မယ်ဆိုရင် အဲဒီအဗျာကတအချက်တွေထဲက ဘယ်အချက် အဓိအစောင်းနဲ့ လုပ်မှာလဲ၊ အဲဒီလိုအဓိအစောင်းနဲ့တော့ မလုပ်မှ ဖြစ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

ကျွန်ုပ်ရဲ့ပင်ကိုယ်သဘာဝကလည်း အဲဒီလိုအဓိအစောင်းနဲ့ လုပ်ဆောင်လေ့ မရှိတာ အတော်ကြီးတွေ့ရတယ်။ လုပ်သမျှတွေဟာ အများအားဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ် အဓိအစောင်းနဲ့ လုပ်တာတွေ ဖြစ်နေတာ ရိပ်စားမိလာရတယ်။ လူ့လောကကို မစောင့်စည်း တာမဟုတ် ပေမယ့် စောင့်စည်းတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ မစောင့်ရှောက်တာမဟုတ်ပေမယ့် စောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။

ကိုယ့်ကိုယ်အတွက် စောင့်စည်းတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်အတွက်ပဲ စောင့်ရှောက်တယ်လို့ ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ ဒါဟာ အဟုတ်အမှန် မဟုတ်တာဘဲလို့လည်း သုံးသပ်မိ လာတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်အတွက် စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုလုပ်တဲ့အခါ အစောင့်စည်းခံ အစောင့်ရှောက်ခံတွေမပါဘဲ တစ်ယောက်တည်း စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်လို့ မရတာဘဲ။

စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ခံတွေအတွက်မပါဘဲ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာဟာ စိတ်ဓာတ် ချို့တဲ့တာပဲ။ အစောင့်စည်းခံအတွက် စောင့်စည်းမှ အစောင့်ရှောက်ခံအတွက် စောင့်ရှောက်မှ စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုဟာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာကို သိလာတယ်။

ဒီလိုဖြစ်အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အသိစိတ်ဓာတ် မွေးလာတာဟာ ဘုရားရဲ့ အဗျာကတတရားအသိရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်အရပဲ။ ကိုယ်နဲ့ထိစပ်ကြသူတွေရဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ် နှလုံး အပြောအပြုအနေတွေကြောင့် ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဆင်းရဲများ မဖြစ်ကြဘဲ နှလုံးစိတ်ဝမ်းချမ်းမြေ့ကြဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်နှုတ် စိတ်နှလုံးကို စောင့်စည်းတာနဲ့ စောင့်ရှောက်တာဖြစ်ရမှာကို မြင်လာတယ်။

ဒါဟာ ဘုရားရဲ့ အဗျာကတတရားနဲ့ ညီညွတ်တဲ့ ကာယဝစီမနောတွေရဲ့ ပြုလုပ်ချက်တွေပဲ။ ဒီတော့ ကိုယ့်အစောင့်စည်းခံ အစောင့်ရှောက်ခံတွေမှာ ကိုယ်က စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ဖို့ လိုသလား၊ မလိုဘူးလားကို မြင်အောင်ကြည့်လာတယ်။ မလိုဘဲ မလုပ်မိဖို့ပေါ့။

တစ်နေ့ ဆွမ်းခံပြန်အလာမှာ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးနဲ့တွေ့ပြီး ဆွမ်းခံသလားလို့ မေးလို့ ဟုတ်ကြောင်းပြောတဲ့အခါ သာဓုခေါ်တယ်။ ဘာကြောင့် ‘သာဓု’ ခေါ်တာလဲလို့ မေးတော့ ဆွမ်းခံစားလို့ ကုသိုလ်ဖြစ်တာကို သာဓုခေါ်ကြောင်း ပြန်ဖြေတာကို သာဓု မခေါ်ပါနဲ့။ တပည့်တော်က စားစရာမရှိလို့ ဆွမ်းခံတာပဲ။ ကုသိုလ်ရဖို့ ဆွမ်းခံတာမဟုတ်ဘူး လို့ ပြောမိတယ်။

တစ်ချိန်မှာလည်း တောင်ပေါ်ကို ဘုရားဖူးလာကြတဲ့ နယ်က ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက တောင်ပေါ်မှာ တစ်ပါးတည်းလား၊ ဝါဘယ်လောက်ရှိပြီလဲလို့ မေးတာကို ဖြေပေးတော့ ငယ်ငယ်လေးရှိသေးတာပဲ။ ‘သာဓုပါ သာဓု’ လို့ခေါ်တော့ ဘာကြောင့်သာဓု ခေါ်တာလဲလို့မေးတော့ ကုသိုလ်တွေရတာမြင်လို့လို့ ပြောတာကို သာဓုမခေါ်ပါနဲ့ဘုရား။

တပည့်တော်က ကုသိုလ်ရအောင် ဒီလိုနေတာမဟုတ်ဘဲ ဒီလိုနေရတာကို ပျော်မွေ့လို့ နေတာပါဘုရား။ တောကျောင်းနေလို့ကောင်းတာကို ရွာကျောင်းဘုန်းကြီးတွေသိကြရင် ရွာတွေစွန့်ပြီး တောထွက်လာကြမှာလို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီမှာ ကြောင့်ကြ သိပ်နည်းပါတယ် လို့ ပြောမိတယ်။ ဘုရားရဲ့ အဗျာကတဟောချက်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်တော့ ကုသိုလ်ရဲ့ အနက် အဓိပ္ပာယ်တွေ ပြောင်းလာတယ်။ စေတနာကောင်းတာကို ကုသိုလ်လို့ မမှတ်တော့ဘဲ “လောကကို စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှု လုပ်တာမှ ကုသိုလ်ပဲ” လို့ သိမြင်

၇၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

လာတယ်။

အဲဒီကုသိုလ်ထဲမှာ သုစရိုက်တွေနဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ ဝေယျာဝစ္စ ပတ္တိဒါန ပတ္တာနုမောဒန ဓမ္မသဝန ဓမ္မဒေသနာ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မတွေ အားလုံးပါတယ်။ အဲဒီကုသိုလ် တွေပွားတဲ့အခါ အပွားခံလောကကို မမြင်ဘဲ ဒါမှမဟုတ် ဘုကြောင့် ပွားဖို့လိုအပ်တယ်လို့ မမြင်မသိဘဲ ကိုယ်ကုသိုလ်ဖြစ်ဖို့ စေတနာထားပြီး ပွားတာမျိုးဟာ ကုသိုလ်မဟုတ်ဘဲ “ပါပ” လို့မြင်လာတယ်။

ဘုကြောင့် ပါပကို ဒီလိုမြင်ရသလဲဆိုတော့ ဒီလုပ်ငန်းတွေဟာ လူအနေနဲ့ လုပ်ရမယ့်လုပ်ငန်း မဟုတ်တဲ့ လုပ်ငန်းဖြစ်လို့ပဲ။ လူရပ်တည်ရမယ့် ရပ်တည်ချက် မဟုတ်မှန်လို့ဘဲ။

ဒီအလုပ်တွေကို လူရပ်တည်ရမယ့် ရပ်တည်ချက်မဟုတ်လို့ လူလုပ်ရမယ့် လုပ်ငန်းမဟုတ်လို့ ‘ပါပ’ တွေလို့ပြောတယ်ဆိုတော့ ပါပဆိုတာ မကောင်း၊ယုတ်မာဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် ရှိတဲ့စကားပဲ။ ဒီအလုပ်တွေက ဘယ်လို မကောင်းယုတ်မာလို့လဲ မေးစရာပဲ။

ကိုယ်ကောင်းဖို့အတွက်လုပ်တဲ့ သုစရိုက်တွေနဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာ အဖြာဖြာဟာ ကိုယ့်ကိုပြန်ပတ်တတ်လို့ အပတ်ခံရသူကို လွတ်လပ်မှုပျောက်စေတာကြောင့် “မကောင်း၊ ယုတ်မာတယ်” လို့ ပြောရတာတွေပဲ။

လောကအပေါ် မစောင့်စည်းမှုနဲ့ မစောင့်ရှောက်မှုကြောင့် ဖြစ်တဲ့ပါပတွေကို “ပါပ-မကောင်းမှု အကုသိုလ်” လို့ပြောရတာကလည်း အဲဒီ ပါပ-မကောင်းမှုအကုသိုလ်တွေက ပြုလုပ်သူကို ပြန်ပတ်နေကြလို့ ပြုလုပ်သူမှာ လွတ်လပ်မှု အဆုံးရှုံးခံရလို့ မကောင်း၊ယုတ်မာတဲ့ “ပါပ” လို့ ပြောရတာပဲ။

လောကအပေါ် မစောင့်စည်းမှု မစောင့်ရှောက်မှု ဆိုတာထဲမှာ ကိုယ်ချစ်သူခင်သူနဲ့ ကိုယ်ကြောက်သူရှုံ့သူတွေအပေါ် စောင့်ရှောက်တာနဲ့ စောင့်စည်းတာတွေလည်း ပါတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ကိုယ့်အတွက် စောင့်စည်းတာ စောင့်ရှောက်တာတွေနဲ့ အတူတူတွေပဲ။ ကိုယ် ချစ်သူခင်သူနဲ့ ကြောက်သူရှုံ့သူတွေအပေါ် မစောင့်စည်းရ မစောင့်ရှောက် ရတော့ဘူးလား ဆိုရင်တော့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ရမှာပဲ။

စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တဲ့ အဖြစ်ကို မြင်ပြီး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာကို

လုပ်ရမှာပဲ။ လောကကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တဲ့ အဖြစ်ဆိုတာ လူတိုင်းမှာ ဘေးရန် ကြောင့်ကြဆင်းရဲများ မရှိဘဲ သူ့ကိုယ်သူ ရှင်သန်နိုင်ဖို့ပဲ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက် တာဟာ လောကကို ပြုစုတာပဲ။

ကိုယ်လည်း လူထဲကလူဖြစ်တော့ လူ့လောက လွယ်ကူစွာရှင်သန်ဖို့ ဘေးရန် ကြောင့်ကြ ဆင်းရဲမရှိဘဲ ပွားစီးဖို့ လုပ်ဆောင်ရမယ့်တာဝန် လူတိုင်းမှာရှိတဲ့အတိုင်း လုပ်တာဟာ လောကကို စောင့်ရှောက်တာပဲ။ စောင့်ရှောက်တာဟာ စောင့် ရှောက်ရမယ့် တာဝန်ဝတ္တရားကို အသိမှာ ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင်ခြင်း အဆင်တန်ဆာနဲ့ အချက် အလက်ရိက္ခာများ အသိမှာဖြည့်ဆည်းတာပဲ။

ဒါဟာသာလျှင် ကုသိုလ်တရားဖြစ်တယ်။ ဒီကုသိုလ်ဟာ ကိုယ့်ကိုပြန်မပတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီကုသိုလ်ဟာ ပြုသူကို လွတ်လပ်စေတယ်လို့ သိမြင်လာတယ်။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ပတ်စေနိုင်တဲ့ စောင့်စည်းမှုတွေကို လည်း ကုသိုလ်၊ စောင့်ရှောက်စရာတွေကို မစောင့်ရှောက်ဘဲနေတာကိုလည်း ကုသိုလ်၊ စောင့်ရှောက်လည်း ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဆိုတဲ့ “ပါပ” ကိုတော့ စောင့်စည်းစရာတွေ မစောင့်စည်းတာ တစ်ခုတည်းပဲလို့ အသိအမှတ်ပြုတာပဲ။

ဒီတော့ စောင့်စည်းစရာ စောင့်ရှောက်စရာတွေကို စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်နေဦး တော့တောင်မှ အဲဒီလို ကိုယ့်ကိုယ်အတွက် စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တွေကို “ပါပ-မကောင်း ယုတ်မာတယ်” လို့ပြောသူ ကျွန်ုပ်ကို အယူလွဲသူအဖြစ် မြင်ကြမှာပဲ။ ဒီလိုသူဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ မတော်သူဘဲပေါ့။

ဒါကြောင့်လည်း ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက မကောင်းမှုရှောင်တယ်ဆိုတာ မစောင့် စည်းတာ တစ်ခုတည်းရှောင်ဖို့နဲ့ ကောင်းမှုဆောင်တယ်ဆိုတာ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးယုံပြီး ကိုယ်ကံကောင်းဖို့ စောင့်စည်းတာနဲ့ စောင့်ရှောက်တာတွေ ဆောင်ဖို့လို့ အနက်ကောက်တာပဲ။ ကျွန်ုပ်နှင့် ထေရဝါဒတို့ရဲ့ “ပါပ အရကောက် ကုသလ အရကောက်” တွေဟာ အကွဲလွဲကြီး ကွဲလွဲနေတာပဲ။

ဒီတော့ ဒီအကြောင်းဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွား ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၁၀)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၁) ခုမြောက်အချက်

**ကျွန်ုပ်ကျင့်တဲ့ သမ္မာသီလ အရိယမဂ္ဂင်
(အရိယမဂ္ဂသမ္မာသီလ)**

ဒီစောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုတွေဟာ အကျင့်တွေပဲ။ ကိုယ့်အတွက် စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူများအတွက် စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လောက အတွက် စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာပဲ ဖြစ်ဖြစ် - ဒါတွေဟာ ကိုယ့်အတွက် အဲ့အစောင်း၊ သူများအတွက် အဲ့အစောင်း၊ လောကကြီးအတွက် အဲ့အစောင်းတွေကြောင့် ဖြစ်တဲ့ စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှု အကျင့်တွေပဲ။

ဒီအကျင့်တွေဟာ ကျင့်သူ လူလားမြောက်လာတဲ့အခါမှာ လုပ်တဲ့အကျင့်တွေပဲ။ မွေးရာက ဘယ်အကျင့်ကို ကျင့်မယ်လို့ မွေးလာတဲ့လူမှာ အဆင်သင့်ပါလာတာ မဟုတ်တာဘဲ။ တကယ်လို့ သူ့ကိုထိန်းကျောင်းသူက မတော်ဘူးထင်တဲ့ အကျင့်ဖြစ်ရင် အဲဒီလို မလုပ်ရဘူးလို့ သွန်သင်ပေးတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် ကလေးကလည်း အဲဒီလိုလုပ်တဲ့အကျင့်ကို ဖျောက်ကြတာတွေ ရှိတာပဲ။

ဒီစောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုတွေဟာ မလုပ်ကောင်းတာတွေ မလုပ်တာနဲ့ လုပ်ကောင်းတာတွေ လုပ်တာရဲ့ အမည်တွေပဲ။ အဲဒီ စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုတွေကို နှုတ်အပြောအဆို၊ ကိုယ်အပြုအမူ၊ စိတ်အနေအထား ဒီသုံးခုနဲ့လုပ်တာတွေပဲ။ ဒီသုံးပါးကို အတိုချုပ်ပြီးခေါ်တော့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံးလို့ ခေါ်ရမှာပဲ။

ဒီ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုတွေဟာ စလုပ်မိတာမှာ ဝမ်းသာကြည်နူးဖြစ်ရင် အဲဒါမှာ စွဲသွားပြီး နောင်မှာ အဲဒီအလုပ်မျိုးပဲ ဆက်လုပ်တတ်တာဟာ လူရဲ့ဓမ္မတာပဲ။ တစ်ခါလုပ်ပြီးရင် ပြီးသွားတာ မဟုတ်ဘူး၊ နောင်မှာ ဆက်ဆက် လုပ်နေတတ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံးတွေရဲ့ စောင့်စည်းမှုရော၊

မစောင့်စည်းမှုရော၊ စောင့်ရှောက်မှုရော၊ မစောင့်ရှောက်မှုရော၊ အဲဒီအကျင့်တွေကို လမ်းတွေ လို့ ပြောရတယ်။

မစောင့်စည်းတဲ့အကျင့်ကိုကျင့်သူက မစောင့်စည်းတဲ့ လမ်းသွားသူပဲ၊ စောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်သူက စောင့်စည်းတဲ့လမ်းသွားသူပေါ့၊ မစောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်သူလည်း မစောင့်ရှောက်တဲ့လမ်းသွားသူပဲ၊ စောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်သူက စောင့်ရှောက်တဲ့ လမ်းသွားသူပေါ့၊ လူတိုင်းဟာ တစ်ခုမဟုတ်ရင် နောက်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ အကျင့်ရှိသူပဲ၊ ဒါကြောင့် လူတိုင်းဟာ လမ်းသွားနေသူချည်းပဲ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီလမ်းတွေကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ပါဠိဟောဝါရအရ မဂ္ဂလိုခေါ်ပြီး အဲဒါကို “လမ်း”လို့ မြန်မာပြန်တာ မလုပ်ကြဘဲ “မဂ် ”ဆိုတဲ့ပါဠိပျက် ဝေါဟာရလုပ်ပြီး မြန်မာမှုပြုကြတယ်။

မစောင့်စည်းတဲ့အကျင့်ဟာလည်း မစောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်မဂ်ပဲ၊

စောင့်စည်းတဲ့အကျင့်ဟာလည်း စောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်မဂ်ပဲ၊

မစောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ဟာလည်း မစောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်မဂ်ပဲ၊

စောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ဟာလည်း စောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်မဂ်ပဲ။

ဒါကြောင့် ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်း၊ မစောင့်စည်း၊ စောင့်ရှောက်၊ မစောင့်ရှောက် တစ်ခုခုကျင့်နေတာဟာ မဂ်ကိုကျင့်နေတာပဲ၊ အဲဒီလိုကျင့်နေတဲ့ မဂ်ဟာ ဘယ်ပန်းတိုင်ကို ဆိုက်ရောက်စေတယ်ဆိုတာ သူ့ပန်းတိုင်ရောက်စေတဲ့ သူ့အကျင့် လမ်းမဂ်နဲ့သူ ရှိတာပဲ။

မစောင့်စည်းတဲ့မဂ်၊ မစောင့်ရှောက်တဲ့မဂ်၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ခံတွေအပေါ်မှာ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တဲ့ ပမာဏအမှန်အသိအမြင်မဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့မဂ်၊ အဲဒီမဂ်တွေဟာ သူတို့ပန်းတိုင်တွေဆီသွားတဲ့ လမ်းတွေဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလမ်းကို ဗုဒ္ဓဘုရားက လမ်းမှားတွေဖြစ်လို့ လမ်းစာရင်းမှာ မသွင်းဘူး၊ ဆိုလိုတာက အဲဒီလမ်းတွေကို “မဂ္ဂ”လို့ မသုံးဘူး၊ “ ကုမ္မဂ္ဂ=လမ်းပျက် ”လို့ပဲ သုံးတယ်။

ဘာကြောင့် လမ်းပျက်လို့သုံးတာလဲဆိုတော့ ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင်ဆီရောက်တဲ့ လမ်းမဟုတ်လို့ဘဲ၊ ဗုဒ္ဓဘုရားက လူတွေကို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ပတ်နေမှုတွေက လွတ်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင်ကို ညွှန်ပြသူပဲ၊ ဒီတော့ ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင်မရောက်တဲ့လမ်းကို

၇၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

“လမ်းမဟုတ်တဲ့လမ်း၊ လမ်းပျက်-ကုမ္ပဏီ”လို့ သုံးတာပဲ။

မစောင့်စည်းတဲ့လမ်းနဲ့ မစောင့်ရှောက်တဲ့လမ်း၊ လူတစ်ဦးချင်း အချစ်အမုန်းကို ရည်ရွယ်ပြီး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာတွေလုပ်တဲ့လမ်း ဒီလမ်းတွေဟာ ကရွတ်ခွေမှာ လျှောက်နေတဲ့ ကင်းကောင်ကို ဒီကသွား ဒီပြန်ရောက်ဖြစ်စေတဲ့ လမ်းဖြစ်တဲ့အတွက် လမ်းမဟုတ်တဲ့လမ်းဖြစ်တာကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားက အဲဒီလမ်းတွေကို လူတွေအတွက် အရှင်းလုံးဝ မညွှန်ပြခဲ့တဲ့လမ်းဖြစ်တယ်။

ပြုလုပ်သူကို ပြန်ပတ်နေတဲ့ မလွတ်လပ်တဲ့လမ်းတွေဟာ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ရောက်တဲ့လမ်းသာမဟုတ်၊ ဘယ်ဒေဝသုဂတိ ရောက်တဲ့လမ်း၊ ဗြဟ္မာသုဂတိရောက်တဲ့ လမ်းဖြစ်ဖြစ် ဗုဒ္ဓဘုရားက လူတွေလျှောက်သွားဖို့ လမ်းမညွှန်ပြရုံသာမက အဲဒီလမ်းတွေဟာ လူတွေလျှောက်သွားရမယ့် လမ်းမဟုတ်တဲ့လမ်းတွေအဖြစ် ညွှန်ပြခဲ့တာပဲ။

ဒီလမ်းတွေသွားဖို့အတွက် အစမှာကျင့်ရတာပဲ၊ နောင်မှာ အဲဒီ ကျင့်တဲ့အတိုင်း အကျင့်ပါသွားတာဖြစ်လို့ ဒီလမ်းတွေကို အကျင့်တွေလို့ ပြောရတာပဲ၊ ဒီအကျင့်တွေဟာ လူတွေ မကျင့်ရမယ့် အကျင့်တွေပဲ၊ ဒါကို ဘုရားလောင်းလျာဟာ ဒုက္ကရစရိယကျင့်ပြီး ရှာခဲ့တာပဲ၊ မတွေ့လို့ ဒုက္ကရစရိယကို စွန့်မှ ဒီအကျင့်တွေမဟုတ်တဲ့ အကျင့်မှန်ကိုဖော်နိုင်တာပဲ၊ ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကိုကျင့်စဉ်က အကျင့်မှန်ကိုမဖော်နိုင်တာက လူတွေမကျင့်ရမယ့် ဒုက္ကရစရိယအကျင့်ကို ဘုရားကိုယ်တိုင်က ကျင့်နေမိလို့ အကျင့်မှန် မဖော်နိုင်တာဘဲ။

ဘုရားဟာ လူမကျင့်ရမယ့်အကျင့်ကိုသိပြီး လူကျင့်ရမယ့်အကျင့်ကို ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်းသိတာဟာ ဘုရားအဖြစ်ရောက်တာပဲ၊ ဘုရားဟာ ဒီတရားကို လူတွေဆီ ဖြန့်ဝေဖို့ ဝန်လေးခဲ့တယ်လို့ မှတ်တမ်းတွေ့ရတယ်၊ ဘုရားရတဲ့တရားက လူတွေနဲ့ စိမ်းလွန်းတာ သိလို့ပဲ၊ လူ့လောကကို အဆိုးဆုံးရစ်ပတ်မှုက ထွက်မြောက်တဲ့လမ်းကို ရှာကောင်းခြင်းကြီး ကြိုးကြိုးစားစား ရှာထားပြီး တွေ့မှ အသိမပေးဘဲနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲဆိုပြီး ဖြန့်ဝေမှု လုပ်ခဲ့တာဟာ ထင်သာမြင်သာ အလွန်ရှိတာပဲ။

ဒီတော့ ဖြန့်ဝေမယ်၊ ဒီအကျင့်ကို လူတွေထံ ဖြန့်ဝေမယ်၊ လူတွေ သူတို့ အကျင့်တွေက သူတို့ကိုရစ်ပတ်တာခံရပြီး လူတွေ ဒုက္ခိတဖြစ်နေကြရတာက လွတ်အောင်ကြိုးစားမယ်ဆိုပြီး ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့ရှိရာ မိုင်ပေါင်းများစွာ အဝေးအရပ်ဖြစ်တဲ့

မိဂဒါဝုန်တော ဗာရာဏသီပြည်ကို ဘုရား ဒီအကျင့်ရတဲ့ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်က ထွက်လာပြီး ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ကို ဒီအကျင့်ကို ဟောတာပဲ။

ဆိုလိုတာက ဘုရားဟောတဲ့ တရားဆိုတာ ဆောင်စရာအကျင့် ညွှန်ပြတာရဲ့ နာမည်ပဲ။ ဘုရားဟာ ဘယ်အကျင့်ကို ညွှန်ပြသလဲဆိုတာ ထင်သာမြင်သာ ဖြစ်ဖို့ပြောခဲ့တာပဲ။ ဘုရားညွှန်ပြတဲ့တရားဖြစ်တဲ့ လူတွေ ဆောင်စရာအကျင့်တွေဟာ လူတိုင်းသိနေတဲ့ လူနတ် ဗြဟ္မာပန်းတိုင်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုအကျင့် တွေ ဖြစ်ပါ့မလား။ ဘုရားရှာတွေ့တဲ့အကျင့်ဟာ ဒါတွေကလွတ်တဲ့ အကျင့်ပဲ။

ဘုရားက သူတစ်ဦးသာ ရှာတွေ့တဲ့အကျင့်ကို မညွှန်ပြဘဲ လူတွေသိပြီးအကျင့်တွေ ညွှန်ပြမယ်လို့ ထင်လို့ရပါ့မလားဆိုတာ အလွန် ထင်သာမြင်သာ ရှိတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘုရားညွှန်ပြတဲ့အကျင့်မှန်သမျှဟာ ကျင့်သူကိုပြန်ဟပ်တဲ့ အကျင့်ကလွတ်တဲ့ အကျင့်ချည်းဖြစ်တယ်။

ဥပမာ - “မိဘကို လုပ်ကျွေးတာ၊ သားမယားကို သိမ်းယူထောက်ပံ့ တာတွေဟာ မင်္ဂလာတွေဖြစ်တယ်” အစရှိတဲ့ညွှန်ပြချက်တွေလည်း အကျင့်တွေပဲ။ ဒီအကျင့်တွေလည်း ကျင့်သူကိုပြန်ဟပ်တဲ့အကျင့်က လွတ်မြောက်တဲ့အကျင့်ပဲ။ မင်္ဂလာဆိုတာ လူမှုမှာ ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ထည်ဝါကာမျှ မဟုတ်ဘူး။ ဒီကောင်းမြတ်တင့်တယ် ထည်ဝါမှုဟာ ပြန်ပတ်စေတဲ့ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်ထည်ဝါမှု မဟုတ်ဘူး။ ပြန်ပတ်တာက လွတ်မြောက်တဲ့ ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ထည်ဝါမှုပဲ။

ဘုရားရဲ့ ညွှန်ပြဟောပြောသမျှ အကျင့်ဓမ္မတွေဟာ အရသာအနေနဲ့ ဝိမုတ္တိရသ တစ်ပါးတည်းရှိတယ်ဆိုတာ ပြောနေကြရတာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားဟောတဲ့ မိဘဆရာ မိတ်ဆွေ သားမယား ကျေးကျွန် ရဟန်း - ဒါတွေကို ရှိခိုးဖို့ ညွှန်ပြတာလည်း အကျင့်တရားညွှန်ပြတာပဲ။ ဒီအကျင့်တွေ လိုက်နာသူတွေကို နတ်ဖြစ်ဖို့ ဗြဟ္မာဖြစ်ဖို့ ညွှန်ပြတာမဟုတ်ဘဲ အဲဒီဂတိတွေက အဲဒါကျင့်သူတွေကို ပြန်ပတ်နေတာက လွတ်မြောက်ဖို့ပဲ။

ဘုရားဟာ လွတ်မြောက်ရေးအကျင့်ကို သိသူ၊ လွတ်မြောက်ရေးအကျင့်ကို ရှာဖွေ

၈၀   ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

တွေ့ရှိသူပဲ။ ဘုရားညွှန်ပြသမျှတွေဟာ လွတ်မြောက်ရေး အကျင့်တွေချည်းဖြစ်တာဟာ သိတတ်သူတိုင်း သိနိုင်တဲ့အရာပဲ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ပြုကြရမယ့် ဒါနတွေ၊ သီလတွေ၊ ဘာဝနာတွေဟာ ဒုဂ္ဂတိကလွတ်တဲ့ နတ်သုဂတိ၊ ဗြဟ္မာသုဂတိရောက်ကြောင်း ဒါန သီလ သဘာဝနာတွေ မဟုတ်တာဘဲ။ ဒုဂ္ဂတိ သုဂတိ ဂတိအားလုံးကလွတ်တဲ့ ဒါန သီလ ဘာဝနာတွေပဲ။

ကုန်ကုန်ပြောရရင် အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ချက်မှာပါတဲ့ အရိယမဂ္ဂင်သီလသုံးပါးဟာ ကာယ ဝစီ မနောသုံးပါး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ရမယ့် ပမာဏမှန်အရှိကို သိပြီး စောင့်စည်းတဲ့ ဝါရိတ္တနဲ့ စောင့်ရှောက်တဲ့စာရိတ္တ သီလပဲ ဖြစ်တယ်။ ကံနဲ့ကံအကျိုးယုံပြီး ကာယ ဝစီ မနောတွေကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့ သီလမဟုတ်ဘူး။

အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးထဲက သီလမဂ္ဂင်သုံးပါးဖြစ်တဲ့ အကျင့်သုံးပါး ကာယ ဝစီ မနော စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်မှု ပမာဏအမှန်ရှိသိပြီး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်မှု အကျင့်တွေဟာ ကံနဲ့ ကံရဲ့အကျိုးယုံကြည်ပြီးကျင့်တဲ့ ကာယ ဝစီ မနော စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှု အကျင့်တွေကို သတ်ဖြတ်ပယ်ရှင်းတဲ့ အကျင့်ဖြစ်တဲ့အတွက် အရိယမဂ္ဂင်အကျင့်ပဲ။

ကံနဲ့ကံရဲ့ အကျိုးကို အယုံစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကာယ ဝစီ မနောတွေ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်တွေဟာ လူတိုင်းနီးပါး လုပ်တတ်နေတဲ့အကျင့် ပေါ်ထူနေတာအကျင့်ပဲ။ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံတယ်ဆိုတာ ကာမကံမကောင်းတာလုပ်ရင် အပါယ်လားမယ်၊ အကောင်းလုပ်ရင် နတ်ရွာ သုဂတိလားမယ်၊ ရူပကံလုပ်ရင် ရူပဗြဟ္မာသုဂတိလားမယ်၊ အရူပကံလုပ်ရင် အရူပဗြဟ္မာသုဂတိလားမယ်လို့ပြောကြားချက်များကို သက်ဝင်ပြီး ယုံတာရဲ့ နာမည်ပဲ။

အဲဒီယုံသူဟာ ကံကိုလည်း အသိဉာဏ်နဲ့မသိဘူး၊ ကံရဲ့အကျိုးကိုလည်း အသိဉာဏ်အမြင်နဲ့ မသိမြင်သူရဲ့နာမည်ပဲ။ ဒါကြောင့် ကံနဲ့ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးတွေရဲ့ တန်ဖိုးဟာ သံသာရဒုက္ခဖြစ်တယ်လို့ တန်ဖိုးလည်း မပြတ်သူဘဲ။ အဲဒီလိုတန်ဖိုးမှန် မပြတ်တော့ အောက်ကိုငြီးငွေ့ပြီး အထက်မျှော်တဲ့ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ စက်ကွင်းတွေထဲ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်တာပဲ။ ဒီလိုတဏှာတွေအတွင်း သက်ဆင်းပြီး

သံသာရဒက္ခရောက်စေမယ့် အကျင့်သီလမျိုး ဘုရားက ညွှန်ပြတယ်ဆိုတာ ဘုရားကို အတော်မှေးမှိန်စေတာပဲ။

ဘုရားရဲ့ ဥဒ္ဓိဿတွေကို ပန်းနံ့သာ ရွှေ ငွေ စိန်ကျောက်တွေနဲ့ ဘယ်လောက်မွန်း နေပေမယ့် ဘုရားအသိဉာဏ်တော်နှင့် နှိုင်းစာလျှင် ပန်းနံ့သာ ရွှေ ငွေ စိန်ကျောက် အပြောက်အမွမ်း ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးတွေဟာ ဘုရားရဲ့လမ်းစဉ်တော်ပေါ်ရောက်ဖို့ မဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကြေးအညှော် အမှိုက်သရိုက်လိုမျိုးတွေပဲ။

ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုး အယုံသင်ကြားချက်နဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေ စောင့်စည်းမှုဝါရိတ္တ သီလတွေနဲ့ စောင့်ရှောက်မှု စာရိတ္တသီလတွေပြုကြတာ ဘဝဂတိ မြင့်ထက်မြင့်ရာသွားဖို့ လိုလားတဲ့ အကျင့်မဂ္ဂလမ်းပဲ။ အဲဒီလိုကျင့်ပြီး မြင့်ထက်မြင့်ရာ ရောက်အောင်လုပ်တာဟာ အဲဒီဂတိလည်ပတ်မှုက လွတ်အောင်လုပ်တာလိုတော့ ပြောမှာပဲ။

အမြင့်ဆုံးရောက်ပြီးရင် လွတ်တာ ဖြစ်မှာတဲ့လား၊ အမြင့်ဆုံးဂတိဟာ နေဝသညာနာသညာယတန ဗြဟ္မဂတိပဲ။ အဲဒီသူဟာ ဘယ်အသိတွေ ရှိသေးသလဲ၊ ဘယ်ဝါရိတ္တသီလနဲ့ ဘယ်စာရိတ္တသီလများ ဖြစ်ကြတဲ့ စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှု အကျင့်ဆိုင်ရာ အသိမရှိသူဘဲ။ အဋ္ဌက္ခဏဆိုတဲ့ အရိယတရား မရနိုင်တဲ့ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး အဖြစ်ပဲ။

ပါရမီ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ အမြင်

ဒါတွေဟာ ‘ပါရမီ’ လုပ်တာတွေလို့ အမှောင်အချ ခံရတာပဲ။ ပါရမီဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ဘုရားရဲ့ ‘ဧဝံမေသုတံ’ နိဒါန်းနဲ့ အရှင်အာနန္ဒာ ပထမသင်္ဂါယနာမှာ ရွတ်ပြခဲ့တဲ့ ဘုရားဟောထဲမှာ အရင်းကျကျ စာကိုယ်အဖြစ် ဟောပြောချက် ဘုရားဟော ပါဠိတော်မှာ မရှိရမယ့် စကားလုံးပဲ။

ဒီနေ့လူတွေကို ဂတိလမ်းက လွတ်ထွက် မသွားအောင် ဖမ်းဆီးဖို့ ခေတ်စားနေတာ အံ့ဩစရာပဲ။ ဗြဟ္မဏတွေလို ‘အတ္တမာ’ လို့ခေါ်တဲ့ လူထဲမှာ မပျက်စီးတဲ့အရာဝတ္ထုကလေး ရှိတယ်လို့ လက်ခံသူတွေမှာသာ ဘဝတွေအလီလီ ပြောင်းပြီး ဆိုးရာဘဝက ကောင်းရာဘဝ ရောက်အောင် ကံကောင်းတွေဖြည့်ပေး တာလုပ်ကြပြီး အဆုံးစွန် အကောင်းဘဝအဖြစ်

၈၂ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

‘ပရမတ္ထမာ’ အဖြစ်သွားဖို့ ဖြည့်ဆည်းပေးတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို **“ပါရမီ=အခြေခံလုပ်ငန်း”** ဆိုတာ လုပ်ရတာပဲ။

ဗုဒ္ဓဘုရားက ‘အတ္တမာ’ ကို လက်မခံရုံမကဘဲ အတ္တမာရဲ့အလုပ်ဖြစ်တဲ့ ဒီဘဝ သေပြီး သေသူဆီက ‘အတ္တမာ’က ထွက်သွားပြီး နောင်ဘဝထဲ သွားဝင်တယ်ဆိုတဲ့ နောင်ဘဝဆိုတာအထိ လက်ခံပြောဟောတာတောင် မလုပ်သူဘဲ။ အဆုံးစွန်အဖြစ် အခုလူကိုတောင် လက်ခံစကားပြောသူ မဟုတ်တာဘဲ။

နောက်ဘဝကလူ နောင်ဘဝကလူ ဆိုတာတွေ ပြောဆိုဖို့ဝေးရောပဲ။ လူ့အကြောင်း လုံးဝ မပြောဘဲ လူမှာလူမဟုတ်တဲ့ အပြင်အပက ဝင်ရောက် ဒုက္ခပေးတာတွေ ရှင်းဖို့ အကြောင်းကိုပဲ ပြောဟောသူပဲ။ ဒါကြောင့် **“ပါရမီ”** ဆိုတဲ့စကားဟာ ဘုရားရဲ့ ဒဿနအမြင်နဲ့ လုံးဝ မအပ်စပ်တဲ့စကားလုံးပဲ။

ဒါပေမယ့် မအပ်စပ်ဘူးလို့ မထင်ရလောက်အောင် ဖြစ်ရတဲ့အချက်ကတော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အရှိခံနေရတယ်။ အဲဒါက ဘုရားကိုယ်တိုင် ပါရမီတွေကို ပါရမီ၊ ဥပပါရမီ၊ ပရမတ္ထပါရမီဆိုပြီး အဲဒါတွေ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းဖြည့်လာခဲ့ရတာလို့ လုပ်ပြီး အထားခံရတာပဲ။ အဲဒါတွေက ဘယ်သူကပြောတာတဲ့လဲ။

ဘုရားက မိန့်ကြားခဲ့တာလို့ဆိုရအောင်လည်း ဘုရားက နောင်ဘဝဖြစ်မဖြစ် အစစ ဘာမှတောင်မပြောဘူးလို့ မိန့်ကြားချက်တွေ နေရာပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော်အထိ ပြောခဲ့တာနဲ့ အဲဒီလိုပြောခဲ့ရာမှာလည်း သာမန်ကာလျှံကာ ပြောခဲ့တာမဟုတ်ဘဲ အခိုင်အမာနဲ့ အကြောင်းပြချက် ဂဃနဏပြုပြီး ပြောခဲ့တာပဲ။ အခုဘဝရဲ့ အရင်ကံနဲ့ နောက်နားဘဝ အကြောင်းကိုပင် မပြောရခြင်းအကြောင်း အခိုင်အမာပြောခဲ့သူက ဘဝအသင်္ချေ ပါရမီတွေ ဖြည့်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ချင့်ချိန်တတ်တဲ့ ဦးနှောက်ရှိသူအနေနဲ့ ချင့်ကြရမှာပဲ။

အိန္ဒိယသမိုင်း စန္ဒဂုတ်မင်းလက်ထက် စာဏကျအမတ်က ဗုဒ္ဓဘာသာအရှိန် လျော့သွားအောင် ဟိန္ဒူနဲ့ ဗုဒ္ဓပေါင်းစည်းအောင် ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ဟိန္ဒူ ဗိဿုနု ဝင်စားဘုရားအဖြစ် လုပ်ခဲ့ကြောင်း မှတ်သားရဖူးတာပဲ။ အခုအထိလည်း အဲဒီအဆက်အဖြစ် ဟိန္ဒူရုပ်ထုတွေထဲ ဗုဒ္ဓဘုရား ပါဝင်နေတာက အဲဒီမှတ်သားဖူးချက် မှန်ကန် ကြောင်းသက်သေပဲ။

အဲဒီက ဆင့်ပွားပြီး ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ ပါရမီတော်ခန်းနဲ့ လေးသင်္ချေမက ဖြည့်ခဲ့ရတာ ဟောကြောင်း ဖြစ်နေတာပဲ။ ဘုရားဟာ လေးသင်္ချေမက ပါရမီတွေ အမျိုးမျိုးဖြည့်ခဲ့ ရတယ်ဆိုတဲ့ အပြောကို ဘုရားရဲ့အပြောအဖြစ် ဘုရားတပည့်ထဲက ဘုရားရဲ့တရားနဲ့ လွဲချော်တဲ့တရားကို သိပြီး ဘုရားကို ကြည်ညိုတဲ့စိတ်နဲ့ ဘုရားဘဝအရှည်အလျားကို ဆန့်ပြခဲ့တာသာ ဖြစ်ရမှာပဲ။ အဲဒီပြချက်ဟာ ရှင်အာနန္ဒာ လက်မှတ် မပါတဲ့ ဘုရားဟောဖြစ်တယ်။

အရှင်အာနန္ဒာ လက်မှတ်မထိုးတဲ့ ဘုရားဟော ထေရဝါဒတို့ အပြော

ရှင်အာနန္ဒာ လက်မှတ်ပါတဲ့ ဘုရားဟောဆိုတာတွေကိုပဲ ကာလရှည်ကြာနှုတ်ခံတွင်း အမျိုးမျိုးပြောင်းပြီး အဆောင်ခံရရာက စာလုံးပေါ် ရောက်လာတာဖြစ်တော့ ချင့်ချိန်ဖတ်မှတ် ပို့ လိုမှာပဲ။ ချင့်ချိန်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်အယူအဆနဲ့ ချင့်ချိန်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားဟော ပင်မ ဒဿနနဲ့လည်း ချင့်ချိန်ရမယ်။ ပြီးတော့ ဟောပြောချက် ကိုယ်ထည့်အဆုံး ဟောပြောစကားရဲ့ နိဂုံးပဲ။ နိဒါန်းရယ် ကိုယ်ထည့်ရယ် နိဂုံးရယ်ဟာ ညီညွတ်နေရမယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်သလား၊ မဖြစ်ဘူးလားဆိုတာ ချင့်ချိန်ရတယ်။

“ဧဝံမေသုတံ ဧကံသမယံ ဗာရဏသီယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ ” အစရှိတဲ့ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ္တန် ဆိုပါတော့။ အဲဒီစကား တွေဟာ ဓမ္မစကြာသုတ်ရဲ့ မိတ်ဆက်နိဒါန်းပဲ ဖြစ်သေးတယ်။ ဓမ္မစကြာတရားတော်ရဲ့ နိဒါန်း မဟုတ်သေးဘူး။

အစွန်းနှစ်ရပ် မကပ်သင့်ပုံ၊ ကပ်လို့ အကျိုးမများပုံ၊ အရိယာမဖြစ်ပုံ ပြောချက်စကား တွေဟာ ဓမ္မစကြာတရားတော်ရဲ့ “နိဒါန်း”ပဲ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိတွေက ဒီနှစ်ရပ်ထဲက နောက်အစွန်းမှာ ကပ်နေကြသူတွေဖြစ်တော့ ဒီစကားတွေကို နိဒါန်းခံလိုက်တာပဲ။ ဘုရားကိုယ်တိုင် ဒီအစွန်းနှစ်ရပ် မကပ်မှ မဇ္ဈိမလမ်းအသိအမြင် ပေါ်လာပြီး ဒီလမ်းဟာ ပွားရမယ့်လမ်းအဖြစ် သိတာလည်း ပေါ်လာတယ်။ ဒီမဇ္ဈိမလမ်း မဟုတ်တဲ့ အစွန်းလမ်းသွားလို့ ရောက်ကြ တာတွေဟာ မငြိမ်းချမ်းတာတွေလို့ အသိပေါ်လာတယ်။

၈၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒါသိတော့ အဲဒီအစွန်းလမ်းတွေ ပယ်စွန့်ပြီး အဲဒီအစွန်းလမ်းတွေကြောင့် ဖြစ်တဲ့ဒုက္ခတွေငြိမ်းရာဟာ ရောက်ရမယ့်အရာလိုလည်း အသိတွေ စက်လည်တယ် ပြောတာတွေဟာ ဓမ္မစက္ကတွေ ပဝတ္တနဖြစ်ပုံတွေဟာ ဒီသုတ္တန်ရဲ့ “ကိုယ်ထည်”ပေါ့။

ဒီလို သိစရာ၊ ပယ်စရာ၊ ဆိုက်စရာ၊ ပွားစရာတွေလုပ်ပြီးသွားလို့ အလုံးစုံ စင်ကြယ်သူအဖြစ် ရောက်တယ်လို့ ပြောစကားဟာ ဒီတရားရဲ့ “နိဂုံး”ပဲ။ ပဉ္စေဂ္ဂီတို့ တရားကို ဝမ်းမြောက်ကြတာအထိပေါ့။

အဲဒီရဲ့နောက် ဒီသုတ္တန်ထဲက နတ်တွေကြွေးကြော်ပြီး စကြာဝဠာလောကဓာတ်ကြီး တုန်လှုပ်တာတွေ၊ ကောဏ္ဍညက ဘုရားလျှောက်တာတွေ၊ ဘုရားကပြန်ပြောတာတွေ၊ ဘုရားဆီ တပည့်ခံတာတွေ၊ ဘုရားက ခွင့်ပြုတာတွေဟာ ဒီသုတ္တန်ပါတရားတော်ရဲ့ နိဂုံး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီသုတ္တန်နဲ့စပ်ပြီး ဖြစ်ပွားလာတာတွေ မွန်းထားတဲ့ စကားတွေပဲ။

ဆိုလိုတာက တရားတစ်ပုဒ်တိုင်းမှာ တရားရဲ့နိဒါန်းနဲ့ နိဂုံးရှိတယ်။ အဲဒါကို ဆောင်သူတွေဟာ မျှအောင်ဆောင်ထားရဲ့လားဆိုတာ ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ တချို့မှာ တရားက ဘယ်ဟာမှန်းမသိအောင် နိဒါန်း ဒါမှမဟုတ် နိဂုံးကို အသားပေး ဆောင်ထားတာ တွေ့ရတယ်။ ဆောင်သူအမြင်က သန်သလို ဆောင်ထားလို့ပဲဆိုတာ သိသာတယ်။

ဘုရားဟော တရားတော် စာတွေဖတ်တဲ့အခါ စာတင်ဖတ်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ စာထဲက အကြောင်းအရာတွေဟာ လူ့အကြောင်းအရာတွေဖြစ်လို့ လူမှာတင်ပြီး ဖတ်ဖို့ လုပ်ရမှာပဲ။ လူနဲ့ ဘယ်လိုနေနေ စာရှိတာဖတ်မှာပဲဆိုရင် အဲဒီစာဟာ လူနဲ့ကင်းကွာတဲ့စာ ဖြစ်သွားမှာပဲ။ သဒ္ဓါတတ်ရင် စာတတ်တယ်ဆိုတာ စာပဲတတ်မှာပဲ။ လူမှာမတတ်ဘဲ စာမှာပဲတတ်ရင် တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိက လွတ်လမ်းမရှိတာဘဲ။

ဘုရားဟောစာတွေကို ရှေးအခါက ဝဂ်(အစု)တွေဖွဲ့ပြီး စုခဲ့ကြတယ်။ တစ်ဝဂ်မှာ ဒေသနာ ဆယ်ခုစီ စုတာပဲ။ ဝဂ်သုံးခုမှာ ဒေသနာ (၃၀)ကျော်နေတာကို ဘယ်လို ပြောကြမလဲ၊ ဝဂ် (၅)ခုရှိတာက ဒေသနာ (၁၅၀)ကျော်နေတာတွေတို့ပဲ။ ဒါတွေဟာ ဆောင်သူတွေရဲ့ ဖြည့်စွက်ဒေသနာတွေပဲပေါ့။ ဘယ်ဒေသနာဟာ ဆောင်သူရဲ့ ဖြည့်စွက်ချက်ဖြစ်မလဲဆိုတာ ခွဲနိုင်သူမှာ ဒေသနာရင်း ဟောပြောသူ ဘုရားရဲ့ဒဿနဖြစ်တဲ့

အရိယသစ္စဒဿန အပြင်ဘက်ကို ဘယ်ဒေသနာ ရောက်နေသလဲဆိုတာ သိရမှာပဲ။ အဲဒီ အရိယသစ္စဒဿန မမြင်ဘဲ သဒ္ဓါတတ်တဲ့ စာတတ်နေသူအနေနဲ့ အပြင်ဘက်ရောက်တဲ့ ဒေသနာကို ဘယ်လိုမှ မသိနိုင်တာဘဲ။

‘ဧဝံမေသုတံ’ နိဒါန်းမပါတဲ့ ရှင်အာနန္ဒာရဲ့ လက်မှတ်မပါတဲ့ ကျမ်းစာကိုလည်း ဘုရားဟောယောင်လုပ်ထားတာနဲ့ ဘုရားဟောထားတာကို သဒ္ဓါတတ်လို့ စာတတ်သူ အနေမှာ ဘုရားဟော ဟုတ်-မဟုတ် မခွဲနိုင်ဘူး။ ဘုရားဒဿနဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စဒဿနသိတတ်တဲ့ လူမှသာ ဘုရားဟောချက်လား၊ ဘုရားဟောချက်မဟုတ်တဲ့ ဟောချက်လားဆိုတာ ခွဲနိုင်မှာပဲ။

ဘုရားကို လေးအသင်္ချေမက ဘဝတွေ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်၊ ပါရမီတွေ ဖြည့်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ဘုရားဟော-မဟောကို ဘုရားရဲ့ဒဿနရင်းဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စဒဿနအမြင်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ရမှာပဲ။ အရိယသစ္စဒဿနဟာ လူမပါဘဲ လူပေါ်တက်ဖြစ်တဲ့ အပြင်အပ ပယောဂတွေဖြစ်တာ ပျက်တာနဲ့ အဖြစ်အပျက်ငြိမ်းတာတွေပြတဲ့ ဒဿနဖြစ်တော့ ဒီလိုမမွေးမိနဲ့ သေပြီး မပြောသူဘဲ။ ဒါကြောင့် ရှင်အာနန္ဒာလက်မှတ်မပါတဲ့ စာအရင်းတွေထဲမှာ “**ပါရမီ**” ဆိုတာ ရှာမတွေ့ရမယ့် စကားလုံး ဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် ဘုရား လူတွေကျင့်ဖို့လမ်းညွှန်တာဟာ လည်ပတ်အကျင့်တွေကို ပါရမီ ပြည့်ဖို့ကျင့်အောင် လမ်းညွှန်တာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တာဘဲ။ လည်ပတ်အကျင့်တွေကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိဖို့ ခဲယဉ်းလှပေမယ့် ပြောပြသူရလျှင် သိနိုင်တဲ့အကျင့်ဖြစ်တာ အလွယ်သိနိုင်တာပဲ။

ဂတိလမ်း အကျင့်တွေမှာ တစ်ခုကတစ်ခု ပြောင်းဖို့လည်း မလွယ်တာဘဲ။ အကြောင်းကတော့ ကိုယ့်ဂတိကိုယ် ငြိနေလို့ပဲ။ ဒီလိုပဲ ဂတိအကျင့်လမ်းက ဂတိငြိမ်းအကျင့် လမ်းပြောင်းတာလည်း မလွယ်စရာရှိတာဘဲ။ ကိုယ့်ဂတိလမ်းကို ကိုယ် ငြိနေကြလို့ပဲ။

ဒါပေမယ့် ဂတိတွေရဲ့ မကောင်းမွန်တဲ့အဖြစ်ကို မြင်တတ်နေသူဟာ ဂတိရှိသူတွေ ကိုလည်း မြင်အောင် ပြတတ်တော့တာပဲ။ အဲဒီ ဂတိရဲ့မကောင်းမွန်ပုံ မြင်တတ်သူကို ယုံကြည်စွာ ပေါင်းမိဖို့ပဲ လိုတာပါ။ ဒါ စမိရင် သမ္ပတ္တိစက်လည်တော့မှာ မလွဲဘဲ။

အဲဒါအတွက် ဘာပါရမီ လိုသလဲ။ ဂတိအကျင့်တွေလည်း လမ်းတွေပဲ။ ဂတိလွတ်

၈၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အကျင့်လည်းလမ်းပဲ၊ တကယ်တမ်း ဂတိလွတ်အကျင့်သိသူကို ဆည်းကပ်မိရင် ဂတိလွတ် အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်သူပဲ။ ဂတိလွတ်လမ်းမို့ အသွားခက်ပြီး မသွားနိုင်တာ မဖြစ်နိုင်ဘဲ ဂတိလွတ်လမ်းလည်း လမ်းပဲ၊ ဂတိလမ်းလည်း လမ်းပဲ။

ကိုယ့် ကာယ ဝစီ မနောတွေနဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာတွေမှာ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်ခံတွေရဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တဲ့ ပမာဏအမှန်ကိုသိပြီး စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တာဟာ ဂတိလွတ်လမ်း သွားတာပဲ။ ဒါဟာ အရိယမဂ္ဂ အကျင့်သီလပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်တာရဲ့ အကျိုးဟာ အရိယာဖြစ်ဖို့ပဲ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဟာ ဒီသီလကိုပဲ ဖြည့်ကျင့်ရမှာပဲ။

ဒီအသိမြင်ဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အသိအမြင်နဲ့ အလွမ်းဝေးလှတာပဲ။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက သီလကို ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး၊ ဆယ်ပါး ဒီသီလတွေဖြစ်တဲ့ ကံနဲ့ကံရဲ့ အကျိုးယုံကြည်မှုနဲ့ ကိုယ်ကံကောင်းဖို့ရည်ရွယ်ပြီး ဒုစရိုက်တွေက စောင့်စည်းတာလို့ ညွှန်ပြနေကြတာတွေပဲ။

ဒီတော့ ဒီအကြောင်းဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၁၁)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၂) ခုမြောက်အချက်

**ကျွန်ုပ်ကြံတဲ့ သမ္မာသမာဓိ အရိယမဂ္ဂင်
(အရိယမဂ္ဂသမ္မာသမာဓိ)**

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အကျင့်သီလကိုပြောတော့ ဗုဒ္ဓဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ကြသူ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ သမာဓိစျာန် အကြံလမ်းဖြစ်တဲ့ အကြံမဂ်ကို ဆက်ပြောချင်လာ

တယ်။ သမာဓိဟာ ဈာန်ပဲ။ ဈာန်ဟာ ဈေတကဖြစ်လာတဲ့ စကားဖြစ်တော့ အကြံလို မြန်မာလို ပြန်ရမှာကို မပြန်ချင်ကြတော့ “ဈာန်ကို ဈာန်” ဆိုပြီး မြန်မာမူပြုလိုက်ကြတာပဲ။ တကယ်တော့ အကြံပါပဲ။

ဒီအကြံဟာလည်း လမ်းကြောင်းမဂ္ဂပဲထိုက်တဲ့ အကြံတွေရှိတယ်။ အဲဒါတွေဟာ အမျိုးမျိုးပဲ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းတဲ့အကြံ၊ မစောင့်ရှောက်တဲ့အကြံ၊ စောင့်စည်းတဲ့အကြံ၊ စောင့်ရှောက်တဲ့အကြံ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာတွေမှာ အစောင့်စည်းခံ အစောင့်ရှောက်ခံတွေကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက် ထိုက်တဲ့ ပမာဏအမှန်သိပြီး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့အကြံတွေပဲ။

ဒီအကြံလမ်းဟာ အစိတ်အပိုင်း သုံးခု ရှိတယ်။ ကြိုးစားမှုအကြံ၊ နိုးကြားမှု အကြံ၊ စိတ်ထားမှု အကြံပဲ။ ဒီအကြံတွေအားလုံးဟာ အကျင့်ကလာတဲ့ အကြံတွေပဲ။ ဒါမှမဟုတ် အကျင့်ဆိုင်ရာ အကြံတွေပဲ။ အကြံဟာ ဈာန်ဆိုတော့ အကျင့်လမ်းဆိုင်ရာ ဈာန်လမ်းတွေပေါ့။

ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်လမ်းရှိသူဟာ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းတဲ့ အကြံရှိသူပဲ။ အဲဒီ အကြံလမ်းသွားသူပေါ့။ မစောင့်ရှောက်တာလည်း ဒီလိုပဲ။ စောင့်ရှောက်စောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်လမ်းရှိသူကလည်း ဒီလိုပဲ အဲဒီဈာန်လမ်းရှိသူပဲ။ စောင့်ရှောက်စောင့်စည်းတာမှာ အစောင့်ရှောက်ခံ အစောင့်စည်းခံတွေကို စောင့်ရှောက် စောင့်စည်းထိုက်တဲ့ ပမာဏအမှန်သိပြီး စောင့်ရှောက်စောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်လမ်းရှိသူဟာ လည်း အဲဒီအကျင့်နဲ့တူတဲ့ ဈာန်လမ်းရှိသူ အကြံသမားပဲ။

ကြိုးစားမှု၊ နိုးကြားမှု၊ စိတ်ထားမှုအကြံတွေဟာ သူ့အလိုလို ပေါ်လာတာတွေ မဟုတ်ဘူး။ အကျင့်ရှိမှ အဲဒီအကျင့်အတိုင်း ပေါ်လာတာ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်ရှိသူဟာ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းမှုဆိုင်ရာ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုအကြံတွေ ပေါ်လာတာပဲ။

မစောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ကလည်း မစောင့်ရှောက်တဲ့ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုဖြစ်တဲ့အကြံတွေ ပေါ်လာတာပဲ။ အသိနဲ့မဟုတ်ဘဲ အယုံနဲ့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်က ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး စောင့်စည်း

၈၈   ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုဖြစ်တဲ့ အကြံတွေ ဖြစ်စေတာပဲ။ အစောင့်စည်းခံ အစောင့်ရှောက်ခံတို့ရဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တဲ့ ပမာဏအမှန်ကိုသိပြီး စောင့်စည်းမှုစောင့်ရှောက်မှုအကျင့်ကလည်း အဲဒီအကျင့်က ဖြစ်စေတဲ့ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုအကြံများကို ဖြစ်စေတာပဲ။

ဒီတော့ သမာဓိလို့ပြောရတဲ့စာနဲ့တွေ့ဖြစ်တဲ့ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှု အကြံတွေဟာ အမျိုးမျိုးရှိတာ သိရမှာပဲ။ ဒီအကြံတွေ အမျိုးမျိုးရှိသလို ဒီအကြံတွေကို အထပ်ထပ် ဝင်စားကြံဆလို့ထွက်လာတဲ့ အသိအပိုတွေလည်း အမျိုးမျိုးရှိတာပဲ။

ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းမှုဆိုင်ရာ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှု အကြံတွေ ဝင်စားဖန်များလာတဲ့အခါ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းရင် အသိပိုတွေ သိလာတာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ ကံယုံပြီး ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှု ဆိုင်ရာ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုအကြံတွေကို ဝင်စားဖန်များလာရင်လည်း အဲဒီလိုပဲ ကံယုံကြည်ချက်နဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှုစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အသိပိုတွေ ပေါ်လာတာပဲ။

အစောင့်စည်းခံ အစောင့်ရှောက်ခံတို့ရဲ့ ပမာဏအမှန်အသိအမြင်နဲ့လုပ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှု အကြံများကို ဝင်စားဖန်များရင်လည်း ပမာဏအမှန်ရှိရှိ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းမှု စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ အသိပိုတွေ ထွက်လာတာပဲ။

ဒီအထဲမှာ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်ပြီး မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်တဲ့အကြံ(ဈာန်)ရှိသူဟာ ကာမအာရုံတွေကို အာရုံယူတဲ့ ကာမလူဖြစ်တယ်။ ဒီလူဟာ ကာမလူဆိုးပဲ။ လူတွေက သူ့ကို ကြောက်ရွံ့မှန်းကြတယ်။ လူတွေရဲ့ မလိုလားမှု ကို ခံရသူပဲ။ ဒီအကြံရှိသူဟာ အဲဒီအကြံနဲ့ဆီလျော်တဲ့ ရုပ်ရည်တွေလည်း ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် လူတွေက ခွဲခွဲခြားခြား မပြောတတ်ပေမယ့် ကွဲကွဲပြားပြားသိနေကြတယ်။

စောင့်စည်းပြီး မစောင့်ရှောက်သူ၊ စောင့်ရှောက်ပြီး မစောင့်စည်းသူ၊ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်နှစ်ခုစလုံးလုပ်သူ ဒီသူတွေဟာ သူတို့အကျင့်နဲ့ သူတို့နေကြပြီး အဲဒီကျင့်တဲ့

အလေ့အထအတိုင်း အကြံအစည်(ဈာန်) များရှိသူတွေပဲ။ ဒီသူတွေရဲ့အာရုံတွေဟာ ကာမ အာရုံတွေပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီဈာန်ရှိတဲ့သူတွေကို ကာမလူသတ္တဝါတွေလို့ ခေါ်ရတာပဲ။ အဲဒီလူ သတ္တဝါတွေကိုလည်း လူတွေက သိကြတယ်။ သူတို့ အဲဒီအကြံဖြစ်တဲ့ဈာန်ကို ကွဲပြားအောင် မသိပေမယ့် အဲဒီဈာန်ဝင်စားတာနဲ့ အတူလိုက်ပြီးဖြစ်နေတဲ့ မျက်စိ မျက်နှာ ကိုယ်နေ ဟန်ထားတွေက လူတွေ သိနိုင်တာ ဖြစ်နေတယ်။

လူတွေမှာ အကဲခတ်တယ်ဆိုတာကို လုပ်ကြတာလည်း သူတို့ ဦးနှောက်ထဲ ရောက်လာတဲ့ လူရဲ့ပုံသဏ္ဌာန် ဝင်လာတာကို သူတို့ ဦးနှောက်က အသေးစိတ်ပြီးကြည့်တော့ ဘယ်သူက ဘယ်လိုအရုပ်ဖြစ်နေတယ်၊ သေးသေး မွှားမွှားအရုပ်အပြောင်းအလဲကိုလည်း လူ့ဦးနှောက်ဟာ သိတတ်တာပဲ။ ဘယ်သူထက် ဘယ်သူက ဘယ်အရာတွေ ပိုနေသလဲ၊ လိုနေသလဲ၊ ဘယ်အရုပ် ရှိသူက ဘယ်လို အလုပ်ကို လုပ်သူဆိုတဲ့ လူရဲ့ လူလုပ်ငန်း လုပ်ရမှာထက် အပိုအလိုကို ယူကြည့်တာကို လုပ်တာဟာ အကဲခတ်တာပဲ။

နောက်တစ်မျိုးဖြစ်တဲ့ လူ(သတ္တဝါ)လည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်နဲ့ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက် နှစ်ခုစလုံးကို မလုပ်သူဘဲ။ အဲဒီအကျင့်ကို ကျင့်သူဟာ အဲဒီအကျင့်ကရလာတဲ့ အလေ့အထနဲ့နေသူပဲ။ အဲဒီသူဟာ အဲဒီအလေ့အထ ပျက်ရင် ပြင်တယ်၊ မပျက်ရင် မပျက်အောင်နေတယ်။ အဲဒီအလေ့အထ ပျက်မယ့် ပြောဆို ပြုမူနေထိုင်မှု အကျင့်ဆီမရောက်အောင် နှိုးနှိုးကြားကြားနေတယ်။

အဲဒီ အလေ့အထ ပျက်ရင် ဖြစ်မယ့်အပြစ်အနာအဆာတွေကို အာရုံမပြတ်အောင် အကြံ(ဈာန်)တွေ ဝင်စားတယ်။ အဲဒီသူ (သတ္တဝါ)တွေရဲ့ အာရုံတွေဟာ သမုတိအာရုံက လွတ်တဲ့ ပရမတ်ဖြစ်တဲ့ ရူပနဲ့ အရူပ အာရုံတွေပဲ။ အဲဒီအာရုံယူပြီး ကျင့်တဲ့အကျင့်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အလေ့အထအကြံအစည်နဲ့ နေသူတွေကို ရူပလူ (သတ္တဝါ)၊ အရူပလူ(သတ္တဝါ)တွေလို့ ပြောရတယ်။ အဲဒီသူတွေဟာ ကာမဖြစ်တဲ့ စောင့်စည်းစရာ မစောင့်စည်းစရာနဲ့ စောင့်ရှောက်စရာ မစောင့်ရှောက်စရာတွေက အပြင်အပ အလွတ်နေရာ ရောက်နေသူများ ဖြစ်ကြလို့ ဗြဟ္မလူတွေလို့ ပြောရတဲ့လူတွေပဲ။

၉၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီလူတွေဟာ ရှားပါးတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှားပါးပစ္စည်းဟာ တန်ဖိုးကြီးတာဖြစ်တဲ့ အတိုင်း အဲဒီလူကလည်း ရှားပါးပစ္စည်းဖြစ်လို့ လူတွေက တန်ဖိုးထား လေးစားကြတယ်၊ အားလည်းကျကြတယ်။

လူတွေအတော်များများလည်း ဒီအလေ့အထဈာန်နဲ့ နေနိုင်အောင် ဒီသမုတိမဟုတ်တဲ့ အာရုံတွေနဲ့နေတဲ့ အကျင့်တွေကျင့်ကြတယ်၊ သမုတိဖြစ်တဲ့ ကာမအာရုံတွေမှာ ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းတွေ ဖြစ်နေကြရတာဖြစ်ပေမယ့် ဝမ်းသာရတာဖြစ်ဖို့ အတော်အားထုတ်ရပြီး ဝမ်းနည်းရတာက အများအပြား အလိုအလျောက် ဖြစ်သလိုရှိနေတော့ သမုတိကာမအာရုံက အလွတ်နေတဲ့အလေ့အထကို ကောင်းတဲ့အလေ့အထလို့ အသိအမှတ် ပြုကြတာပဲ။

ဒါပေမယ့် သမုတိဖြစ်တဲ့ ကာမအာရုံတွေလို သူ့ကို မဖျော်ဖြေနိုင်တာကြောင့် အဲဒီအာရုံနဲ့ များများ အလေ့အထ ကြံဆနေနိုင်ကြဘူး၊ ဒီသမာဓိကို သမုတိဖြစ်တဲ့ ကာမအာရုံတွေ ရှင်းနေတဲ့အတွက် အသစ်အသစ်တွေ ဖန်တီးရတဲ့လုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ အနုပညာသမားတွေလည်း ဒီပရမတ်အာရုံကို ကျင့်ကြတာတွေ ရတယ်။

အဲဒီအကျင့်ဟာ အကျင့်ကို မဖျက်ရင်အလေ့အထအကြံအစည်ဖြစ်ပြီး အဟောင်းဖြစ်တဲ့ ဘယ်သမုတိ ကာမအသိမှ မရှိတော့တာဖြစ်လို့ အဟောင်းအလုပ်တွေရဲ့ လွှမ်းမိုးခံရတာက လွတ်တာပဲ၊ ဒီတော့ သူတို့ဖန်တီးတဲ့အနုပညာတွေဟာ အသစ်တွေ ဖြစ်တာပေါ့၊ ဒါကြောင့် အနုပညာသည်တွေလည်း ဒီသမာဓိကို ဝင်စားကြတယ်၊ ဒီလို သမာဓိကို မလုပ်နိုင်ကြတဲ့ အနုပညာသည်တွေ အချို့ဟာ မူးယစ်ဆေးဝါးမှီဝဲကြတာပဲ။

အနုပညာဖန်တီးတာဟာ အသစ်အသစ် လုပ်ရတာ ဖြစ်ပုံရပါတယ်၊ အဲဒီလို လုပ်နိုင်ဖို့ အဟောင်းအဟောင်းတွေကို ကျောခိုင်းနိုင်အောင် လုပ်ကြတာပဲ၊ ဒီပရမတ်အာရုံဟာ သမုတိအာရုံလို လူမှုအရှုပ်အထွေးတွေ မရှိတဲ့ အာရုံဖြစ်တဲ့အတွက် တည်ငြိမ်မှုအပြည့် ရှိတာပဲ၊ အဲဒီလိုနေနိုင်တဲ့သူကို ပရမတ်လူသား သာသနာ့ ဝန်ထမ်းဆိုရင် ပရမတ္ထ သံဃာဆိုပြီး ဂုဏ်ပြုကြတာပဲ၊ အဲဒီဂုဏ်ပြုစကား ဘုရားဟောမှာ လုံးဝ မရှိတာဘဲ။

ဒါပေမယ့် ဒီသမုတိအာရုံမဟုတ်တဲ့ အာရုံဟာ လူ့လောကအတွက် ဆုံးရှုံးမှုကြီးကို ဖြစ်စေတဲ့ အာရုံပဲ၊ ဥပမာခိုင်းနှိုင်းရင် စကြာဝဠာထဲမှာ တွင်းနက်လို့မြန်မာပြန်ကြတဲ့

ဘလက်ဟိုးဆိုတာနဲ့ နှိုင်းခိုင်းရမယ့်အရာပဲ။ အဲဒီအထဲရောက်သွားရင် နေလုံးကြီးများတောင် ပျောက်သွားမယ်ဆိုတာမျိုးလို မှတ်ရဖူးတယ်။

ပရမတ်အာရုံကလည်း လူ့လောကကို အပျောက် စုပ်မျိုပစ်တာပဲ။ လူ့လောက ဆိုတာ ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မရှိတော့တာပေါ့။ ဒါကြောင့် အဲဒီပရမတ် အာရုံနဲ့နေတဲ့သူတွေဟာ သူတို့ မရှိတော့သူလို့အထိ မှတ်ယူတာ ဖြစ်တယ်။ မစောင့်စည်းတာ မစောင့်ရှောက် တာလုပ်ဖို့ဆိုတာ ဝေးရောပဲ၊ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာလည်း မလုပ်ဘူး၊ လုပ်မယ့်သူမှ မရှိတော့တာဆိုတော့ မလုပ်တာပေါ့။

ဒီဈာန်သမာဓိနဲ့ နေတဲ့သူတွေလည်း ဒီဈာန်သမာဓိကို အတော်ပဲ မြတ်နိုးတန်ဖိုး ထားကြတယ်။ သူတို့က ဘာကိုမှ မမျှော်လင့်ဘူး၊ ဘာကိုမှလည်း မကြောက်ရွံ့ဘူးဆိုတော့ လောကဓံကို တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းတဲ့သူပေါ့။ ဘယ်အဂတိမှ မလိုက်ဘူး၊ ဘာမှလည်း မလုပ်ဘူး၊ သူ့အတွက်ဖြစ်ဖြစ် သူများအတွက်ဖြစ်ဖြစ် သူ့ကိုယ်ဟာ လူ့လောကထဲမှာ ရှိပေမယ့် သူ့အသိဟာ လူ့လောကထဲမှာ မရှိဘဲ ဝေးရာကို ရောက်နေတယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားဟာ ဒီဈာန်သမာဓိမျိုးကို ဘုရားမဖြစ်မီ ဒုက္ကရစရိယ ကာလက နှစ်လတွေ များစွာ ပွားနေခဲ့ဖူးတယ်။ လူ့လောကရဲ့ အို နာ သေတွေကို ကုစားတဲ့ စနစ်များ တွေ့လာမလားဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပွားတာပဲ။ သူများတွေက သေပြီလို့ထင်ရတဲ့ အနေအထားရောက်မှာမှ ဒီဈာန် သမာဓိဟာ လူ့လောကကို ကုစားတဲ့စနစ် မရနိုင်တော့ဘူး လို့ အဆုံးအဖြတ်ကျပြီး စွန့်လွှတ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

ဒီဈာန်သမာဓိဟာလည်း ပွားများဖန်တီးရင် အသိပို(အဘိညာဉ်)တွေ ဖြစ်တာပဲ။ လူတွေနဲ့ မလွဲမသွေဆက်ဆံရတဲ့အခါ လူတွေရဲ့ ပြောဆို ပြုလုပ်တာတွေကို သူ့အသိ ဦးနှောက်က လက်ခံအလုပ်လုပ်တဲ့အခါ သူများတွေလို ပြီးခဲ့တဲ့ဖြစ်ရပ် အချက်အလက်တွေ ထည့်တွက်နေစရာမလိုတဲ့အလျောက် သူများသိသလို မသိဘဲ အရှိအတိုင်း သိတာတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေကို ပြောနိုင်လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီဈာန်သမာဓိပွားသူကို လူတွေက ကြောက်ရွံ့ရုံသေလေးစားမှုတွေ လုပ်တာခံရတာပဲ။ လူထူးလူဆန်းကြီးအဖြစ် သူ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးလို့ မှတ်ယူကြတာပဲ။

၉၂ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

နောက်အကြိ(ဈာန်)သမာဓိဖြစ်သူ တစ်ဦး ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာမှာ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ခံတို့ရဲ့ ပမာဏအမှန်ကို သိပြီး စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်ကြသူတွေမှာဖြစ်တဲ့ အကြံဖြစ်တဲ့ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှု ဈာန်သမာဓိပဲ။

ဒီလို ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုတွေဟာ လူ့လောကကို စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်ထိုက်တာကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ပြီး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တာထက် အပိုအလွန် စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်တဲ့ အကျင့်တွေကို ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုတွေဖြစ်တဲ့ အကြံတွေဖြစ်တဲ့ ဈာန်သမာဓိတွေပဲ။

ဒီအကြံဈာန်သမာဓိရဲ့ အာရုံဟာ ကာမအာရုံလို့ဆိုရတဲ့ သမုတိအာရုံလည်း မဟုတ်ဘူး၊ သမုတိအာရုံကလွတ်တဲ့ ပရမတ်အာရုံလည်း မဟုတ်ဘူး၊ လူ့လောကကို သမုတိ ပရမတ်နှစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေနဲ့ အာရုံပြုပြီး မစောင့်စည်းတာတွေ စောင့်စည်းပေမယ့် မစောင့်ရှောက်တာတွေ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်လုပ်တာတွေ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက် လုပ်တာလည်းမဟုတ် မလုပ်တာလည်းမဟုတ်ဘဲနေတာတွေ အဲဒါတွေရဲ့ဆိုးကျိုး အပြစ် အာရုံဟာ ဒီအကြံဖြစ်တဲ့ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုတို့ရဲ့ အာရုံတွေပဲ။

ဒီအကြံဖြစ်တဲ့ ဈာန်သမာဓိဟာ အရိယာတို့ရဲ့ အကြံဖြစ်တဲ့ ဈာန်သမာဓိပဲ။ ဒီအကြံဈာန်ဟာ အရိယာတွေမှာ အလိုအလျောက်ပေါ်လာတဲ့ အကြံဖြစ်တဲ့ ဈာန်သမာဓိ မဟုတ်ဘူး၊ အရိယာတွေကျင့်ကြံတဲ့ လူ့လောကကို ကာယ စဝီ မနောတွေနဲ့ ကာမလို့ခေါ်တဲ့ သမုတိ၊ ရူပရူပါလို့ခေါ်တဲ့ ပရမတ်အာရုံတွေကို အာရုံပြုပြီး စောင့်စည်းတာ၊ မစောင့်စည်းတာ၊ စောင့်ရှောက်တာ၊ မစောင့်ရှောက်တာ၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာ လည်းမဟုတ်၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်တာတွေလည်း မဟုတ်တာတွေရဲ့ ပျက်စီး ဆိုးရွား အကျိုးမများဖြစ်တဲ့ အဖြစ်အာရုံကို အာရုံပြုပြီး စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်က ဖြစ်လာတဲ့ အကြံဈာန် သမာဓိပဲ။

ဒီအကြံဖြစ်တဲ့ ဈာန်သမာဓိကလည်း ပွားဖန်များလို့ ဒီသမာဓိနဲ့ နေသွားတဲ့အခါ အသိပိုဖြစ်တဲ့ (အဘိညာဉ်) အသိတွေ ပေါ်လာတာပဲ၊ ရှေးက ကာမ ရူပ အရူပ အာရုံ

တစ်မျိုးမျိုးကို အာရုံပြုပြီး မစောင့်စည်းတဲ့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံးရှိခဲ့တာတွေ ဒါမှမဟုတ် မစောင့်ရှောက်တဲ့ဟာတွေ၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာတွေ၊ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်၊ မစောင့်စည်းမစောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်တဲ့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး ရှိခဲ့တာတွေကို ပြန်လည်အောက်မေ့နိုင်တဲ့ အသိပို့တွေလည်း ပေါ်တာပဲ။

ပြီးတော့လည်း အဲဒီလိုတွေ ကျင့်တာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှုတွေပွားပြီး အဲဒီလိုဖြစ်တာဟာ အမှန်ပဲ၊ အဲဒီလို ဖြစ်တာဟာ ငါပဲ၊ အဲဒီလို ဖြစ်တာတွေဟာ ငါ့ဟာတွေပဲလို့သိတဲ့ ကာမအာရုံနဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်မှုအမျိုးမျိုး ကာမဘဝ၊ ကာမသတ္တဝါ အမြင်အမျိုးမျိုးတွေနဲ့ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်လည်းမဟုတ်၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်လည်းမဟုတ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး အကျင့်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အဲဒီလို ကာမအာရုံမရှိဘဲနေရတဲ့ သူတို့ဘဝဟာ အမှန်ဘဝပဲ၊ အဲဒါဟာ သူ့အဖြစ်ပဲ၊ အဲဒါဟာ သူပဲလို့သိနေတဲ့ ရူပ အရူပဘဝတွေကိုလည်း မြင်တတ်တဲ့ မျက်စိ(နတ်မျက်စိ) အသိပို့(အဘိညာဉ်) အသိလည်း ပေါက်သူဖြစ်တယ်။

နောက်တစ်ခုလည်း အသိပို့ပေါက်တာ ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက ဒီလို ကာမရူပ အရူပအကျင့်တွေကျင့်ပြီး အကြံတွေ ပေါက်ကာ အဲဒါ အမှန်ပဲ၊ အဲဒါ ငါပဲ၊ အဲဒါ ငါ့ဟာပဲလို့ အသိပို့(အဘိညာဉ်) အသိအရ ဒါတွေဟာ ပျောက်ပျက်မသွားအောင် အဲဒီအလုပ်တွေကို ကျင့်ရမှာပဲလို့သိတဲ့ အဘိညာဉ်ရောင်စုံဖြစ်တာကိုသိတဲ့ အဲဒါတွေပေါ်မှာ စိတ်ကုန်စရာ အဖြစ်သိတဲ့ အဘိညာဉ် အသိပို့လည်း ပေါက်တယ်။ ဒါဟာ အရိယာ အကျင့်လမ်းသွားသူတွေရဲ့ အရိယာအကြံလမ်းသွားနေတဲ့ ဈာန်သမာဓိဖြစ်ပုံတွေပဲ။

ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဈာန်လမ်းဖြစ်တဲ့ သမာဓိလမ်းအမြင်ဟာ ဒီအတိုင်းတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီအမြင်ဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအနေနဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့အမြင်တွေလို့ ပြောရမှာပဲ။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာမှာ သမာဓိဆိုတာ စိတ်ကို ရုပ်မှာတည်အောင်ထားတာနဲ့ ရုပ်မဟုတ်တဲ့ပညတ်တွေ နာမ်တွေမှာ တည်အောင်ထားတာအဖြစ် “ ဧကာရမ္မဏေ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ သဟာဒါနတ္ထေန သမာဓိ ” အတိုင်းဖြစ်တာဟာ သမာဓိပဲ။

ဒီတော့ ကျွန်ုပ်သိတဲ့သမာဓိနဲ့ အခြားနားကြီး ခြားနားနေတာကြောင့်

၉၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒီအကြောင်းဟာ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်း
တွေထဲက (၁၂)ခု မြောက် အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်း
(၁၃) ခုမြောက်အချက်

ကျွန်ုပ်ပွားတဲ့ သမ္မာပညာ အဓိယမဂ္ဂင် (အဓိယမဂ္ဂသမ္မာပညာ)

လူတွေဟာ ကာယ ဝစီ မနောဖြစ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးပြုလုပ်မှုတွေက ဖြစ်လာတဲ့
အသိတွေကို အသိလို့ပြောရမယ်။ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်ဖြစ်တဲ့
ဟဒယလို့ ပြောကြတဲ့ မနော - ဒါတွေပေါ်ရောက်လာတဲ့ အာရုံတွေကိုသိတဲ့အသိကို
အသိလို့ မပြောဘဲ ကိုယ်က ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတို့နဲ့ တုံ့ပြန်ရမယ့်အသိကို အသိလို့ပြောမှာပဲ။

ပြော ပြု နေ တစ်ခုခုပြုတာတိုင်းဟာ အသိနဲ့ပြုတာပဲ။ အသိမပါဘဲ ပြုလုပ်တာဆိုရင်
ပြုလုပ်တာလို့ပြောရတဲ့အဖြစ်မရှိတဲ့ ပြုလုပ်တာပဲ။ ပုံစံပြရင် အိပ်မက်ထဲမှာ ကိုယ်နှုတ်
စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ ပြုလုပ်တာတွေပြရမှာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ပြုလုပ်တာမဟုတ်တဲ့ ပြုလုပ်မှုတွေပဲ။

ပြုလုပ်တာမြောက်တဲ့ ပြုလုပ်မှုဖြစ်ဖို့အတွက် အသိလိုတာပဲ။ အသိဦးဆောင်ပြီး
ပြုလုပ်မှပြုလုပ်တာမြောက်တာပဲ။ ကိုယ်နဲ့လုပ်တာ ဖြစ်ဖြစ်၊ နှုတ်နဲ့အပြောအပြုအလုပ်ကို
လုပ်တာဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်နဲ့ မျက်စိ မျက်နှာ ကိုယ်လက်ဟန်ပန်ထားမှုလုပ်တာဖြစ်ဖြစ် -
ဒါတွေမှာ အသိနဲ့လုပ်မှ အလုပ်လို့ ခေါ်တာပဲ။ အသိမပါရင် အလုပ်ကိုလုပ်နေပေမယ့်
အလုပ်လို့ မခေါ်တာဘဲ။

ဒါကြောင့် လူတွေအတွက် အသိဟာ အရေးကြီးတဲ့ သိစရာပဲ။ ဒီအသိဟာ
လူမှာ အမျိုးမျိုး အများအပြားရှိတယ်။ ဒီအသိတွေ ဘယ်က ရသလဲ၊ မွေးရာက

ပါလာတယ်လို့ ထင်သူကထင်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ဆီက ဒီအသိတွေရတယ်လို့ မှတ်သူက မှတ်ကြတယ်။ တကယ်တော့ ဒီအသိတွေဟာ မွေးရာကပါလာတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆီက ရတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ မွေးရာက ပါလာတာဆိုရင် ကလေးက တည်းက ဘယ်လို ပြောရ ပြုရ နေရမယ်ဆိုတာ သိမှာပေါ့၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆီက ရတာဆိုရင်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် တူသူတွေဟာ ပြောပြနေတွေ တူနေရမှာပဲ၊ မတူတာတွေ အထင်အရှား တွေ့နိုင်တာပဲ။

တကယ်တော့ ဒီအသိတွေဟာ သူတို့ စပြီးအကျင့်လုပ်တဲ့အကျင့်နဲ့ အဲဒီအကျင့်ကို ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှု အကြံတွေက ပေါက်ပွားလာတာတွေပဲ၊ အကျင့်အကြံတွေက အမျိုးမျိုးရှိသလို အဲဒါတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အသိတွေကလည်း အမျိုးမျိုးရှိတာပဲ။

မစောင့်စည်းတဲ့အကျင့်အကြံရှိသူရဲ့ လူ့လောကအသိဟာ မစောင့်စည်းလို့ ဖြစ်သမျှ တွေကို အကောင်းမြင်တွေမြင်ပြီး ဒီလိုလုပ်နိုင်တာကိုဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားကာ ဒီလို မစောင့်စည်းတဲ့ လုပ်ငန်းကို ဆက်ထိန်းထားရမယ်လို့ သိတာပဲ၊ မစောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်အကြံရှိသူရဲ့ အသိလည်း သူကျင့်တာအတိုင်း ဆက်လုပ်ဖို့ ရှိတာပဲ။

စောင့်စည်းတဲ့အကျင့်အကြံရှိသူ၊ စောင့်ရှောက်တဲ့အကျင့်အကြံရှိသူ၊ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့ နှစ်ခုလုံး အကျင့်အကြံရှိသူလည်း သူလုပ်သမျှတွေကို ဂုဏ်ယူကျေနပ်ကာ သူလုပ်သမျှတွေကို သူရတာပဲဆိုပြီး သိတဲ့အသိတွေဖြစ်လို့ အထပ်ထပ်လုပ်နိုင်သမျှလုပ်တာ ကောင်းတယ်လို့ သိတာပဲ။

စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာလည်းမဟုတ်၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်တာ လည်းမဟုတ်တဲ့ အကျင့်အကြံရှိသူကလည်း စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်စရာ၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်စရာမရှိ “ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ ” ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါ မရှိ၊ ဇီဝ မရှိတာတွေကို အာရုံအဖြစ်သိနေတာဟာ အလွန်ကောင်းတာပဲ၊ ဒါဟာ သူ့ရဲ့အဖြစ်ပဲ၊ ဒါကို ပိုင်ဆိုင်တာဟာ သူပဲ၊ ဒီအဖြစ်က လက်မလွှတ်အောင် လုပ်ရမှာပဲလို့ သိတာပဲ။

ပမာဏအမှန်ရှိဖြင့် လူ့လောကကို ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်နဲ့အကြံ ရှိသူရဲ့အသိဟာ သူ့ရဲ့ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်မှုက လူ့လောကကို ဘယ်လို အကျိုးဖြစ်ပွားစေတယ်၊ လူ့လောကအကျိုးဖြစ်ပွားမှုက

၉၆ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကိုယ့်ကိုလည်း ဘယ်လို အကျိုးဖြစ်ပွားစေတယ်၊ ဒီလို မျှတတဲ့ ပမာဏအမှန်ကို သိပြီး အဲဒီလိုပမာဏအမှန် ရှိရှိ အကျင့်အကြံမျိုး ကျင့်ကြံရမယ်လို့ သိတာပဲ။

ဒီပြောခဲ့တဲ့ အသိတွေအားလုံးဟာ မှန်တဲ့ အသိတွေချည်းတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် အကျင့်ရဲ့လမ်းညွှန်တွေ အသိတွေတော့ ဖြစ်ကြတာချည်းပဲ၊ ကိုယ် နှုတ်စိတ်နှလုံး မစောင့်စည်းတဲ့ အကျင့်အကြံရှိသူဟာ သမုတိလိုခေါ်တဲ့ ကာမအကျင့်အကြံရှိသူပဲ၊ သူ့ရဲ့ အသိအမြင်ဟာ ကာမအမြင်ပဲ၊ သူဟာ လူကို လူလိုမမြင်တာ မဟုတ်ပေမယ့် လူထက် ပိုပြီး အရေးကြီး ရှေ့တန်းကျတဲ့ ကာမအမြင်ကိုပဲ သိမြင်သူပဲ။

လူကို လိမ်စရာကောင်းသူလို့ မြင်မလား၊ သတ်ဖြတ်နှိပ်စက်စရာလို့မြင်မလား၊ မေထုန်ကာမအဓမ္မ လုပ်စရာလို့ မြင်မလား၊ သူပိုင်ဆိုင်တာတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်တာတွေဖြစ်အောင် လုပ်စရာလူလို့ မြင်မလား အစရှိသဖြင့် လောကလူကို အဲဒီလို တစ်ခုခု မြင်တာပဲ၊ ခေတ်စကားနဲ့ပြောရင် အမဲဖမ်းစရာလူလား၊ ဖမ်းလို့မရမယ့်လူလားလို့ သိမြင်သူဖြစ်တယ် ပြောရမယ်။

ဒီသူတွေဟာ လောကကို ဖိစီးဖို့၊ ဖျက်ဆီးဖို့၊ ခိုစီးဖို့ပဲ သိမြင်သူဖြစ်တယ်၊ လူ့လောကကို ဖိစီးရမှာလား၊ ဖျက်ဆီးရမှာလား၊ ခိုစီးရမှာလား ဒီအသိအမြင်နဲ့ လောကကို ကြည့်သူဖြစ်တယ်၊ ဒီအသိ အမြင်ဟာ ငြိမ်းချမ်းတဲ့ လူ့လောကကို မဖြစ်စေတဲ့အတွက် အသိအမြင်ပင်ဖြစ်ပေမယ့် မှားယွင်းတဲ့အသိအမြင်လို့ ပြောရမယ့် အသိအမြင်ပဲ။

ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး သုံးပါးနှင့် လူ့လောကကို စောင့်စည်းပေမယ့် စောင့်ရှောက်မှု မရှိတဲ့ အကျင့်အကြံရှိသူရဲ့ လူ့လောကအသိအမြင်ကတော့ လူ့လောကကြီးဟာ ကြောက်စရာလို့ မြင်တယ်၊ လူတွေဟာ ဖိစီးချင် ، ဖျက်ဆီးချင် ، ခိုစီးချင်သူတွေအဖြစ် သိမြင်လို့ပဲ၊ အဲဒီလူ့လောကကို ကျော်လွန်နိုင်တဲ့ အားအင်မရှိဖြစ်ပြီး လူ့လောကကို ကြောက်စရာအဖြစ် မြင်တာပဲ။

လူ့လောကကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်အကြံရှိသူရဲ့ လူ့လောကအသိအမြင်ကလည်း လူကို လူလိုမြင်တာထက် လူမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရပ်ရည်ရူပါ ဘယ်လောက် ပြည့်စုံသလဲ၊ ဘယ်လောက်ချမ်းသာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိသလဲ၊

ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ချစ်စရာဟန်ပန် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ဘယ်လောက် အာဏာ ပါဝါရှိသလဲ၊ ဘယ်လောက် အသိုင်းအဝိုင်း လူချစ်လူခင် ရှိသလဲ- အစရှိတာတွေ ရှိမရှိကို သိမြင်သူဖြစ်တယ်။

လူ့လောကကို ကိုယ်က မိုးရမလား၊ ကိုယ်က ရှိုးရမလား ဆိုတာ ကြည့်ရှု သိမြင်တာပဲ။ ကိုယ်က မက်ရမယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို မက်မယ့်သူလား၊ ကိုယ်က ကြောက်ရမယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို ကြောက်မယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို မမယ့်သူလား၊ ကိုယ်က မရမယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို ချမယ့်သူလား၊ ကိုယ်က ချရမယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို မုန်းမယ့်သူလား၊ ကိုယ်က မုန်းရမယ့်သူလား၊ ကိုယ့်ကို ပြုစုမယ့်သူလား၊ ကိုယ်က ပြုစုရမယ့်သူလား စသဖြင့် လူ့လောကကို ဒီလိုတွေနဲ့ သိမြင်တတ်သူဖြစ်တယ်။

လူ့လောကကို ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်တဲ့ အကျင့်တွေအကြံတွေရှိသူရဲ့ လူ့လောကအမြင်ကတော့ လူ့လောကဟာ တကယ်အရှိ မဟုတ်ဘူး၊ ငါတွေ သူတွေ ယောက်ျားတွေ မိန်းမတွေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သတ္တဝါတွေဆိုတာ သညာဖောက်ပြန်တဲ့ လူတွေအနေနဲ့ သိနေကြတဲ့ အသိမှားတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ဓာတ်သဘာဝ (ပရမတ္ထ)တွေနဲ့ ဘာမှ မရှိနေတာတွေဘဲ ဖြစ်တယ်။ လူ့လောကကို အရှိမဟုတ်တာအဖြစ် သိမြင်သူ ဖြစ်တယ်။

လူ့လောကကို ပမာဏအမှန်ရှိရှိ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ စောင့်စည်း စောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်အကြံတွေရှိသူရဲ့ လူ့လောကအမြင်ဟာ ကိုယ်က သူများတွေ မဟုတ်ပေမယ့် သူများတွေကလည်း ကိုယ်မဟုတ်ပေမယ့် ကိုယ်က သူများတွေကို အမှီသဟဲ ပြုနေသလို သူများတွေကလည်း ကိုယ့်ကို အမှီသဟဲပြုနေတာပဲ။ ကိုယ်နဲ့သူများတွေဟာ ခွဲမရတဲ့ အချင်းချင်းတွေပဲ။

ကိုယ်က သူများတွေရဲ့ စောင့်စည်းတာစောင့်ရှောက်တာခံရသလို သူများတွေက လည်း ကိုယ့်ရဲ့ စောင့်စည်းတာ စောင့်ရှောက်တာ ခံရမယ့်သူတွေပဲ။ ကိုယ်ရော သူရော သူများတွေရော အားလုံးဟာ လူ့လောကဆိုတဲ့ အစည်းအရုံးရဲ့ အစည်းအရုံးဝင်တွေပဲ။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်တာဟာ ကိုယ့်အတွက်လုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။

၉၈ ဘာကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

လူ့လောကအတွက် အလုပ်လုပ်တာပဲ၊ လူတိုင်း အဲဒီလိုချည်းပဲ၊ လောကအတွက် လုပ်နေတာကို ကိုယ့်အတွက် လုပ်တယ်ထင်တာဟာ ထင်တာပဲဖြစ်ပြီး အမှန်မဟုတ်ဘူး၊ သူလုပ်တာဟာ သူစားစရာ ဝတ်စရာ နေစရာ သုံးစရာမဟုတ်ဘဲ လူ့လောကသားတွေ စားကြ ဝတ်ကြ နေကြ သုံးကြဖို့တွေ မဟုတ်လား၊ ကိုယ် စားဝတ်နေတာ သုံးစွဲတာတွေလည်း ကိုယ်လုပ်ထားတာတွေ မဟုတ်ဘဲ လောကဆီကရတာတွေပဲ။

သူများတွေလည်း ဒီလိုပဲ၊ ကိုယ်တို့ သူတို့ သူများတွေတို့ ဆိုတာဟာ လူ့လောကသားတွေပဲ၊ ကိုယ်၊ သူ၊ သူများ ဆိုတာတွေဟာ လူ့လောကရဲ့ ဆဲလ်လို့ခေါ်ရတဲ့ ကလာပ်စီးတွေပဲ၊ ကလာပ်စီးတစ်ခုဟာ အခြားကလာပ်စီး တစ်ခုကို တိုက်ခိုက် ချေဖျက်နေဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး၊ အရုံးပေး ကျွန်ခံနေဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။

လူ့လောကဆိုတာ သူလည်း မဟုတ်ဘူး၊ သူများတွေလည်း မဟုတ်ကြဘူး၊ ကိုယ်လည်း မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါတွေအားလုံးရဲ့ ပေါင်းစည်းညီညွတ်နေတဲ့ အဖြစ်ဟာ လူ့လောကပဲ၊ ညီညွတ်နေဖို့ မျှတနေရမယ်၊ လူဟာ လောကရဲ့ အလုပ်အကျွေးပြုမှုကို ခံယူပြီး လောကကို မလုပ်ကျွေးဘူးဆိုရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ လောကပျက်စီးအောင်လုပ်နေရင်ဖြစ်ဖြစ် မမျှတတာဘဲ၊ ဒီလို မမျှတရင် မညီမညွတ်ဖြစ်ပြီး မငြိမ်းချမ်းမှာဘဲ၊ မျှတတာကို ဆောင်မှ ညီညွတ်ငြိမ်းချမ်းမှာပဲ။

လူ့လောကက ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်ကြတာဟာ မညီညွတ်ကြလို့ဘဲ၊ မျှတကြရင် မညီညွတ်တာတွေပျောက်ပြီး ငြိမ်းချမ်းကြမယ်လို့ လူ့လောကကို သိမြင်တာဟာ ပမာဏအမှန် ရှိရှိ လူ့လောကကို ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးများနှင့် စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်သူရဲ့ အသိအမြင်ပဲ။

လူ့လောကကို သိမြင်တဲ့ အသိအမြင်တွေဟာ အမျိုးမျိုးရှိပေမယ့် သမုတိ အသိအမြင်တွေနဲ့ ဓာတ်သဘာဝ(ပရမတ်) အသိအမြင်တွေဟာ လူ့လောကကို သိမြင်တဲ့ အသိအမြင်မဟုတ်ဘဲ သူတို့ဘဝရှိသလို သိကြတဲ့ အသိအမြင်တွေသာ ဖြစ်တယ်၊ လူ့လောက ဆိုတာ လူသားတွေရဲ့ ပေါင်းစည်း ညီညွတ်ခြင်းဖြစ်လို့ မျှတတဲ့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံးတွေ လုပ်ရမယ်လို့ မျှတတဲ့အမြင်သာ လူ့လောကအသိအမြင်မှာ အမှန်အကန် အသိအမြင် ဖြစ်တယ်။

ဒီအသိအမြင်တွေဟာ အလိုအလျောက်ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ မမွေးမီဘဝက ပါလာတာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ လူ့လောကကို ပမာဏအမှန်အတိုင်း သိမြင်ပြီး သူ့ရဲ့ ပမာဏအမှန်အတိုင်း ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ လောကကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာ တွေ လုပ်ရမယ်၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့ အကျင့်တွေကျင့်ကာ ကြိုးစားမှု နိုးကြားမှု စိတ်ထားမှု အကြံတွေကို ကြံစည်(ဈာန်)ဝင်စားနိုင်ရာက ဖြစ်လာတဲ့ အသိအမြင်တွေပဲ။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ အသိမှန်သမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ “**ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ဖြစ်တယ်**” ဆိုတဲ့အသိ ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ဓာတ်သဘာဝ(ပရမတ်)တွေကို ငါဖြစ်တယ်၊ သူဖြစ် တယ်၊ ယောက်ျားဖြစ်တယ်၊ မိန်းမဖြစ်တယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်၊ သတ္တဝါဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အသိတွေပျောက်ပြီး ဓာတ်သဘာဝ(ပရမတ်)တွေအားလုံးဟာ အနတ္တတွေ ဖြစ်တယ်လို့ သိတဲ့ အသိသာလျှင် မဂ္ဂဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိများ ဖြစ်ကြတယ်။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အသိမှန်သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ ကျွန်ုပ်ရဲ့အသိမှန် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ ခြားနားခြင်းကြီး ခြားနားတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီအကြောင်းဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒ မဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက (၁၃)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၄) ခုမြောက်အချက်

ထေရဝါဒ၏ သံသရာ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုက္ခသံသရာ

ဘုရားရဲ့ အဗျာကတတရားက လမ်းညွှန်ချက်တွေဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အမြင်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်အား ပြောင်းလဲစေခဲ့တယ်၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအမြင်မှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

၁၀၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အင်္ဂါတစ်ဆယ့်နှစ်ချက်အနက် ပထမနှစ်ချက် (အဝိဇ္ဇာ၊သင်္ခါရ)က မမွေးမီကအဖြစ်လို့ မြင်ကြပြီး အဆုံးနှစ်ချက် (ဇာတိ၊ရောမရဏ)က သေပြီးနောင်ဖြစ်မယ့်အဖြစ်လို့ မြင်ကြကာ အလယ်ရှစ်ချက် (ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ)ပဲ အခုလက်ငင်းအဖြစ်လို့ မြင်ပြကြတာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ‘ဧဝံမေသုတံ’ နိဒါန်းခံခဲ့တဲ့ ရှင်အာနန္ဒာလက်မှတ်ပါတဲ့ ဘုရားဟောတာတွေထဲ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟောကွက် ပေါင်း တစ်ရာတစ်ဆယ့်ငါးကွက်လောက်ရှိပေမယ့် အဲဒီဟောကွက်တွေထဲမှာ အဲဒီလိုတွေ တစ်ခုမှ မပါတာဘဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာမှာ အခုလူအဖြစ်နှင့် အခုလူမဖြစ်မီရော ဖြစ်ပြီးအဖြစ်တွေ တစ်ခုတစ်လေမှ မပါဘူး။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာဟာ အရိယသစ္စာဒေသနာပဲ။ သမုတိ သစ္စာဒေသနာနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာဒေသနာ မဟုတ်တဲ့ ဒေသနာပဲ။ ဒါကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာမှာ အခု လူလည်း မပါ၊ ပြီးခဲ့တဲ့ လူလည်းမပါ၊ နောင်လူလည်း မပါတာဘဲပေါ့။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာဟာ လူကိုပြတဲ့ ဒေသနာမဟုတ်ဘဲ လာရောက် ပူးကပ်လာတဲ့ လူမဟုတ်တဲ့ (ရောဂါဘယလို)အရာတွေရဲ့ တစ်ခုကိုတစ်ခု ထောက်ဆ ဖြစ်ပွားပြီး ချာချာလည်နေတဲ့ စက်အဖြစ်ကိုပြတဲ့ ဒေသနာပဲ။ ဒီဒေသနာမှာ စက်နှစ်ပတ်ကိုပြတယ်။ ပထမတစ်ပတ်မှာ အင်္ဂါခုနစ်ရပ်၊ ဒုတိယစက်ပတ်မှာ အင်္ဂါငါးရပ်နဲ့ ပြတာပဲ။

စက်တစ်ပတ် အတွင်းမှာ ဝဋ်သုံးပါး ပါတယ်။ ဒုတိယစက်ပတ်မှာလည်း ဒီလိုပဲ။ အသိဝဋ်၊ အလုပ်ဝဋ်၊ အဖြစ်ဝဋ်တွေပဲ။ အသိက အသိမှား၊ အလုပ်ကလည်း အလုပ် မှား၊ အဖြစ်ကျတော့လည်း အဖြစ်မှားပေါ့။ အဲဒါတွေက ချာချာလည်နေတယ်။ အဖြစ်မှားက အသိမှားကို ဖြစ်စေပြီး အသိမှားက အလုပ်မှားကို ဖြစ်စေကာ အလုပ်မှားက အဖြစ်မှားကို ဖြစ်စေတာပဲ။

အသိမှားတွေကလည်း အမျိုးမျိုး၊ အလုပ်မှားနဲ့ အဖြစ်မှားတွေလည်း ဒီလိုပဲ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ လူတစ်ယောက်တည်းမှာပဲ ဒီအမျိုးမျိုးတွေဟာ ဖြစ်နေကြတယ်။ အသိမှား တစ်မျိုးကြောင့် အလုပ်မှား တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး အဖြစ်မှားလည်း တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ နောက် အသိမှား တစ်မျိုးကြောင့်လည်း နောက်အလုပ်မှား နောက်အဖြစ်မှား တစ်မျိုးမျိုး ဖြစ်တာပဲ။

လူတစ်ယောက်တည်းမှာ အသိမှားအမျိုးမျိုး၊ အလုပ်မှား အဖြစ်မှား အမျိုးမျိုးတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ အသိမှား၊ အလုပ်မှားနဲ့ အဖြစ်မှားတစ်စုံကို ဘဝ၊ ဘဝနိဒါန်း၊ ဘဝနိဂုံး တစ်စုံပဲ။ အသိမှားက ဘဝနိဒါန်း၊ အဖြစ်မှားက ဘဝနိဂုံး၊ အလုပ်မှားက ဘဝပဲ။ ဒါကြောင့် လူတစ်ယောက်မှာ ဘဝတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် အများအပြားကြီး ဖြစ်နေတယ်။

အလုပ်မှားတွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကွဲပြား ခြားနားကြတယ်။ ဘဝနိဒါန်းဖြစ်တဲ့ အသိမှားကလည်း ဒီလိုပဲ။ ဘဝနိဂုံးဖြစ်တဲ့ အဖြစ်မှားလည်း ဒီလိုပဲ ခြားနားကြတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့ကိုယ်ပေါ်မှာ လာပြီးဖြစ်တဲ့ ဘဝတွေဟာလည်း ခြားနားကြတယ်။

လူမှာ ဘဝတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် အများကြီးရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားကို ကြားရသူတွေက လူရဲ့ဘဝတွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် အများကြီးရှိတာကို ပြောတာပဲလို့ နားလည်သွားနိုင်ကြတယ်။ လူရဲ့ဘဝတွေကို လူတွေက သိနေကြလို့ပဲ။ လှည်းသမားဘဝ၊ လှေသမားဘဝ၊ အိမ်ထောင်သည်ဘဝ၊ လူလွတ်ဘဝ အစစတွေပေါ့။ အဲဒီ ဘဝတွေက လူရဲ့ဘဝတွေပဲ။ အခုပြောနေတာက လူမှာဖြစ်တဲ့ ဘဝပဲ။ ဆိုလိုတာက - **“ လူရဲ့ဘဝက လူ့ဘဝ၊ လူမှာဖြစ်တဲ့ဘဝက လူ့ဘဝမဟုတ်တဲ့ဘဝ ”** ပဲ။

လူရဲ့ဘဝက လူကလုပ်လို့ ဖြစ်တဲ့အဖြစ်ပဲ။ လူမှာဖြစ်တဲ့ ဘဝက လူကလုပ်လို့ဖြစ်တဲ့ အဖြစ်မဟုတ်ဘဲ လူမဟုတ်ဘဲ လူကိုပူးကပ်လာနေတဲ့ အကောင်ဘလောင်က လုပ်လို့ဖြစ်တဲ့ အဖြစ်ပဲ။ အဲဒါကိုပဲ အနတ္တ(ကိုယ်မဟုတ်)လို့ ပြောတာပဲ။

လူကို လာပူနေတဲ့ဘဝကို လူတွေမှာမြင်တတ်တဲ့ မျက်စိမပေါက်ကြလို့ မသိကြဘူး။ လူတွေရဲ့ဘဝတွေကိုပဲ ပကတိမျက်စိနဲ့ မြင်နေရလို့ လူတွေက ဘဝလို့ သိနေကြတယ်။ ဒီလိုလူကို ပူးလာတဲ့ဘဝတွေကို မသိကြလို့လည်း လူတွေမှာ ဘဝအပူးခံရတာထဲက မလွတ်နိုင်ဘဲ ချာချာလည်နေကြရတာပဲ။

လူကိုလာပူနေတဲ့ဘဝကို မမြင်သေးပေမယ့် ရှိတယ်ဆိုတာရယ်၊ လူ့ဘဝကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး ဆိုတာရယ်ကို အသိပေးပြီး ပြောချင်တာတစ်ခုကို ပြောရမှာပဲ။ စိန္တိတံ-ကြံတုန်းရှိသေး၊ ပုစ္ဆိ-မေးပြန်ပြီ ဆိုတာမျိုးတော့ ဖြစ်နေမလားပေါ့။ ပြောချင်တာက ဘဝတစ်ခုဟာ နိဒါန်း၊ နိဂုံးတစ်စုံ ရှိတယ်ပြောပြီးပြီပဲ။

၁၀၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီဘဝတစ်စုံဟာ ဒုက္ခသံသရာ တစ်ပတ်ပဲ ဆိုတာကို သိစေချင်တာပဲ။ ဘဝတွေကလည်း အများကြီးဆိုတော့ လူပေါ်မှာ ဒုက္ခသံသရာတွေ လည်နေတာတွေဟာ အများကြီးပဲဆိုတာကို သိရမှာပေါ့။ ဒီတော့ ဒုက္ခသံသရာထဲမှာ လူက လည်နေတာမဟုတ်ဘဲ လူမှာ ဒုက္ခသံသရာကလည်နေတာလို့ ဆိုတာပဲ။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အစဉ်အလာမပျက် သိလာခဲ့ကြတာက သံသရာထဲမှာ သတ္တဝါတွေက လည်နေကြရတယ်။ မွေးကနေ သေအထိမှ သံသရာတစ်ပတ်ပဲ။ မမွေးမီက အကြောင်းတွေကြောင့် အခုအဖြစ်မှာ အကျိုးတွေဖြစ်ပြီး အဲဒီအကျိုးတွေပေါ်မှာ အကြောင်းတွေ ပြန်လုပ်လို့ သေပြီးမှ အဲဒီအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးတွေက ဖြစ်ကြမှာလို့ပဲ။

မမွေးမီကအကြောင်းရဲ့ အကျိုးတွေနဲ့ အဲဒီအကျိုးတွေပေါ် သေပြီး အကျိုးတွေဖြစ်ဖို့ အကြောင်းလုပ်တာတွေပဲ။ မမွေးခင်ကအကြောင်းက ဒီလာ၊ ဒီကအကြောင်းက သေပြီးမှ သွားဖြစ်ပေါ့။ ဒီအဖြစ်မှာလည်း အကျိုး အကြောင်းတစ်စုံပါပေမယ့် အကျိုးကရှေ့ အကြောင်းက နောက် ဖြစ်နေတော့ ဒီအဖြစ်ရဲ့ အကြောင်းအကျိုးမဟုတ်ဘူး။ အကျိုးက အရင်က အကြောင်းရဲ့အကျိုး၊ အကြောင်းကလည်း နောင်ဖြစ်မယ့် အကျိုးရဲ့အကြောင်းပဲ။

ဒီတော့ ထေရဝါဒသံသရာက သုံးဘဝစပ်မှ တစ်ပတ်ပဲလည်တာ ဖြစ်တာပေါ့။ ဒီစနစ်နဲ့ သံသရာလည်လာခဲ့တာ အစမထင်အောင် ကြာခဲ့ပြီလို့မြင်ကြတော့ နောက်ကဘဝတွေ အများကြီးဖြစ်ရပြီပေါ့။ အဆုံးမမြင် လည်ဦးမှာဆိုတော့လည်း နောင်မှာလည်း ဘဝတွေ အများကြီးဖြစ်ပြီး ရှေးဘဝတွေ နောင်ဘဝတွေ လက်ခံတာဖြစ်တော့တာပေါ့။

“အနုမတဂ္ဂေါ ယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရဿ ပုဗ္ဗန္တကောဋိံ အပရန္တကောဋိံ န ပညာပတိ - အနုမတဂ္ဂသံသရာရဲ့ ရှေ့နောက်အစွန်းတွေဟာ မထင်ဘူး ရဟန်းတို့ လို့ ဘုရား မိန့်မှာချက်ကို ဘဝတွေ ရှေ့နောက် အဆုံးအစ မမြင်တာလို့ ဆိုလိုကြတာပဲ။”

တကယ်တော့ ဒီစကားက ဘယ်ဝလုံးဖြစ်ဖြစ် ဆုံးစမထင်ကြောင်း မိန့်ကြားချက် အဖြစ် နားလည်ရမယ့်စကားပဲ။ စက်ဆိုတာ ဝလုံးပဲ။ ဝလုံးဟာ ဆုံးစမရှိတာရဲ့ နာမည်ပဲ။ သံသရာစက်မှာ ဝဋ်သုံးပါး ရှိတယ်။ ဘယ်ဝဋ်ကစပြီး ဘယ်ဝဋ်ကအဆုံးလဲ။ ကိလေသာ ဝဋ်က စတယ်လို့ ပြောချင်စရာ ရှိတယ်။ ဝိပါကဝဋ် မရဘဲ ကိလေသာဝဋ်က ဘယ်လို

ဖြစ်မလဲ၊ ဝိပါကဝဋ် ဆုံးတယ်လို့ ပြောရအောင်လည်း ဝိပါကရှိရင် ကိလေသာမပေါက်အောင် ဘယ်လို တတ်နိုင်ကြလို့လဲ၊ ဝိပါကမရှိဘဲ ကိလေသာ မရှိဘူး၊ ကိလေသာ မရှိဘဲလည်း ကံမရှိဘူး၊ ကံမရှိဘဲလည်း ဝိပါက မရှိဘူး၊ ဒီတော့ အစကို ဘယ်ဟာလို့ ပြောမလဲ၊ အဆုံးလည်း ဒီလိုပဲ ဘယ်ဟာလို့ ပြောစရာမရှိဘူး။

ဒီလို သံသရာမှာ လူ(သတ္တဝါ)လည်တာနဲ့ လူမှာ ဒုက္ခသံသရာလည်တာ ကွဲပြားမှုက ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက ဒီအကြောင်းဟာလည်း (၁၄) ခုမြောက် အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၅) ခုမြောက်အချက်

ထေရဝါဒ၏ အဝိဇ္ဇာ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏
အဝိဇ္ဇာ အယူအဆ

ဗုဒ္ဓဘုရားက သူဘုရားအဖြစ်ရောက်တာဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ဆင်ခြင်ရာမှဖြစ်ကြောင်း ဥဒါန်းလုပ်ခဲ့တာ သိရတယ်၊ အဲဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ အရိယာဖြစ်သူ ဗုဒ္ဓဘုရားက အရိယာအဖြစ် ဟောခဲ့တာဖြစ်တော့ အဲဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ထဲမှာပါတဲ့ စကားလုံး တွေဟာလည်း အရိယာတို့သာ သိမြင်နိုင်တဲ့ စကားလုံးပဲ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီစကားလုံးတွေဟာ အရိယာ မဖြစ်ကြသူတွေအနေနဲ့ ဘယ်လိုမှ မသိနိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေပဲ။

အဲဒါကို သိလွယ်ဖို့ ပုံစံထုတ်ရရင် အခုခေတ်မှာ သိနေကြတဲ့ ဓာတ်တွေကို ရှေးအခါကနဲ့ အခုခေတ်မှာလည်း ခေတ်မမီကြသူတွေအနေနဲ့ ကြားဖူးနေပေမယ့် မသိနိုင်ကြတာဘဲ၊ အဲဒါတွေက ရှေးအခါက ဗမာပြည်သားတွေ မသိခဲ့တဲ့ အောက်စီဂျင်တို့ ဟိုက်ဒြိုဂျင်တို့ပဲ။

၁၀၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အောက်စီဂျင်အကြောင်း ရေးထားတဲ့စာတွေ ဖတ်ရပေမယ့် အောက်စီဂျင်ကို ကိုယ်တိုင် မတွေ့ဖူးသူဟာ အောက်စီဂျင်ကို မသိတာဘဲ၊ အခုလည်း အရိယာတွေသာ သိတဲ့စကားလုံးတွေကို အရိယာမဟုတ်သူတွေက မတွေ့ဖူးတော့ ဘယ်လိုမှ မသိနိုင်တာဘဲ၊ မသိနိုင်တာကို မသိနိုင်မှန်းမသိဘဲ သိတယ်လို့ ထင်တာဟာ ပိုမိုမသိရာ ရောက်စေတာပဲ၊ မသိနိုင်တာကို မသိနိုင်မှန်းမသိဘဲ သိတယ်ထင်ပြီး အဖွင့်ရေးပြတော့ ဖတ်ရသူတွေ ပိုမိုမသိနိုင်ရာရောက်အောင် လုပ်သလိုဖြစ်တာပဲ။

အရိယာတို့သာ သိနိုင်တဲ့အရာတွေကို သိချင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ သိကြရအောင် ရေးပြချင်ရင် ဖြစ်ဖြစ် သိနိုင်တဲ့လမ်းဖြစ်တဲ့ အရိယလမ်းပေါ်ရောက်အောင် တက်ကြည့်ဖို့ လုပ်ကြရမှာပဲ၊ အရိယာဖြစ်မှပဲ အရိယာတို့သာ သိနိုင်တာတွေကို သိတာဖြစ်ပြီး သိပြီးမှပဲ သူများတွေ သိအောင် တင်ပြတာလည်း လုပ်ရမှာပဲ၊ ဒါမှ တင်ပြချက်ကို ဖတ်ရသူတွေအနေနဲ့ အမှန်သိဖို့နဲ့ ဝေးရာဆီ ခေါ်မသွားတာဖြစ်မှာဘဲ၊ နားမလည်တာတော့ ဖြစ်နိုင်ပေမယ့် အမှန်နဲ့တော့ ပိုမိုဝေးသွားတာ မဖြစ်တော့တာပေါ့။

အောက်စီဂျင်ကို မသိပေမယ့် အောက်စီဂျင်အကြောင်း အမှန်တင်ပြတာက မလွဲမှားတဲ့ဂုဏ်တွေ၊ သတ္တိတွေ၊ အသုံးကျတာတွေသိတော့ အဲဒီ ဂုဏ်သတ္တိတွေ၊ အသုံးကျတာတွေကို အသုံးလိုတဲ့သူက အောက်စီဂျင်ကို သိအောင်လုပ်လာမှာပဲ၊ အခုလည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ထဲက စကားလုံးတွေရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိတွေ၊ အသုံးကျတာတွေသိပြီး အသုံးချချင် သူက အဲဒါတွေသိဖို့ အရိယလမ်းကို လျှောက်လာမှာ ဖြစ်လို့ပေါ့၊ ဒါကြောင့် ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ထဲက စကားလုံးတွေရဲ့ အနက်တွေ ပြောမှာပဲဖြစ်တယ်။

အဲဒီအထဲမှာ အဝိဇ္ဇာဆိုတဲ့ စကားလုံး ပါတယ်၊ အဲဒီ စကားလုံးဟာ လူတွေ နှုတ်ဖျားမှာ အများအပြားလည်း ပြောနေကြတယ်၊ အဝိဇ္ဇာအမှောင် ဖုံးတယ်တို့၊ အဝိဇ္ဇာ ညွှန်ထဲက မပေါက်သေးဘူးတို့ ၊ အဝိဇ္ဇာများလိုက်တာတို့ပဲ၊ သူတို့သုံးနေကြတဲ့ စကားလုံးရဲ့ စကားနက်က ဘာတွေလဲ၊ မသိတာဟာ အဝိဇ္ဇာပဲ၊ ဘာကိုမသိတာလဲဆိုတော့ **“သိသင့် တာကို မသိတာ”** လို့ ပြောမှာပဲ၊ သိသင့်တာက ဘာတွေလဲ အမေးရဲ့အဖြေအဖြစ် **“ကံနဲ့ ကံရဲ့အကျိုး မသိတာ”** လို့ ပြောနိုင်တာပဲ၊ သစ္စာလေးပါး မသိတာ၊ ဒုက္ခမသိတာ အစစတွေ ပြောမှာပဲ။

အဲဒီ မသိတာတွေအားလုံးကလည်း မသိရသေးတာတွေချည်းဖြစ်တော့ ရှေ့ဆက်ပြီး ပေါ်အောင်တော့ မပြောနိုင်တော့တာလည်း ဟုတ်တယ်။ ကံနဲ့ကံကျိုး ဆက်စပ်ပုံလည်း မသိဘူး။ ရုပ်နာမ်ဖြစ်ပျက်ဒုက္ခ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ မသိဘူး။ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ လက္ခဏာတွေ မသိဘူးလို့ပဲ။

အဝိဇ္ဇာကို နားလည်တာဟာ ဒီလို မပီမပြင်နဲ့ ပြီးသွားတာမျိုး အဖြစ်မခံရထိုက်ဘူး။ ဘုရားက လောကမှာ အဝိဇ္ဇာဥဉ္စကို ပထမဆုံးဖောက်ခွဲထွက်နိုင်တာ သူပဲဆိုတာမျိုး မိန့်ခဲ့တယ်။ အဝိဇ္ဇာဟာ အလင်းရချင်သူတွေအနေနဲ့ ပထမဆုံး ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးရမယ့်အရာပဲ။ အဝိဇ္ဇာရဲ့ အရကောက်ကိုမှ မသိရင် ဘယ်လို ဖောက်ခွဲကြမလဲ။ ဒါကြောင့် အဝိဇ္ဇာသိဖို့ အလွန်ပဲ အရေးကြီးတာပဲ။

ဘုရားနောက်က လိုက်ကြသူတွေဟာ အဝိဇ္ဇာ ဥဉ္စကိုမှ ကွဲအောင် မခွဲနိုင်ရင် ဘုရားကို မမြင်ဖြစ်ပြီး ဘုရားတခြား လိုက်သူတခြား ဖြစ်မှာပဲ။ ဒါကြောင့် အဝိဇ္ဇာ အနက်ကို ကြိုးစားပြီး သိအောင်လေ့လာဖို့ လိုတာပဲ။

အဝိဇ္ဇာဆိုတာ ဘာလဲ။ ကံကို မယုံဘဲ ကိုယ့်ခံစားချက် ကောင်းမယ်ထင်ရာ လုပ်နေတာတွေ၊ ကံကိုယုံပြီး ကံကောင်းလုပ်နေတာတွေ၊ လိုချင်စရာ ဘာမှမသိအောင်နဲ့ ဘာမှမရှိအောင် လုပ်နေတာတွေ အဲဒီအလုပ်သုံးမျိုးကို လုပ်ရမယ့်အရာတွေပဲလို့ သိမှားတာတိုင်းဟာ အဝိဇ္ဇာပဲ။

ဒီအလုပ်သုံးမျိုးဟာ အကျိုးများဖို့လည်း မဖြစ်နိုင်တာနဲ့ ထင်သာမြင်သာရှိရှိ ရိုးသားဖို့လည်း မဖြစ်နိုင်တဲ့ အလုပ်သုံးမျိုးပဲ။ ဒါကြောင့် မလုပ်ရမယ့် အလုပ်သုံးမျိုးပဲ။ ဒီအထဲက ကိုယ့်ခံစားချက်အတွက်ဆိုရင် လုပ်မယ်ဆိုသူဟာ လူ့လောကနဲ့ ပဋိပက္ခဖြစ်မှာပဲ။ အကြောင်းကတော့ လူတိုင်းကလည်း ခံစားချက်ရှိကြသူတွေဆိုတော့ သူ့ခံစားချက်က သူများတွေ ခံစားချက်တွေ ထိခိုက်တာဆိုတော့ အဲဒီသူတွေ မခံစားနိုင်ဖြစ်မှာမို့ အကျိုးမများနိုင်တာဘဲ။ ရိုးသားဖို့ဆိုတာတော့ ဝေးလို့ပေါ့။

ကံယုံပြီး ကောင်းတာလုပ်တာတွေရဲ့ အကျိုးများတာမဖြစ်နိုင်ပုံ ထင်သာမြင်သာ ရှိရှိ မရိုးသားတာဖြစ်နိုင်ပုံတွေကလည်း ရှင်းနေတာပဲ။ ကောင်းတာလုပ်ရင် အဲဒီကောင်းတာကို ခံရတဲ့သူတွေ ကောင်းပုံမျိုး ကိုယ်ခံရမယ်ဆိုတာ အယုံသွင်းထားခံရလို့သာ ယုံသူ

၁၀၆ ဘဒ္ဒကောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဖြစ်နေတာပဲ။ ကိုယ်က လုပ်သူပဲ။ ခံရတဲ့သူရဲ့ခံရပုံမျိုး လုပ်သူမှာ ဘယ်လိုဖြစ်ပါ့မလဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလိုယုံပြီးလုပ်လို့ အကျိုးမများနိုင်တာဘဲ။ မရိုးသားနိုင်တာလည်း အလွန် ထင်ရှားတယ်။

ကိုယ်က ‘သူများကို ကူညီတာကို’ ဘန်းပြတယ်။ တကယ်က ‘သူများကို ကူညီချင်တာ မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်က ကူညီသူအဖြစ်ရချင်’လို့ အဲဒါဖြစ်အောင် အကူအညီခံလူတွေကို အသုံးချတာပဲ။ အကူအညီခံလူတွေ လိုအပ်နေတာသိပြီး လိုအပ်နေတာကို ဖြည့်ဆည်း ပေးချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ကူညီတာမဟုတ်ဘဲ ဟုတ်သလိုလို လုပ်လို့ပဲ။

အဲဒါနဲ့စပ်ပြီး ကြားဖူးတာ တစ်ခု ပြောရမယ်။ ရဟန္တာလို့ နာမည်ကျော်တဲ့ ဝေဘူဆရာတော်ကြီးဟာ မိုင်တစ်ရာလောက် ခရီးကို ကားတန်းရှည်ကြီးနဲ့ ခရီးကြွတယ်။ လမ်းမှာ အချို့ရည် ကပ်ကြသူတွေလည်း တစ်နေရာမှာ ကပ်သူအများအပြားနဲ့ နေရာတွေလည်း အများအပြားပဲ။ တစ်နေရာမှာ ဆရာတော်ကြီးဟာ နေလွဲပြီးစပဲရှိသေးတော့ ဆွမ်းစားပြီးစပေါ့။ ကပ်လာတဲ့ အချို့ရည် ခွက်တိုင်းကို ဆရာတော်ကြီး နှုတ်ခမ်းနဲ့ထိပြီး ပြန်ပေးရတယ်။

အဲဒီလိုလုပ်ရတာတွေ အတွက် ဆရာတော်ကြီး ဘယ်လောက် ပင်ပန်းမလဲ။ အာပတ်သင့်လည်း ခံရသေးတယ်။ မလိုအပ်ဘဲ မသောက်ကောင်းတာ သောက်ရလို့ပေါ့။ အချို့ရည်ကပ်ကြသူတွေဟာ ဆရာတော် အတွက်လား၊ ကပ်ကြသူဖြစ်တဲ့သူတို့ အတွက်လား၊ မြင်ရအောင်ပြတာက ဆရာတော်အတွက်ပဲ။ မမြင်ရဘဲ အမြတ်ယူတာက သူတို့အတွက်ပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုတွေ ထင်ရှားပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးကို ပူဇော်သလိုလိုနဲ့ သူတို့အတွက် ဆရာတော်ကြီးကို အသုံးချလိုက်ကြတာပဲ။

လိုချင်စရာ မလိုချင်စရာ ဘာမှမသိအောင်နဲ့ ဘာမှမရှိအောင် လုပ်တာတွေရဲ့ အကျိုးများမှုမရှိတာနဲ့ မရိုးသားမှုဖြစ်တာတွေကလည်း အလွန်ထင်ရှားတာပဲ။ လူမှာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် စိတ်(ဦးနှောက်) ရှိတာပဲ။ ဒါတွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အဓိပ္ပာယ် ဖော်ဖို့ပါလာတဲ့ဟာတွေပဲ။ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်ရင် လိုချင်စရာနဲ့ မလိုချင်စရာတွေ ပေါ်မှာစိုးပြီး အဓိပ္ပာယ်ဖော်ဖို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွေလို စုပြီးမှတ်ပေးတာတွေကို အလုပ်

မလုပ်အောင် လေ့ကျင့်ထားကြတာပဲ။

လိုချင်စရာနဲ့မလိုချင်စရာ သိတာဟာ အလိုမကြီးအောင်နဲ့ အမျက်မထွက်အောင် မတတ်နိုင်ဘူးဆိုပြီး အမှတ်သညာတွေကို အလုပ်မလုပ်အောင်လုပ်တာပဲ။ အလိုမကြီးတာနဲ့ အမျက်မထွက်တာဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလို ဖြစ်လိုရတဲ့အကျိုးထက် ကောင်းတာနဲ့မကောင်းတာကို မသိတဲ့အဖြစ်တွေဖြစ်လို့ အကျိုးနည်းမှုဖြစ်တော့ အတိုင်းမသိ ဆုံးရှုံးတာဖြစ်တာပဲ။

ရှေးအခါက နာမည်ကျော် ဗန်းမော်ဆရာတော်ကြီးဟာ မန္တလေးမှာ ဆွမ်းခံသွားရင်း ကျင်ကြီးစွန့်ချင်စိတ်ကို မထိန်းနိုင်တော့တာနဲ့ လမ်းဘေးမှာပဲ လူတွေကို သူက မမြင်ရအောင် သပိတ်ကို ခေါင်းစွပ်ပြီး ကျင်ကြီးစွန့်တာလုပ်တယ်။ “**မြင်လို့ ရှက်တာ၊ မမြင်ရင် မရှက်ဘူး**”ဆိုပြီး သပိတ်ခေါင်းစွပ်တာလို့ ပြောကြောင်း သိရတယ်။

တကယ်တော့ ရှက်တယ်ဆိုတာ မလုပ်သင့်တာကို မလွဲမရှောင်သာ လုပ်ရတဲ့အခါ မလုပ်သင့်ဘူးလို့ အသိဖြစ်တာရဲ့ နာမည်ပဲ။ ‘**ရှက်**’ ဆိုတာ ပါဠိ ‘**ဟိရိက**’ ရဲ့ ပါဠိပျက်နဲ့ တူပါတယ်။ ‘**ဟ**’ နဲ့ ‘**ရ**’ ပေါင်းတော့ ‘**ရှ**’ ဖြစ်ပြီး ‘**က**’ ကို အသံဝက်လုပ်တော့ ‘**ရှက်**’ ဖြစ်တာ ဖြစ်မှာပဲ။ မလုပ်သင့်တာကို မလွဲမရှောင်သာလို့လုပ်ရပေမယ့် မလုပ်သင့်ဘူးလို့ သိနေတာဟာ နောင် မလုပ်မိဖို့ ကျင့်နေတာပဲပေါ့။

မလုပ်သင့်တာဟာ ရှက်သင့်တာပဲ။ မရှက်အောင် သပိတ်ကို ခေါင်းမှာစွပ်တာဟာ မလုပ်သင့်တာဘဲ။ မမြင်လို့ မရှက်ရင် မလုပ်သင့်တဲ့ အလုပ်ကို နောင်မှာ လုပ်ဦးမှာပဲပေါ့။ အခုလည်း လိုချင်စရာ မလိုချင်စရာတွေကို မသိအောင် သညာတွေကို ဖျက်ပစ်တာဟာ လိုချင်စရာ မလိုချင်စရာကို သိတဲ့အခါ အလိုလောဘနဲ့ အမျက်ဒေါသ ဆက်ပြီးဖြစ်စေဖို့ လုပ်သလို ဖြစ်တာပဲ။

တကယ်လည်း အဲဒီလို ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီအထဲက တစ်ခုပြောရမယ်။ လိုချင်စရာ မလိုချင်စရာတွေကို မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင် အမြဲလိုလို လုပ်နေတဲ့ ဒကာမတစ်ယောက်ရဲ့ သမီးတစ်ယောက်က ပြောတယ်။ သူက အိမ်ရှေ့ပိုင်းမှာ အလှပြင်ဆိုင်ဖွင့်ထားတယ်။ သူ့အဖေကလည်း အိမ်ရှေ့ခန်းမှာထိုင်စရာရှိတော့ လာထိုင်နေတာကို သူ့အမေက ဘာမှမသိအောင်နဲ့ မရှိအောင်လုပ်ရာက အိမ်ပြန်လာပြီး သူ့အဖေထိုင်နေတာမြင်ရင် ရှင်က ဒီမှာ ဘာလို့ ထိုင်နေတာလဲလို့ ရန်လုပ်တယ်။

၁၀၈ ဘဒ္ဒကောဋိ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဖေက နောက်ဖေးထိုင်ပြန်ရင်လည်း ဒီချောင်ထဲမှာ ဘာလို့ ထိုင်နေတာလဲလို့ ရန်လုပ်ပြန်တယ်လို့ ပြောတာသိရတယ်။ သူ့အဖေဟာ သူ့အမေ အိမ်ပြန်လာရင် နေစရာမရှိအောင် ဖြစ်ရတယ်လို့ သိရတယ်။

သိလျက်နဲ့ လုပ်တာဆိုတော့ ပြောင်တာရွတ်တာဖြစ်ပေမယ့် လိုမလိုတွေမသိအောင်နဲ့ မရှိအောင်လုပ်သူတွေက မသိတဲ့အတွက် လိုမလိုတွေရဲ့ စက်ကွင်းက ဘယ်လိုမှ မလွတ်ကင်း နိုင်တဲ့ မရိုးသားမဖြူစင်နိုင်သူတွေဘဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးနေသူ၊ လူရာမဝင်အောင် လုပ်နေသူ၊ လူထဲက ထွက်ပြေးနေသူဖြစ်တော့ မရိုးသားတာပေါ့။

ပြောခဲ့တဲ့ အလုပ်သုံးမျိုးရဲ့ အကျိုးမများပုံနဲ့ မရိုးသားပုံတွေဟာ အဲဒီအလုပ်တွေထဲ ရောက်နေလို့သာ မမြင်ရပေမယ့် အလွန်ထင်ရှားတာတွေ ဖြစ်ကြောင်း ပြောချက်တွေပဲ။ အဝိဇ္ဇာဟာ ဒီလိုဖြစ်တဲ့အလုပ်သုံးမျိုးထဲက တစ်မျိုးတိုင်းကို သူ့အပိုင်းနဲ့ လုပ်သင့်တယ်၊ လုပ်တာမှန်တယ်လို့ သိပေးတဲ့ အမှားအသိရဲ့ နာမည်ပဲ။

အဝိဇ္ဇာရဲ့ ဒီလိုသိပေးတဲ့အမှားအသိတွေဟာ သိသူကို ချာချာလည်စေတာတွေပဲ။ ဒုက္ခရောက်စေတာတွေပဲ။ ဘယ်လိုလဲဆိုတာ နည်းနည်း ကြည့်ရမယ်။ အဝိဇ္ဇာက ဟုတ်တယ်လို့သိပေးတဲ့ အလုပ်သုံးမျိုး တစ်မျိုးမျိုးတိုင်းဟာ လုပ်သူကို လုပ်ရတာအတွက် နှစ်သက်တာ ဖြစ်စေတယ်။ ခေတ်အသိနဲ့ဆိုရင် အင်ဒိုမိန်း ထွက်တာပဲ။ အင်ဒိုမိန်းဟာ စွဲစေတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီအလုပ်တွေလုပ်ပြီးပေမယ့် အဲဒီအလုပ်တွေကို လုပ်ခဲ့ရတာထဲမှာ ဇာတ်ဝင်တာ မဖြစ်အောင် မတတ်နိုင်ဘူး။

အဲဒီလို လုပ်ခဲ့တာဟာ မှန်တယ်၊ အဲဒါ ငါပဲ၊ အဲဒါ ငါ့ဟာပဲလို့ အစွဲဇာတ်ဝင်တာပဲ။ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးသူများကို မူးယစ်ဆေးက မူးယစ် အစွဲဇာတ်ဝင်စေတာလိုပဲ။ မူးယစ်အစွဲဇာတ်ဝင်သူဟာ ဝန်းကျင်လူ့လောကကို အရှိအတိုင်းမသိတော့ဘဲ မူးယစ် အစွဲဇာတ်ဝင်သူအသိနဲ့ ဖရိုဖရဲ အလွဲလွဲ အချော်ချော် သိတော့တာတွေဖြစ်သလိုပဲ။ အလုပ်မှာ ဇာတ်ဝင်သူလည်း လူ့လောကကို ပကတိအရှိအတိုင်း မမြင်တော့ဘဲ အစွဲဇာတ်ရှိသူ အလျောက် ပုံဖော်ပြီးမြင်တဲ့ အသိမှားအဝိဇ္ဇာတွေ ဖြစ်တာပဲ။

မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးသူဟာ မူးယစ်ဆေးအစွဲဇာတ်က သုံးသူရဲ့ ပကတိလူ့အဖြစ်ကို

ပျောက်ကွယ်သွားအောင် မူးယစ်သူအစွဲဇာတ်အသွင် အသွင်းခံရတာ အထင်အရှားပဲ။ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးသူဟာ မူးယစ်ဆေးဝါးရဲ့ ကျေးကျွန် အစွဲဇာတ်ဝင်သလို အလုပ်မှား သုံးမျိုး တစ်မျိုးလုပ်သူဟာလည်း အလုပ်မှားရဲ့ ကျေးကျွန် အစွဲဇာတ်ဝင်ပြီး ပကတိ လူ့လောကကို သူ့အစွဲဇာတ်နဲ့ လျော်တာတွေပဲ သိမြင်ကြားနာတွေ သိနိုင်တော့သူဖြစ်လို့ လူ့လောကအရှိကို မသိနိုင်တဲ့ အဝိဇ္ဇာအသိရှိသူဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့ ချာချာလည်တော့တာပေါ့။ အဝိဇ္ဇာက အဝိဇ္ဇာကိုပဲ ပြန်ရောက်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အကျိုးမများဘဲ မရိုးသားတဲ့ အလုပ်သုံးမျိုးကိုပဲ လုပ်စေကာ အဲဒီအဝိဇ္ဇာအသိကိုပဲ ပြန်ဖြစ်နေရတော့ လူဟာ လွတ်လပ်သူ၊ ငြိမ်းချမ်းသူ မဖြစ်နိုင်တော့တာပေါ့။

ဒီအဝိဇ္ဇာရဲ့ အဖြစ်ဟာ လူမှာဖြစ်နေပေမယ့် လူကဖြစ်နေတယ်လို့ သိရတဲ့အသိ မဟုတ်တာဘဲ။ မျှော့တွေကျွတ်တွေက လူကို သွေးဖောက်ပြီး စုပ်တွယ်နေတာလိုပဲ သွေးဖောက်စုပ်တွယ်တာကို ခံရသူက ခံရတယ်လို့ အသိမဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို လူတွေမသိကြတာဖြစ်ပြီး အဲဒီအဝိဇ္ဇာကို မဖောက်ခွဲနိုင်ကြတာဘဲ။ လူ့လောကမှာ မရှိတဲ့ ကျင့်စဉ်လမ်း တစ်ခုဖောက်နိုင်ရာက အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲပြီး သိတတ်တာရခဲ့သူရဲ့ ရခဲ့တာအရ နောက်သူတွေလည်း အဲဒီ လမ်းလျှောက်ပြီး သိကြရတာဖြစ်တယ်။

ဒါကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို ဖောက်ခွဲပြီးသိတဲ့ ဘုရားရဲ့လမ်းစဉ်ပေါ် မလျှောက်နိုင်ကြ သေးဘဲ အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အလုပ်မှားတွေကို လုပ်ပြီး အဝိဇ္ဇာသိဖို့ အခြေခံ(ပါရမီ)တွေ လုပ်နေတယ်ဆိုသူတွေအတွက် အဝိဇ္ဇာသိဖို့ဟာ အရာမဟုတ်တာဘဲလို့ ပြောလိုက်တယ်။

ကျွန်ုပ်ရဲ့ အဝိဇ္ဇာအသိ(ပြောချက်)ဟာ ထေရဝါဒရဲ့ အဝိဇ္ဇာအသိမျိုးလို ကံနဲ့ ကံရဲ့အကျိုးသိတာတို့၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့ရဲ့ ဥဒယ၊ ဝယတို့ ဖြစ်ပုံနဲ့ ငြိမ်းရာ သိတာတို့နဲ့ ဘယ်လိုမှ စပ်ဟပ်လို့ မရအောင် ခြားနားလွန်းတဲ့ အနေမှာ ရှိတာပဲ။

ဒီတော့ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက ဒီအဝိဇ္ဇာအသိဟာလည်း (၁၅)ခု မြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၆) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒ၏ သင်္ခါရ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏
သင်္ခါရ အယူအဆ**

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ထဲက အင်္ဂါရပ်တွေရဲ့အရ မှန်အောင် ကောက်ဖို့ မလွယ်ဘူး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ နက်နဲတယ်၊ လူမှာ ဒုက္ခအဖုံဖုံဖြစ်တာတွေဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ၊ ဒီလိုဒုက္ခတွေဟာ လူတွေမှာ မလွတ်တမ်း အရောက်ခံနေကြရပေမယ့် လူတွေ မသိကြတာဘဲ၊ ဥပမာပြောရင် လူ့သမိုင်း မစခင်ကတည်းက ခွေးရူး အကိုက်ခံရသူဟာ ခွေးရူးအပြန်ခံရမှာပဲ၊ အဲဒါ ဘာကြောင့်ခွေးရူးပြန်တယ်ဆိုတာ အပြန်ခံရတဲ့သူတွေ မသိကြဘူး၊ လွန်ခဲ့တဲ့ရာစုနှစ်နည်းနည်းကမှ ခွေးရူးပိုး အကူးခံရမှန်းသိပြီး ခွေးရူးမပြန်အောင် လုပ်နိုင်ကြတယ်။

နောက် တစ်ခုလည်း ပြောစရာရှိတယ်၊ ကိုယ်နေနေတဲ့ ကမ္ဘာကြီးဟာ ရပ်မနေဘူး၊ လည်နေတယ်၊ ရပ်မနေဘူးလို့ သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံး လူတွေ မသိခဲ့ကြဘူး၊ ရာစုနှစ်လေးငါးခုလောက်ကမှ ဒါကို သိကြရတယ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်း ဒုက္ခတွေဖြစ်နေတာလည်း လူ့သမိုင်း မတင်ခင်ကတည်းကပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့အထိ လူမှာဖြစ်တဲ့ဒုက္ခဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲလို့ လူတွေ သိကြတဲ့အဖြစ် မရောက်သေးအောင်ဘဲ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဘယ်လောက် နက်နဲ လိုက်သလဲပေါ့။

ဒါကြောင့် စက်ထဲက အစိတ်အပိုင်းတွေမှန်အောင် အရကောက် နိုင်ရမယ်၊ ဒါမှ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ နက်နဲတဲ့အဖြစ်ဟာ ပေါ်လွင်သိမြင်မယ်၊ သင်္ခါရဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ ဒုတိယအစိတ်အပိုင်းပဲ၊ ဒီအစိတ်အပိုင်းဟာ ဘာတွေလဲ၊ လူတွေမှာရှိတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး သုံးပါးဖြစ်တဲ့ ကာယ ဝစီ မနောတွေနဲ့ လူတွေအပေါ် အသိပေးဆက်သွယ်တဲ့အခါ

လွန်ကျူးတဲ့ ဆက်သွယ်မှုတွေပဲ။

လွန်ကျူးတယ်ဆိုတာ ပုံမှန်ဆက်ဆံတာ မဟုတ်ဘဲ ဆက်ဆံမှုအပိုနဲ့ အလိုတွေရဲ့ နာမည်ပဲ။ အဆက်ဆံခံရမယ့် လူအပေါ် မြင်တာက မမှန်တော့ သူမြင်တဲ့လူနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး လွန်ကျူးချက်တွေဟာ အပိုအလိုမရှိဘဲ အံ့ကိုက် ဆက်ဆံတာဆိုပြီး ဆက်ဆံလို့ အပိုအလိုတွေ ဖြစ်တာပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီလွန်ကျူးတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်မှုတွေဟာ အမှားတွေပဲ။ အမှားဖြစ်ပေမယ့် ဆက်ဆံသူကိုယ်တိုင်က မှားသိနေတော့ အမှားကိုအမှား လို့မသိဘဲ အမှန်လို့ပဲ သိနေတယ်။ သူ့ကို အမှန်မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောပြသူရှိလည်း နားမလည်နိုင်ဘူး။ ပြောပြမှုကို နားထောင်သူကိုယ်တိုင်က မှားသူဖြစ်နေလို့ပဲ။ ဒါကြောင့် သူ့ကို အမှန်ပြောပြသူကို သူလိုမသိတတ်တဲ့လူအဖြစ်ထင်ပြီး မသိဘဲလာပြီး ဆရာ လုပ်တယ်လို့ဆိုကာ ရန်သူလိုတောင် မှတ်ယူတတ်တယ်။

ဆက်ဆံပုံတွေကတော့ ကံနဲ့ ကံကျိုးယုံပြီး စောင့်စည်းတာတွေ၊ စောင့်ရှောက်တာ တွေနဲ့ ဆက်ဆံတာလည်းရှိတယ်။ ကံနဲ့ ကံကျိုးအယုံတွေကို မျက်စိမှိတ်ထားပြီး သူခံစားမှု ကောင်းမယ်ထင်တဲ့ ဘယ်သူနစ်နာတာမှမရှောင်တဲ့ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်မှုတွေနဲ့ ဆက်ဆံတာလည်း ရှိတယ်။ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်၊ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက်တာလည်း မဟုတ်အောင် စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်စရာတွေကို မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင်နေတာနဲ့ ဆက်ဆံတာလည်း ရှိတယ်။

ဒီဆက်ဆံမှုတွေဟာ လူ့ရဲ့ပကတိ ဆက်ဆံမှုမဟုတ်တဲ့အတွက် လူမွေးဖွား လာတာနဲ့အတူ အလိုအလျောက်ပါလာနေတာတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ ဝန်းကျင်ရဲ့ ဆက်ဆံတဲ့ ပုံစံတွေမှာ သဘောကျသွားပြီး အတုခိုးကျင့်ရာက ရလာတဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေဖြစ်တယ်။

ဝန်းကျင်ရဲ့ ဆက်ဆံတဲ့ပုံစံတွေကို သဘောမကျတတ်တာကို သဘောကျအောင် သွန်သင်တာတွေလည်း အများအပြားနဲ့ အမျိုးမျိုးတွေ လုပ်ကြတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ကြတယ်။ ဝန်းကျင်ရဲ့ဆက်ဆံမှု ပုံသဏ္ဌာန်တစ်ခုခုကို သဘောကျသွားပြီးဆိုရင် သူ ကျင့်ခွင့်ကြိုတဲ့အခါ သဘောကျထားတဲ့ ဆက်ဆံမှုမျိုး ဆက်ဆံကြည့်တဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်တာပဲ။

၁၁၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကောင်းတဲ့ ဆက်ဆံမှုဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းတဲ့ ဆက်ဆံမှုဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒါတွေကလွတ်တဲ့ ဆက်ဆံမှုဖြစ်ဖြစ် လေ့ကျင့်လို့ အောင်မြင်သွားရင် သူ့အကျင့်အောင်မြင်တာအတွက် နှစ်သက်ဝမ်းသာမှု ဖြစ်တာပဲ။ (အင်ဒိုမိန်း ထွက်တာပေါ့) ဒါကြောင့် အဲဒါကို စွဲလန်းပြီး အဲဒီအဖြစ်ဟာ သူ့ဘဝဖြစ်သွားတာပဲ။

အဲဒီလိုစွဲလန်းမှုက အဲဒီအကျင့်တွေဟာ မှန်တယ်လို့ အဲဒီအကျင့်အတွက် အကြောင်းကို ပြန်ပြီးဖြစ်တည်စေတာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျင့်မိတဲ့ အကျင့်မှာ ချာချာလည်တော့တာပဲ။ အဲဒီ ချာချာလည်နေတဲ့ အဖြစ်က သူ့အဖြစ်လို့ ထင်ရှားတဲ့ကိုယ် (သက္ကာယ)ဖြစ်တော့တာပဲ။ တကယ်တော့ လူတွေ သိကြတာပဲ။ မူးနေသူကို အမူးသမား၊ ခိုးသူကို သူခိုး၊ ဆိုးသူကို လူဆိုး၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်သူကို နတ်(နာထ)، လိုလားမလိုလားကင်းသူကို သူတော်စင်(ဗြဟ္မာ)လို့ သိကြတာပဲ။ လူတွေဟာ လူတွေကို အမှုတွေနဲ့ မှတ်ပြီး သိကြတာပဲ။

လူတွေကသာ အဲဒီလိုသိကြတာမဟုတ်ဘဲ အသိခံရသူကိုယ်တိုင်ကလည်း အဲဒီလိုပဲ သိနေတယ်။ မိုက်တဲ့အမှုလုပ်သူကလည်း သူ့ကိုယ်သူ လူမိုက်လို့ သိတယ်။ ငါ့လို လူမိုက်ကို ဘယ်သူယှဉ်ခံမလဲဆိုပြီး မာန်တွေ ထောင်ထုတ်တယ်။ ကောင်းတဲ့သူဆိုရင်တော့ မပြောနဲ့တော့ပေါ့။ ကာမတွေက လွတ်အောင်နေနိုင်သူက ‘ငါလိုလူ ဇမ္ဗူမှာ အရှားပဲ’ လို့ မာန်ဝင်တာပဲ။

တကယ်တော့ အဲဒါတွေဟာ အမှန်တွေမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအမှုတွေက သူ့အသိနဲ့ လုပ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး ကောင်းမကောင်းအမှုတွေ မဟုတ်ကြလို့ဘဲ။ ဒါတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဂုဏ်လုပ်ရမယ့်အမှုတွေ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်လုပ်သင့်လို့ လုပ်လိုက်တာဖြစ်လို့ အမှန်လုပ်ရပ်တွေလို့ မှတ်ရမှာတွေ မဟုတ်ဘူး။

အကြောင်းကတော့ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကိုယ့်အသိနဲ့ လုပ်လိုက်တာမဟုတ်ဘဲ သူများလုပ်တာကို အားကျရာက အဲဒါကို မှန်တယ်၊ ငါလုပ်လို့ဖြစ်ရင် ငါ့ဟာပဲ၊ အဲဒါ ငါပဲလို့ အစွဲအလန်းနဲ့လုပ်တာတွေပဲ။ အစွဲအလန်းဟာ ကိုယ်မှ မဟုတ်တာဘဲ။ အစွဲအလန်းဆိုတာ ဟုတ်တာကို ဟုတ်တဲ့အတိုင်း သိတာမဟုတ်ဘဲ မဟုတ်တာကို ဟုတ်တယ်လို့ သိတာရဲ့ နာမည်ပဲ။ အဲဒီတော့ အစွဲအလန်းဟာ ကိုယ့်အသိ ဘယ်ဟုတ်သေးတော့လို့လဲ။

ကိုယ့်အသိမဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ မြင်တာ ကြားတာ တွေးတာတွေလည်း တကယ် ရှိနေတဲ့အရာတွေ မဟုတ်ဘူး၊ အရူးက မြင်ချင်ရာမြင်၊ ကြားချင်ရာကြား၊ တွေ့ချင်ရာတွေပြီး သိချင်ရာသိတာက ဟုတ်တဲ့အမှုဖြစ်သေးတော့ရဲ့လား၊ အဲဒီတော့ အဲဒီအမှုတွေဟာ ကိုယ့်အမှု ကိုယ့်အမှန်ဆိုတာ ဖြစ်သေးတော့လို့လား။

ဒါကြောင့် ဒီကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုနဲ့ ကောင်းမကောင်း မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင် လုပ်မှုတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ လုပ်လိုက်ပေမယ့် ကိုယ့်အသိနဲ့လုပ်တာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ကိုယ့်အမှုလို့ ပြောလို့မရတဲ့ အမှုတွေပဲ၊ ဒါကိုထင်ရှားအောင်ပြောရင် အရူးဟာ ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်တာတွေ လုပ်နေပေမယ့် အဲဒီအလုပ်ဟာ အရူးခံရတဲ့လူရဲ့ အသိနဲ့ အလုပ်တွေလို့ မပြောရဘဲ ရူးတဲ့အသိနဲ့လုပ်နေတာတွေဖြစ်လို့ပဲ။

ရူးတဲ့အသိဟာ အရူးခံရတဲ့လူရဲ့ အသိမဟုတ်ဘဲ အရူးရဲ့အသိပဲဖြစ်တယ်၊ အမူးသမားရဲ့ ပြောဆို ပြုမူ နေထိုင်မှုဆိုရင် ပိုပြီးပေါ်လွင်တာပဲ၊ မမူးတဲ့လူ ပြောဆိုပြုမူနေ ထိုင်တာနဲ့ တခြားစီပဲ၊ အဲဒါဟာ မူးသူရဲ့အသိနဲ့လုပ်တာနဲ့ မမူးသူရဲ့အသိနဲ့လုပ်တာရဲ့ ကွာခြားမှုပဲ။

ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ လုပ်တာတူပေမယ့် အသိခြားနားတာအလျောက် ကွဲပြား မှုတွေ ဖြစ်တာပဲ၊ အမူးသမားရဲ့အသိဟာ မမူးသူရဲ့အသိလို မှန်တဲ့အသိ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် မူးတဲ့အခါ ပြောပြုနေတွေဟာ အမူးခံရတဲ့လူရဲ့ ပြောပြုနေမဟုတ်တာလို အဖြစ်မျိုးပဲ၊ စုန်းပူးသူ၊ နတ်ဝင်သူ၊ ဓာတ်စီးသူ ဆိုသူတွေရဲ့ ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်တာနဲ့ ခြားတာ အထင်အရှားပဲ၊ အကြောင်းအရာရော ဟန်ပန်ပုံစံပါ တခြားစီပဲ။

အပူးအဝင် အစီးခံရသူရဲ့ အသိဟာ ပူးချိန် ဝင်ချိန် စီးချိန် ကပ်ချိန်မှာ အပျောက်ခံရပြီး အပူးခံရသူရဲ့ အသိမဟုတ်တဲ့ အသိ ဖြစ်နေတာပဲ၊ အသိသာမဟုတ်၊ အသိနဲ့ အတူဖြစ်ကြတဲ့ ခံစားတာ၊ မှတ်သားတာ၊ တုံ့ပြန်ရှင်သန်တာတွေလည်း ဒီလိုပဲ မဟုတ်တာတွေဘဲ၊ အသိ-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၊ ခံစား-ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ မှတ်သား-သညာက္ခန္ဓာ၊ တုံ့ပြန်-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ပြောပြုနေ-ရူပက္ခန္ဓာ အားလုံး ခန္ဓာတွေဟာ အပူးအဝင် အစီးခံရသူရဲ့ ခန္ဓာတွေမဟုတ်ကြဘဲ အဲဒီသူရဲ့ခန္ဓာတွေ အပျောက်ဆုံးခံနေ ရတာဖြစ်တယ်၊ ပူးဝင်စီးတာတွေ ထွက်သွားတဲ့အခါ သူဘာတွေ ပြောပြုနေခဲ့တာတွေ မသိတော့တာဘဲ။

၁၁၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီပူးဝင်စီးနေတုန်းက ဆရာရဲ့ ရိုက်ပုတ်တာခံရလည်း အဲဒီခံရတာတွေဟာ နာကျင်ပေမယ့် အဲဒီနာကျင်တာလည်း နာကျင်တယ်လို့ မသိတော့တာဘဲ၊ ဒီပြခွဲတာတွေဟာ မသိမှုနဲ့ပြောပြနေအလုပ်တွေဟာ မသိမှုမဖြစ်တဲ့ ပကတိလူရဲ့ ပြောပြနေအလုပ် မဟုတ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ဖို့တွေပဲ၊ မသိမှုဖြစ်တဲ့ မှားယွင်းမှုဟာ မူးသူ၊ ရူးသူ၊ ပူးသူတွေလိုပဲ မူးသူ၊ ရူးသူ၊ ပူးသူတွေ မမူး မရူး မပူးသူတွေနဲ့ ခန္ဓာ တခြားစီပဲ၊ မူးသူ ရူးသူ ပူးသူက တစ်ယောက်၊ မမူး မရူး မပူးခင် အရင်က တစ်ယောက်ပေါ့။

ခိုးဆိုးသူဟာ ခိုးဆိုးသူတစ်ယောက်၊ မခိုးဆိုးမီအရင်က တစ်ယောက်ပဲ၊ ကံယုံ အသိနဲ့ ပေးကမ်းကူညီသူလည်း ပေးကမ်းကူညီသူက တစ်ယောက်၊ ပေးကမ်းကူညီတာ မလုပ်မီ သူ့ရဲ့အရင်က တစ်ယောက်ပဲ၊ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်နဲ့ မစောင့်စည်း မစောင့်ရှောက် စရာတွေကို မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင် လုပ်သူဟာလည်း လုပ်သူကတစ်ယောက်၊ မလုပ်မီ သူ့ရဲ့အရင်က တစ်ယောက်ပဲ။

ပူးတာ ဝင်တာ စီးတာ ကပ်တာဖြစ်နေသူဟာ သူက တစ်ယောက်၊ သူ့အရင်က တစ်ယောက်ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒါတွေ ထွက်သွားတဲ့အခါ အဲဒါတွေ ဖြစ်နေသူမရှိတော့ဘဲ အရင်ကသူပဲ ပြန်ဖြစ်တာတွေ့ရပေမယ့် ခိုးဆိုးသူ၊ ပေးကမ်းကူညီသူ အစစ ကောင်းမကောင်း အလုပ်တွေနဲ့ အဲဒီအလုပ်တွေရဲ့ လုပ်စရာတွေကို မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင်လုပ်သူတွေဟာ အဲဒါတွေမလုပ်မီ အရင်ကလူအဖြစ် ပြန်မရောက်တော့တာဘဲ၊

ဒါကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်တဲ့ အဲဒီအမှုတွေဟာ အသစ်ဖြစ်တဲ့အဖြစ်ကို ရုန်းကန် တော်လှန်လိုက်တာပဲ၊ မကောင်းရာက ကောင်းရာကို ဖြစ်ဖြစ်၊ ကောင်းရာက မကောင်းရာကို ဖြစ်ဖြစ် ဒါမှမဟုတ် အဲဒါတွေက ကောင်းမကောင်း လုပ်စရာကို မသိတာနဲ့ မရှိတဲ့အမှု ဖြစ်မြဲပဲ၊ ဒါကြောင့်ပဲ အဲဒီ သင်္ခါရထိုက်တဲ့ အမှုတွေကို ဘဝလို့လည်း ပြောရတာပဲ။

ဘဝကို ခေတ်လူတွေပြောကြတဲ့ ပေါ်လွင်တဲ့စကားတစ်ခု ရှိတာပဲ၊ အဲဒါက ဘဝဆိုတာ **‘တိုက်ဖွဲ’** လို့ပဲ၊ သင်္ခါရဟာလည်း **‘တိုက်ဖွဲ’**ပဲ၊ သင်္ခါရဖြစ်တဲ့သူကနေ သူ့အရင်က ဖြစ်နေတဲ့လူကို ပျောက်ပျက်သွားအောင် တိုက်ထုတ်ပစ်လို့ပဲ၊ အဲဒီဘဝကို လူသာမန်တွေ မသိကြဘူး၊ သူတို့က ဘဝဆိုတာ လူတွေမှာ သာမန်မျက်စိနဲ့မြင်နိုင်တဲ့ ကလေးဘဝ၊ လူကြီးဘဝ၊ သားဘဝ၊ အဖေဘဝ၊ ဈေးသည်ဘဝ၊ လယ်သမားဘဝ

အစစတွေပဲ သိကြတယ်၊ ဒါတွေက သမုတိသစ္စာနယ်က သိကြတဲ့ ဘဝတွေပဲ။

နောက်တစ်မျိုး ဘဝလို့ သိတာလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဖြစ်ပျက်တာတွေကို ဘဝလို့ သိတာပဲ။ အဲဒီဘဝက ပရမတ္ထသစ္စာကို သစ္စာခံတဲ့သူတွေ သိကြတဲ့ဘဝပဲ။ အဲဒါတွေပဲ လူသာမန်တွေ မြင်ကြတယ်။ ကောင်းမကောင်း အစစ ကံသင်္ခါရဘဝကိုတော့ လူတွေ မသိကြဘူး၊ ဘုရားနဲ့ ဘုရားရဲ့အသိပေးချက် နားလည် သူတွေပဲ သင်္ခါရကို ဘဝမှန်း သိကြတယ်။

ဘုရားဟောတွေထဲမှာ ဘဝလို့ပြောရင် အဲဒီ ဘဝကိုပဲ ပြောတာလို့ နားလည်ရမှာပဲ။ အဲဒီ သင်္ခါရကို ဘဝလို့ပြောတာကို မသိရင် သမုတိနဲ့ ပရမတ်ဘဝတွေပဲလို့ ယူမိမှားကြတာပဲ။ ဘုရားက “ **ဘဝေါဟံ ဘယံဒိသ္မာ ဘဝဉ္စ ဝိဘဝေသီနံ** ” အစရှိတဲ့ မိန့်ကြား တာထဲက ဘဝဟာ အရိယသစ္စာကို သစ္စာခံသူတို့သိကြတဲ့ သင်္ခါရဘဝပဲ။

ဓမ္မစကြာမှာ “ **ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ** ” ဆိုတဲ့ဘဝ၊ “ **နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗေါ** ” ဆိုတဲ့ဘဝတွေလည်း အတူတူပဲ။ ဘဝကြီးကိုးပါးဖြစ်တဲ့ ကာမဘဝ၊ ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၊ စတုဝေါကာရဘဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၊ သညီဘဝ၊ အသညီဘဝ၊ နေဝသညီနာသညီဘဝ တွေမှာ ပါတဲ့ဘဝတွေလည်း အရိယာတို့သိတဲ့ သင်္ခါရဘဝတွေပဲ။

အဲဒီသင်္ခါရတွေဟာ မဂ်တွေလို့လည်း ပြောရတာတွေပဲ။ အရိယမဂ်တော့ မဟုတ်ဘူး၊ အရိယမဂ်က ဂတိငြိမ်းရာကို ရောက်တဲ့လမ်းပဲ။ သင်္ခါရတွေက ဂတိအမျိုးမျိုးဆီကို ရောက်တဲ့လမ်းဖြစ်လို့ လမ်းကို မဂ္ဂလို့ခေါ်တာဖြစ်ပြီး သင်္ခါရကလည်း လမ်းဖြစ်တာကြောင့် မဂ်လို့လည်း ပြောရမယ်။

လူဟာ ရောက်ရာနေရာက သင်္ခါရလမ်းပေါ် တက်လျှောက်လိုက်တာနဲ့ အဲဒီ ရောက်ရာနေရာကို ကျောခိုင်းထွက်ခွါတာပဲ။ သင်္ခါရကလည်း လူလားမမြောက်သေးတဲ့ ဘာသင်္ခါရမှ အပြုမမြောက်သေးရာက သင်္ခါရဖြစ်တဲ့ ကံဆိုးကံကောင်းနဲ့ အဲဒါက အလွတ်ဖြစ်တဲ့ ကံတစ်ခုခု ပြုလိုက်တာနဲ့ လူလားမမြောက်သေးတဲ့ မြင်သူတိုင်း ချစ်ကြည်မှု ရတဲ့လူအဖြစ်ကို နောက်ချန်ထားခဲ့တော့တာပဲ။

၁၁၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကြောက်စရာလူသား၊ ချစ်စရာလူသား၊ နားလည်စရာမကောင်းတဲ့လူသား ဘဝရတော့တာပဲ။ ဘာသင်္ခါရကံမှ မလုပ်ရသေးတဲ့ ကြည်ကြည်စင်စင်လူအဖြစ် ပြန်မရတော့တာဘဲ။

ဒီသင်္ခါရကိုပဲ အဘိသင်္ခါရလို့လည်း ပြောရတယ်၊ ဘဝလို့လည်း ပြောရတယ်၊ ကံလို့လည်း ပြောရတယ်၊ ဒုက္ခလို့လည်း ပြောရတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ အရတူနာမည် ငါးမျိုးပဲ။ ဘုရားက “ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ ဒုက္ခာ၊ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ ” အစစ ဟောရာမှရတဲ့ သင်္ခါရဟာ ဒီသင်္ခါရအနက် သိကြတာပဲ။

သာမန်လူတွေက ပြုလုပ်ဖန်တီး ထားတာ အမျိုးမျိုးကို သင်္ခါရထင်တာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါက သမုတိသစ္စာကို သစ္စာခံသူတို့ရဲ့ အသိပဲ။ ကံစိတ်ဥတုအာဟာရ အကြောင်းတွေ ပြုပြင်ထားခံရတဲ့ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တွေကို သင်္ခါရလို့ သိတာကတော့ ပရမတ္ထသစ္စာကို သစ္စာခံသူတွေရဲ့ သင်္ခါရအသိပဲ။ လူသေတာကို သင်္ခါရမို့ ပျက်စီးတယ်လို့ သိတာက သမုတိသိတာပေါ့။

သင်္ခါရနဲ့စပ်ပြီးပြောခဲ့တာ ကုန်လောက်စုံလောက်ပြီပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုတိယအင်္ဂါ ဖြစ်တဲ့ သင်္ခါရအရ ဖြစ်တာနဲ့ မဖြစ်တာတွေ ပြောခဲ့တာပဲ။ ဒီ သင်္ခါရအမြင်တွေဟာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ သင်္ခါရအမြင်တွေနဲ့ ကွဲလွဲတာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒ မဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲက ဒါက (၁၆)ခု မြောက် အကြောင်းပဲပေါ့။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရဲ့ခြင်းအကြောင်း
(၁၇) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒ၏ ဝိပါက်ခွာ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏
ဝိပါက်ခွာ အမြင်**

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ လူမှာဖြစ်နေတဲ့ မလိုလားစရာ စိုးရိမ်သောက ဖြစ်မှုတွေ၊
ငိုကြွေး ပရိဒေဝ ဖြစ်မှုတွေ၊ ဆိုးရွားတဲ့ခံစားမှု ဒုက္ခဖြစ်မှုတွေ၊ စိတ်ပျက်မှု ဒေါမနဿ
ဖြစ်မှုတွေ၊ ပူလောင်မှု ဥပါယာသဖြစ်မှုတွေကို ဖတ်ပြချက်တွေပဲ။ လူတွေဟာ
စိုးရိမ်သောက စတာတွေ ဖြစ်တဲ့အခါ အဲဒီအဖြစ်ရဲ့အကြောင်းကို ဘယ်သူက နှိပ်စက်လို့၊
ဖျက်ဆီးလို့ အစစ သိကြတယ်။

ဒီလိုသိတာဟာ မှားတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်တွေ့ ထင်သာ မြင်သာ
ဖြစ်တဲ့အရာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ခံရတာရဲ့ ပင်မအကြောင်းလည်း မဟုတ်ဘူး။
ထင်သာမြင်သာရှိတယ် ပြောပြီး ပင်မအကြောင်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာ နားလည်ရခက်စရာပဲ။
ဒါကို ဥပမာနဲ့ကြည့်ရမယ်။ ကြွက်ဟာ ကြောင်ရဲ့ အခုတ်ခံရတာရဲ့အကြောင်းက ကြောင်လို့
ပြောစရာရှိပေမယ့် ကြောင် အခုတ်ခံရခြင်းရဲ့ ပင်မအကြောင်းဟာ ကိုယ်က ကြွက်ဖြစ်နေလို့ပဲ။
ကိုယ်က ကြွက် ဖြစ်နေရင် ကြောင်က ဘယ်လို ခုတ်ပါ့မလဲ။

အဲဒါနဲ့ ထပ်တူပုံစံတစ်ခုထုတ်ကြည့်ရင် မယားကို နှိပ်စက်တဲ့ လင်ယောက်ျားတွေ
အများအပြားရှိကြတယ်။ ဒါတွေဟာ လင်ယောက်ျားတွေနဲ့ ဆိုင်တယ်လို့ ပြောကြတာပဲ။
တကယ်တော့ လင်ယောက်ျားအနှိပ်စက် မခံရအောင် နေတတ်တဲ့ မယားဖြစ်ရင်
လင်ယောက်ျားက ဘယ်လို နှိပ်စက်မလဲ။ စိုးရိမ်သောက အစစ ဖြစ်နေကြသူတွေဟာ
သူတို့ကို စိုးရိမ်သောက သွင်းပေးသူကို အပြစ်တင်ကြတယ်။

၁၁၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကိုယ်က စိုးရိမ်သောက အသွင်းခံသူမဖြစ်ရင် စိုးရိမ်သောကသွင်းပေးသူက ဘယ်လိုသွင်းလို့ရမလဲ၊ ကိုယ့်မှာ မလိုလားမှုတစ်ခုခုဖြစ်ရင် မလိုလားမှုဖြစ်စေသူကို မလိုလားမှုဖြစ်ရခြင်းရဲ့ တရားခံအဖြစ် မြင်ကြတာဟာ လူ့ဓမ္မတာဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီဓမ္မတာဟာ မကျော်လွှားနိုင်တဲ့ လူ့လောကရဲ့ ဓမ္မတာဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် လူ့လောကမှာ သည်းခံခြင်းတရားဟာ ရှိနေပေမယ့် မလိုလားမှု တစ်ခုခုဖြစ်လာပြီဆိုရင် သည်းခံနိုင်သူဆိုတာ မရှိသလောက် ရှားပါးတာပဲ။

သည်းခံတယ်ဆိုတဲ့သူဟာလည်း ပြန်လှန်နိုင်တဲ့ အင်အားမရှိလို့ ပြုသမျှ နုနုကြသူများ ဖြစ်နေတာတွေ့ရမှာပဲ၊ ဒါမှမဟုတ် မလိုလားမှုဟာ မှန်ပေမယ့် ခံရသူအနေနဲ့ အခြေအနေ မရပ်တည်နိုင်အောင် မဖြစ်ဘဲ ပုံမှန်ရပ်တည်မှုက များစွာမရွေ့လျားသူတွေပဲ သည်းခံကြတာလည်း တွေ့ရစရာ ရှိတယ်။

“ ခန္တီ ပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ ” လို့ ဘုရားက သူ့ရဟန်းတွေကို ဩဝါဒ ပေးတယ်၊ ရဟန်းတွေ ဘယ်လို သည်းခံကြသလဲ၊ သည်းခံနိုင်အောင် ဘယ်လို အသိတွေပေးသလဲ၊ ဘုရားရဲ့ အရိယမဂ်လမ်းကို လျှောက်နေသူဟာ ဒုက္ခကို သိသူပဲ၊ ဒုက္ခဆိုတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ဘာကို ပြလိုလဲ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ကိုယ့်ကိုယ် ကို ဘာ(သတ္တဝါ)ကောင် ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို အသိပေးတာပဲ။

ကိုယ့်ကို လူမိဘက မွေးတဲ့လူလို့ သိနေတယ်၊ လူဖြစ်တဲ့ကိုယ့်ကို လူဖြစ်ကြတဲ့ တခြားသူတွေက နှိပ်စက်ခံရလို့ စိုးရိမ်သောကတွေ ဖြစ်နေရတယ်လို့ပဲ သိကြတယ်၊ လူအချင်းချင်းဆိုရင် လက်ရည်တူပဲ၊ သူတို့က ကိုယ့်ကို ဘယ်နှိပ်စက်နိုင်မှာလဲ၊ သူတို့က ကိုယ့်ကို နှိပ်စက်နိုင်နေတာဟာ လူ(သတ္တဝါ)ချင်း အတူ မဟုတ်လို့ဘဲ၊ သူက ဘာသတ္တဝါ ဖြစ်ပြီး ကိုယ်က ဘာသတ္တဝါဖြစ်နေလို့လဲ၊ နိုင်တဲ့အမျိုးအစားသတ္တဝါက ရှုံးတဲ့ အမျိုးအစား သတ္တဝါမို့ နိုင်စားနိုင်တာပဲ၊ အဲဒါကို မြင်လို့ သည်းခံနိုင်တာပဲ၊

အနိုင်ယူသူ (သတ္တဝါ)အဖြစ်လည်း မမြင်၊ အနိုင်ခံရသူ (သတ္တဝါ)အဖြစ်လည်း မမြင်ရင် ဘယ်အမြင်နဲ့ သည်းခံမလဲ၊ ငါ့ကို သူက နိုင်စားတာအတွက် သူ့ကို ငါက မကျေနပ်ဘူးလို့ ဖြစ်မှာပဲ၊ အဲဒီမှာ ငါတွေ သူတွေ ဖျောက်တာကတော့ ထပ်ခါထပ်ခါ အနိုင်ခံနေရတာက မလွတ်မြောက်ဖို့ဘဲ ဖြစ်စေမှာပေါ့။

နိုင်သူရှုံးသူတို့ရဲ့ သတ္တဝါ အကောင်ပလောင် အဖြစ်မြင်ပြီး သည်းခံတာက ဒီလို အနိုင်ယူတာ မခံရအောင် ကိုယ်ဖြစ်နေတဲ့ (သတ္တဝါ)အကောင်ပလောင်နေရာက ကိုယ်ရွှေ့ပေးရပြီး အနိုင်ခံရမှုက လွတ်လပ်တာပေါ့။

ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သိဖို့ တော်တော်လိုပါတယ်။ ဒါသိဖို့ အရိယမဂ်ကို ကျင့်ရမယ်။ အရိယမဂ်က မြင်တတ်တဲ့ မျက်စိပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က အမြင်ခံရတဲ့ အာရုံပဲ။ အာရုံပဲရှိပြီး မျက်စိမရှိရင် မမြင်နိုင်တာဘဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မသိရင် သတ္တဝါရဲ့ အဖြစ်ကို မသိနိုင်တာဘဲ။ သတ္တဝါရဲ့အဖြစ်ကို မသိရင် သည်းခံဖို့ခွင့်လွှတ်ဖို့ မတတ်နိုင်တာဘဲ။ ဒီလိုမတတ်နိုင်ရင် ဒုက္ခရေယဉ်ကြော မျောတာခံရမှာပဲ။

ဒါကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သိအောင် လေ့လာရမှာပဲ။ သိရင်သတ္တဝါ အကောင်ပလောင်တွေ ဘယ်လိုဖြစ်တာ သိလာမှာပဲ။ ကံသင်္ခါရတွေဟာ သတ္တဝါအကောင်ပလောင်တွေရဲ့ အကြောင်းရင်းမူလပဲ။ ကံသင်္ခါရထဲမှာ စေတနာလို့ ပြောကြတဲ့ စေ့ဆော်တဲ့ သဘောကလေးလို့ ပြောရပေမယ့် အဲဒါကလေးတစ်ခုတည်း အထီးကျန်ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ သိတာလည်း ပါတယ်။ ခံစားတာလည်း ပါတယ်။ မှတ်သားတာလည်း ပါတယ်။ လှုပ်ရှား(ရုပ်သဘာဝ) တွေလည်း ပါတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးလုံး ပါတယ်။

အဲဒီသင်္ခါရပြုပြီးသွားရင် ပြုတဲ့လူမှာ အဲဒီသင်္ခါရဇာတ်ဝင်တာ ခံရတာပဲ။ အဲဒီဇာတ်အဝင်ခံရသူမှာဖြစ်တဲ့ ဇာတ်ဝင်တဲ့သဘောတရားတွေက သင်္ခါရ အတိုင်းပဲ။ သင်္ခါရမှာ သိရှိခံစား မှတ်သားတုံ့ပြန် ရှင်သန်တွေဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ရုပ်တွေ ပါဝင်သလို ဇာတ်ဝင်တာတွေမှာလည်း ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ တွေပါတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ခန္ဓာငါးပါးတွေပဲ။ အဲဒါတွေ ဖြစ်တာကို ဇာတ်ဝင်တယ်၊ ဇာတ်ဖြစ်တယ် ပြောရတာပဲ။

သင်္ခါရပြုပြီးလို့ သင်္ခါရပြုတာ မရှိတော့ပေမယ့် သင်္ခါရပြုစဉ်က ပါဝင်တဲ့ သဘောတရားတွေအတိုင်း ဖြစ်နေတာတွေဟာ ဇာတ်ဝင်တယ်ဆိုတဲ့ ဇာတ်ဖြစ်တာပဲ။ ဇာတ်သဘောတွေဖြစ်တာကို နားလည်အောင် ပုံဆောင်ပြောရင် နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက် ဗမာပြည်ရောက်လာပြီး ဗမာအပြုအမူကို မလုပ်သေးရင် နိုင်ငံခြားသားဇာတ်နဲ့ နေသူပဲဖြစ်သေးရာက ဗမာမှုတွေဖြစ်တဲ့ စကားပြောတာ စားတာ ဝတ်တာ ဆက်ဆံတာတွေ လုပ်ပြီးဆိုရင်

၁၂၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီ နိုင်ငံခြားသားဟာ ဗမာဇာတ်ဝင်တာပဲ။ သူပြုတဲ့အတိုင်း သူဖြစ်နေတာတွေဟာ ဇာတ်ဝင်တာတွေပဲ။ ဇာတ်ဝင်တာဟာ ပြုတာနဲ့ ထပ်တူဖြစ်ပေမယ့် ခြားနားတာက ပြုတာမှာ အားအင်ထည့်ပြီး လုပ်နေရတယ်။ ဖြစ်တာက အလိုအလျောက်ဖြစ်ပြီး အားအင် မထည့်ရဘဲ လုပ်တာပဲ။

အဲဒီတော့ အဲဒီဇာတ်ဝင်တာဟာ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ၊ ဘယ်မှာ ဖြစ်တာလဲလို့ မေးစရာ ရှိတယ်။ လူတွေပြောလေ့ရှိတာမှာ ညာဉ်ကပ်နေတာလို့ပဲ။ အဲဒီညာဉ်က ဘယ်မှာ ကပ်နေတာလည်းဆိုတာအတွက် အဖြေက စိတ်ပဲပေါ့လို့ ပြောကြမှာပဲ။ စိတ်က နှလုံးထဲမှာ လို့လည်း သိနေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် နှလုံးလဲတာတို့၊ စက်နှလုံးထည့်တာတို့ လုပ်လာတော့ အဲဒါ မဟုတ်တာ အသေအချာ ပြောနိုင်လာတယ်။

တကယ်တော့ ဇာတ်ဝင်တာဟာ ဦးနှောက်မှာ အသိထုတ်ပေးတာတွေ အပြောင်း ခံရတာရဲ့ နာမည်ပဲ။ ဘုကြောင့် အပြောင်းခံရတာလဲဆိုရင် အပြောင်းခံရစရာတွေဖြစ်အောင် ဦးနှောက်ကို အလုပ်တွေလုပ်စေလို့ပဲပေါ့။ နိုင်ငံခြားသားဟာ ဗမာဇာတ်ဝင်အောင် ဗမာလို ပြောပြနေတာတွေကို ဦးနှောက်နဲ့လေ့ကျင့်လုပ်ဆောင်ရတာပဲ။ အလေ့အကျင့်ရတော့ အဲဒီသူဟာ ဗမာလိုပြောပြနေတွေလုပ်တဲ့ ဗမာဇာတ်ဝင်တာပဲ။

ဗမာလိုလုပ်တာဟာ ဗမာဦးနှောက်ဖြစ်အောင် လုပ်တာပဲ။ လုပ်ပြီးသွားလို့ ဗမာဦးနှောက်အဖြစ် ခံရသွားတာဟာ ဗမာဇာတ်ဝင်တာပဲ။ ဗမာလိုပြောပြနေတွေ လုပ်နေပေမယ့် ဦးနှောက်ထဲ ဝင်တာမဖြစ်သေးရင် ဗမာဇာတ် မဝင်သေးတာဘဲ။ ဗမာလိုပြောပြနေလုပ်တာမှာ မငြိသေးတဲ့အတွက် ဗမာဇာတ် မဝင်သေးဘူး။

ဗမာလိုပြောပြနေလုပ်တာမှာ ငြိသွားပြီဆိုရင် ဗမာဇာတ်ဝင်တဲ့အလုပ် အောင်မြင်သွားလို့ ဗမာဇာတ်ဝင်တာ ဖြစ်တာပဲ။ တခြားဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေ့လာတဲ့ သဘောနဲ့ အကျင့်တွေကို လုပ်ကြည့်တာမှာ ငြိသွားပြီဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်တာ အောင်မြင်သွားပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် အခြားဘာသာကနေပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာပြောင်းတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဇာတ်ဝင်တာပဲ။ လုပ်တဲ့အလုပ်မှာ ငြိရင် အဲဒီအလုပ် ဇာတ်ဝင်တာပဲပေါ့။

လူမှာ ဦးနှောက်ပါတယ်။ ရှေးအခါက အဲဒီဦးနှောက်ဟာ ဘာ အလုပ်ကို လုပ်တယ်

မသိကြဘူး၊ မကြာခင်ရာစုနည်းနည်းမှာမှ ဦးနှောက် အလုပ်ကို သိစပြုလာကြတယ်။ အဲဒီဦးနှောက်ဟာ အပြင်ဘက်ကို မျက်စိ နား နှာခေါင်း လျှာ ကိုယ် (နှာမ်)အဖြစ် ဖြန့်ထုတ်ထားတာတွေနဲ့ အတွင်းမှာ ဗဟိုဦးနှောက်လို့ ရှိတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ဦးနှောက်ပဲ။ အဲဒီဦးနှောက်မှာ ဥသ္မာဓာတ် ဒါမှမဟုတ် တေဇောဓာတ် ခေတ်ဝေါဟာရနဲ့ဆိုရင် လျှပ်စစ် ဓာတ်ဝင်နေတာဟာ လူအသက်ရှင်နေတာပဲ။ အဲဒါ ပြတ်သွားရင် လူသေတာပဲ။

လူမှာ သူ့ကိုစွန့်သူ အလုပ်အမျိုးမျိုး လုပ်နေကြတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေက မရေတွက်နိုင်လောက်အောင် များတယ်။ အဲဒါတွေ လုပ်တာကို ဦးနှောက်ကပဲ ထိန်းချုပ်နေတယ်။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်က မြင်စရာကြားစရာ အစစတွေကိုလည်း ဗဟိုဦးနှောက်ကပဲ လိုလားစရာ မလိုလားစရာ တန်ဖိုးဖြတ်ပြီး အလျော်နဲ့ဆန့်ကျင် တစ်မျိုးမျိုး တုံ့ပြန်ဖို့လည်း အဲဒီ ဦးနှောက်ကပဲ လုပ်တယ်။

အဲဒီ တုံ့ပြန်ချက်တွေက လျော်သလား မလျော်သလားလည်း ဦးနှောက်ကပဲ ဆုံးဖြတ်တယ်။ လူမှာအကျိုးဖြစ်စေတယ်လို့ ဦးနှောက်က ဆုံးဖြတ်ရင် အဲဒါကို လျော်တယ်ပေါ့။ အဲဒီလိုဆုံးဖြတ်တာကို ဦးနှောက်က လုပ်ဖို့ ထပ်ခါထပ်ခါဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်စေတာပဲ။ လျော်နဲ့မလျော်ကို ဦးနှောက်က ခံစားချက်နဲ့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ ခံစားချက်ကောင်းရင် လျော်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်တာပဲ။ အဲဒီဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ ငါလုပ်ရမယ့်ဆုံးဖြတ်ချက်ပဲ၊ ငါ့ရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ပဲ၊ ငါ့အမှန်ဆုံးဖြတ်ချက်ပဲလို့ ဦးနှောက်မှာ အစီအစဉ်(ဆော့ဝဲလ်) လုပ်ထားလိုက်တယ်။

ဒီတော့ အဲဒီ ဦးနှောက်အစီအစဉ် (ဆော့ဝဲလ်) နဲ့ ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ရှု နားထောင် တွေ့ထိ တွေးသိပြီး သိတာ ခံစားတာ မှတ်သားတာ တုံ့ပြန်တာ ရှင်သန်တာတွေ လုပ်တာပဲ။ သင်္ခါရုပြုတဲ့ ရှုထောင့်နဲ့ အာရုံအသစ်တွေကို ချဉ်းကပ်တော့ သင်္ခါရုထောင့်က အတိုင်း အာရုံတွေ ယူနိုင်တာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရု ဝိညာဏ် ဝိပါကံခန္ဓာတွေပဲပေါ့။

ရှုထောင့်တစ်ခုတည်းအရကြည့်ရင် မမှန်ကန်မမျှတနိုင်တာကို မသိတဲ့ အဝိဇ္ဇာကို အကြောင်းခံပြီး ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး သိစေချက်အမှားဖြစ်တဲ့ တုံ့ပြန်ချက် သင်္ခါရတွေ လုပ်တာကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ဝိပါကံခန္ဓာတွေဖြစ်တာကို အဲဒါအမှန်ပဲ၊ ဒါငါ့ဟာပဲလို့ လုပ်ပြန်တော့

၁၂၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

မသိမှုတပတ်လည်တော့တာ ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခဝဲ လည်တာပဲ။

လူတွေမှာ လူလောကကို မသိဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်တစ်ခုတည်းသိတဲ့ အသိဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်ခံစားချက်ကောင်းတာ လုပ်တာဟာ မှန်ကန်တာပဲ။ လူလောကနဲ့ ဆက်ဆံရေးမှာ မျှတတာ မမျှတတာ မသိဘူးဆိုတဲ့ အသိနဲ့ မမှန်မကန်အသိကို ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင်ပြီး လူလောကကို ဆက်ဆံတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေ အကောင်းဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတာဖြစ်ဖြစ် အဲဒါတွေကို မသိတာတွေ မရှိတာတွေဖြစ်ဖြစ် ဆက်ဆံကြတာကြောင့် အဲဒီဆက်ဆံတာတွေရဲ့ အနိမ့် အမြင့်တွေအလိုက် ဆက်ဆံသူတွေမှာ ဦးနှောက်အစီအစဉ် (ဆော့ဝဲလ်)ရှိသူတွေ ဖြစ်ကြပြီး လူလုပ်ရှားမှုတိုင်းကို ဦးနှောက်အစီအစဉ် (ဆော့ဝဲလ်) က ချုပ်ကိုင်ထားတော့ သူတို့ဆက်ဆံမှု အမျိုးမျိုးအလိုက် လူပုံစံတွေလည်း အနိမ့်အမြင့် အမျိုးမျိုး အဖြစ်ခံနေကြရတာပဲ။

လူ့ဥပဓိပုံလို အဲဒီလူရဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးအမှုတွေက ဖန်တီးတာပဲ။ ကိုယ့်ထက်မြင့် သူဟာ ကိုယ့်ကိုနိုင်စားမှာပဲ။ အဲဒါကို ကိုယ်ကနိမ့်လို့ နိုင်စားခံရတာလို့ မမြင်ဘဲ နိုင်စားသူက ကိုယ့်အပေါ်ဆိုးလို့ နိုင်စားတာပဲလို့ နိုင်သူအပေါ်မကျေနပ်ဖြစ်ပြီး လူလောကကို ပိုမိုမမြင်နိုင် ဖြစ်တာပဲ။ ငါက ကြွက်ဖြစ်နေလို့ ကြောင်ဖြစ်သူရဲ့ဖမ်းစားခံရတာဟာ သဘာဝပဲလို့ မြင်တတ်ရင် ကိုယ့်ကို နောင်အခါ ဖမ်းအစားမခံရအောင် ကြွက်ဘဝက ရုန်းထွက်ဖို့ ကြိုးစားမိမှာပေါ့။

ဒီတော့ ဒီ ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဝိပါက်ခန္ဓာအမြင်တွေဟာ ထေရဝါဒရဲ့ အမြင်တွေနဲ့ စပ်ဟပ်လို့မရအောင် ခြားနားနေတာမို့ ဒီအကြောင်းဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့ (၁၇)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၈) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒ၏ တဏှာ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏
တဏှာ အယူအဆ**

ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ လောကအမြင်ဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ။ လောကအမြင်ဆိုတာ လူဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို မြင်တဲ့အမြင်ပဲ။ သဘာဝ ရေမြေတောတောင် သစ်ပင် တိရစ္ဆာန် တွေအပေါ် မြင်တဲ့အမြင်ရဲ့ အမည်မဟုတ်ဘူး။ လောကဆိုတာ လူလို့အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ စကားပဲ။

လူလောကမှာ လူဆိုတာ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းရဲ့ အမည်မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်က လွဲတဲ့ တခြားသူများတွေလည်း လူတွေပဲ။ လူဖြစ်တဲ့ ကိုယ်က သူများတွေဖြစ်ကြတဲ့ လူတွေဆီက စောင့်စည်းမှုတွေနဲ့ စောင့်ရှောက်မှုတွေကို လိုလားတယ်။ မစောင့်စည်းမှုတွေနဲ့ မစောင့်ရှောက်မှုတွေကို မလိုလားဘူး။ သူများတွေဖြစ်ကြတဲ့ လူတွေကလည်း ဒီလိုပဲ သူတို့ကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာတွေကို လိုလားပြီး မစောင့်စည်းမစောင့်ရှောက် မှာတွေကို မလိုမလား ဖြစ်ကြတယ်။

ကိုယ့်ကိုလည်း သူများတွေက စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ကြပြီး ကိုယ်ကလည်း သူများတွေကို စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်မှုတွေပေးကြရင် လူလောကဟာ မျှတတာပဲ။ ဒီလိုဆိုရင် လောကဟာ ညီညွတ်ကြမှာပဲ။ ဒီတော့ လူလောကငြိမ်းချမ်းတာပေါ့။

ဒါပေမယ့် လူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ လူလိုသိကြတယ်။ ကိုယ်ကလွဲတဲ့ လူတွေကို လူလို့ မသိကြဘူး။ လူဆိုတာ ကိုယ့်ဦးနှောက်ထဲ ရောက်တာတွေကို သိတတ် ခံစားတတ် မှတ်သားတတ် တုံ့ပြန်တတ် ရှင်သန်လှုပ်ရှားတတ်သူပဲ။ သူများတွေ ဦးနှောက်ထဲ

၁၂၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ရောက်တာတွေကို သိရှိ ခံစား မှတ်သားတုံ့ပြန် ရှင်သန်လှုပ်ရှားတာတွေဖြစ်မှ မဖြစ်တာဘဲ၊ ကိုယ်သိရှိ ခံစားစရာ အစစတွေကို ကိုယ်ပဲ သိရှိခံစား အစစလုပ်နိုင်ပြီး သူများတွေ သိရှိခံစားစရာ အစစတွေကို ကိုယ်က သိရှိခံစား အစစတွေ မဖြစ်ကြလို့ဘဲ၊ ဒီတော့ လူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ကိုယ်သိပြီး သူများကိုယ်ကို မသိသူဖြစ်တာဘဲ၊ သူများတွေက လည်း ဒီလိုပဲ သူတို့သိရှိခံစားစရာ အစစတွေကိုသာ သူတို့ သိရှိခံစားနိုင်ကြပြီး ကိုယ် သိရှိခံစားစရာကို မသိရှိ မခံစားနိုင်ကြဘူး၊ ဒီတော့ သူတို့ကလည်း ကိုယ်လိုပဲ သူတို့ကိုယ်ပဲ သူတို့ သိကြတာပဲ။

ဒီလိုလူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ သိတဲ့သဘော ရှိတဲ့အထဲမှာ ပိုလာတာ ရှိသေးတယ်၊ ကိုယ်ကသူများအပေါ် ကောင်းမကောင်း တစ်ခုခု ကျူးလွန်လိုက်ရရင် အဲဒီ ကျူးလွန်လိုက်မှုဟာ မှန်တယ်လို့ သိတတ်ကြတယ်၊ ဘယ်လိုမှန်တာ မှားတာတော့ သိတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်လုပ် ကိုယ်ဟုတ်သဘောပဲ၊ သူများတွေကလည်း ဒီလိုပဲ သူတို့လုပ် သူတို့ဟုတ်ပဲ၊ အဲဒါတွေကိုပဲ သိကြတယ်၊ ကိုယ်လုပ်တာမဟုတ်တဲ့ အလုပ်တွေကို ကောင်းတာဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတာဖြစ်ဖြစ် မှန်တယ် ဟုတ်တယ်လို့ မသိကြဘူး။

ကိုယ်လုပ်တာက သူများအလုပ်ခံရသူမှာ ဘယ်လိုအကျိုးရှိ အကျိုးဖြစ်တာကို မသုံးသပ်ကြ၊ မသိမြင်ကြဘူး၊ သူလုပ်လို့ သူကောင်းတာပဲ သိတယ်၊ ဒီတော့ လူလောကကို လူတွေ ဆက်ဆံနေကြရပေမယ့် လူလောကအမြင်မရှိဘဲ ဆက်ဆံနေကြတာပဲ၊ ကိုယ့်အတွက် ဆက်ဆံနေကြတယ်ပြောရင် မလွဲဘူး။

ဈေးဝယ်က ဈေးသည်ကို ဆက်ဆံရတယ်၊ ဈေးသည်အတွက် ဆက်ဆံတာ မဟုတ်ဘဲ ဈေးဝယ်ဖြစ်တဲ့ သူ့ကိုယ်အတွက် ဆက်ဆံတာပဲ၊ ကုန်ကုန်ပြောရင် လင်နဲ့မယား ဆက်ဆံတာဟာလည်း ကိုယ့်အတွက် ဘယ်လိုအသုံးကျတယ်လို့ အမြင်နဲ့ ဆက်ဆံကြ တာပဲ၊ အသုံးမကျရင် အဲဒီလင်နဲ့မယားဟာ ကွဲကြတာပဲ၊ လူဟာ လောကကို မကြည့်ဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကြည့်သူပဲ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲကြည့်ရင် လောကကို မသိနိုင်တာဘဲ၊ လောကဟာ မသိပေမယ့် မဆက်ဆံဘဲနေလို့ မရတဲ့အလုပ်ပဲ၊ ဒီတော့ လောကကို မသိဘဲဆက်ဆံကြတာပဲ၊ အဲဒီလို ဆက်ဆံရင် ကိုယ်ရဲ့ဆက်ဆံရေးဟာ မျက်မမြင် လမ်းသွားသလို မမှားတဲ့ကိုယ်နှုတ်

စိတ်နှလုံးတွေ မဖြစ်အောင် ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲ။ မှားပေမယ့် ကိုယ်မှားတာဖြစ်လို့ မှားတာကို မသိဘူး၊ မှားတာကို သိပေမယ့် သူကမှားသူဖြစ်နေတော့ မှားတာသိနိုင်တာ မဖြစ်တော့တာဘဲ။

လူဟာ သူများကို မသိရာကကျော်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုမသိတဲ့အဖြစ် အရောက်ခံရသူ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတောင် မသိသူဟာ အသိတွေ သင်ကြားဆည်းပူးပေမယ့် ဆည်းပူးလို့ရတဲ့ အသိတွေဟာ မသိသူရဲ့ အသိတွေပဲ။ အဲဒီအသိတွေဟာ မသိနယ်မကျော်တဲ့ အသိပဲ။ ဒီသူတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ လူ့လောကဟာ ဘယ်လို ငြိမ်းချမ်းပါ့မလဲ။

‘အတ္တနုဝါဒ’ လို့ဆိုတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအပြစ်တင်မှု၊ ‘ပရာနုဝါဒ’ လို့ဆိုတဲ့ သူများတွေရဲ့ အပြစ်တင်ခံရမှု၊ ဒုက္ခလို့ဆိုတဲ့ ပြစ်ဒဏ်အပေးခံရမှု၊ ဒုဂ္ဂတိလို့ဆိုတဲ့ အလားအလာမကောင်း အဖြစ်ခံရမှု ဒီဘေးတွေကြောက်ပြီး ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် မမျှမတ မလုပ်ရဲကြလို့သာ ငြိမ်းချမ်းသလို ညီညွတ်သလိုဖြစ်နေရတာပဲ။ လူတိုင်းမှာ မမျှမတလုပ်ဖို့ အသင့်ရှိနေတာဆိုတော့ အဲဒီဘေးတွေကို ကျော်နိုင်လောက်တယ်ထင်ရင် ထင်ရာလုပ်ကြ မယ့်သူတွေပဲ။

အဲဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားက လူတွေမြင်ရမယ့် လူ့လောကအမြင်ကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဖြစ် ဒေသနာလုပ်ထားခဲ့တယ်။ လူ့လောကကို မြင်ပြီး မမျှမတတွေငြိမ်းကာ ညီညွတ်ကြဖို့ ငြိမ်းချမ်းကြဖို့ပဲပေါ့။

ဒါပေမယ့် အဲဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ မြင်ခဲစာရင်းသွင်းပြီး တို့လက်လှမ်းမမီတာဆိုပြီး လူ့လောကထဲ ချမသုံးကြဘဲ မြင်သာထင်သာမရှိရာဆီ ပို့ကြတာပဲ။ ပြီးခဲ့တဲ့ဘဝ၊ အခုဘဝ နောင်ဘဝတွေနဲ့ဆိုင်တဲ့ ညွှန်ကြားချက်လိုပေါ့။ မြင်ခဲတယ်ဆိုတာ ကာမ ရူပ အရူပ သမားတွေအနေနဲ့ မြင်လို့မရအောင် ခဲယဉ်းလို့ မြင်ခဲတာပဲ။

အရိယလမ်းသွားသူအနေနဲ့ မြင်ခဲစာရင်းမှာ မပါဝင်နိုင်တာဘဲ။ ဒီတော့ မြင်ခဲတယ်ဆိုတာ မျက်နှာမမူသူအတွက်လို့ ပြောရမှာပဲ။ မျက်နှာမမူသူ အရိယမဂ်လမ်း သွားသူအတွက် မြင်ခဲစာရင်းမှာ မရှိတာဘဲ။ ဂတိမဂ်လမ်းတွေ သွားနေသူအတွက် ဘယ်လောက် ရှည်ရှည်ဝေးဝေးလျှောက်လည်း မျက်နှာလွှဲနေမှတော့ မြင်ခဲစာရင်းကို ဘယ်ဖျက်နိုင်ပါ့မလဲ။

၁၂၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒါကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမကပ်တဲ့ အရိယမဂ်အမြင်နဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ ဒုတိယ ဘဝသံသရာပတ်ရဲ့ အစဆုံးအင်္ဂါရပ်ဖြစ်တဲ့ တဏှာကို အရ ကောက်ရမှာပဲ။ တဏှာရဲ့ စကားအဓိပ္ပာယ်က ဆာလောင်တာပဲ။ ဆာလောင်တယ်ဆိုတာ ဘာတွေကို ဆာလောင်တာလဲဆိုတော့ ကာမအာရုံတွေ , ဘဝအာရုံတွေနဲ့ ဝိဘဝအာရုံတွေကို ဆာလောင်တာပဲ။ သမုတိပညတ် အာရုံတွေဟာ ကာမအာရုံတွေပဲ။ ရုပ်အာရုံတွေဟာ ဘဝအာရုံတွေပဲ။ ရုပ်မဲ့အာရုံတွေဟာ ဝိဘဝအာရုံတွေပဲ။

ဘယ်သူတွေက ဆာလောင်တာလဲ။ ကာမ ဘဝ ဝိဘဝ တစ်ခုခု ရှိခဲ့ဖူးသူတွေက ဆာလောင်တာပဲ။ ကာမဘဝရှိတဲ့သူက ကာမအာရုံကို ဆာလောင်တာပဲ။ ရူပဘဝ ရှိခဲ့သူက ရူပအာရုံကို ဆာလောင်တာပဲ။ အရူပဘဝ ရှိခဲ့သူက အရူပအာရုံကို ဆာလောင်တာပဲ။ ဘိန်းစားဘဝ ရှိခဲ့သူက ဘိန်းဆာလောင်, မေထုန် ခံစားဖူးတဲ့ဘဝရှိသူက မေထုန် ဆာလောင်တာမျိုးပဲ။ ရုပ်အာရုံ ရှုပြီး ချမ်းသာဖူးသူက ရုပ်အာရုံ ဆာလောင်တာပဲ။ ရုပ်မဲ့ဖြစ်တဲ့ အာကာသ ပညတ်နဲ့ ချမ်းသာခံစားဖူးသူက ရုပ်မဲ့အာရုံ ဆာလောင်တာပဲ။

ကာမဘဝ ရှိသူဆိုတာ ကာမကံ တစ်ခုခုဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ တစ်ခုခု ပြုသူပဲ။ အဲဒီသူဟာ အဲဒီကံ ပြုစဉ်က ပြုနိုင်တာပေါ်မှာမှီပြီး ချမ်းသာသုခဖြစ်တယ်။ မကောင်းကံမှာလည်း ဖြစ်တာပဲ။ ကောင်းကံမှာလည်း ဖြစ်တာပဲ။ ဒါဟာ ကာမဘဝရှိသူပဲ။ ကာမဘဝ ရှိဖူးသူကတော့ ကာမဘဝကို တွယ်တာငြိကပ် စွဲလန်းတပ်စွန်းသူပဲ။

အဲဒီလို ဖြစ်တာကိုပဲ ဘဝဇာတ်ဝင်တယ် ဇာတိဖြစ်တယ် ပြောရတာပဲ။ အဲဒီ သူဟာ ကာမဘဝ ရှိခဲ့ဖူးသူပဲ။ အဲဒီသူမှာ ကာမကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံဖြစ်တဲ့ ကာမဘဝတွေမှာရှိတဲ့ ဝိညာဏ်တွေ နာမ်ရုပ်တွေ သဠာယတနတွေ ဖဿတွေ ဝေဒနာတွေဖြစ်တဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ခန္ဓာတွေနဲ့ ထပ်တူဖြစ်တဲ့ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿဝေဒနာဖြစ်တဲ့ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ခန္ဓာတွေ ဖြစ်နေသူပဲ။

အဲဒီသူဟာ ကာမဘဝ ရှိခဲ့ဖူးသူလို့ ပြောရတာပဲ။ အဲဒီသူမှာ သူပြုခဲ့တုန်းကအတိုင်း ဖြစ်နေတဲ့ ကာမအာရုံ ဆာလောင်တာ ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒါ ကာမတဏှာပဲပေါ့။ အဲဒီမှာ ကာမတဏှာဖြစ်တဲ့အခါ ကာမတဏှာချည်း ဖြစ်တယ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒီဒေသနာမှာ

ဒေသနာတင့်တယ်မှုအလျောက် ဖြစ်တယ်ပြောတာပဲ။ တကယ်တော့ ကာမဘဝရှိခဲ့ဖူးသူဟာ မသိမှု (အဝိဇ္ဇာ) အရင်းခံနဲ့ ပြုပြီးဖြစ်တဲ့အဖြစ် ဖြစ်လို့ အဲဒီသူမှာ ဖြစ်တဲ့ ကာမတဏှာကလည်း အဲဒီမသိမှု အဖော်အဖြစ် အသေအချာပဲ ပါဝင်တယ်။

ကာမတဏှာဖြစ်တိုင်း ကာမအဝိဇ္ဇာပါသလို ကာမအဝိဇ္ဇာဖြစ်တိုင်းလည်း ကာမတဏှာ ပါတယ်။ မသိမှုအကြောင်းခံပြီး ကံသင်္ခါရဘဝတွေ လုပ်တယ်ဆိုပေမယ့် အဝိဇ္ဇာသက်သက်ကြောင့်ဆိုတာထက် အဲဒီမသိတာနဲ့ အတူ အဲဒါကို လုပ်ချင်တာဆာလောင်တဲ့ တဏှာ ပါတာပဲလို့လည်း သိရမှာပဲ။

ရူပတဏှာလည်း ဒီလိုပဲ သိရမှာပဲ။ ရူပဘဝ ရှိခဲ့ဖူးသူမှာ အဲဒီ ရူပတဏှာက ဖြစ်တာပဲ။ ရူပတဏှာက ရူပအာရုံကို ငတ်မွတ်ဆာလောင်တာပဲ။ ရူပဘဝရှိခဲ့ဖူးသူဆိုတာ ရူပကံ သင်္ခါရဘဝ လုပ်စဉ်က ချမ်းသာခဲ့ရတာကို စွဲလန်းတွယ်တာငြိကပ်နေသူ၊ ရူပကံသင်္ခါရဘဝ ဇာတ်ဝင်နေသူဖြစ်တဲ့ ရူပဇာတိဖြစ်သူပေါ့။ သူ့မှာလည်း ရူပကံပြုတုန်းက ပါဝင်နေတဲ့ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာတွေဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါးတွေအတိုင်း အဲဒီဇာတိဖြစ်သူမှာလည်း ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာတွေဆီမှာလည်း ပါဝင်တာပဲ။

အဲဒီသူက ရုပ်အာရုံတွေကို ဆာလောင်တာပဲ။ အဲဒါ ရူပတဏှာပဲပေါ့။ ရူပဘဝ ရှိခဲ့ဖူးသူဖြစ်တဲ့ ရူပဘဝဇာတ်ဝင်တဲ့ ရူပဇာတိဖြစ်သူဆီမှာရှိတဲ့ ရုပ်အာရုံဟာ ကံသင်္ခါရဘဝပြုစဉ်က ရုပ်အာရုံပဲ။

ပုံစံထုတ်ကြည့်ရင် ချစ်တဲ့သူနဲ့ ခွဲနေရစဉ် အလွမ်းပြေကြည့်ဖို့ ပေးထားတဲ့ ဓာတ်ပုံဟာ တကယ့်ချစ်သူမဟုတ်ဘဲ ဓာတ်ပုံပဲဖြစ်တော့ ဓာတ်ပုံကြည့်ပြီး အလွမ်းဖြေတာဟာ တကယ့်ချစ်သူကို မတွေ့ချင်တာမဟုတ်ဘဲ ဓာတ်ပုံကြည့်တာဟာ တကယ့်ချစ်သူကိုတွေ့ဖို့ ဆာလောင်တာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ ဓာတ်ပုံမရှိရင်မှ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်ဖြစ်ပြီး တွေ့ချင်စိတ် မဆာလောင်ဘဲ ရှိတန်ရာသေးတယ်။

အခုလည်း ဇာတိသမားဆီမှာရှိတဲ့ အာရုံဟာ အာရုံသေပြီး ဖြစ်နေတယ်။ ဇာတိဖြစ်စေတဲ့ သင်္ခါရပြုစဉ်က အာရုံဖြစ်နေလို့ပဲ။ အဲဒီအာရုံဟာ တကယ့်အပြင်ဘက်မှာရှိတဲ့ အာရုံဆာမှုကို လှုံ့ဆော်ပေးတာပဲ။

၁၂၈ ဘဒ္ဒကောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အရူပတဏှာဖြစ်တဲ့ ဝိဘဝတဏှာလည်း ဒီလိုပဲ၊ ဒီနေရာမှာ သတိရလို့ အရူပဘဝ၊ ရူပဘဝကို ဝိဘဝ၊ ဘဝလို့ပြောပြီး အဲဒီတဏှာတွေကို ဝိဘဝတဏှာ၊ ဘဝတဏှာလို့ ခေါ်ဆိုသုံးနှုန်းတာအကြောင်း နည်းနည်းပြောဖို့ လိုစရာ ရှိတယ်။

ဝိဘဝကို အရင်ပြောမယ်၊ ဝိဘဝဆိုတာ ဘဝမရှိတာလို့ ပြောတာပဲ၊ ရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တွေဖြစ်တဲ့ အာရုံတွေကို တစိုက်မတ်မတ်ကြည့်တော့ အဲဒီရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တွေကို ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တွေအဖြစ် မမြင်ရတော့ဘူး ဖြစ်သွားတယ်။ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်ဆိုတာ ရုပ်သဘာဝ နာမ်သဘာဝတွေရဲ့ ဝိသေသလက္ခဏာတွေကြည့်လို့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူတဲ့ လက္ခဏာတွေမြင်ပြီး ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တွေလို့ ခွဲခြားသိတာတွေပဲ၊ အဲဒီရုပ်ဓာတ် နာမ်ဓာတ်တွေရဲ့ တူညီတဲ့သဘာဝလက္ခဏာတွေကြည့်ရင် ပျက်နေတာကို နောက်ဆုံးတွေ့မှာပဲ။

ဒီတော့ အရူပဘဝသမားရဲ့ အာရုံက ပျက်နေတာဆိုတော့ မရှိနေတာမြင်တာပေါ့၊ အဲဒီမရှိနေတာက သူ တစိုက်မတ်မတ်ကြည့်နေတဲ့ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်သာမကဘဲ တစိုက်မတ်မတ် ကြည့်သူအဖြစ် ဖြစ်တည်နေတဲ့ ရုပ်ဓာတ်နာမ်ဓာတ်တွေပါ တစိုက်မတ်မတ် အကြည့်ခံ အာရုံတွေဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါတွေကလည်း ပျက်နေတာဆိုတော့ ငါဆိုတာ ဘယ်ရှိလို့လဲ၊ သူလည်းမရှိတာဘဲ၊ ဘာမှမရှိတာဆိုတော့ ဘဝဆိုတာ ဘယ်မှာလဲလို့ မေးပြီး ဘဝမရှိတာကိုအဖြေထုတ်သူဟာ ဝိဘဝပဲပေါ့၊ ဒါကြောင့် အရူပဘဝကို ဝိဘဝလို့ ပြောရတာပဲ။

ရူပဘဝကို ဘဝခေါ်ရတာနဲ့ အဲဒီတဏှာကို ဘဝတဏှာခေါ်ရတာက ရူပဘဝမှ ဘဝဖြစ်လို့ ဘဝလို့ ခေါ်ရတာမဟုတ်တာဘဲ၊ ရူပဘဝရဲ့ အောက်နဲ့အထက်ဖြစ်တဲ့ ကာမနဲ့ အရူပကို ကာမဘဝ၊ ဝိဘဝလို့ ပြောလိုက်တော့ ရူပဘဝအတွက် အထူးဝိသေသမှတ်ပြီး ခေါ်နေဖို့မလိုတာကြောင့် အဲဒီရဲ့တဏှာကို ဘဝတဏှာခေါ်တာပဲ၊ ဒါအလွယ်သိဖို့ပဲ။

ဒီထက် နက်နက်ကလေးနဲ့ ရူပဘဝကို ဘဝလို့ခေါ်ပြီး သူတဏှာကို ဘဝတဏှာ ပြောတာ ဒီလိုရှိတယ်။ ရူပဘဝသမားဟာ ကာမဘဝကို တအားကြောက်တယ်၊ ကာမဘဝက လွတ်ချင်လွန်းလို့ ကာမအာရုံအဖြစ် ဖွဲ့စပ်တဲ့အခါမှာ အခြေခံဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေကို ချစ်စရာမုန်းစရာ ကာမအာရုံအဖြစ် တည်ဆောက်တာဟာ သညာပဲဆိုပြီး အဲဒီသညာကို

ဘရိတ်အုပ်ပြီး ကာမအာရုံအဖြစ် မပေါ်အောင် လုံ့လထုတ်တာပဲ။ ဒီတော့ မြင်ရကြားရတဲ့ အာရုံတွေကို မြင်ရာကြားရာမှာပဲ ရပ်စေပြီး အဟောင်းသညာ မပေါ်အောင် လုပ်ပြီး ရုပ်အာရုံသက်သက် ရအောင် လုပ်သူပဲ။

ဒီနေရာမှာ အမှာတစ်ခု ညှပ်ချင်တယ်။ မြင်ရာကြားရာမှာရပ်တာကို ဘုရားဟော “ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ” တရားလို့ မမှတ်ဖို့ပါ။ ဘုရားဟော ‘မတ္တ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ရုပ်လို့ပြောတာမဟုတ်ဘဲ အတိုင်းအရှည်လို့ အနက်ထွက်တာပဲ။ မြင်ရင် မြင်တာရဲ့ပမာဏကို သိရမယ်ဆိုတာပဲ။ ရုပ်တာဟာ ပမာဏသိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ ပြတာရဲ့ပမာဏအမှန်က မြင်ရတာကို ဘာလို့ သိရမလဲ၊ ခံစားရမလဲ၊ မှတ်သားရမလဲ၊ တုံ့ပြန်ရမလဲ၊ ရှင်သန်လှုပ်ရှားရမလဲ - ဒါတွေ သိတာပဲ။ မြင်ရာမှာရပ်ရင် မြင်ရတာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာမှ သိလို့မရ ဖြစ်တာပေါ့။

အဲဒီလိုဖြစ်တာပဲ အေးတယ်။ ဘယ် ကာမအာရုံရဲ့ အသိမ်းအယူ မခံရလို့ ငြိမ်းတယ်ဆိုပြီး သူ့ဘဝငြိမ်းကွက်အဖြစ် ဒီလိုရပ်ရတာကို မက်တာပဲ။ ဆိုလိုတာက သူ့ဟာသူပဲ ဘယ်ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ပေါင်းပြီးမှ သူဖြစ်စရာမလိုနေတာဟာ သူ့ဘဝပဲပေါ့။ ဒါကြောင့် ဒီသူကို သူ့ဘဝနဲ့သူနေသူ ဘဝသမား၊ အဲဒီသူရဲ့ တဏှာကိုတော့ ဘဝတဏှာလို့ ပြောရတာပဲ။

ဒီလို ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘတဏှာတွေ ဖြစ်တဲ့အခါတိုင်း တဏှာချည်း ဖြစ်တာ မဟုတ်တာဘဲ။ တဏှာဖြစ်စရာ မဟုတ်တာကို မဟုတ်မှန်းမသိဖြစ်ပြီး ဘဝတွေဟာ တဏှာဖြစ်စရာတွေအဖြစ်သိနေတဲ့ မသိတဲ့ အသိပါနေတာဆိုတော့ အဝိဇ္ဇာကလည်း တပါတည်း ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာလည်း သိစရာ အကျန်တစ်ခု သိဖို့ရှိတာကို ပြောရမှာလည်း ပြောခဲ့တဲ့ စကားစဉ်မှာ အဝိဇ္ဇာတဏှာတွေက ကံသင်္ခါရဘဝတွေကို ပြုစေတယ်။ ကံသင်္ခါရဘဝတွေက ဘဝဇာတ်ဝင်သူ ဇာတိစတာတွေ ဖြစ်စေတယ်။ အဲဒီဇာတ်ဝင်သူ ဇာတိစတာတွေက အဝိဇ္ဇာ တဏှာတွေ ဖြစ်စေတယ်လို့ဖြစ်တယ်။ အဝိဇ္ဇာတဏှာ ကိလေသာ ထတာတွေကြောင့် သင်္ခါရ ဘဝကံတွေပြု၊ သင်္ခါရဘဝကံတွေပြုလို့ သင်္ခါရဘဝကံ ဇာတ်ဝင်တဲ့သတ္တဝါ ဇာတိတွေဖြစ်၊ အဲဒီသတ္တဝါတွေက အဝိဇ္ဇာတဏှာ ကိလေသာတွေ ပြန်ထတယ်ဆိုတော့

၁၃၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကိလေသာ ကံ သတ္တဝါ - ဒီသုံးခုဟာ တစ်ခုကိုတစ်ခုက ဖြစ်နေစေတော့ အဲဒီသုံးခုထဲက တစ်ခုမရှိရင် နောက်တစ်ခုဖြစ်လို့ မရတာဘဲ။ အဲဒီသုံးခုမှာ အစဆုံးဖြစ်တဲ့တစ်ခုက ဘယ်ဟာလဲ။ အဲဒီတစ်ခု မရှိရင် ဒီဘဝလည်ပတ်မှုစက် မရှိနိုင်တော့ အဲဒီဘဝ လည်ပတ်နေတဲ့ စက်ရပ်အောင် အဲဒီသုံးခုထဲက ဘယ်တစ်ခုကို မဖြစ်အောင် လုပ်ရမလဲ။

လူထဲမှာ သံသရာစက်က ဘယ်လို ဝင်လာတာလဲ။ ဘယ်လို ထွက်သွားမှာလဲပေါ့။ ဘယ်လို သံသရာဝင်လာသလဲဆိုတာရဲ့အဖြေ စပြီး ထုတ်ရမယ်။ ကိုယ်မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရသိရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေက ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေကို ကောင်းမကောင်း အမျိုးမျိုးရှိတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ ပြုကြတယ်။ ပြုပြီးနောက်ပိုင်းမှာ သူတို့ အောင်မြင်ကောင်းစား နေတာကို တွေ့ရတယ်။

သူကောင်းစားနေတာဟာ ကိုယ်ကောင်းစားနေတာ မဟုတ်ပေမယ့် အဲဒီလို ကောင်းစားတာကို ကိုယ်က အားကျတာပဲ။ သူပြုလို့ ကောင်းစားတာကို သူက ကောင်းတယ်လို့ ခံစားနှစ်သက်ရသလို မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရတဲ့ကိုယ်ကလည်း သူ့ခံစားချက်ကူးစက်ပြီး ကိုယ်ကလည်း ခံစားအားကျတာပဲ။ ဒီတော့ သူလုပ်တဲ့အလုပ်မျိုးကို မှန်တယ်၊ ကောင်းတယ်၊ လုပ်ချင်တယ်လို့လည်း ဖြစ်တာပဲ။

ကောင်းတဲ့အမှု ဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းတဲ့အမှုဖြစ်ဖြစ် လုပ်ပြီး အောင်မြင် ကောင်းစားတဲ့အကြောင်း စကားနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ စာပေဝတ္ထုတွေဖွဲ့ပြီးဖြစ်ဖြစ်၊ ဟောပြော ပို့ချပြီးဖြစ်ဖြစ်၊ သွန်သင်ဆုံးမမှုအနေနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ ဇာတ်ပွဲရုပ်ရှင်တွေနဲ့ သရုပ်ပြပြီးဖြစ်ဖြစ် လုပ်တာကို စိတ်ဝင်စားပြီး ကိုယ်မပြုပေမယ့် ပြုရသလို အရသာခံစားရတော့ အားကျပြီး အဲဒီလုပ်ရပ်တွေ မှန်တယ်မှတ်ပြီး လုပ်ချင်တာတွေ ဖြစ်တာပဲ။

မှန်တယ်၊လုပ်ချင်တယ်ဖြစ်တာက ကိလေသာ ထတာပဲ။ ဇာတ် ပုံပြင် ရုပ်ရှင် သွန်သင်ပို့ချ ဟောပြောပြတာတွေမှာ ခံစားရတာက ဇာတ်ဝင်သူအဖြစ် အဲဒါတွေထဲက လူသူနေရာဝင်ပြီးယူတဲ့ ဇာတ်ဘဝတွေ ဖြစ်တာက ဝိပါက်ပဲ။ ဇာတ် ပုံပြင် ရုပ်ရှင် သွန်သင်ပို့ချ ပြောပြတဲ့အထဲက ဇာတ်လိုက်ရဲ့ ပြုလုပ်မှုအလှအပတွေကို သာယာတာက ကံသင်္ခါရဘဝပဲ။

သူများတွေရဲ့ ဟုတ်တယ်ထင်ပြီး လုပ်တာတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ရပ်ကို

အလှအပမြင်ပြီး ကိုယ်ကလည်း ဟုတ်တယ်ပဲထင်ပြီးလုပ်တာနဲ့ ဖြစ်တာတွေကို အရသာခံစား အားကျလိုက်တာဟာ သူများသံသရာက ကိုယ့်သံသရာ ဖြစ်တာပဲ။

ပုံစံတစ်ခုပြရမယ်။ အရွယ်ဝင်စ မောင်နှမနှစ်ယောက်ဟာ သူတို့ သူငယ်ချင်း ချစ်သူနှစ်ယောက် သူတို့အိမ်အခန်းထဲမှာ ချိန်းတွေ့နေကြတာကို ချောင်းကြည့်ကြပြီး ချစ်သူနှစ်ဦးရဲ့သာယာမှုကို စေ့စေ့စပ်စပ် နှစ်ယောက်သား မြင်ကြတော့ သူတို့သာယာကြပြီး အဲဒီကလေးတွေမှာ အဲဒီသာယာစိတ်တွေ ဝင်သွားကြတဲ့အကြောင်းပဲ။ ဒါက အလွန်ထင်ရှားတဲ့ ပုံစံဖြစ်လို့ ထုတ်လိုက်တာပဲ။

အဲဒီလောက် မနက်နဲတာတွေ အများအပြား ရှိကြတယ်။ လူတွေဟာ လူလောကကို သာယာစရာတွေကို တတ်နိုင်သလောက် မျက်စိ နားတွေ ဖွင့်စွင့်နေကြတာပဲ။ အဲဒီထဲက အလှအပတွေကို တွေ့ရင် သာယာကြတာပဲ။ အဲဒီသာယာတာဟာ အိပ်နေတဲ့ ကိလေသာအဖြစ် သိမ်းကြတာတွေပဲ။ အလှအပဆိုတာ အရသာဖြစ်စေတဲ့ ဘဝတွေရဲ့အမည်ပဲ။ အရသာကိုးမျိုး ဆယ်မျိုးရှိရင် အလှအပ အမျိုးအစားတွေလည်း ကိုးမျိုး ဆယ်မျိုးရှိမှာပဲ။ အဲဒီမှာ ကိုယ့်ရှုထောင့်နဲ့ကိုယ် သာယာကြမှာပဲ။

လူဦးနှောက်ဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ဆီက သင်ကြားခံယူနေရတဲ့ အရာပဲ။ ဘာမှမရရင် ဘာမှမတတ်ပေမယ့် ရရင်မတတ်နိုင်တာလို့ မရှိတာဘဲ။ ဘဝ သံသရာစက်ကို အစပြုပြီး နှိုးပေးတာဟာ ပတ်ဝန်းကျင်လို့ ပြောရမလို့ ရှိပေမယ့် ပတ်ဝန်းကျင်က ဘဝသံသရာ စက်လည်အောင် နှိုးပေးတာကို မလုပ်ဘဲ သူ့အလုပ် သူလုပ်တာပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ဘဝသံသရာစက်ရဲ့ အစဟာ သူများတွေက အမှန်ဆိုပြီး လုပ်လို့ဖြစ်နေတဲ့ အလှတွေမှာ နမောနမဲ့နေတာ မပါဘဲမဖြစ်တာဆိုတော့ ကိုယ့်ရဲ့ အဲဒီနမောနမဲ့မှုဟာ ဘဝသံ သရာရဲ့အစလို့ပဲ ပြောရမှာပဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ သတ္တဝါတွေကို မျှီနေကြောင်း ဘုရားမိန့်ခဲ့တာပဲ။

ဘုရားက ရဟန်းတွေကို ဒီလိုဘဝသံသရာစက် မလည်ရအောင် နေ့စဉ် မှာတယ်။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး နောက်ဆုံးမိန့်ကြားတာလည်း အဲဒီ အမှာစကားပဲ။ ဘဝတွေရဲ့ အပျက်သဘာဝကို မမေ့ကြတာနဲ့ ပြည့်ကြပါစေလို့ပဲ။ ဒီတော့ ဘဝသံသရာပြတ်ချင်ရင် ကိုယ့်အပြော အပြု အနေတွေဟာ အသိမဲ့ဖြစ်နေလို့ဖြစ်တဲ့ အပျက်သဘာဝကို သတိ

၁၃၂ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

မမေ့ဖို့ဘဲပေါ့။

ဘဝက ဘယ်လိုအပျက်သဘောရှိလို့လဲ မေးမလားပဲ။ မဟုတ်တာ သိပြီးလုပ်တဲ့ အလုပ်ဆိုတော့ အဲဒီအလုပ်ရဲ့ နာမည်ဖြစ်တဲ့ ဘဝဟာ မဟုတ်တဲ့ဘဝပဲပေါ့။ မဟုတ်တဲ့ ဘဝကြောင့် ဖြစ်တဲ့အဖြစ် သတ္တဝါကျမှတော့ ဟုတ်တာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လာတော့မှာလဲ။ မဟုတ်တဲ့အဖြစ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သတ္တဝါအကောင်ပလောင်တွေအဖြစ် ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီ သူတွေဟာ မငြိမ်းချမ်းစရာတွေပဲ။ မြင်တတ်ကြားတတ်တဲ့ မျက်စိ နား စတာတွေဖြစ်ပြီး ပျက်စီးကြတာပဲပေါ့။

ငါလုပ်တဲ့ဘဝကံက ဘယ်အသိနဲ့လုပ်တာလဲ။ လုပ်လို့ဖြစ်လာမှာက ဘာလဲ။ လုပ်သူရော အလုပ်ခံသူရော ဆင်းရဲဖို့လား၊ ဒါမှမဟုတ် တစ်ယောက်ယောက် ဆင်းရဲဖို့လား၊ နှစ်ယောက်လုံး မဆင်းရဲဘဲ ချမ်းသာဖို့လား၊ လုပ်ဖို့စိတ်ကူးစဉ်ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ဆဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်ပြီးဖြစ်ဖြစ် သတိထားပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ချမ်းသာကြဖို့ အလုပ်ကမလွတ်အောင် သတိထား တာဟာ သံသရာလည်ဖို့က လွတ်ကြောင်း အရိယမဂ်အကျင့်ပဲပေါ့။

ရှင်းစရာကလေးရှင်းရှင်း သံသရာလည်မှုဆုံးရာအထိ ပြောမိလျက် ဖြစ်သွားတယ်။ ပင်မပြောခဲ့တဲ့စကား ပြန်ကောက်ရမှာပါ။ ပင်မပြောခဲ့တာက ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ ဒုတိယသံသရာ အစဖြစ်တဲ့ ကိလေသာဝဋ်ပြတဲ့ တဏှာအဓိပ္ပာယ် ကောက်ပြနေတာပဲ။ တဏှာအရ ပေါ်လွင် အောင် တဏှာရဲ့ နိဒါန်းနဲ့ တဏှာရဲ့နိဂုံးပါ စပ်ပြနေရတာပဲ။

တဏှာရဲ့ စကားအဓိပ္ပာယ်ဟာ ဆာလောင်တာဖြစ်တာနဲ့ ဆာလောင်တာ တိုင်းတဏှာလို့ မမှတ်စေချင်လို့ တဏှာရဲ့ ဆာလောင်တဲ့အဖြစ်ဟာ ပကတိလူက ဆာလောင်တာ မဟုတ်ဘဲ သတ္တဝါအပူးခံနေရသူက ဆာလောင်တာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ဖို့ပဲ။ သတ္တဝါ အကောင်ပလောင်က ဆာလောင်တာ တဏှာဆိုတော့ အဲဒီအကောင်ပလောင်က ဘာကိုဆာတာလဲဆိုရင် အဲဒီအကောင်ပလောင် သတ္တဝါဖြစ်စေအောင် ယူခဲ့တဲ့ အာရုံပဲပေါ့။

အရက်သမားသတ္တဝါ အကောင်ပလောင်က အရက်အာရုံဆာပြီး ဘိန်းစားသတ္တဝါ အကောင်ပလောင်က ဘိန်းအာရုံဆာတာပဲ။ အလောင်းအစား ကစားသမား သတ္တဝါ အကောင်ပလောင်က လောင်းကစားအာရုံ ဆာတာပဲ။ မိန်းမ ယောက်ျားကြူးကြတဲ့ သတ္တဝါ အကောင်ပလောင်တွေက မိန်းမ ယောက်ျားအာရုံတွေ ဆာကြတာပဲ။

ကိုယ့်ကံကောင်းဖို့ စောင့်စည်းကြစောင့်ရှောက်ကြတဲ့ သတ္တဝါအကောင်ပလောင် နတ်ဒေဝါ ဖြစ်တဲ့သူတွေက သူကိုယ်တိုင် ကုသိုလ်ရစေနိုင်တဲ့ စောင့်စည်းစရာနဲ့ စောင့်ရှောက်စရာ အာရုံတွေ ဆာကြတာပဲ။ ကာမအာရုံတွေကင်းပြီး ပရမတ်တွေသိတဲ့ မရှိတဲ့ ဗြဟ္မာသတ္တဝါ အကောင်ပလောင်တွေကလည်း ကာမအာရုံတွေသိမ်းပြီး ပရမတ်အငြိမ်းအာရုံတွေ ဆာကြတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုတိယသံသရာရဲ့ အစဖြစ်တဲ့တဏှာရဲ့ အရကောက်တွေပဲ။

တဏှာရဲ့အရကောက်ထဲမှာ ပကတိလူက စားစရာစားချင်တာ၊ ဝတ်စရာ ဝတ်ချင်တာ၊ နေစရာနေချင်တာ၊ လုပ်စရာလုပ်ချင်တာတွေ မပါဘူး။ အဲဒီထဲမှာ မကောင်းတာထက် ကောင်းတာကို စားချင် ဝတ်ချင် နေချင် သုံးချင်တာတွေလည်း မပါဘူး။ သိတတ်တဲ့လူ အနေနဲ့ မကောင်းတာထက် ကောင်းတာက ပိုမိုကိစ္စပြီးတယ်ဆိုတာ သိတော့ ကောင်းတာ စားချင် ဝတ်ချင် နေချင် သုံးချင်ရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဆာလောင်တာတွေဟာ တဏှာအရ စာရင်းမဝင်တဲ့ ဆာလောင်မှုတွေပဲ။

ပြီးတော့လည်း ပကတိလူက ဆာလောင်တာတွေ ရှိသေးတယ်။ ငယ်သူတွေဟာ ပန်းပန်ချင်တယ်၊ နံ့သာလိမ်းချင်တယ်၊ ရွှေငွေကျောက်သံ ပတ္တမြား ဝတ်ဆင်ချင်တယ်၊ ယောက်ျားကို ချစ်ချင်တယ်၊ မိန်းမကို ချစ်ချင် အိမ်ထောင်ပြုချင်တယ်ဆိုတာတွေလည်း ဆာလောင်ကြတာပဲ။ အဲဒါတွေကလည်း ပကတိလူက ဆာလောင်ခွင့်ရှိတာတွေပဲ။ သတ္တဝါ အကောင်ပလောင်က ဆာလောင်တာမဟုတ်လို့ တဏှာစာရင်းမဝင်တဲ့ ဆာလောင်မှု တွေပဲဖြစ်တယ်လို့ သိရမှာတွေပဲ။

နောက်ပြီးတော့လည်း ပကတိလူက ကခုန်သီဆိုတီးမှုတ်ချင်တယ်။ အဲဒါတွေ ကြည့်ရှု နားထောင်တာတွေလည်း လုပ်ချင်တယ်။ အဲဒီ အကအတီး စတာတွေနဲ့ အဲဒါတွေ ကြည့်နူး နားထောင်ဖို့လည်း ဆာလောင်ကြတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ လူ့လောကကို သိစရာတွေသိဖို့ အသိပေးတာတွေပဲ။ စာပေရုပ်ရှင် စာဟောတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ အဲဒီအာရုံတွေလည်း ပကတိလူက ဆာလောင်နိုင်တာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေ သိစရာတွေကို လူတွေ သိအောင်ပြနေတဲ့ အာရုံတွေပဲ။ အဲဒါတွေ ဆာလောင် တာလည်း တဏှာဖြစ်တဲ့ ဆာလောင်မှု မဟုတ်တာဘဲ။

၁၃၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

လူမှာ ပူးနေတဲ့ သတ္တဝါအကောင်ပလောင်တွေက ဆာလောင်တာ ဆိုရင်တော့ စားစရာ ဝတ်စရာ ဆာတာက အစ ဆာလောင်တာတွေဟာ တဏှာထိုက်တဲ့ ဆာလောင်တာတွေပဲ။

ဘုရားလက်ထက်က အရိယာတွေ ပြခဲ့ပြီးတဲ့ ဆာလောင်မှုတွေ ပျောက်ဖို့ အကုန်လုပ်နေကြတာ မှတ်တမ်းတွေရှိတာပဲ။ သူတို့က အောက်အရိယာမို့ပါလို့ ချေလို့ မရဘူး၊ အောက်အရိယာလည်း အထက်အရိယာမဖြစ်သေးပေမယ့် အထက်အရိယာတို့ မလုပ်ကောင်းတာတွေ မလုပ်မိဖို့ ကျင့်နေသူပဲ။ ကျင့်မပြီးသေးလို့ အောက်အရိယာ ခေါ်ရတာပဲ။ မကျင့်လို့ ခေါ်ရတာ မဟုတ်တာဘဲ။

ကျင့်တယ်ဆိုတာ အဲဒီဆာလောင်မှုတွေ ဖြစ်စေတာတွေကို မကျင့်တာတွေ မလုပ်မိအောင် ကျင့်တဲ့အခါဆိုရင် မလုပ်ရဘူးပေါ့။ လုပ်နေတဲ့မှတ်တမ်းတွေအရ အဲဒီအလုပ်တွေဟာ မလုပ်ကောင်းတဲ့ အလုပ်မဟုတ်တာ အထင်အရှားပဲ။ နောက်ဆုံးအဖြစ် စီးပွားကြီးပွားမှုတွေလည်း ပကတိလူတွေဟာ ဆာလောင်တာပဲ။ ရှာတာဟာ ဆာလောင်ဖြေတာပဲပေါ့။ အဲဒီဆာလောင်မှုလည်း ပကတိလူက ပမာဏရှိရှိ ဆာလောင်တာပဲ။ အဲဒါလည်း တဏှာ ဆာလောင်မှု မဟုတ်တာဘဲ။

အချုပ်အားဖြင့် တဏှာဆာလောင်တာကိုပြောရင် အဆာလောင်ခံရတဲ့ အထွေထွေ အာရုံတွေနဲ့ မပတ်သက်ဘဲ ဆာလောင်သူနဲ့ပဲ ပတ်သက်တယ်။ ဆာလောင်သူဟာ ပကတိလူမဟုတ်ဘဲ လူကို စီးပူးနေတဲ့ သတ္တဝါ အကောင်ပလောင်ဖြစ်နေရင် အဲဒီ ဆာလောင်မှုသဘာဝ ပမာဏအမှန် မရှိဘဲ ဆာလောင်မှုဖြစ်လို့ တဏှာဆာလောင်မှုပဲ။ ပကတိလူက လူ့အသုံးအနေအထားအရ ပမာဏအမှန်ရှိရှိ ဆာလောင်တာဖြစ်ရင် အဲဒီ ဆာလောင်မှုဟာ တဏှာဆာလောင်မှု မဟုတ်တဲ့ ဆာလောင်မှုပဲ။

ကျွန်ုပ် တဏှာကို ဒီလိုသိလိုက်တော့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်က လွတ်ထွက်သွားတော့တာပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲမှာ ဒီ ‘တဏှာအရကောက်’ ဟာ (၁၈)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၁၉) ခုမြောက်အချက်

**ထေရဝါဒ၏ ဥပါဒါန် အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏
ဥပါဒါန် အယူအဆ**

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုတိယဘဝသံသရာပတ်ရဲ့ ကိလေသာဝဋ်ပြုချက်ထဲမှာ “ဥပါဒါန်” ဆိုတဲ့ အင်္ဂါရပ်ပါတယ်။ အဲဒါရဲ့အရကောက်အကြောင်း ယူပြရမယ်။ “ဥပါဒါန်” ဆိုတာ ဥပနဲ့အာဒါန နှစ်လုံး ပေါင်းထားတဲ့စကားပဲ။ အာဒါနရဲ့ မြန်မာပြန်က ယူတာပဲ။ ဥပ ကယူတာမှာ ယူစရာကို ယူတာမဟုတ်ဘဲ ယူစရာမဟုတ်တာကို ယူတာလို့ အာဒါန ရဲ့အနက် ထူးခြားအောင် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပေးတာပဲ။ ဒီတော့ **“ဥပါဒါန်ဆိုတာ ယူစရာ မဟုတ်ဘဲ ယူတာ”** ကိုပြတဲ့စကားပဲ။

ရှေးအခါက အဲဒီအဓိပ္ပာယ်ကို စကားလုံးတိုတိုနဲ့ ပြောခဲ့ကြတာက “အစွဲ” လို့ပဲ။ အစွဲဥပါဒါန်ဆိုပြီး တွဲသုံးကြတယ်။ အဲဒီအစွဲဟာ မလိုအပ်တာကို ဖြစ်စေတတ်လို့ “ဥပါဒါန် ကြောင့် ဥပါဒ်ရောက်တယ်” လို့ ပြောတတ်ကြတယ်။ ဥပါဒ်ဆိုတာ မူလဓာတ်ကြီးတွေ ဖောက်ပြန်တာရဲ့ နာမည်ပဲ။

ဒီဥပါဒါန်ဟာ တဏှာက ဖြစ်စေလိုက်တဲ့အရာပဲ။ တဏှာက ငတ်မွတ်ဆာလောင် နေတော့ ဒီလိုငတ်မွတ်နေသူဟာ သူငတ်မွတ်ဆာလောင်တဲ့အာရုံအကြောင်း တွေးလိုက်ရင် အာရုံက သူ့သဘာဝနဲ့သူ ရှိနေတာကို ရှိနေတာထက်လိုလားချင်စရာအဖြစ်တန်ဖိုးမြှင့်ပြီး အသိဖြစ်တာပဲ။ ဒါကို ပေါ်အောင်ပြောရရင် အဖျားအနာ ပျောက်ပြီးစမှာ အချဉ်ဓာတ်ငတ်ပြီး အချဉ်တောင်းတတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အချဉ်ဟာ သိပ်ကောင်းတဲ့ အရာအဖြစ် မြင်တာပဲ။ တကယ်စားတဲ့အခါလည်း သိပ်ကောင်းနေတယ်။

၁၃၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

တကယ်တော့ အချဉ်ဟာ အချဉ် အမြဲဖြစ်နေတာပဲ။ အချဉ်မငတ်တဲ့အခါမှာ မကောင်းဖြစ်ပြီး ငတ်တဲ့အခါ ကောင်းတာပဲ။ ဒီလို အစွဲဥပါဒါန်ရှိနေသူဟာ အာရုံတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်ကို မသိနိုင်သူဘဲ။ ရှေး အခါက ပြောရိုးတစ်ခုရှိတယ်။ ကာမတဏှာနဲ့စပ်လို့ ပြောတဲ့စကားပဲ။ ခွေးငတ် အမဲရိုးခြောက်ကိုက်လို့ ကောင်းတာနဲ့ ကာမအရသာကို ထူးကြောင်း ပြောဆိုချက်ပဲ။

ခွေးငတ်ဟာ အနှစ်နှစ်အလလက နေရေလေဒဏ်ခံရထားတဲ့ အမဲရိုးခြောက်ကို ငတ်နေတော့ အမဲရိုးပဲဆိုပြီး ကိုက်တယ်။ အမဲရိုးခြောက်ဆီက ဘာအရသာမှ မထွက်ပေမယ့် သူ့ရဲ့ပါးစပ်ကထွက်တဲ့ သွားရည်နဲ့ သူကကောင်းနေတာလို့ပဲ။

ကာမအာရုံ ဆာလောင်တဲ့သူလည်း ကာမအာရုံကို မှီဝဲယူချင်တယ်။ အဲဒီအာရုံဟာ သူ့ကို ချမ်းသာပေးတယ်လို့ သူက ထင်တယ်။ သူချမ်းသာတာက အဲဒီအာရုံဆီကရတဲ့ ချမ်းသာမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်အသိဓာတ် ဦးနှောက်က ထုတ်ပေးတဲ့ဓာတ် (အင်ဒိုဖိန်း)က ချမ်းသာစေတာပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ထဲက အင်ဒိုဖိန်း မထွက်ရင် အဲဒီ ကာမအာရုံကို ဘယ်လို မှီဝဲလည်း ချမ်းသာစေမှာ မဟုတ်တာဘဲ။

ကာမအာရုံဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီအာရုံကို လက်ခံရတဲ့ သူက အဲဒီအာရုံကို သူ့အသိ (ဦးနှောက်)ထဲရောက်အောင် လက်မခံတတ်ရင်လည်း ခံစားမှု (အင်ဒိုဖိန်း)မထွက်တာကို ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် ကာမအာရုံက ချမ်းသာခံစားမှုပေးတာမဟုတ်တာ အထင်အရှား တွေ့ရတာပဲ။

ဒါပေမယ့် ဥပါဒါန်ရှိသူက ငါ့ချမ်းသာခံစားမှုကို အဲဒီအာရုံတွေဆီက ရတယ်။ အဲဒီအာရုံတွေက ငါ့ကို ချမ်းသာခံစားမှု ပေးတယ်လို့ အစွဲဥပါဒါန် ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီသူက အပြင်အပတ်ရှိကြတဲ့ အဲဒီအာရုံတွေဟာလည်း ငါ့ကိုချမ်းသာခံစားမှုပေးနိုင်တာတွေပဲလို့ အဲဒီအာရုံတွေကို လက်ခံသိမ်းယူတာပဲ။ ရှေးက ပြောစကားဆိုရိုးရှိတယ်။ အရူးအမဲသား ကျွေးတော့ အရူးက နွားမြင်တိုင်း လက်ညှိုးထိုးတယ်လို့ပဲ။

ကာမအာရုံတွေပြီး ဓာတ်ကျတာ စိတ်ထတာတွေဟာ ကာမအာရုံက ဖြစ်စေတာလို့ လူတွေ သိနေကြတယ်။ အဲဒါ မမှန်တာ သိနေကြတာပဲ။ စိတ်ကိုကြွစေတာ ထစေတာက ကာမအာရုံက မဟုတ်ဘဲ အဲဒီကာမအာရုံကို ယူပြီး စိတ်ကြွဖူးထဖူးသူက ဒီလို စိတ်ထတာ

ကြွတာဟာ ကာမအာရုံနဲ့တွေ့မှ ဖြစ်တာလို့သိပြီး ကာမအာရုံဟာ သူ့စိတ်ဓာတ်ကို ထစေတယ်၊ ကြွစေတယ်လို့ ထင်တာပဲ။ ကာမအာရုံကို အဓိပ္ပာယ်မသိသူဖြစ်ဖြစ် ကာမအာရုံရဲ့ ပမာဏ အမှန်သိမှုမှာ မမေ့မလျော့သူဖြစ်ဖြစ် ကာမအာရုံက သူ့စိတ်ဓာတ်ကို မကြွစေနိုင်တာဘဲ။

ဆိုလိုတာက ကာမအာရုံ ထိတွေ့ခံရသူက အဲဒီအာရုံတွေက သူ့စိတ်တွေကို ထစေတယ်၊ ကြွစေတယ်လို့ အသိမှားပြီး အစွဲဥပါဒ်ဖြစ်နေသူက ဝန်းကျင်မှာရှိနေတဲ့ ကာမထိုက်တဲ့အာရုံတွေဟာ သူ့စိတ်ကိုထစေကြစေတဲ့ အရာတွေအဖြစ်မြင်ပြီး အဲဒီအာရုံတွေဟာ မက်မောစရာတွေအဖြစ်မြင်ပြီး အသိအမှတ်ပြု စွဲယူတာပဲ။

ဒီတော့ ဝန်းကျင်က ကာမအာရုံတွေတိုင်းကို အဲဒီအာရုံတွေနဲ့ မတွေ့ဖူးလို့ မထကြွဖူးပေမယ့် ထိတွေ့ထကြွဖူးတဲ့အာရုံနဲ့ ထပ်တူပြုပြီး စွဲယူတာမျိုးကို လုပ်တာဟာ ဥပါဒါန်ရဲ့ အလုပ်ပဲ။ ဥပါဒါန်ရဲ့အလုပ်ဟာ အထင် အလုပ်ပဲ။ အထင်ဟာ အမှန်မဟုတ်တာဘဲ။ ဒါကြောင့် လူတွေအနေနဲ့ ဝန်းကျင်ကို မှီဝဲနေကြရာမှာ ဥပါဒါန်နဲ့မှီဝဲတာ၊ ဥပါဒါန်မဟုတ်ဘဲ ကာမအာရုံရဲ့ ပမာဏအမှန်နဲ့ မှီဝဲတာလို့ နှစ်မျိုးရှိရာမှာ ဘယ်အရာဟာ ဥပါဒါန်ဖြစ်ပြီး အဘယ်အရာက ဥပါဒါန်မဟုတ်တာကို မခွဲနိုင်တတ်ကြဘူး။

တကယ့်အဖြစ်အတွက် မှီဝဲတဲ့အာရုံ၊ ခံစားမှုအတွက်သာ ဖြစ်ပြီး တကယ့်အဖြစ်အတွက် မဟုတ်တဲ့အာရုံလို့ အာရုံဟာ နှစ်မျိုး ရှိနိုင်တာပဲ။ ဥပမာ စားသောက်စရာအာရုံတွေဟာ လူကို ဖြည့်ပေးနေရတဲ့ အာရုံတွေပဲ။ အဲဒါတွေနဲ့ မဖြည့်ရင် လူဟာ လျော့ပါးပျက်စီးအသွားခံရမှာပဲ။ အဲဒီအာရုံဟာ ဥပါဒါန်အာရုံမဟုတ်တဲ့ အာရုံပဲ။ ဖြည့်ဖို့မလိုဘဲ (ခံစားမှုအတွက်)ဖြည့်ချင်တဲ့ အာရုံဆိုရင်တော့ ဥပါဒါန်အာရုံပဲ။ ဖြည့်ရမယ့်အရာ မဟုတ်တာနဲ့ ဖြည့်ချင်တာလည်း ဒီလိုပဲ။

ဥပါဒါန်ကုဋ္ဌာဆိုတာ သူ့ဟာသူရှိနေတဲ့ ခန္ဓာမဟုတ်ဘဲ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာဖြစ်ပြီး အဲဒီခန္ဓာကလည်း ဥပါဒါန်ရဲ့ အာရုံဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာလို့လည်း ပြောရတဲ့ခန္ဓာပဲ။ ဥပါဒါန်ကုဋ္ဌာဟာ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာလည်း ဟုတ်တယ်။ နောင်ဖြစ်မယ့် ဥပါဒါန်ရဲ့ အာရုံဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာလည်း ဟုတ်တယ်။ ဥပါဒါန်ကုဋ္ဌာဟာ ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာဖြစ်လို့ ဥပါဒါန်ကုဋ္ဌာဟာ အဟုတ်မဟုတ်တဲ့ ခန္ဓာပဲ။

၁၃၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီအဟုတ်မဟုတ်တဲ့ စိတ်ရှိတဲ့ခန္ဓာ (အရူး)စိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ အရှိမျိုးဖြစ်လို့ အဲဒီအရှိမဟုတ်တာကို အာရုံပြုပြီးဖြစ်တဲ့ ဥပါဒါန်ကလည်း ဥပါဒါန်ဖြစ်သူသိတဲ့အတိုင်း အမှန်အသိမဟုတ်တဲ့ အရာပဲ။ ဒါကြောင့် ဥပါဒါန်အဖြစ် ခံရတဲ့အာရုံဟာ အမှန်မဟုတ်တဲ့ အာရုံပဲ။ ဒါကြောင့် “ဥပါဒါန်ကိုအစွဲ”လို့ မြန်မာပြန်ရတာ ဖြစ်တယ်။

ဥပါဒါန်ဟာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာတို့နဲ့ အတူဖြစ်တဲ့အရာပဲ။ အဝိဇ္ဇာရဲ့ အသိခံရတဲ့ အာရုံဟာ သိနေတဲ့အတိုင်း ရှိနေတာမဟုတ်တဲ့အရာပဲ။ တဏှာကလည်း တဏှာရဲ့ အဆာလောင်ခံရတဲ့ အရာဟာလည်း လူရဲ့အမှန် ဆာလောင်စရာမဟုတ်တဲ့အရာကို ဆာလောင်တာပဲ။ ဒါကြောင့် အဝိဇ္ဇာနဲ့ တဏှာဟာ အတူတူဖြစ်တာပဲ။ ဥပါဒါန်အဖြစ် ခံရတာကလည်း အဲဒီ ဆာလောင်ခဲ့ဖူးတာမဟုတ်ဘဲ ဆာလောင်ခဲ့ဖူးတဲ့အရာအဖြစ် စွဲယူတာပဲ။ ဒါကြောင့် တဏှာ၊အဝိဇ္ဇာတို့နဲ့ အတူတူဖြစ်တာပဲ။ မဟုတ်တာချင်း တူကြတာ ပေါ့။

ဒီလိုဖြစ်လို့ ဒါတွေကို ကိလေသာတွေလို့ ပြောရတာပဲ။ ဒါကို ဗမာလိုပြောရင် စိတ်ညစ်စရာတွေလို့ ပြောရမှာပဲ။ စိတ်ညစ်နွမ်း ပင်ပန်းတာတွေပေါ့။ ဒီ အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာ ဥပါဒါန်တွေဟာ လူတွေအပေါ် အမြင်တွေရဲ့ နာမည်တွေပဲ။ အဲဒီအမြင်တွေက အမှန်မကျတဲ့ အမြင်တွေပဲ။

ဒီအမြင်တွေက လူမှာ ဘုကြောင့်ဖြစ်တာလည်းဆိုရင် အဖြစ်ခံရတဲ့လူက လူဇာတ်ပျောက်ပြီး (သုံးဆယ့်တစ်ဘုံသား) သတ္တဝါဇာတ်ဝင်ပူးတာခံရနေလို့ လူဇာတ်ရှိသူရဲ့ အမြင်များအတိုင်းအမှန်မမြင်ဘဲ သတ္တဝါအသီးသီးရဲ့ သူ့ဘဝအမြင်နဲ့ သူမြင်တာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ ငရဲဇာတ်ဝင်နေတဲ့လူ အဖြစ်ခံနေရရင် ငရဲသားက လူတွေကို မြင်သလို မြင်မှာပဲ။ တိရစ္ဆာန်ပြိတ္တာ အသူရကာယဇာတ်တွေထဲက တစ်ခုခုဝင်နေတာခံရသူဖြစ်ရင် အဲဒီအကောင် ပလောင်တွေက လူတွေကို မြင်တတ်သလို မြင်တာဖြစ်မှာပဲ။

နတ်သတ္တဝါ ဗြဟ္မာသတ္တဝါ ဇာတ်အဝင်ခံရသူ ဖြစ်နေရင်လည်း အဲဒီအကောင် ပလောင်တွေက လူတွေကိုမြင်သလို မြင်မှာပဲ။ အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေရဲ့ မျက်စိ ဦးနှောက် နား နှာ လျှာ ကိုယ်တွေဟာ သူတို့ဘဝနဲ့သူတို့ ဖြစ်တာကြောင့် သူတို့ရှိနေတာနဲ့ပဲ မြင်ကြလို့ပဲ။

လူမှာရှိနေတဲ့ မျက်စိ ဦးနှောက် အစစတွေဟာ ဘာမှအသွင်းမခံရသေးတဲ့ ဓာတ်ပြားလိုပဲ။ အဲဒီထဲမှာ အစီအစဉ် (ပရိဂရမ်)တွေ စွန့်သွားတဲ့အခါ အစွန့်ခံရတဲ့ အစီအစဉ်(ပရိဂရမ်)တွေဟာ သတ္တဝါအမျိုးမျိုး ဇာတ်ဝင်တဲ့ မျက်စိ ဦးနှောက် စတာတွေဖြစ်တာပဲ။

ဒီလိုမျက်စိ ဦးနှောက် နား အစစတွေမှာ ငရဲ တိရစ္ဆာန် အစစ အကောင်ပလောင် ဇာတ်တွေ အစီအစဉ်(ပရိဂရမ်)အဖြစ် အစွန့်ခံရလို့ အဲဒီအကောင်ပလောင်ဇာတ်တွေ အဝင်ခံရတဲ့အချိန်ကပဲ ဒီ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်ကိလေသာတွေက ပါပြီးရှိနေတာတွေပဲ။ အဲဒီကိလေသာတွေကိုတော့ အိပ်နေတဲ့(အနုဿယ)ကိလေသာတွေလို့ ပြောရတဲ့ ကိလေသာ တွေပဲ။

အဲဒီအိပ်နေတဲ့(အနုဿယ)ကိလေသာရှိတဲ့ မျက်စိ နား ဦးနှောက်တွေနဲ့ မြင်စရာ ကြားစရာ လူတွေကိုတော့ အဲဒီ အိပ်နေတဲ့(အနုဿယ) ကိလေသာတွေက ထကြွတဲ့ (ပရိယုဋ္ဌာန)ကိလေသာအဖြစ် အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တွေ ဖြစ်လာတော့တာပဲ။ ဥပါဒါန် အကြောင်းပြတဲ့အခါ ပေါ်လွင်ဖို့အတွက် ဥပါဒါန်တစ်ခုတည်းစွဲပြီး သပ်သပ်ကြည့်တာထက် အဲဒီ ဥပါဒါန်ရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ ငရဲ တိရစ္ဆာန်စတဲ့ ဇာတ်ဝင်နေသူရဲ့ မျက်စိ နား ရှိသူတွေအကြောင်းပါ ဆက်စပ်ပြလိုက်တာပဲ။

အဲဒီ ဥပါဒါန် တဏှာ အဝိဇ္ဇာ ကိလေသာတွေ ဖြစ်ပေါ်ထကြွ (ပရိယုဋ္ဌာန) ဖြစ်လာတဲ့အခါ တကယ်အာရုံအဖြစ်တည်ရှိနေတဲ့ အာရုံဖြစ်တဲ့လူကို တည်ရှိတဲ့အတိုင်း မသိမမြင်တော့ဘဲ ထကြွနေတဲ့ (ပရိယုဋ္ဌာန)ကိလေသာက သူမြင်ချင်တဲ့အတိုင်း ပုံတူပြုပြီး သိမြင်တော့တာပဲ။ ကြောက်နေတဲ့လူက မြင်ရကြားရသမျှ ကြောက်စရာ၊ မက်နေတဲ့လူက လည်း မြင်ရကြားရသမျှ မက်စရာလို့ သိနေတာမျိုး၊ ငတ်နေတဲ့သူက စားရသမျှ ကောင်းနေတာမျိုး ဖြစ်သလိုပဲ။ တွေ့ရတဲ့လူကို သူသိချင်သလိုဆွဲပြီး သိသွားတာဟာ ဥပါဒါန်ပဲပေါ့။

ဒီလိုဥပါဒါန်ဖြစ်တော့ အဲဒီဖြစ်တဲ့အတိုင်း တုံ့ပြန်အသိပေးတဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ အကောင်းအဆိုးလုပ်တဲ့ မဟုတ်တဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ပြီး အဲဒီဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာအဖြစ် ဥပါဒါန်ကုန္တာတွေ ထပ်ဖြစ်ပြီး သံသရာလည်တော့တာပဲ။

၁၄၀ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒီတော့ ဥပါဒါန်ဆိုတာ အမြင်ခံ အကြားခံ အတွေ့ခံအာရုံတွေကို အရှိအတိုင်း မယူနိုင်ဘဲ သူ့မှာရှိတာနဲ့ ယူသူရဲ့အဖြစ်လို့ (ငတ်နေတဲ့အခါ စားရတဲ့အစာဟာ အစာရဲ့ အရသာက မကောင်းပေမယ့် စားသူကငတ်နေတော့ ကောင်းတဲ့အစာအဖြစ် အသိခံရတာမျိုး အသိမှား အသိရဲ့အဖြစ်လို့) အသိပေးတာဟာ ထေရဝါဒနဲ့ဆန့်ကျင်နေတာပဲ။

ဒီတော့လည်း ဒီအကြောင်းဟာ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွား ရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲက (၁၉) ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း (၂၀) ခုမြောက်အချက်

ထေရဝါဒ၏ ဘဝ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဘဝ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာက ဘုရားရဲ့ဒေသနာထဲမှာ အတော်အရင်းကျတဲ့ဒေသနာပဲ။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အမြင်ရပြီး ဘုရားဟာ ဘုရားအဖြစ် ရောက်တာပဲ။ ဒီစကားကိုသဘောတူဖို့ နည်းနည်းပြောရဦးမယ်ထင်တယ်။ ဘုရားဖြစ်တာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အသိအမြင်ရလို့ပဲလို့ ပြောကြစရာ ရှိလို့ပဲ။ အဲဒါလည်း ဟုတ်တာပဲ။ ဒါဟုတ်ရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အမြင်ရလို့ ဆိုတာက ဘယ်လိုဟုတ်နိုင်မလဲလို့ ပြောမလားပဲ။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အမြင်နဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အမြင်ဟာ အတူတူတွေပဲ။ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်က အာရမ္မကဏီက, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က အာရုံ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အာရုံဖြစ်တဲ့ အမြင်ခံကို ဘာကမြင်တာလဲဆိုရင်တော့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်က မြင်တာပဲ။ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်က မြင်တယ်ဆိုတာ ဘာကို မြင်တာလဲ။ အဲဒီအမေးရဲ့အဖြေဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မြင်တာလို့ ဖြစ်တယ်။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရဲ့ အာရုံဟာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်ဘူးလားလို့လည်း မေးစရာ ရှိပြန်တယ်။ ဟုတ်တယ်လို့ ဖြေရမှာပဲ။ အဲဒီလိုဟုတ်ရင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ဘယ်လိုအာရုံဖြစ်မှာလဲလို့ ပြောဖို့ဖြစ်ပြန်ရော။ အဲဒါလည်း ပြောရမှာပဲ။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ချုပ်ငြိမ်းရာရဲ့ နာမည်ဖြစ်လို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မြင်တာဟာ ဒုက္ခမြင်တာဖြစ်ပြီး အဲဒါမြင်တာနဲ့အတူ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းက အပယ်ခံထိပြီး အဲဒီအပယ်ခံထိတာနဲ့အတူတူပဲ ဒုက္ခငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကလည်း ဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့ နိဗ္ဗာန်ကို မဂ်ဉာဏ်က အာရုံပြုတယ်ဆိုတာ မဟုတ်တာမဟုတ်ပေမယ့် နိဗ္ဗာန်အာရုံပြုနိုင်ဖို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖြစ်တဲ့ဒုက္ခကို အဲဒီမဂ်ဉာဏ်နဲ့ပိုင်းခြားသိရင်း တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်တာဖြစ်လို့ အရင်းနဲ့အဖျား နှစ်ခုရှိတဲ့အနက်က အဖျားအာရုံကို အာရုံပြုတယ်ဆိုပေမယ့် အရင်းကျတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အာရုံပြုတယ်ဆိုတာက ပိုမိုထင်ရှားတဲ့ အဖြစ်ပဲ။

ဒါပေမယ့် ဘာဖြစ်လို့ အဖျားအာရုံဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်အာရုံပြုတယ်လို့ အရဟတ္တမဂ်ရဲ့ အာရုံကို ပြောနေကြရသလဲ မေးခွန်းထွက်ပြန်ရော။ ဒါက နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်ဒုက္ခနိရောဓလို့ အသိမှန်ဝါပြီး ဒုက္ခဖြစ်တာခံရမယ့်လူ မရှိဘူးလို့ မြင်တာ၊ ခံရတဲ့ဒုက္ခကို ဒုက္ခလို့မသိတော့ဘဲ အဲဒါပဲ ဒုက္ခငြိမ်းရာလို့ သိမိတော့ အဲဒီနိဗ္ဗာန်လို့အသိခံရတဲ့ ဒုက္ခဖြစ်စရာလူမရှိတဲ့အာရုံက ဘာမှ မရှိတာသိနေတဲ့ စိတ်ဖြစ်နေတယ်။

အဲဒီတော့ အဲဒီစိတ်ကို အရဟတ္တမဂ်စိတ်ပဲ၊ အဲဒီစိတ်ရဲ့ အသိခံဖြစ်တဲ့ ငါနဲ့သူများ ဘာမှမရှိတာလည်း နိဗ္ဗာန်ပဲလို့ သိနေသူတွေက နိဗ္ဗာန်မဟုတ်တာနဲ့ ဟုတ်တာ လွဲသိပြီး အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်က နိဗ္ဗာန်အာရုံပြုတယ်လို့ ပြောကြတာပဲ။ ဒီစကားနဲ့စပ်ပြီး စကားအပိုတစ်ခု ပြောစရာရှိတယ်။ အဲဒီ မဂ်ဉာဏ်နဲ့ နိဗ္ဗာန် အလွဲသိကြသူတွေက ဘုရားကို ဘုရားအဖြစ် ရစေတာဟာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သိတာထက် ပိုတဲ့ ဉာဏ်ဖြစ်တယ်လို့ သိနေကြတာကို အခိုင်အမာ ပြောကြသေးတယ်။

ဘုရားက ဓမ္မစကြာဆိုတဲ့ အဦးဆုံးဟောထားတဲ့တရားထဲမှာ သူဘုရားအဖြစ် ရောက်စေတဲ့တရားကို အတိအလင်း ဟောပြထားတာပဲ။ သူတို့ပြောကြတဲ့ ဉာဏ်အပိုဆိုတာ အဏုမြူလောက်တောင် မပါတာဘဲ။ ဒါပေမယ့် ဘုရားအဖြစ် ရောက်စေတဲ့ဉာဏ်ဟာ အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ထက်ကြီးတဲ့ တခြားဉာဏ်ရှိသေးတယ်လို့ ပြောကြသူတွေက ဘာကြောင့် ဒီလို အခိုင်အမာ ပြောကြတာလဲ။

၁၄၂ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒီလိုဆိုတော့ သူတို့သိတဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နဲ့ အဲဒီဉာဏ်ရဲ့အာရုံက ဘာမှမရှိတာ ဖြစ်နေတော့ အဲဒီဘာမှမရှိတာသိနေတဲ့ အသိနဲ့ အသိခံအရဆိုရင် ဘာမှသုံးစားလို့မရတာကို သူတို့သိကြတယ်။ ဘုရားဟာ လောကကို အစစညွှန်ပြနေသူပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီအရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်အပြင် ဉာဏ်အပိုတစ်ခုမရှိဘဲ မနေဘူး။ အဲဒီဉာဏ်ရလို့သာ ဘုရားဟာ လောကရဲ့ လမ်းညွှန်လုပ်နိုင်တာ ဖြစ်ရမယ်။ ဒီတော့ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အပြင် ဘုရားအဖြစ်ရောက်စေတဲ့ တခြားဉာဏ်အပို ရှိတယ်ဆိုတာ အခိုင်အမာ ဖြစ်တော့တာပဲ။ အဲဒီဉာဏ်အပိုကြောင့် ဘုရားအဖြစ် ရောက်တယ်လို့ ဘုရားမိန့်မြွက်တာ ဘယ်မှာမှ မရှိဘူး။

ဘုရား ဆည်းကပ်သူများအနေနဲ့ အဲဒီ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်အပြင် ဘုရားအဖြစ် ရောက်စေတဲ့ဉာဏ် အပိုရှိတယ်လို့ ဘုရားအပေါ်သိတာဟာ ဘာမှ မှားစရာမရှိဘူးဆိုပြီး ဒီလိုသိတဲ့အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်းတစ်ဦးပင် ဖြစ်ခွင့်ရှိတယ်လို့ မှတ်ကြတာပေါ့။

ဒါဟာ ခေတ်ကာလအသိရဲ့ အတိုက်အစားခံရပြီး ဘုရားရဲ့ တကယ့်အနှစ်တွေပါ အဆုံးရှုံးခံရနိုင်တဲ့ ဘေးရန်ကို ဖိတ်ခေါ်တာပဲ။ လူ့လောကရဲ့ အသိဉာဏ်ဦးနှောက်တွေက မြေပြင်ပေါ်က ကိုယ့်အရပ်ထက်မြင့်အောင် မခုန်နိုင်တဲ့ခေတ်ကာလကို မမြင်နိုင်လောက် အောင်ဝေးတဲ့ သမိုင်းထဲမှာ စွန့်ပစ်ခဲ့ကြပြီး အသေးဆုံးအဏုမြူရဲ့ ဝတ်ဆံနဲ့ အဲဒီဝတ်ဆံထဲမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတာအထိ လူတွေသိတဲ့အဖြစ် ရောက်နေကြပြီ။ အဲဒီသူတွေက အကုန်လုံး သိစရာတွေ သိတယ်ဆိုတဲ့သူအတွက် လူ့လောကမှာ နေရာ မပေးတော့တာဘဲ။

အစကို ပြန်ကောက်ပါမယ်။ ဘုရားရဲ့ ဘုရားဖြစ်စေနိုင်တဲ့အသိဉာဏ်ဟာ ဓမ္မစကြာမှာ ဘုရားကိုယ်တိုင် ဝန်ခံခဲ့တဲ့ အရိယသစ္စာလေးပါးကို သစ္စာ၊ ကိစ္စ၊ ကတ - သုံးပတ်လည်အောင်လုပ်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ အခြင်းအရာ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးအဖြစ် အသိဉာဏ်တွေပေါ်လာလို့ ဘုရားအဖြစ် ဝန်ခံကြောင်း မိန့်ကြားခဲ့တာပဲ။

ဒီအရိယသစ္စာမှာ မဂ္ဂအရိယသစ္စာက အာရုံကို လက်ခံတဲ့အရိယသစ္စာ၊ ဒုက္ခအရိယသစ္စာက မဂ္ဂအရိယသစ္စာရဲ့ အသိခံအာရုံ၊ ဒီလိုဖြစ်လို့ ဒုက္ခသမုဒယက အပယ်ခံဖြစ်ပြီး နိရောဓအရိယသစ္စာက သမုဒယမရှိလို့ ဒုက္ခငြိမ်းရာအဖြစ် ရောက်တာပဲ။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရဲ့ အာရုံဟာ ဒုက္ခဆိုတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဒုက္ခပဲ။

ဒီတော့ ဘုရားကို ဘုရားအဖြစ်ရောက်စေတဲ့အာရုံဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ။ ဒီအာရုံဟာ လူအစကတည်းက ရှိတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အာရုံကို မြင်နိုင်တဲ့မျက်စိ မပေါ်သေးလို့ ကမ္ဘာတစ်လောကလုံး ဒီအာရုံကို မသိကြတာဘဲ။ ဘုရားအလောင်းအလျာဟာ အဲဒီမျက်စိပေါက်လို့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အာရုံကို ဖော်နိုင်လာတာပဲ။

ဘုရားအလောင်းတော်က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အာရုံကို မြင်တတ်တဲ့မျက်စိ ဘယ်က ရလာတာလဲ မေးခွန်းလည်း ထွက်လာစရာရှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ ဒီမျက်စိ ရှိရသလဲပေါ့။ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ လောကလူတွေ သွားနေကြတဲ့ လမ်းတွေထဲက လမ်းကောင်းဆိုတာတွေကို မသွားဖူးတဲ့လမ်းမရှိအောင် သွားခဲ့သူဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် အဲဒီ လမ်းသွားပြီး အဲဒီလမ်းတွေရဲ့ ပန်းတိုင်တွေဟာ လူကို အစွဲဥပါဒါန် ဒုက္ခတွေက လွတ်လပ်တဲ့ပန်းတိုင် မဟုတ်တာတွေချည်း ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရတာကြောင့် အဲဒီလမ်းတွေကို ဘုရားအလောင်းက စိတ်ကုန်ပြီး အားလုံးလမ်းတွေကို ကျောခိုင်းနေခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။

အသိစိတ်ဓာတ်နဲ့ အမှတ်သညာ ရှိသူအဖြစ် ဒီလမ်းတွေအားလုံးကို မသွားဘဲ နေသူဟာ ကမ္ဘာလောကမှာ ဘယ်သူမှ မရှိတာဘဲ။ မရှိချင်နေ လူကိုလွတ်လပ်စေတဲ့ပန်းတိုင် မဟုတ်တာဆို ရောက်စေတဲ့လမ်းတွေ ဘယ်လမ်းမှ မသွားဘူးဆိုပြီး ကြံကြံခံရပ် တည်တဲ့အတွက် စိတ်ဖိစီးမှုတွေ ခံရတာပဲ။ ညောင်ပင်အောက် မြက်ကလေး ခင်းပြီးနေတဲ့နေရာကို လောကလူတွေကို လွှမ်းမိုးနေသူက လာတိုက်ယူတာခံရတယ်လို့ အထိပဲ။

အဲဒီလောက် ဖိစီးခံရတာကို သူ့ကိုယ်ပိုင်အားနဲ့ အနှိုင်းမခံရအောင် လှန်နိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီကိုယ်ပိုင်အားက သူ့ရဲ့နဲ့ပဲ။ လူ့လောကကြီး ပျက်စီးနေတာကို ကျော်လွန်နိုင်တဲ့လမ်းဟာ ရှိရမယ်ဆိုတဲ့ ဒီယုံကြည်ချက်ဟာ သူ့ရဲ့ အဖြစ်ပဲ။ ဒီတော့ သူဟာ ဘာအင်အားမှမရှိသူ မဟုတ်ဘဲ ဘယ်သူ့ဆီမှာမှ မရှိတဲ့အားဟာ သူ့ဆီမှာ ရှိတာပဲ။

အဲဒီအားဟာ တစ်လောကလုံးကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူရဲ့ တိုက်အားကို ဦးကျိုးသွား အောင်တိုက်နိုင်တဲ့ သူ့ကိုယ်ပိုင် အားအင်ပဲ။ သူ့မှာ ဘယ်လမ်းမှ မသွားဘဲ အားဆုတ်ယုတ် မသွားဘူး၊ အသိစိတ်ဓာတ်နဲ့ အမှတ်သညာတွေ ချွတ်ခြံကျပျက်စီးတာ မဖြစ်သူဘဲ။

၁၄၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒါကို ဆင်ခြင်မိတော့ အထူးဝမ်းသာအားရတွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အခါမှာ မဆက်စပ်ဘဲ အသိတစ်ခုပေါ်လာတယ်။ အဲဒါက မွေးဖွားပြီး လသားအရွယ်က ဖခင် လယ်ထွန်မင်္ဂလာပွဲမှာ သပြေပင်ရိပ် သိပ်ထားခံရပြီး မေ့နေကြလို့ သပြေပင်ရိပ်က ရွှေသွားပြီး နေပူစပ်ခါးမှာ မပူမဆာ မငိုမယိုဘဲ တွေ့ရတဲ့ဖခင်က ချီးမွမ်းထောမနာပြုတာခံခဲ့ရတယ်။ ဒီလို ပြောဆိုခံရလို့ သိတာကလေးကို ပြန်လည်အောက်မေ့ သိလာရတာပဲ။

ဒါကို ဆင်ခြင်တယ်။ ဘုကြောင့် မငိုတာလဲ။ ဝမ်းမနည်းလို့ပေါ့။ ဘုကြောင့် ဝမ်းမနည်းတာလဲ။ သူ့အချောခံရတာကို သာယာကောင်းမွန်း မသိလို့ဘဲ။ ချောခံရတာ သာယာရင် ချောသူမရှိလို့ ဝမ်းနည်းမှာပဲ။ ဝမ်းနည်းရင် ဝမ်းနည်းတာကို အသိပေးတဲ့အနေနဲ့ ငိုပြရမှာပဲ။

မငိုတာဟာ ဝမ်းမနည်းလို့၊ ဝမ်းမနည်းတာဟာ အချီအချောတွေကို မသာယာခဲ့လို့၊ သာယာခဲ့ရင် ဝမ်းနည်းမိမယ်၊ ဝမ်းနည်းရင် ငိုမိမယ်၊ ငိုမှ အချီအချောတွေသိပြီး ချီကြ ချောကြတော့မှာပဲ။ အချီအချောခံရတာဟာ ငါပဲ၊ ငါ့ဟာပဲ၊ ငါ့ရဲ့အခွင့်အလမ်းအမှန်ပဲ ဆိုပြီး မှတ်ယူတာဟာ အချီအချောမှာ သာယာတာပဲ။

ဘုရားဖြစ်မယ့် အလောင်းအလျာဟာ ဝမ်းနည်း ငိုကြွေးတာရယ်၊ အချီအချော ခံရတာရယ်၊ အဲဒီလို ခံရတာဟာ ငါ၊ ငါ့ဟာနဲ့ ငါ့အမှန်လို့ မှတ်ယူတာရယ်၊ အဖြစ်သုံးခုရဲ့ ဆက်စပ်လည်ပတ်ပုံနဲ့ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပုံကို သိပြီး ဒီနိယာမသဘောတရားနဲ့ တစ်လောကလုံးမှာရှိတဲ့လူတိုင်းရဲ့ ပြဿနာတိုင်းကို ဆင်ခြင် ကြည့်တဲ့အခါ အားလုံး အကျိုးဝင်တာဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝဋ်သုံးပါးလည်ပတ်ပုံ အဖြစ်ပဲ။ ဒါကို သိတာဟာ ဘယ်သူမှ မသွားရုံမျှမက လမ်းအဖြစ်ပင် မသိကြတဲ့ အရိယမဂ်လမ်းပဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အာရုံကို အရိယမဂ်နဲ့သိတဲ့ အသိပေါ်ပြီး အဲဒီ အသိကို အရိယ သစ္စာလေးပါးအား အပြန်သုံးပါးဖြစ်အောင်လုပ်လို့ အခြင်းအရာတစ်ဆယ့်နှစ်ပါးဖြစ်ပွား ပြီးဆုံးတာဟာ ဘုရားအဖြစ်ရောက်တာပဲ။ ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က ဘုရားကို ဘုရား အဖြစ်ရောက်စေတဲ့ တစ်ခုတည်းဖြစ်တဲ့ အဆင်ခြင်ခံအာရုံပဲ။ ဒီလောက်အရေးပါတဲ့ဒေသနာ ဖြစ်လို့ နားလည်အောင်လုပ်ကြရမှာပဲ။ နားလည်အောင်လုပ်တာမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ ဘယ်လိုဖြစ်တယ်လို့ သိအောင်လုပ်တာတစ်ခုတည်းနဲ့တော့ လူမှာဖြစ်တဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

သိဖို့တော့ မဖြစ်သေးဘူး။

အရိယမဂ်ကို ပေါက်စေနိုင်တဲ့ ဂတိမဂ်တွေ သွားနေတာက ကျောခိုင်းရပ်ပစ်ဖို့တော့ လိုတယ်။ အဲဒါလည်း ရပ်ပစ်နိုင်မယ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လည်း အမှန်ကျလေ့လာရမယ်ဆိုရင် လောကလူတွေမှာဖြစ်နေတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိတာဖြစ်မှာပဲ။ ဂတိမဂ်ဖြစ်တဲ့ ကာမ ရူပ အရူပကံလမ်းတွေသွားနေရင်တော့ ဘယ်လောက် အမှန်ကျပြသတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို လေ့လာပါသော်လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က မသိနိုင်တဲ့အာရုံ ဖြစ်နေမှာပဲ။

ဂတိမဂ်လမ်း သွားနေတဲ့သူတွေမှာ သွားခြင်းကြောင့် ရလာတဲ့အကျိုးက သွားသူရဲ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေကို မိစ္ဆာမျက်စိ မိစ္ဆာနား မိစ္ဆာနှာခေါင်း မိစ္ဆာလျှာ မိစ္ဆာကိုယ်ကာယနဲ့ မိစ္ဆာဦးနှောက်တွေကိုသာ ဖြစ်စေလို့ အဲဒါတွေရဲ့ပိုင်ရှင်ဟာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်လို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖြစ်နေတဲ့ လူတွေဆီက အဖြစ်အာရုံကို မသိမမြင်နိုင်လို့ဘဲ။ အဲဒီဂတိမဂ်လမ်း မသွားမိအောင် အဲဒီဂတိမဂ်လမ်းတွေရဲ့ လည်နေတဲ့ အဖြစ်ပြတာ ကိုယ်တိုင်က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာပဲ။

အခု ဒီနေရာမှာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ ဒုတိယဘဝ သံသရာပတ်ထဲက ကမ္မဝဋ်ပြတဲ့ အင်္ဂါရပ်အဖြစ် ဘဝကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ပြမှာပဲ။ အစောက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အဲဒီ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ချက်ကို နားလည်နိုင်ဖို့ အရိယမဂ်မျက်စိနဲ့ပေါက်ဖို့က ဂတိမဂ်ဖြစ်တဲ့ ကံအမျိုးမျိုးတွေကို ကိုယ့်ဘဝရဲ့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာမှုပေးရာလို့အမြင်နဲ့ လုပ်ဆောင်နေဖို့ လိုပါတယ်။

အဲဒီလို လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် နောင်ဘဝဆိုးဆိုးဖြစ်မှာ ကြောက်တာတို့ အကောင်း ဖြစ်မှာ လိုလားတာတို့ ဘာမှကို မဖြစ်ချင်တာတို့ဆိုတဲ့ အဲဒီနောင်ဘဝအမြင်တွေ ဖျောက်ပစ်ဖို့ လိုတာပဲ။ အဲဒီအမြင်တွေက ဘုရားလက်မခံတဲ့ အမြင်တွေပဲ။ လက်မခံတာကလည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်တဲ့ သဿတနဲ့ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်တာ သိကြပြီးသားတွေပဲ။ အဲဒါတွေက လွတ်ကြမှ ဘဝအဓိပ္ပာယ် ပြချက်ဟာ နားလည်မှာပဲ။

ဘဝကို လူတွေသိနေကြတဲ့ သမုတိသစ္စာအရပြောတဲ့ ဘဝကိုပဲ သိနေကြတယ်။ အနည်းအကျဉ်းကတော့ ပရမတ္ထသစ္စာကပြောတဲ့ ဘဝကို သိနေကြပြန်တယ်။ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟာ ဘုရားဟောတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပဲ။

၁၄၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဘုရားက အရိယာပဲ၊ အရိယာဖြစ်တော့ သမုတိကို သစ္စာခံလို့ ဘယ် ဖြစ်ပါ့မလဲ၊ ပရမတ်ကို သစ္စာခံလို့လည်း ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ၊ အရိယသစ္စာကို သစ္စာခံမှ အရိယာဖြစ်တော့ အရိယာကပေးတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ အင်္ဂါတစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ ဘဝဟာလည်း အရိယသစ္စာ ထိုက်တဲ့ဘဝပဲ အရယူရမှာပေါ့။

ဘဝဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ လောကမှာ သစ္စာသုံးပါးရှိသလို အဲဒီ သစ္စာရှုထောင့် တွေက မြင်ကြတဲ့ဘဝတွေကလည်း သုံးထွေပြားနေကြတာပေါ့၊ သမုတိဘဝက အခုဘဝ၊ နောက်ဘဝ၊ နောင်ဘဝ၊ သူဌေးဘဝ၊ အလုပ်သမားဘဝ အစစတွေပဲ၊ ပရမတ်လို ဘဝက တော့ ရုပ်တွေရဲ့ အဖြစ်၊ နာမ်တွေရဲ့အမျိုးမျိုးရှိနေတဲ့ အဖြစ်တွေပေါ့၊ အရိယာလို ဘဝက တော့ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် ကိလေသာအမြင်တွေနဲ့ ပြုလုပ်တဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆို စိတ်အနေအထား အသိပေးလွန်ကျူးချက်တွေပဲ။

အရိယသစ္စာဘဝဟာ လူတွေမသိကြတဲ့ ဘဝပဲ၊ အဲဒီလွန်ကျူးသိစေချက်တွေဟာ ဘဝပဲလို့ လူတွေမသိကြပေမယ့် အဲဒီလူတွေတိုင်းဟာ အဲဒီဘဝရဲ့ ခြယ်လှယ်ဖန်တီး တာအတိုင်း ဖြစ်တည်နေကြရတာပဲ။

ဒီနေရာမှာ စကားရှင်းစရာကလေး တစ်ခု ရှင်းခဲ့ချင်တယ်၊ အဲဒါက လွန်ကျူးဆိုတဲ့ စကားပဲ၊ အဲဒီစကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သိနေကြတာက လိုနေကြတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ မကောင်းတဲ့ ပြောပြနေတွေ လုပ်တာကိုပဲ လွန်ကျူးတယ်လို့ပဲ သိနေကြတယ်၊ တကယ်က မကောင်းမှုကို အနက်ဖွင့်တာက အပြစ်ရသူ မခံနိုင်တာမျိုး ဖြစ်နေလို့ အဲဒါကို လုပ်တာ ကိုပဲ လွန်ကျူးလို့ သိနေကြတာပဲ။

လွန်ကျူးဆိုတာ ကောင်းမှုလုပ်တယ်ဆိုတာတွေလည်း လွန်ကျူးတာပါပဲ၊ ကောင်းမှု လို့သာ ဆိုရပေမယ့် အဲဒီကောင်းမှုဆိုတာတွေက လူနဲ့မတော်တဲ့ ကောင်းမှုတွေပဲ၊ လူနဲ့ မတော်တာလုပ်တာကို လွန်ကျူးတယ် ပြောရတာပဲ၊ အဲဒီကောင်းမှုတွေက ဘယ်လိုလူနဲ့ မတော်တာတွေဖြစ်နေလို့လဲ၊ အဲဒါက တစ်ကမ္ဘာလုံး မသိနေကြတာဘဲ၊ အမှုတွေက ကောင်းယောင်ပေါက်နေတော့ လူအတွက် မတော်ဘူးလို့ မမြင်နိုင်ကြတာဘဲ။

ခိုးဆိုးလိမ်ကောက် ဖျက်လိုစိတ်တွေ ရှောင်တာတွေနဲ့ ပေးကမ်းကူညီ အမျှပေး အမျှယူ အစစတွေ လုပ်တာတွေဟာ ရှောင်ရန်ဆောင်ရန်တွေ လိုက်နာတာတွေဖြစ်လို့

မကောင်းဘူးလို့ မမြင်တတ်အောင် အဖြစ်ခံရတာတွေပဲ။ တစ်လောကလုံး ဘယ်သူမှ မမြင်တဲ့အထဲက ဘုရားက အရိယာဆိုတော့ အဲဒီအမြင်မှားကို ဖောက်ထွင်းပြီးမြင်သွားတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ကောင်းယောင်ပေါက်နေပေမယ့် လူနဲ့ မတော်တာတွေဖြစ်နေလို့ မကောင်းတာတွေပဲ။ အဲဒါလုပ်သူတွေကို ငြိမ်းချမ်းသူတွေလို့ မပြောဘဲ လွန်ကျူးသူ သင်္ခါရသမားတွေလို့ ပြောခဲ့တာပဲ။

ဘုကြောင့် ဒီကောင်းတယ်လို့ အမြင်ခံရတဲ့အရာတွေဟာ လူနဲ့ မတော်တာတွေ ဖြစ်နေရတာလဲ။ လူ့လောကကို တကယ်မြင်ပြီး လုပ်နေတာမဟုတ်ဘဲ လူ့လောကကို အလွဲလွဲ အချော်ချော်မြင်ပြီး လုပ်နေတာဖြစ်လို့ လူတွေနဲ့မတော်တာတွေဖြစ်နေရတာပဲ။ လူ့လောကမှာ ခံနေရတာတွေလည်း မြင်တယ်။ စံနေရတာတွေလည်း မြင်တယ်။

သူခံမနေရလည်း အဲဒီလိုခံရတာမျိုး သူမဖြစ်ချင်ဘူး။ အဲဒီလို သူခံမနေရလည်း အဲဒီ စံနေရတဲ့အဖြစ် လိုချင်တယ်။ အဲဒီလို ခံနေစံနေရတာတွေဟာ အချုပ်ကတော့ ခံနေရတာတွေပဲဖြစ်လို့ သူကိုယ်တိုင် အဲဒီလိုဖြစ်မနေလည်း အဲဒီလို ဖြစ်တာမျိုးက သူလွတ်မြောက်ချင်တယ်။

လူဟာ အခု အဲဒီလို မဖြစ်ပေမယ့် သေပြီးနောင်ဆိုရင် မဖြစ်ဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ ဒီတော့ အဲဒီလို မဖြစ်ချင်တာတွေ မဖြစ်ဘဲ ဖြစ်ချင်တာတွေဖြစ်ပြီး လွတ်ချင်တာတွေလွတ်ရတဲ့အဖြစ် ရောက်ဖို့ အခုကတည်းက ကံကောင်းဆိုတာတွေ လုပ်ထားမှဆိုပြီး ကံအယုံစိတ်ဓာတ်နဲ့ သူ့ကိုယ်ကျိုး တည်ဆောက်တဲ့အနေနဲ့ လုပ်တဲ့လုပ်ချက်တွေပဲ။

လူမှာရှိတဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးဖြစ်တဲ့ ကာယ ဝစီ မနော သုံးပါးဟာ **“ဝိညပ်”** လို့ဆိုရတဲ့ အသိပေးမှုတွေ လုပ်ဖို့တွေပဲ။ (ဝိညာပနံ-ပါဠိကို “ဝိညပ်”လို့ ပြောရတာပဲ) အသိပေးတယ်ဆိုတာ တစ်ယောက်တည်း အသိပေးလို့ မရဘူး။ အသိပေးခံရှိမှ အသိပေးမြောက်မှာပဲ။

ကိုယ်က ကိုယ်နှုတ်နှလုံး တစ်ခုခုနဲ့ သူများကို ကောင်းတာလုပ်ပြီးဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတာလုပ်ပြီးဖြစ်ဖြစ် အသိပေးတဲ့အခါ အသိပေးခံသူကို ထည့်မတွက်ဘဲ ကိုယ့်အတွက်ပဲ ထည့်တွက်ပြီး အသိပေးရင် မမျှမတဖြစ်ပြီး ကိုယ်နဲ့သူများအကြားမှာ ညီညွတ်မှုမရဘဲ မငြိမ်းမချမ်းတွေဘဲ ဖြစ်တယ်။

၁၄၈ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကိုယ့် ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ အသိပေး(ဝိညာဉ်)တွေလုပ်တာဟာ ဝိညာဉ်အလုပ် ခံရသူ သိဖို့လုပ်တာပဲ။ ဝိညာဉ်အလုပ်ခံရသူကို ထည့်မတွက်ဘဲ ကိုယ်ပြောချင်ရာ ပြုချင်ရာ စိတ်ထားချင်ရာ ထားနေတယ်ဆိုတာ လူလုပ်ရမယ့်အလုပ် ဟုတ်သေးတော့ရဲ့လား။ ကိုယ့်အတွက် ရှောင်ရန် ဆောင်ရန်တွေကို ရှောင်ဆောင်နေသူဟာ အဲဒီလိုအမျိုးအစား ဖြစ်တာပဲ။

ဒါကြောင့် ကိုယ်ကောင်းဖို့ပဲမြင်ပြီး လူ့လောကကို မမြင်ဘဲ လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေဟာ လူများရဲ့အမြင်မှာ ကောင်းယောင်ပေါက်ပေမယ့် လူနဲ့ မတော်တဲ့ မကောင်းတဲ့အလုပ်ဘဲ။ ကိုယ့်အတွက် ရှောင်ရန်ဆောင်ရန်တွေ လုပ်နေသူဟာ တစ်ယောက်တည်း စကားပြော နေသူလိုပဲ နားထောင်သူ မရှိတဲ့စကားဟာ စကားပြောနေတယ်ဆိုတဲ့ အဖြစ်မရောက်တဲ့ စကားပဲ။

အဲဒီစကားကို စကားကောင်းလို့ ဘယ်ပြောပါ့မလဲ။ ဒီလိုပဲ ကိုယ့်အတွက် လုပ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးအမှုတွေဟာလည်း ကောင်းယောင်ပေါက်ချင် ပေါက်နေမှာဖြစ်ပေမယ့် ဘယ်လိုအလုပ်ကောင်းလို့ ပြောပါ့မလဲ။ လွန်ကျူးဆိုတဲ့ စကားအဓိပ္ပာယ် ရှင်းလိုက်တာ ရှည်သွားတယ်။ လွန်ကျူးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ထဲမှာ လူတွေ မသိနိုင်တာတွေပါနေလို့ ရှည်သွားတာပဲ။

လွန်ကျူးတယ်ဆိုတာ လူနဲ့တော်တဲ့ ပြောပြနေနယ်က လွန်တာကို လုပ်တာရဲ့ နာမည်ပဲ။ အဲဒီလွန်ကျူးတာဟာ လွန်ကျူးရမယ့်အကြောင်းက ပမာဏအမှန်မသိတာနဲ့ လွန်ကျူးရတာဖြစ်လို့ လွန်ကျူးတဲ့အထဲမှာ အားထည့်ပြီး လုပ်ရတယ်။ ဒီတော့ လွန်ကျူးပြီးတိုင်း အားထုတ်ထားရတာဆိုတော့ ကိုယ်လွန်ကျူးနိုင်ချက်အပေါ် အားရနှစ်သက်တာများ ဖြစ်ကြရတာပဲ။ လုပ်ဖို့ ခက်ခဲတဲ့အရာကို လုပ်နိုင်တာဖြစ်လို့ အောင်မြင်တာကို ကျေနပ်နှစ်သက်ဖြစ်တာပဲ။

တိုက်ပွဲကို တိုက်ကြသူတွေဟာ နိုင်လည်း နိုင်နိုင်သလို ရှုံးလည်း ရှုံးနိုင်တာပဲ။ ရှုံးရင် ကိုယ်က သေပြီး ဘာမှ မသိနိုင်တော့တာဘဲ။ တကယ်လို့နိုင်ခဲ့ရင် ကိုယ် အသေမခံရဘဲ အောင်ပွဲခံရတာဖြစ်လို့ အထူးအားရ နှစ်သက်ကြတာပဲ။ ဘဝဖြစ်တဲ့သူတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ ဘဝလုပ်ရတာကို နှစ်သက်တာ ဖြစ်ကြတာပဲ။

ဘဝဟာ သူ့ရဲ့ အသိဦးနှောက်ထဲမှာ မရှိသေးတဲ့အရာဘဲ။ အဲဒါကို ရှိအောင်တည်ဆောက် လိုက်နိုင်တာဖြစ်လို့ ဝမ်းသာနှစ်သက် မဖြစ်သူလို့ မရှိတာဘဲ။ တိုက်ပွဲကလည်း ဒီနည်းပဲ။ တိုက်သူရဲ့ အသိ (ဦးနှောက်)မှာ အောင်မြင်အောင်တိုက်နည်း မရှိတာဘဲ။ ရန်သူက ဘယ်လို အခြေအနေနဲ့ တိုက်မယ်ဆိုတာ မသိလို့ သင်ကြားလေ့ကျင့်ထားတာတွေ ရှိပေမယ့် တကယ့် တိုက်ပွဲတိုက်ဖို့အတွက် အသိ(ဦးနှောက်)ထဲမှာ မရှိသေးတာဘဲ။

တိုက်လို့ နိုင်ပြီးတဲ့အခါမှာတော့ အသိ(ဦးနှောက်)ထဲမှာ အစီအစဉ် (ပရိဂရမ်)ဝင်သွားစေတာဖြစ်လို့ ဝမ်းသာတာပဲ။ အဲဒီကိစ္စမျိုးတွေဟာ ဘဝမြောက်တဲ့ ကိုယ် နှုတ် စိတ်နှလုံး အပြုအမူတွေမှ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘဲ တခြားတွေမှာလည်း ဖြစ်တာပဲ။ ကလေးတွေဟာ အစဦးဆုံးမတ်တပ်ရပ်နိုင်တာဟာ ဦးနှောက်ထဲမှာ ရပ်မှုန့်စပ်တဲ့ အစီအစဉ်(ပရိဂရမ်)မရှိရာက ရှိလာစေတာပဲ။

ဒါကြောင့် ကလေးလည်း အထူးဝမ်းသာတာပဲ။ လမ်းလျှောက်တဲ့အခါ၊ ပြေးတဲ့အခါတွေမှာလည်း အစဆုံးလမ်းလျှောက်တာ၊ ပြေးတာတွေဖြစ်တာဟာ သူ့အသိ(ဦးနှောက်)မှာ အစီအစဉ် (ပရိဂရမ်)မရှိသေးတဲ့အတွက် အားထုတ်မှုလုပ်ရတာပဲ။ လျှောက်နိုင်တာ၊ ပြေးနိုင်တာ လုပ်နိုင်မှုအောင်မြင်သွားတာဟာ သူ့အသိ(ဦးနှောက်)မှာ အစီအစဉ်(ပရိဂရမ်)မရှိရာက ရှိရာရောက်သွားတာဖြစ်လို့ သူတို့ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်ကြတာပဲ။

ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှာပါတဲ့ ဘဝရဲ့အရကတော့ အသိ(ဦးနှောက်ထဲမှာ) လုပ်ဆောင်မှု ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်(ပရိဂရမ်)မရှိသေးလို့ မလုပ်တတ်ရာက အစီအစဉ်(ပရိဂရမ်)ဝင်ပြီး လုပ်တတ်တဲ့အဖြစ် ရောက်တာတိုင်းကို ပြောတဲ့စကားလုံးမဟုတ်ဘူး။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့က ယူပြတဲ့လူအပေါ် အမြင်အရလုပ်တဲ့ အလုပ်ရဲ့အမည်ကို ပြတဲ့စကားလုံးပဲ ဖြစ်တယ်။

အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်ဟာ ယူပြတဲ့လူအပေါ်အမြင်ဟာ အမှန်တွေမဟုတ်တဲ့ လူအပေါ်အမြင်ပဲ။ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်ဖြစ်နေကြသူတွေက လူအဖြစ်က လျှော့ပြီး သတ္တဝါအကောင်ပလောင် ဇာတ်ဝင်နေသူတွေဆိုတော့ အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေရဲ့ ရှုထောင့်က မြင်တတ်သလို မြင်ထားတဲ့အမြင်တွေပဲ။

၁၅၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ဒီတော့ အဲဒီအမြင်တွေအရလုပ်တဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ကျတော့လည်း သူမြင်ထားတဲ့ အာရုံတွေအလိုက် ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ တုံ့ပြန်တာတွေပဲပေါ့။ အဲဒါတွေဟာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကပြတဲ့ ဘဝတွေပဲ။

ဒါကြောင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကပြတဲ့ ဘဝတွေဟာ လူ့အနေနဲ့ လိုလားစရာမဟုတ်တာ တွေချည်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီဘဝတွေရနေသူတွေ အနေကတော့ သူက ငါ့ထက် နိမ့်တယ်၊ ငါက သူ့ထက်မြင့်တယ်၊ အဲဒါ ကောင်းတာပဲလို့ ဖြစ်မှာပဲ။ အဲဒီသူတွေဟာ သူတို့ရနေတဲ့ ဘဝကို သူတို့ မမြင်ကြဘူး။ ဒီတော့လည်း အဲဒီဘဝတွေမှာ သူတို့ပျော်မွေ့နေကြတယ်။

ခိုးတဲ့ဘဝရှိသူကလည်း သူ့ရဲ့ခိုးတဲ့ဘဝမှာ ပျော်တယ်။ သတ်တဲ့ဘဝရှိသူကလည်း သူ့ရဲ့ သတ်ရတဲ့ဘဝမှာ ပျော်တာပဲ။ ပေးကမ်းကူညီတဲ့ဘဝရှိသူကလည်း ငါဟာ နောင်ဘဝအတွက် မတိမ်ကောအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သူပဲဆိုပြီး အဲဒီဘဝမှာ ပျော်မွေ့သူပဲ။ မကောင်းမှု၊ ကောင်းမှုတွေ မသိအောင်နေတဲ့ ဘဝရှိသူကလည်း ငါ့အဖြစ်ဘဝကမှ ငြိမ်းတဲ့ဘဝပဲဆိုပြီး သူ့ဘဝကို သူပျော်တာပဲ။

ကောင်းမကောင်းတွေလည်းမရှိ၊ ကောင်းမကောင်းသိသူလည်း မရှိအောင် နေတဲ့ဘဝရှိသူကလည်း သူဟာ တကယ် လုံးဝ ငြိမ်းချမ်းသူပဲဆိုပြီး သူ့ဘဝမှာ သူပျော်တာပဲ။ ဘဝရှိသူတွေဟာ ကိုယ့်ရှိနေတဲ့ဘဝကို ကိုယ် အားရကျေနပ်နှစ်သက်ကြတာပဲ။ အဲဒီလို ဖြစ်တာဟာ အဲဒီ ဘဝအဖြစ်များ အသိ(ဦးနှောက်)ထဲမှာ အစီအစဉ် (ပရိဂရမ်)ဝင်တာရဲ့ လက္ခဏာပဲ။

ဒီဘဝတွေဟာ ဘဝရှိသူတို့အနေနဲ့ ကိုယ့်ဘဝနဲ့ကိုယ် ပျော်မွေ့နှစ်သက် နေနိုင် ကြပေမယ့် လူ့လောကအနေနဲ့ အပျက်အစီးအစတွေပဲ။ ဒီဘဝတွေဟာ လူ့လောက တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊ ကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရာ ငြိမ်းချမ်း ကြောင်းအတွက် လမ်းလွဲတွေပဲ။

ဒီဘဝတွေဟာ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ဒီဘဝတွေရကြသူတွေဟာ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဘဝတပ်မက်မှုအပြည့်နဲ့ နေနေကြတယ်။ ဒါကြောင့်စွဲလန်းလည်း စွဲလန်းကြတယ်။ အဲဒီ စွဲလန်းမှုကြောင့်ပဲ အဲဒီဘဝရှိသူ သတ္တဝါအကောင်ပလောင်ဘဝကို ဒီလူပေါ်မှာပဲ အပြောင်း ခံကြရတာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီ သတ္တဝါအကောင်ပလောင်တွေဟာ သူတို့မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေနဲ့ တွေ့သိတာတွေဟာ လူ့လောကရဲ့ ပုံမှန်နဲ့ တခြားအဖြစ် မြင်ကြ ကြားကြ တွေ့ကြ သိကြပြီး သူတို့ရဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံးတွေနဲ့ တုံ့ပြန်မှုဘဝ အမျိုးမျိုးတွေကို ပြန်လုပ်ပြီး အဲဒီဘဝသံသရာကြောက လွှဲထွက်လို့ မရဖြစ်ပြီး ငိုတစ်ခါ၊ ရယ်တစ်လှည့် ဒုက္ခရောက်နေကြရတာပဲ။

ပြောခဲ့ပြီးတဲ့ဘဝကို ခြုံပြောရင် အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်တို့က ဖြစ်စေတဲ့ မကောင်း မှုကံ၊ ကောင်းမကောင်း မသိစေမှုကံ၊ ကောင်းမကောင်း မရှိစေမှုကံတွေပဲ။ အဲဒီကံတွေ ဟာ လူ့အသိဦးနှောက်ထဲမှာ မရှိရာက အစီအစဉ် (ပရိဂရမ်) အဖြစ်ရှိလာစေတဲ့ အဖြစ်တွေ ဖြစ်လို့ ဘဝတွေလို့ ပြောရတာပဲ။ အဲဒီကံတွေဟာ လူ့အသိနဲ့လုပ်တဲ့ အမှုမဟုတ်တဲ့အတွက် လူရဲ့အမှုလို့မပြောရတဲ့အရာတွေပဲ။ ဒီတော့ ဘဝတွေဟာလည်း လူရဲ့ ဘဝတွေလို့မပြော ရဘဲ လူမှာဖြစ်တဲ့ဘဝလို့ ပြောရတာပဲ။

ဒီကံတွေကို လူ့ကိုယ်နှုတ်စိတ်နှလုံး(ကာယဝစီမနော)တွေနဲ့ လွန်ကျူးကြတာဖြစ်လို့ လူရဲ့ကံတွေလို့ အထင်အမြင်မှား(သက္ကာယဒိဋ္ဌိ)တွေဖြစ်ကြတယ်။ ဒီလိုလူရဲ့ ကိုယ်နှုတ်စိတ် နှလုံးတွေနဲ့ လုပ်ပေမယ့် လုပ်တာကိုဖြစ်စေတဲ့အသိက လူကသိတဲ့ အသိလည်း မဟုတ်၊ မှန်တဲ့အသိလည်း မဟုတ်ဘဲ လူကို ပူးကပ်ဝင်စီးနေတဲ့ သတ္တဝါအကောင်ပလောင်ကသိတဲ့ အသိ၊ မမှန်တဲ့အသိဖြစ်လို့ ဒီကံတွေကိုလူရဲ့ကံတွေအဖြစ် ကံတွေရဲ့ပိုင်ရှင်လူဟာ အဲဒီကံ တွေကို ပိုင်ဆိုင်သူလို့ မှတ်ဖို့မဟုတ်ဘဲ လူမှာလာဖြစ်တဲ့ ကံတွေဖြစ်လို့ လူဟာ အဲဒီကံတွေရဲ့ တည်ရာ အာဓာရ-ဌာန၊ အဲဒီကံတွေက လူမှာ လာတည်တဲ့ အာဓာယ-ဌာနတွေအဖြစ် သိရမှာတွေပဲ။ ဘဝဟာ အဲဒါပဲ။

ဒါကိုကံတွေဖြစ်တဲ့ ဘဝတွေက ကိုယ်မှာ ထင်ရှားဖြစ်နေတာပဲ သိကြပြီး အဲဒီလို ကံဘဝတွေ ဖြစ်စေတဲ့ အသိကို မသိကြတာကြောင့် အဲဒီ ကိုယ်မှာထင်ရှား (သက္ကာယ) ဖြစ်တာသိပြီး အဲဒီကံတွေ ဘဝတွေဟာ လူရဲ့ ကံတွေဘဝတွေပဲလို့ အမြင်မှား (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) ဖြစ်ကြတာပဲ။ အဲဒီကံတွေဘဝတွေက လူရဲ့အပိုင်ဆိုင်ခံအရာ လူက အဲဒီကံဘဝတွေကို ပိုင်ဆိုင်သူလို့ လူနဲ့ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်သူနဲ့ အပိုင်ဆိုင်ခံအဖြစ်မြင်ကြလို့ ဒီ(သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) ဖြစ်ကြတာပဲ။

၁၅၂ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အဲဒီလို မြင်တာကို အမှန်မြင်က ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး အဲဒီအမြင်ကို ကံဟာ ကိုယ်ပဲဆိုတဲ့အမြင်ဟာ အမြင်မှန်လို့ စကား အသုံးနှုန်းတွေ ပြောကြတယ်။ ကံနဲ့ဘဝ အတူတူဆိုတော့ ဘဝဟာ ကိုယ့်ဥစ္စာဖြစ်တယ်၊ အမြင်ဟာ အမြင်မှန်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ လွတ်မြောက်ဖို့ ဧရာမ အတားအဆီးအဆိုးကြီးပေါ့။

ဘဝနဲ့စပ်ပြီး ကောက်ပြခဲ့တာတွေဟာလည်း ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေက ဒီအကြောင်းကတော့ (၂၀)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၂၁) ခုမြောက်အချက်

ထေရဝါဒ၏ ဇာတိ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဇာတိ

ဘုရားဟောတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိတာဟာ အရိယသစ္စာတရား သိတာပဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မသိတာဟာ အရိယသစ္စာတရား မသိတာဘဲ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ အရိယသစ္စာလေးပါးထဲက ပိုင်းခြားအသိခံကိစ္စရှိတဲ့ ဒုက္ခအရိယသစ္စာပဲ။ ဒီဒုက္ခအရိယသစ္စာဟာ မဂ္ဂအရိယသစ္စာနဲ့ သိလိုရတဲ့သစ္စာဖြစ်လို့ အသိခံနဲ့အသိဟာ အာရုံအာရမ္မဏိကဖြစ်တော့ တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်ရတဲ့အရာပေါ့။

ဒီလိုအရိယသစ္စာနှစ်ပါး တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်တော့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း အရိယသစ္စာကလည်း ဒုက္ခသိတော့ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းလိုလားမှု ဖြစ်လို့မရတာဘဲ။ ဒီလိုဖြစ်လို့မရတာနဲ့ ဒုက္ခဖြစ်တာ ဒုက္ခသိတာ အရိယသစ္စာသုံးပါးလည်း တစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်တာပဲပေါ့။ ဒီလိုအရိယသစ္စာသုံးပါးဖြစ်တော့ ဒုက္ခကဖြစ်လို့မရတော့ ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်တာက နောက်ကျကျန်ခဲ့တာ မဖြစ်ဘဲ သူ့ရဲ့ရှေ့က သစ္စာသုံးပါးနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်ဖြစ်တာပဲပေါ့။

ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သိတာဟာ အရိယသစ္စာသိတာပဲပေါ့။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်

သိတယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ထင်ပြီး အရိယသမ္ဘာမသိ ဖြစ်နေရင် အဲဒီ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သိတယ်လို့အထင်ဟာ အထင်ပဲဖြစ်ပြီး တကယ့်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မသိတာဘဲ။

သိပေမယ့် မပွားရသေးလို့ဆိုပြီး ပြောစရာရှိလာနိုင်တယ်။ အသိဟာ အလုပ်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပဲ။ ခေါင်းဆောင်ရှိရင် နောက်လိုက် ရှိမိဖြစ်လို့ သိပြီးမလုပ်ဘူးဆိုတာ မရှိတာဘဲ။ သိတော့သိတယ် မလုပ်ဖြစ်လို့ဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ မလုပ်ဖြစ်တာဟာ တကယ်မသိဘဲ သိတယ်လို့ထင်တဲ့အသိ ဖြစ်လို့ပဲ။ တကယ်တော့ သိတာကိုယ်တိုင်က လုပ်တာပဲပေါ့။

ဒီတော့ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ သိပ်ကြီးကိုပဲ နက်နဲတယ်။ နက်နဲယောင်လည်း ပေါက်တယ်။ အဲဒီထဲက အင်္ဂါရပ်တစ်ခုတိုင်းဟာ အလွဲအချော်သိတာ ရိပ်ကနဲသိတာမျိုး မဖြစ်ဘဲ ဧကန်သိတာဖြစ်ဖို့ လိုတယ်။ စာလုံးကလေးတွေကပြောတဲ့ အဓိပ္ပာယ်လောက် သိတာမဟုတ်ဘဲ အဲဒီစာလုံးတွေအဖြစ် ကိုယ်စားအပြန်ရသူတွေရဲ့ အဖြစ်အထိ သိဖို့လိုတာပဲ။

အခုပြောမယ့်အင်္ဂါရပ်က ဇာတိလို့ဆိုတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ရဲ့ ဒုတိယသံသရာပတ်မှာ ဝိပါကဝဋ် အပြန်ရတဲ့ အင်္ဂါပဲ။ ဒီဇာတိကလည်း ဘုရားဟောတဲ့ ဇာတိမသိနိုင်အောင် အများသိကြတဲ့ ဇာတိတွေက ရှိနေကြတယ်။ အဲဒါက ဇာတိ၊ ဇာတိပဋိသန္ဓေတို့ဆိုတဲ့ အမိဝမ်းတွင်းမှာဖြစ်တဲ့ အဖြစ်ပဲ။ ဇာတိလို့ ဆိုလိုက်ရင် မွေးဖွားရာဆီ အသိရောက်ကြတယ်။ ဇာတိက ဘယ်ကလဲ။ ဇာတိက မကောင်းဘူး၊ ကောင်းတယ်။ ဇာတိက သူ့မိဘ ဘိုးဘွားလိုပဲ ပေါက်ဖွားရာ မျိုးနွယ်ဇာတ်ဆိုတာလည်း ဇာတိက လာတာပဲ။

ဒါတွေဟာ သမုတိသစ္စာ ဇာတိတွေပဲ။ သူ့အလုပ်အကိုင်တွေလည်း ဇာတိပြောတာ ရှိတယ်။ လယ်သမားဇာတိ၊ ကျောင်းဆရာဇာတိ၊ ဆရာဝန်ဇာတိ ရှိတယ်ဆိုတာတွေလည်း သမုတိသစ္စာ ဇာတိတွေပဲ။

ပရမတ်ဇာတိတွေလို့လည်း ရှိတယ်။ ရုပ်ဓာတ်တွေ၊ နာမ်ဓာတ်တွေတိုင်းမှာ ဖြစ်တယ်၊ တည်တယ်၊ ပျက်တယ်ဆိုတာ ရှိကြတယ်။ ဖြစ်တဲ့ခဏကို ဇာတိလို့ ပရမတ္ထ သစ္စာသိသူတွေက ဇာတိကို ပြကြတယ်။ ရုပ်ဓာတ်တွေရဲ့ ဖြစ်တဲ့ခဏဟာ ရုပ်တွေရဲ့ဇာတိပဲ။ နာမ်ဓာတ်တွေဖြစ်တဲ့ စိတ်အမျိုးမျိုးတွေနဲ့ စိတ်ကိုမှီပြီးဖြစ်တဲ့ စေတသိက်လို့ခေါ်တဲ့ အမျိုးမျိုးတွေရဲ့ ဖြစ်တဲ့ခဏကိုလည်း နာမ်ဇာတိတွေလို့ ပြောကြတယ်။

၁၅၄ ဘဒ္ဒကောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

အရိယာတွေပြောတဲ့ ဇာတိက အဲဒီသမုတိဇာတိတွေ၊ ပရမတ်ဇာတိတွေ မဟုတ်ကြဘူး၊ ဘဝပြုလုပ်သူက ဘဝဖြစ်တဲ့ကံပြုလုပ်ပြီးရင် အဲဒီ အပြုလုပ်ခံရတဲ့ဘဝ ဒါမှမဟုတ် ကံက ပြီးဆုံးသွားတယ်၊ အဲဒီကံ ဒါမှမဟုတ် ဘဝဟာ ပြီးဆုံးသွားပေမယ့် ဘာမှ မကျန်ခဲ့တာမဟုတ်ဘူး၊ ဝိပါက်လို့ဆိုတဲ့ အကျိုးကျန်ခဲ့တယ်။

ပုံစံအားဖြင့် သူများပိုင်ဥစ္စာကို ခိုးယူတယ်ဆိုရင် ခိုးယူတာက ကံပဲ၊ ဒါမှမဟုတ် ဘဝပဲ၊ အဲဒါပြီးသွားရင် အဲဒီခိုးယူသူဆိုတာ ဘာမှမကျန်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘာကျန်ခဲ့ သလဲဆိုတော့ ခိုးတဲ့အကျိုး ကျန်ခဲ့တာပဲ၊ အကျိုးကို ဝိပါက်လို့ ပါဠိပျက်အားဖြင့်ခေါ်တာ ကျန်ခဲ့တာပဲ။

အဲဒီကျန်ခဲ့တဲ့အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဝိပါက်ကို လူတွေ မသိကြဘူး၊ ကျန်ခဲ့တယ်လို့တော့ ခံယူထားတတ်ကြပေမယ့် ဘာကျန်ခဲ့တယ်လို့ ကျန်ခဲ့တာကို မပြနိုင်ကြဘူး၊ ဒီတော့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဝိပါက်ကို မသိကြတာဘဲ။

မသိပေမယ့် မသိတဲ့အတိုင်းလည်း မနေကြဘူး၊ အထင်နဲ့ မှန်းကြတယ်၊ ဘယ်လိုမှန်းကြသလဲဆိုတော့ သေပြီးနောက်ကျရင် ကိုယ်ခိုးတာလို ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်တာကို သူများတွေက ခိုးတာခံရမယ်လို့ပဲ၊ ဒီအကျိုးကို သေပြီးနောင်ဘဝမှ ခံရမယ်လို့ ပြောရတာက အကြောင်းရှိတယ်၊ အဲဒါက ခိုးသူမသေမီမှာ အခိုးခံရတာက မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်နေတော့ ဒီအကျိုးပြချက်က ယုံစရာမရှိတာ မဖြစ်ရအောင်ဘဲ။

ဒီက ခိုးတဲ့ကံ ဒါမှမဟုတ် ဘဝက သေပြီးခံရတဲ့ အကျိုးဖြစ်အောင် ဘယ်လို သွားသလဲ ဆိုတာကျတော့ ဘာသာခြားတွေက ‘အတ္တမာ’က လူသေပေမယ့် မသေတဲ့အရာဖြစ်တော့ သေတဲ့အခါ မသေတဲ့အတ္တမာက သေသူကို စွန့်ပြီးထွက်သွားတယ်၊ အဲဒီအတ္တမာက ကံ ဒါမှမဟုတ် ဘဝရဲ့သတ္တိကို အတ္တမာနဲ့ အတူယူသွားတာလို့ ဖြေကြပေမယ့် အတ္တမာကတို့ အတ္တတို့ကို လက်မခံသူတွေ အနေမှာတော့ သေတဲ့အခါ ထွက်သွားစရာလည်း မရှိဖြစ်ပြီး ဘယ်လို သွားတယ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာရှင်းဖို့ ခက်တာပဲ။

အကြောင်းနဲ့ အကျိုးဟာ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးလို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း ဆက်စပ်မှု မဲ့လို့ မဖြစ်တာဘဲ၊ ဆက်စပ်မှုလို့ မပြနိုင်ဘူးဆိုတာ ဆက်စပ်လို့ မရလို့ဘဲ၊ ဆက်စပ်လို့မရရင် အကြောင်းအကျိုးလို့ပြောပေမယ့် အကြောင်းအကျိုး တကယ်မဟုတ်လို့ဘဲ။

ဘယ်အကြောင်းနဲ့ ဘယ်အကျိုးဖြစ်ဖြစ် ဆက်စပ်လို့မရတဲ့ အကြောင်းအကျိုးဆိုတာ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ပြုတာကို ခံရသူရဲ့ ခံရမှုမျိုး ပြုသူခံရတယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးပြစ်ကားဟာ ဘာသာခြား(ဟိန္ဒူတွေ)ပဲ ပြောဖို့ကောင်းတဲ့ အကျိုးပြစ်ကား ဖြစ်သင့်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ပြုတဲ့အကြောင်းပဲဖြစ်တဲ့ အကျိုးရဲ့ ဆက်စပ်စရာက သူတို့ဆီမှာမှ ရှိတာကြောင့်ပဲ။ အဲဒီအရာဟာ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မှာ ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒါရှိတော့ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးအကြား ဆက်စပ်လို့ရတာတော့ သေချာလို့ပဲ။

သူတို့လို ဆက်စပ်စရာပစ္စည်းလည်း လက်မခံဘဲ သူတို့ပြုတဲ့ အကျိုးမျိုး လက်ခံတာ ကတော့ မသိတာကို မသိတဲ့အတိုင်းမထားဘဲပြချက်ဖြစ်လို့ “ထသွားမှ အကျိုးမှန်းသိတယ်” ဆိုတာမျိုးဖြစ်ဖို့ပဲပေါ့။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ပဲလို့ ပြောချင်ရာပြောပါစေ၊ ဘဝရဲ့ ဒါမှမဟုတ် ကံရဲ့အကျိုးကတော့ ကံပြုသူရဲ့ အပြုကို ခံရသူမှာဖြစ်တာနဲ့မခြား ခံရတာပဲလို့ယူသူတွေဟာ အဲဒီအမြင်က မျက်နှာမလွှဲနိုင်ကြတာပဲ။

ခံယူသူတွေ မသိရာမှာဖြစ်တဲ့အဖြစ် ဖြစ်နေတော့ မဟုတ်ကြောင်း ထောက်ဆစရာ မရှိဖြစ်လို့ဘဲ၊ ဘုရားရှင်က ဒီလိုအဖြစ်မျိုး မြင်ပြီး သေပြီး နောင်ဘဝနဲ့ဆက်တဲ့ ဖြစ်မှုဖြစ်ကို တားခဲ့တာပဲ။ အဲဒီလိုတားမြစ်ချက်ဖြစ်တဲ့ ဘုရားစကား နားမထောင်မှတော့ “ကျားချင်ကျားပါစေ၊ မီးယပ်ကတော့ မီးယပ်ပဲ” ဆိုတာ ဖြစ်ရပြီပေါ့။

အမှားကြာရင် အမှန်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဂရိဘာသာကို ကိုးကားပြီး ဒါဟာ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ခံယူခဲ့တာ မမှားလို့ဖြစ်မှာဆိုပြီး အမှန်လို့မှတ်တာလည်း မကောင်းတာဘဲ။ အမှားကြာရင် တကယ်အမှန်ဖြစ်သွားတာမဟုတ်ဘဲ အမှားကို အမှန်လို့ မှတ်ယူမှု မြဲသွားတာဖြစ်လို့ ပိုမိုကြောက်စရာကောင်းတာပဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ပထမသံသရာရဲ့ ဝိပါကဝဋ်ပြစ်ကားတွေဖြစ်တဲ့ ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာကို အရကောက်စဉ်က အဲဒါတွေဟာ အဲဒါတွေကိုဖြစ်စေလိုက်တဲ့ သင်္ခါရအရထဲမှာပါတဲ့ ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာတွေဖြစ်တဲ့ သင်္ခါရနဲ့ အတူဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာတွေရဲ့ ပြချက်တွေနဲ့ အတူဖြစ်တယ်လို့ ပြောခဲ့တာပဲ။ ကုသိုလ်နဲ့ ဝိပါကိစိတ်တွေဟာ အရေအတွက်နဲ့ အခြင်းအရာတွေ အားလုံးတူတာပဲ။ ကုသိုလ်ပထမစိတ်နဲ့ ဝိပါကိပထမစိတ်ဟာ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဘာထူးလို့လဲဆိုတာကလေး ကြည့်ဖို့

၁၅၆ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ကောင်းတာပဲ။ အကုသိုလ်မှာ အဲဒီလို ထပ်တူပြချက်မရှိပေမယ့် အဲဒီလိုပဲဖြစ်ရမှာက လွဲလို့ မရတာဘဲ။

အသတ်ခံရသူဟာ သတ်သူနဲ့ ဝေဒနာတူ၊ ဒေါသဖြစ်တူ၊ သင်္ခါရတူ ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ။ ခိုးသူ၊ လိမ်သူလည်း အခိုးအလိမ်ခံသူနဲ့ စိတ်ချင်း ဘယ်လို တူမှာလဲ။ ဒီတော့ ပြုသူရဲ့ အကျိုးဟု အပြုခံရသူမှာဖြစ်တဲ့ အဖြစ်မျိုး ဘယ်လို ဖြစ်နိုင်မှာလဲ။ ပြုသူမှာ ဖြစ်တဲ့ အကျိုးဟာ အပြုဇာတ်အဝင်ခံရသူ ဖြစ်တာလဲ အထင်အရှားဖြစ်တယ်။ အပြုဇာတ် အဝင်ခံရသူဖြစ်တာပဲ အထင်အရှားဖြစ်တယ်။ အပြုဇာတ်အဝင်ခံရသူဖြစ်တာဟာ ပြုလုပ်မှု မရှိတဲ့ အလိုအလျောက် ဝင်လာတယ်လို့ရှိတာမှ မဟုတ်တာဘဲ။ ပြုလို့သာ အပြုဇာတ်အဝင် ခံရတာပဲ။ ဒါဟာ အကြောင်းနဲ့အကျိုးအဖြစ် ထင်ရှားတာပဲ။

ပြီးတော့လည်း အကုသိုလ်မကောင်းမှုလုပ်လို့ အကုသိုလ်မကောင်းမှုဇာတ် အဝင်ခံရတာဟာ အကုသိုလ်မကောင်းရဲ့ ဆိုးကျိုးဖြစ်တာလည်း အသေအချာပဲ။ ခိုးလို့သူခိုးဖြစ်တာမှာ သူခိုးအဖြစ်ဟာ လူကောင်းအဖြစ်နဲ့ အခြားကြီးခြားတာပဲ။ လူကောင်းဟာ သူများပိုင်ဆိုင်မှုကို ခိုးချင်စိတ် မပေါက်ပေမယ့် သူခိုးဖြစ်နေသူဟာ အဲဒီလိုမဖြစ်ဘဲ ခိုးချင်စိတ်တွေပေါက်မှာပဲ။

ခိုးတယ်ဆိုတာ ခိုးချင်စိတ်မပေါက်ဘဲ မခိုးဘူး၊ ပေါက်မှ ခိုးတာပဲ။ ခိုးတဲ့အဖြစ်ဟာ မကောင်းဘူးဆိုရင် ခိုးမှုကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ နောက်ထပ်ခိုးတာနဲ့ ခိုးချင်တာတွေဟာ မကောင်းတဲ့အကျိုးတွေဆိုတာ ငြင်းထွက်သွားစရာ ဘာရှိသေးတော့သလဲ။ ခိုးလို့ အခိုးခံရသူ အဖြစ်မျိုး ဖြစ်တာက တစ်ခဏပဲ။ သူခိုးအဖြစ်ခံရတာက အဆုံးအစမရှိ ဖြစ်တယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီကနေ ကောင်းရာဆီ ဘယ်လိုပြန်လည်လာမယ်ဆိုတာ တွက်လို့မရအောင်ဘဲပေါ့။

ဒီလိုပြုလုပ်တဲ့အမှုအတိုင်း ပြုလုပ်သူဇာတ်ဝင်တယ်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အကျင့်ဖြစ်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဇာတ်ဝင်ဖြစ်သလို အခြားဘာသာတရားအလုပ်တွေ လုပ်ရင်လည်း အခြားဘာသာဇာတ်ထဲ ဝင်သွားတာပဲ။ ဗမာပြည်မှာ အမျိုးသမီးတချို့ကို နတ်ကတော်တွေက နတ်နဲ့လက်ထပ်ပေးတာ လုပ်ကြတယ်။ အဲဒါက နတ်ကတော်ဇာတ်ဝင်ဖို့ လုပ်တာပဲ။ လက်ထပ်အပေးခံရသူဟာ နတ်ကတော်ဇာတ်ဝင်သူဖြစ်သွားတာပဲ။ ရှေးတစ်ချိန်က အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှားနိုင်ငံသားတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ များတယ်။

တစ်ချိန်မှာ အဲဒီကို မွတ်ဆလင်တွေ ရောက်လာကြတယ်။ သူတို့က မယား တစ်ယောက်မက ယူသူတွေဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသမီးတွေလည်း ယူတာပေါ့။ သူတို့မယားဖြစ်တဲ့ သူတွေကို သူတို့ပြောသလို ပြုသလို နေသလို ပြောပြနေစေတယ်။ သူတို့က မွတ်ဆလင်ဆိုတော့ မွတ်ဆလင်ထုံးစံနဲ့ညီအောင် ပြောပြနေတာတွေ လုပ်တာပေါ့။ အဲဒီတော့ အဲဒီ အမျိုးသမီးတွေဟာ မွတ်ဆလင်ဇာတ်ဝင်တွေဖြစ်ကြတာပဲ။ ဒီနေ့ဆိုရင် အဲဒီနိုင်ငံတွေမှာ မွတ်ဆလင်များနေတဲ့ နိုင်ငံတွေ ဖြစ်သွားကြတာပဲ။

ဘဝကံရဲ့ အကျိုးအပြစ် ဇာတ်အဝင်ခံရတာဟာ ပြုလုပ်ခံရသူလို ခံရတာထက် ဆိုးရွား ခိုင်မြဲပုံပေါ်လွင်အောင် ကြည့်စရာတွေအဖြစ် ပြခဲ့တာတွေပဲ။ ဘဝကံရဲ့ ဇာတ်ဝင် တွေဟာ ဘဝကံအတိုင်းဖြစ်နေတာရဲ့ အဖြစ်ပဲ။ ဘဝကံပြုစဉ်က ဝိညာဉ်ပါတယ်။ နာမ် ရုပ်တွေ ပါတယ်။ သဠာယတနတွေလည်း ပါတယ်။ ဖဿတွေ၊ ဝေဒနာတွေလည်း ပါတာပေါ့။ ဇာတ်ဝင်တာကျတော့လည်း အဲဒါတွေ ပါတာပဲ။

ဇာတိကို ပဋိသန္ဓေလို့ သိကြတယ်။ ပဋိသန္ဓေဆိုတာ ဘဝနှစ်ခုကို ဆက်စပ်ပေးတယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားပဲ။ မမွေးမီဘဝ မွေးလာတဲ့အခုဘဝကို ဆက်ပေးတာ လို့ သိကြတယ်။ အဲဒါ သမုတိသမားတွေရဲ့ အသိပဲ။

အရိယာအသိက ဘဝအနက် ကိုယ်တိုင်ကို ကံသင်္ခါရတွေလို့ သိတာဆိုတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဇာတိဟာ နောင် ကံဖြစ်ဖို့ ဖြစ်လို့ ကံဘဝနှစ်ခု ဆက်စပ်ပေးတာလို့ သိကြတာပဲ။ ကံသင်္ခါရဘဝတွေက အနိမ့် အမြင့် အဆင့်ဆင့်ရှိသလို ဇာတိပဋိသန္ဓေ တွေကလည်း အနိမ့်အမြင့် အဆင့်ဆင့် ရှိတယ်။ မကောင်းတဲ့သင်္ခါရဘဝက ဖြစ်စေတဲ့ ဇာတ်ဝင်မှုဇာတိက မကောင်းတဲ့ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်တာပဲ။ ကောင်းကံသင်္ခါရဘဝက ဖြစ်စေတာကျတော့ ကောင်းတဲ့ဇာတိပဋိသန္ဓေဖြစ်တာပဲ။

ဒီလိုဇာတိ ပဋိသန္ဓေ ကောင်းမကောင်းတွေ ဖြစ်ပေမယ့် ဖြစ်တဲ့နေရာကတော့ အကောင်းရော မကောင်းပါ အတူတူပဲ။ လူ့အပြင်အပမှာ တစ်ခုမှ မရှိကြဘူး။ လူပေါ်မှာပဲ ဖြစ်ကြတယ်။ လူပေါ်မှာပဲ ကံသင်္ခါရဘဝတွေက ဖြစ်ကြပြီး အဲဒါတွေက ကံသင်္ခါရဘဝ ကိစ္စပြီးသွားတဲ့အခါ အဲဒီလူပေါ်မှာ ဇာတ်ဝင်တဲ့အဖြစ် ဇာတိပဋိသန္ဓေတွေက ဖြစ်ကြလို့ပဲ။ ဒါကြောင့် ဇာတိပဋိသန္ဓေအဖြစ် ဇာတ်ဝင်နေသူကို သာမန်မျက်စိပဲရှိတဲ့လူတွေက

၁၅၈ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

မမြင်တတ်ကြဘူး၊ ကျောချမှ ဓားပြမှန်းသိတယ်တို့၊ ဖွတ်ထွက်မှ တောင်ပိုမှန်း သိတယ်တို့ ဆိုတဲ့စကားတွေဟာ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေရှိတဲ့ အကောင်ပလောင် သတ္တဝါတွေ မသိတာပြတဲ့ စကားတွေပဲ။

အဲဒါလည်း မသိတာကို မသိတဲ့အတိုင်းထားဘဲ သိသလိုတွေက လုပ်ကြတယ်၊ တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ ခွေးတွေ၊ ကြောင်တွေ၊ ကျွဲတွေနွားတွေကို လက်ညှိုးထိုးပြတာပဲ။ အဲဒါ တွေဟာ ဒုဂ္ဂတိဇာတိပဋိသန္ဓေရှိသူတွေပဲလို့ ခွေးတွေ၊ ကြောင်တွေဟာ ဒုက္ခသည်တွေလို့ ပြောရအောင် လူတွေနဲ့ယှဉ်ကြည့်ရင် ဘယ်သူက သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတွေ ပိုများသလဲလို့ပဲ။

လူတွေက ခွေးတွေ၊ ကြောင်တွေလောက် ပျော်နိုင်ကြရဲ့လား၊ ကျွဲတွေ နွားတွေဟာ လူတွေရဲ့နားဖားကြိုးထိုးပြီး ခိုင်းတာခံနေရတဲ့ ဒုက္ခရှိတယ် ထင်ရပေမယ့် လူတွေက သူတို့ရဲ့ စားရေး၊ နေရေး၊ ကျန်းမာရေး လုပ်ပေးတာကို ရနေကြသူတွေပဲ။ လှည်းတွေ ထွန်တွေ ရုန်းရတယ်ဆိုပေမယ့် သူတို့လုပ်နိုင်တာထက် ပိုလုပ်ရတာမဟုတ်တာ တွေ့ရမှာပဲ။ လူတွေလည်း သူတို့လုပ်နိုင်တာလောက်ကို မလုပ်ဘဲနေကြရလို့လား။

သူတို့ကို လူတွေကို ရိုက်ပုတ်သတ်ဖြတ်ကြတယ်၊ လူတွေကရော အဲဒီလိုခံရတာ မျိုးက အရှင်းလွတ်ကြသလား၊ လူနဲ့ သူတို့တစ်တွေမှာ ဖြစ်ကြတဲ့ သောက ပရိဒေဝတွေ ဘယ်ဟာက ပိုမလဲ။

တောထဲက ကြက်တွေ၊ ဝက်တွေနဲ့ လူကမွေးတာခံရတဲ့ ကြက်တွေ၊ ဝက်တွေ ဘယ်က ပိုဆင်းရဲသလဲ၊ တောထဲက အစာကရှား၊ ဘေးရန်က များပါတယ်၊ လွတ်လပ်တယ် ဆိုပေမယ့် လုံခြုံမှုမရှိတဲ့ လွတ်လပ်မှုပဲ။ အိမ်မွေးကတော့ လုံခြုံမှုရှိတဲ့ မလွတ်လပ်မှုဘဲ။ သေတာကတော့ တောထဲကအကောင်တွေ ဘယ်လိုနိဂုံးချုပ်ပြီး သေကြမလဲ မစဉ်းစားနိုင်တာဘဲ။

အိမ်မွေးကတော့ သတ်လို့ပဲ သေတာပေါ့၊ တောထဲလည်း ဒီလို တစ်ခုခုရဲ့ အသတ်ခံရရူး မပြောနိုင်တာဘဲ။ သူတို့ဟာ လူတွေထက် သောက ပရိဒေဝ အစစများ သူတွေ မဖြစ်နိုင်စရာဘဲ၊ လူတွေက သူတို့ကို ဒုဂ္ဂတိကောင်တွေအဖြစ် သနားကြပေမယ့် သူတို့ကလည်း သနားတတ်ရင် လူတွေရဲ့ ဆင်းရဲပင်ပန်းမှု သွားလိုက် လာလိုက်

လုပ်လိုက် ကိုင်လိုက် အနားမရှိတာကို သနားမှာအသေအချာပဲ။ အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေက ဆုတောင်းတတ်ရင် လူအဖြစ်မရဘဲရှိပါစေလို့ တောင်းစရာပဲ။

ဒီတော့ သူတို့က ဒုဂ္ဂတိလား၊ ဟိန္ဒူတွေက ရှေးအခါက သူတို့ကို ဒုဂ္ဂတိတွေလို့ ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီအကောင်ပလောင် မဖြစ်ပါရစေနဲ့ပေါ့။ အဲဒါလူ့အမြင်နဲ့ အဲဒီ အကောင်ပလောင်ကို ကြည့်ပြီးပြောတဲ့စကားပဲ။ အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေ အမြင်နဲ့ကြည့်ရင် လူအဖြစ်က မလိုလားစရာ ဖြစ်မှာပဲ။ ဘေးကကြည့်ရင် လူတွေက အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေ လောက် လွတ်လပ်ပျော်မွေ့တဲ့ပုံ မရှိတာ တွေ့ရတယ်။

ပုံစံထုတ်ကြည့်ရင် ကလေးနဲ့ လူကြီးပေါ့။ ကလေးတွေဟာ ရှုံ့ရုပ်တွေ၊ အိုးကွဲတွေ၊ ပန်းကန်ကွဲတွေ၊ အဝတ်စုတ်တွေ၊ သစ်ရွက်သစ်ပွင့်တွေနဲ့ ကစားပျော်ပါးနေတယ်။ လူကြီးတွေက ကားတွေ၊ ဖုန်းတွေ၊ ဟိုတယ်တွေ၊ ကပွဲတွေနဲ့ ပျော်ပါးနေတယ်။ အဲဒီနှစ်ဦး ဘယ်သူ ပိုပျော်မယ် ထင်သလဲ။ သူတို့ မျက်နှာတွေ၊ သူတို့အပျော်တွေ ဖော်ပြပြီးသားပဲ။

တိရစ္ဆာန်ဆိုတဲ့ လူတွေမြင်ရတဲ့ အကောင်ပလောင်အကြောင်း ခွဲခြမ်းမြင်ပြတာပဲ။ ဟိန္ဒူတွေက အညံ့စားသတ္တဝါအဖြစ် ဒုဂ္ဂတိအကောင်ပလောင်ဆိုပြီး ဖြစ်မှာ ကြောက်ရွံ့စရာ လို့ပြပြီး အဲဒါတွေမဖြစ်အောင် အကျင့်ကောင်းကျင့်ဖို့ သွန်သင်တာပဲ။ ရည်ရွယ်ချက်က ကောင်းပေမယ့် ပြကွက်ကတော့ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကိုယ့်ဘက်ကအမြင်နဲ့ ကိုယ့်ပြောချက်ပဲ ဖြစ်တာ တွေ့ရမယ်။

အရိယာတို့ရဲ့ အသုံးအနှုန်းစကား ဝေါဟာရမှာ တိရစ္ဆာန်ဆိုတာ မိုးကို ကျောပေးပြီး ကန့်လန့်သွားတတ်တဲ့ ခွေး၊ ကြောင်စတဲ့ အကောင်ပလောင်ကို မပြောဘဲ မဂ်ဖိုလ်ကို ကန့်လန့်တိုက်သွားတဲ့ လူတွေမှာဖြစ်တဲ့ လူ့အသိမဟုတ်တဲ့ အစွဲဥပါဒါန်တွေနဲ့ ပြောသူ ပြုသူနေသူတွေရဲ့ နာမည်တွေပဲ။

လူမှာလာပြီး ကပ်တဲ့ အစွဲဥပါဒါန်တွေဟာ အမျိုးမျိုးရှိတာပဲ။ အဲဒီ အစွဲဥပါဒါန် တွေအလျောက် လူရဲ့ပုံစံအသွင်တွေ ဖြစ်နေကြတာပဲ။ မူးယစ်ကြူးတာစွဲတဲ့သူက မူးယစ် ကြူးသူအဖြစ် ကျင်လည်တာပဲ။ ကစားကြူးသူက ကစားသမားအဖြစ် ကျင်လည်တာပဲ။ ကာမကြူးတာစွဲသူက ကာမကြူးသူအဖြစ် ကျင်လည်တာပဲ။ အပေးအကမ်း အကူအညီ စွဲသူက အပေးအကမ်းအကူအညီပြုသူအဖြစ် ကျင်လည်တာပဲ။

၁၆၀ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

မကောင်းမှုကြူးတာ စွဲသူကလည်း မကောင်းမှုပြုသူအဖြစ် ကျင်လည်တာပဲ။ အကောင်းတွေ မကောင်းတွေကို မသိတာ၊ မရှိတာနဲ့ နေတာမှာ ကြိုးတဲ့အစွဲရှိသူကလည်း ကောင်းမကောင်းကို မသိနဲ့မရှိအောင် နေသူအဖြစ်မှာ ကျင်လည်ကြတာပဲ။

ဒီသူတွေဟာ လူမှာဖြစ်လို့ ထင်ရှားမှု(သက္ကာယ)ကို ကြည့်ပြီး လူပဲလို့ ပြောကြပေမယ့် လူ့သဘာဝမရှိသူတွေဖြစ်ကြတာကို သိသူတွေအနေနဲ့ ဒီသူတွေကို လူလို့ ဘယ်လို ပြောမလဲ၊ လူတွေနှုတ်ဖျားက စကားတွေ ရှိတယ်၊ လူလို မသိတတ်တဲ့လူ၊ လူလို သိတတ်တဲ့လူလို့ပဲ၊ လူလို မသိတတ်သူကို ဘယ်လို သိတတ်သူလို့ ပြောမလဲ။

ခွေးလိုအကောင်၊ နွားလိုအကောင်၊ သူရဲလိုအကောင်၊ ငရဲသားလိုအကောင်၊ နတ်လိုလူ၊ ဗြဟ္မာလိုလူ၊ ဘီလူးလိုလူ အစစပြောစကားတွေ ရှိကြတာပဲ။ ခွေး နွားကလွဲပြီး ကျန်တဲ့အကောင်ပလောင်ကို သိကြတာ မဟုတ်ဘဲ စိတ်ထဲရှိတဲ့ အကောင်ပလောင်ပုံနဲ့ ထပ်တူပြုပြီး ပြောကြတာပဲ။ စိတ်ထဲရှိတာလည်း ပုံပြင်တွေ ပန်းချီပန်းပုတွေမှာ မြင်ဖူးကြားဖူး မှတ်သားဖူးတာ အရပဲ။ အဲဒီ ပုံပြင်ပန်းချီပန်းပုတွေလည်း အဲဒီ အကောင်ပလောင်တွေရဲ့ လူမှာဖြစ်တည်နေတဲ့အဖြစ်တွေကို မြင်တတ်တဲ့ မျက်စိရှိသူတွေရဲ့ ပြောပြချက်က အစပြုပြီး သိတဲ့အသိတွေဖြစ်မှာပဲ။

ပုံစံထုတ်ရင် နဂါး ဂဠုန် ဂဠု ဘီလူးဆိုတာတွေဟာ ဒီလောကမှာ မရှိခဲ့ဘူးတာတွေပဲ။ သူတို့တိုင်းပြည်နဲ့ သူတို့နေသလိုတွေ သိနေကြပေမယ့် သူတို့ထက်နှစ်ပေါင်းသန်းတွေ အများကြီးက ဒိုင်နိုဆောတွေရဲ့ အရိုးအရင်းတွေကို တွေ့ကြပြီး သူတို့အရိုးအရင်းတစ်စမှ မပြနိုင်တာဘဲ။

ဒါတွေဟာ တကယ် အကောင်ပလောင်တွေအဖြစ် ရှိတာတွေမဟုတ်ဘဲ လူမှာဖြစ်တဲ့ အစွဲဥပါဒါန်က လူကို ကောင်းမကောင်း အပြောအပြုအနေတွေဖြစ်တဲ့ ရုပ်တွေ နာမ်တွေဖြစ်စေပြီး အဲဒီရုပ်တွေ နာမ်တွေက နောက်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို အပြောအပြုအနေ ဇာတ်တွေဝင်တာတွေရဲ့ လူ့အသွင်သဏ္ဌာန်တွေကို ခွဲခြမ်းသိတဲ့ မျက်စိရှိသူတွေက ဘယ်လိုအသွင်က နဂါး၊ ဘယ်လိုအသွင်ကဘီလူး၊ ဘယ်လိုအသွင်က နတ်ဗြဟ္မာဆိုပြီး ပြောခဲ့ချက်တွေပဲ။ အဲဒါကိုမှီပြီး နောက်သူတွေက နဂါး၊ ဂဠုတွေကို သီးခြားအကောင်ပလောင်တွေအဖြစ် မှတ်ယူချက်တွေပဲ။

ဒီလူမှာဖြစ်တဲ့ အကောင်ပလောင်တွေဟာ လူမှာဖြစ်တဲ့ ဇာတိလို့ခေါ်တဲ့ ဘဝကဖြစ်စေတဲ့ ဇာတ်ဝင်မှုရဲ့နာမည်တွေပဲ။

ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒုတိယသံသရာရဲ့ ဝိပါကဝဋ်ပြတဲ့ ဂတိရဲ့အရကို ဒီလို သိတော့ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲက ဒါဟာ (၂၁) ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်း
(၂၂) ခုမြောက်အချက်

ထေရဝါဒ၏ ဇရာမရဏ အယူအဆ နှင့် ကျွန်ုပ်၏
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဇရာမရဏ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟာ လူမှာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အစွဲတွေဖြစ်ပုံအကြောင်းတွေ ပြောကြား မိန့်မြွက်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ အလေးနက်ဆုံး လူလောက ဖြစ်ပျက်တွေကို မြင်ပြတဲ့တရား ဖြစ်လို့ လူတွေ လေ့လာကြရမယ့်တရားပဲ။ ဒါပေမယ့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားဟာ လူတွေလေ့လာမှုနဲ့ ကင်းနေတယ်။

အနည်းအပါး လေ့လာသူတွေဟာလည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟောသူရဲ့ အာဘော်ဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာရှုထောင့်က မလေ့လာကြဘဲ ဟောသူ အာဘော်နဲ့ အလွဲလွဲအချော်အချော်ဖြစ်တဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာရှုထောင့်နဲ့ သမုတိသစ္စာရှုထောင့်တွေက လေ့လာကြတော့ လေ့လာသူတွေ အနေနဲ့ လက်လှမ်းမမီလောက်အောင် ထင်သာ မြင်သာမဲ့ ဖြစ်နေကြတယ်။

မမွေးမီဘဝတွေ ရောက်လိုရောက်၊ သေပြီးဘဝတွေသွားလိုသွား ဖြစ်နေတော့ လူတွေက ဘယ်လို ထင်လို့မြင်လို့ ရတော့မှာလဲပေါ့။ ပြီးတော့ နောက် တစ်မျိုးလည်း ရှိသေးတယ်။ အင်္ဂါတစ်ချက်တိုင်းက ဖြစ်ပြီး ပျက်သွားတော့ နောက်အင်္ဂါ တစ်ရပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သတ္တိမရှိ၊ အရင်အင်္ဂါကလည်း ဒီအင်္ဂါဖြစ်ဖို့ သတ္တိမပေး၊ ဒီအင်္ဂါ ကလည်း

၁၆၂ ဘုရားကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

သူဟာသူပင် ဖြစ်နိုင်အားမရှိချိန်တော့ ဒါတွေက လူ့အသိမှာ ဘယ်လို ထင်သာမြင်သာ ဖြစ်သေးတော့သလဲ၊ တွေးကြည့်မှ သိရတာတွေဖြစ်ပြီပေါ့။

ဒီတော့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လေ့လာပြန်တော့ အရိယသစ္စာလေးပါးထဲက မဂ္ဂအရိယ သစ္စာဖြစ်အောင် မလုပ်ဘဲ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကြည့်တော့ ဒီလိုပဲ မမြင်မကန်း မှန်းရမ်းတာတွေ ဖြစ်တော့တာပေါ့၊ ဒီတော့ လူနဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တစ်ရပ်စီ ဖြစ်တော့တာပဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒုတိယသံသရာပတ် ဝိပါကဝဋ်ရဲ့ အဆုံးအင်္ဂါလည်းဖြစ်တဲ့ ဧရာမရဏ ဆိုတာ ဘယ်လိုမှ မသိနိုင်တော့တာဘဲ၊ ဒါကို ဘုရားက အရှင်အာနန္ဒာကို ဧရာမရဏ ပြနိုင်တဲ့ ဆရာကောင်းကို ချဉ်းကပ်ရမယ် မိန့်မြွက်ယူရတာပဲ။

ဧရာမရဏကလည်း သစ္စာတွေအလိုက် သုံးမျိုးရှိတာပဲ၊ သမုတိသစ္စာသမားက သိတဲ့ ဧရာမရဏ၊ ပရမတ္ထသစ္စာကို သစ္စာခံသူက သိတဲ့ ဧရာမရဏ၊ အရိယသစ္စာကို သစ္စာခံသူက သိတဲ့ဧရာမရဏလို့ပဲ၊ အိုမင်း မစွမ်းတာနဲ့ သေကျေပျက်စီးတာကို သမုတိသစ္စာခံသူက ဧရာမရဏလို့ သိတယ်၊ ပရမတ္ထသစ္စာကို ခံယူသူကတော့ ပရမတ်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်တွေရဲ့ သဘာဝအရပျက်စီးတဲ့ အဖြစ်တည်တဲ့ ဌီခဏနဲ့ ဘင်ခဏတွေ ဖြစ်တာကို ဧရာမရဏလို့သိကြတယ်။

အရိယသစ္စာသိသူကတော့ ဘဝအမျိုးမျိုးဖြစ်သူတွေမှာ အဲဒီ ဘဝဇာတ်အဝင်ခံရ သူတွေကလည်း အမျိုးမျိုးပဲ၊ ဘယ်ဘဝဇာတ်အဝင်ခံရသူဖြစ်စေ အစွဲဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဘဝတွေဖြစ်တဲ့အတိုင်း အဲဒီဘဝဇာတ်အဝင်ခံရသူကလည်း ဥပါဒါန်အစွဲကြောင့် ဇာတ်အဝင်ခံ ရသူဆိုတော့ အစွဲဥပါဒါန်ဟာ အမှန်မဟုတ်တဲ့အရာ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း အမှန်မဟုတ်တာဟာ ပျက်စီးမှုတွေဖြစ်စေမှာတွေဖြစ်တဲ့ သဘာဝအရ ယိုယွင်းတာ ပျက်စီးတာတွေ ဖြစ်တာဟာ ဧရာမရဏပဲ။

ပြောခဲ့တဲ့စကားဝါကျက ရှည်သွားတော့ နားလည်ဖို့ ခက်ကောင်း ခက်မယ်၊ ဒီတော့ ဒီလိုမခက်အောင် ပုံထုတ်ကြည့်ရမှာပဲ၊ သတ်တာ၊ ခိုးတာ စတဲ့ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ လုပ်လို့ သတ်တဲ့ခိုးတဲ့ မကောင်းတဲ့ဘဝ ဇာတ်ဝင်သူဟာ ဥပါဒါန်ကွနွာရှိသူပဲ၊ အဲဒီသူဟာ ဝန်းကျင်က လူတွေအပေါ်မှာ ပမာဏအမှန်အတိုင်း မြင်နိုင် ကြားနိုင် တွေ့နိုင် သိနိုင်တာ မဖြစ်ဘူး၊ သူ့ဆီမှာ အစွဲခန္ဓာက ကပ်နေတာ ခံရလို့ပဲ။

သူ့မျက်စိကလည်း အစွဲမျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေကလည်း အစွဲတွေပဲ။ ဒီတော့ ဝန်းကျင်ကလူတွေကို သူမြင်တာ ကြားတာ တွေတာနဲ့ သိတာတွေက မမှန်တော့ဘူး။ ဒီလူကို ငါက သတ်လို့ ခိုးလို့ မကောင်းမှုလုပ်လို့ရမယ့် လူလား၊ မရမယ့်လူလားပဲ သိတော့တယ်။ အဲဒါတွေဟာ အမှန်တွေ မဟုတ်တော့ အစွဲဥပါဒါန် တွေပဲပေါ့။ ဒီတော့ သတ်တာ ခိုးတာစတဲ့ မကောင်းမှု ကံသင်္ခါရာဘဝတွေ ကျူးလွန်တာပဲ။

သတ်တာ ခိုးတာစတဲ့ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ ဘဝဇာတ်ဝင်သူဟာ သတ်စရာ ခိုးစရာ မကောင်းလုပ်စရာ အာရုံတွေကိုပဲ မြင်နေပြီဆိုတော့ အဲဒါ ယိုယွင်းပျက်စီးတာ မဖြစ်ဘူးလား၊ ဒါတွေဟာ ဇရာမရဏတွေပဲ။ ဒီတော့ ဒီဇရာမရဏဟာ သိဖို့ခက်တာပေါ့။

ဆိုလိုတာက ကံသင်္ခါရာဘဝတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်တဲ့ ကောင်းမကောင်း တစ်ခုခုလွန် ကျူးလို့ လွန်ကျူးတဲ့ဇာတ်ဝင်သူဟာ လူ့အသိအမြင်အပျောက်ခံရသူပဲ။ ဇာတ်ဝင်သူရဲ့ အသိအမြင်တွေပဲ သိမြင်နိုင်တော့သူဘဲ။ အာရုံက ဘာဖြစ်ဖြစ် ဇာတ်ဝင်သူရဲ့ အသိအမြင်အတိုင်း သိမြင်မှာပဲ။ ဒီတော့ ဒီလို ဖြစ်တာတွေဟာ ယိုယွင်းပျက်စီးမှု ဇရာမရဏတွေပဲပေါ့။

ဇရာမရဏ-ယိုယွင်းပျက်စီးတယ်ဆိုတာ ဇာတိဇာတ်ဝင်တဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန်တွေ ယိုယွင်းပျက်စီးတာရဲ့ နာမည်လို့ အသိမှားကြတယ်။ ဒီလိုမှားတာက သစ္စာတွေကို သစ္စာခံမှုမှားလို့ မှားကြတာပဲ။ သမုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာတွေမှာ ယိုယွင်းပျက်စီးတာ တွေဟာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အရာရဲ့ အသွင်ကပြောင်းပြီး ယိုယွင်းသွားတဲ့အသွင်မရှိအောင် ပျက်စီးပုံတွေ သိနေကြဖြစ်လို့ပဲ။

သမုတိသစ္စာလူမွေးဖွားတာဟာ အိုလာရင် မွေးဖွားစဉ်ကလို မရှိတော့တာနဲ့ သေရင် မွေးဖွားစဉ်ကလို လုံးဝမရှိတော့တာကို ဇရာမရဏလို့ သိခဲ့ကြတာပဲ။ ပရမတ္ထသစ္စာမှာလည်း ဇာတိဟာ ဥပါဒါခဏ ဖြစ်တယ်သိပြီး ဌီခဏနဲ့ ဘင်ခဏတွေက ဇရာတွေ မရဏတွေဖြစ်တယ်လို့ သိကြတာပဲ။

အရိယသစ္စာဇာတိက ဘဝဇာတ်ဝင်တာ၊ ဇရာမရဏက ဘဝဇာတ်ဝင်တဲ့ ဇာတိရဲ့ သဘာဝက အစွဲဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်တာတွေဆိုတော့ အမှန်အလုပ်မဟုတ်တဲ့ ဘဝကြောင့် ဖြစ်တဲ့ဇာတိက ရင့်ရော်ယိုယွင်းပျက်စီးတာဟာ ပရမ်းပတာတွေ သိတာ မြင်တာ တွေတာ

၁၆၄ ဘုကြောင့် ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရသလဲ

ခံစားတာရဲ့ နာမည်ပဲ။ အဲဒီ သိတာ မြင်တာ တွေတာ ခံစားတာတွေက လူ့အနေနဲ့ သိထိုက် မြင်ထိုက် တွေ့ထိုက် ခံစားထိုက်တာ မဟုတ်တာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့ ဒါတွေဟာ ယိုယွင်းပျက်စီးမှု ဧရာမရုဏ်းတွေပဲပေါ့။

ထင်ရှားတဲ့ပုံစံတွေ ကြားဖူးတယ်။ လူသေကို မေထုန်ပြုတဲ့အစွဲကြောင့် လူသေနဲ့ မေထုန်ပြုတဲ့ ကံသင်္ခါရာဝဇာတ်ဝင်သူရဲ့ ဧရာမရုဏ်းဟာ လူရှင်ကို လူသေနေရာမှာ ထားပြီး သိတာ မြင်တာ ခံစားတာတွေ ဖြစ်မှာပဲ။ ယောက်ျားချင်း မေထုန်အပြုခံရတာ စွဲသူက ယောက်ျားရဲ့မေထုန် ပြုခံလို့ဖြစ်တဲ့ ဇာတ်ဝင်သူရဲ့ ဧရာမရုဏ်းဟာ ယောက်ျားတွေကို သိတာမှာ ယောက်ျားတစ်ယောက်က ယောက်ျားကိုသိတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ မိန်းမ တစ်ယောက်က ယောက်ျားကို သိတာမျိုး သိမြင်ခံစားတာတွေဖြစ်မှာပဲ။

စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့ အစွဲဥပါဒါန်ဝင်နေသူရဲ့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တဲ့ ကံသင်္ခါရာဝဇာတ်ဝင်သူကလည်း စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်စရာ မဟုတ်သူတွေအပေါ်မှာ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်စရာ အသိ အမြင် အတွေ့ ခံစားမှုဖြစ်တာတွေဟာလည်း ဧရာမရုဏ်းတွေပဲ။

စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တွေကို မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင်နေတဲ့ အစွဲဥပါဒါန်ရှိသူတွေ အဲဒီလို မသိအောင်၊ မရှိအောင် နေတာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဇာတ်ဝင်သူကတော့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်ထိုက်တဲ့ လူတွေကို အဲဒီလိုမသိတာနဲ့ မရှိတာဖြစ်တဲ့ အသိ အမြင် အတွေ့ ခံစားမှုဖြစ်တာတွေဟာ အဲဒီသူတို့ရဲ့ ဧရာမရုဏ်းတွေပဲပေါ့။

ဒီတော့ ဒီဧရာမရုဏ်းတွေဟာ အသိခက်တာတွေ ဖြစ်ပြီပေါ့။ အဲဒီလို ဖြစ်တာကို လူတွေက သိကြတာတွေရှိတာပဲ။ အဲဒီအသိကို အဲဒီသူတွေရဲ့ အလေ့အထတွေလို့ပဲ သိကြတာပဲ။ အဲဒီသူတွေရဲ့ ယိုယွင်းပျက်စီးမှု ဧရာမရုဏ်းတွေလို့ မသိကြဘူး။

ဧရာမရုဏ်း အဖြစ်ခံနေသူတွေကလည်း အဲဒီဧရာမရုဏ်းဖြစ်တာတွေကို ကိုယ့်အလေ့အထနဲ့ ကိုယ်နေတာလိုသိပြီး အဲဒါတွေကို မငြီးငွေ့ကြဘဲ ကိုယ့်ဝါသနာ ကိုယ်သာချစ်တယ်၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်မညစ်ဘူးဆိုတာမျိုးပဲဖြစ်ကြတယ်။ ဒီတော့ ဒီဧရာမရုဏ်းတွေက ဒီလို ဧရာမရုဏ်းဖြစ်တာ ဘုကြောင့်လို့ သိဖို့ဆိုတာ ဝေလာဝေးဖြစ်ပြီး ဘဝကို မေ့တော့တာပဲ။

အခု ကိုယ်တွေ့နေတာကပေးတဲ့ ခံစားမှုက အိပ်နေရာကနီးပြီး ခံစားတာမျိုး ခံစားချင်တယ်၊ မခံစားရလို့ ပျင်းတယ်၊ ပျင်းတာခံရလို့ စိုးရိမ်တယ်၊ ပူဆွေးတယ်၊ အစစတွေနှိပ်စက်တော့ ဆာလောင်မှု ထလာတာဖြစ်ပြီး အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန် တွေပြန်ဖြစ်တာပဲ။

ဧရာမရဏကို ဒီလိုသိတော့ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်သူလို့ ကျွန်ုပ် အဖြစ်ခံရ တော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီဧရာမရဏအသိဟာ ကျွန်ုပ် ထေရဝါဒမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားရခြင်းရဲ့အကြောင်းတွေထဲက (၂၂)ခုမြောက်အကြောင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

(ပထမတွဲ) ပြီး၏။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

(၂၃ . ၁၂ . ၂၀၁၂)

အခန်း(၂)၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ မြစ်ကြီးနားမြို့အကျဉ်းထောင်၊
မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊
အရှေ့တောင် အာရှ။